

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA RYDUŁTOWY

UJEDNOLICONY TEKST STUDIUM

(zgodnie z §8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – DZ.U. z 2004r nr 118 poz.1233)

**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy
Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 37.265.2013 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 20 czerwca 2013 r.**

opracowanie:

Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o., Katowice, 2012 - 2013

zespół autorski: Tomasz Rubiniec (członek Południowej OIU w Katowicach, nr KT-298), Leszek Kostorz, Janina Witkowska Zdzisław Wieland, Wiesław Konieczny, Krzysztof Sikora, Ewa Komędera, Jolanta Maciaszczyk.

**Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy
Załącznik nr 1 do Uchwały Nr Rady Miasta Rydułtowy z dnia**

opracowanie:

terplan[®]

**Przedsiębiorstwo Projektowania Studiów, Usług i Realizacji „TERPLAN” Sp. z o.o.
ul. Wita Stwosza 6/7 40-036 Katowice**

zespół autorski:

- **mgr inż. Maciej Wyszzyński – Główny Projektant**
- **dr Kamil Rysz**
- **dr Kinga Mazurek- Matuszewska**
- **mgr Julia Strojec**
- **tech. Ewa Oszek**
- **tech. Teresa Malcharek**

Spis treści

1. WPROWADZENIE	5
2. PODSTAWOWE DANE O MIEŚCIE I JEGO ZWIĄZKI Z OTOCZENIEM.....	8
3. ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW. ŁAD PRZESTRZENNY	11
4. PRZEZNACZENIE TERENÓW	16
5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	23
5.1. Budowa geologiczna i rzeźba terenu. Warunki geologiczno – inżynierskie	23
5.2. Udokumentowane złoża kopalin. Koncesje na wydobywanie kopalin ze złóż, obszary i tereny górnicze. Skutki eksploatacji węgla kamiennego. Filary ochronne	24
5.3. Zasoby wodne	27
5.4. Klimat. Jakość powietrza atmosferycznego	28
5.5. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna	29
5.6. Struktura przyrodnicza, różnorodność biologiczna, krajobraz. Ochrona przyrody	31
6. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	33
6.1. Wartości i stan dziedzictwa kulturowego	33
6.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków	34
6.3. Obiekty w gminnej ewidencji zabytków	35
6.4. Zabytki archeologiczne	37
6.5. Ochrona zabytków w dotychczasowych dokumentach planistycznych	38
6.6. Ochrona zabytków w miejskich dokumentach strategicznych	38
6.7. Dobra kultury współczesnej	39
7. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH	39
8. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA ORAZ ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 19 LIPCA 2019 R. O ZAPEWNIANIU DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, ZGODNIE Z UNIWERSALNYM PROJEKTOWANIEM.....	39
8.1. Zasoby mieszkaniowe	39
8.2. Rynek pracy	41
8.3. Oświata i usługi publiczne	41
8.4. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	42
8.5. Kultura	43
8.6. Sport i rekreacja. Zieleń urządzona	43
8.7. Cmentarze	43
8.8. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem	44
9. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	44
10. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH	48
11. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA	56
12. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ	57
12.1. Zapotrzebowanie na nową zabudowę.....	57
12.2. Szacunek chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej	58
12.3. Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z szacunkami chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę	60
12.4. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy	61
13. STAN PRAWNY GRUNTÓW	63
14. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	65
15. OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	66
16. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA	66
17. TERENY GÓRNICZE WYZNACZONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	67
18. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA	

GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	67
18.1.Systemy komunikacji	67
18.2.Systemy infrastruktury technicznej	71
19.ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	77
20.OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA.....	77
21.OGRANICZENIA W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM I W PRZEZNACZANIU TERENÓW NA OKREŚLONE CELE.	78
22.WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.	79

Załączniki graficzne – ujednolicone

1. Część graficzna określająca uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego:
 - 1.1. Użytkowanie terenów, skala 1:10 000
 - 1.2. Drogi i linie kolejowe, skala 1:10 000
 - 1.3. Główne elementy struktury przestrzennej, skala 1:10 000
 - 1.4. Władanie gruntami, skala 1:10 000
2. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, skala 1:5000
3. Rysunek studium (kierunki zagospodarowania przestrzennego), skala 1:5000

1. WPROWADZENIE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (dalej - „studium”) miasta Rydułtowy jest dokumentem planistycznym sporządzonym na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 647, z późn. zm.), w związku z Uchwałą Nr 14.104.2011 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 28 października 2011 r. o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium przyjętego Uchwałą Nr XVI/131/07 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 20 grudnia 2007 r.

Zakres zmiany studium jest pełny - obejmuje cały obszar miasta Rydułtowy oraz dotyczy wszystkich elementów, o których mowa w art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W związku z tym, termin „zmiana” nie oznacza uzupełnienia dotychczasowego studium o pojedyncze ustalenia (o czym mowa w § 8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy [Dz. U. Nr 118, poz. 1233]), lecz - zastąpienie dotychczas obowiązującego studium w pełni nowym dokumentem.

Studium nie jest aktem prawa miejscowego (art. 9 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), jednak jego ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (art. 9 ust. 4 cyt. ustawy). Projekt planu miejscowego sporządza się zgodnie z zapisami studium odnoszącymi się do obszaru objętego planem (art. 15 ust. 1), zaś uchwalenie planu wymaga stwierdzenia, że nie narusza on ustaleń studium (art. 20 ust. 1).

Studium stanowi ponadto jedną z podstaw realizacji zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe (art. 18 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne [tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 1059]). Ustalenia studium uwzględnia się przy sporządzaniu planów rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię i ich aktualizacji (art. 16 ustawy Prawo energetyczne) oraz wieloletnich planów rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych (art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków [tj. Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858, z późn. zm.]). Studium jest także podstawą tworzenia gminnego zasobu nieruchomości (art. 24 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami [tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.]) oraz jedną z podstaw ustalania przeznaczenia nieruchomości na potrzeby określania ich wartości (art. 154 cyt. ustawy).

Cel, zasady i tryb sporządzenia studium oraz zakres dokumentu określa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzenie w sprawie zakresu projektu studium, a także - w odniesieniu do problematyki studium - ustawy: z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.), z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.), z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 145, z późn. zm.) oraz ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Celem sporządzenia studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego (art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Zgodnie z art. 1 cyt. ustawy, polityka przestrzenna powinna służyć zapewnieniu zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, uwzględniając wymagania ładu przestrzennego, walory architektoniczne i krajobrazowe, wymagania ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, walory ekonomiczne przestrzeni, prawo własności, potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa oraz potrzeby interesu publicznego. Zgodnie z §4 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie zakresu projektu studium, dokument ten obejmuje:

- część określającą uwarunkowania (przedstawioną w formie tekstowej i graficznej), o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stanowiące podstawę ustalenia kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- część tekstową, zawierającą ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego, o których mowa w art. 10 ust. 2 cyt. ustawy;
- rysunek, przedstawiający w formie graficznej ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz granice obszarów, o których mowa w art. 10 ust. 2 cyt. ustawy;
- uzasadnienie zawierające objaśnienie przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń studium.

Projekt studium (tekst i rysunek) wraz z rozstrzygnięciem o sposobie rozpatrzenia uwag, o których mowa w art. 11 pkt 12 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, podlega uchwaleniu przez Radę Miasta w formie załączników do uchwały o uchwaleniu studium.

Projekt studium stanowi dokument wymagający przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.]), w tym - sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Ilekcroć w dalszej części studium używa się pojęcia „miasto” lub „gmina” bez bliższego określenia - należy przez to rozumieć miasto Rydułtowy, chyba że pojęcia te odnoszą się do ogółu jednostek tego typu.

Do miejskich dokumentów strategicznych, o których mowa w studium, należą w szczególności: Strategia Rozwoju Miasta Rydułtowy na lata 2000 - 2015. Aktualizacja na lata 2008 - 2015 (załącznik do Uchwały Nr XVI/132/07 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 20 grudnia 2007 r.) oraz Lokalny Program Rewitalizacji Rydułtów - aktualizacja na lata 2009 - 2020 (załącznik do Uchwały Nr XXIX/267/09 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 13 marca 2009 r.).

Zmiana studium nr 1 sporządzona została w następstwie podjęcia przez Radę Miasta Rydułtowy Uchwały Nr 9.103.2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Rydułtowy.

Dokument zmiany Studium dotyczy zagadnień określonych w art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.). W odniesieniu do obszaru objętego zmianą Studium, zmian dokonano w zakresie aktualizacji części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, uzupełniono o analizy, które doprecyzowała ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz skorygowano kierunki zagospodarowania przestrzennego w oparciu o ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zmiana studium uwzględnia wymogi ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 241 z późn. zm.). W związku z powyższym równoległe do sporządzenia zmiany studium prowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, polegającą na sporządzeniu prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium.

Dokumentacja planistyczna stanowi zbiór dokumentów potwierdzających poszczególne etapy procedury formalno-prawnej.

Niniejsza Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego polegająca na uzupełnieniu studium o pojedyncze ustalenia, przygotowana została w formie ujednoczonego projektu studium z wyróżnieniem projektowanej zmiany w postaci uzupełnień i skreśleń. Dla wyróżnienia tej zmiany w tekście zastosowano czcionkę Calibri z wyróżnieniem w kolorze żółtym.

W odniesieniu do tekstu podstawowego studium – zastosowano zmianę układu tekstu w odniesieniu do aktualnie brzmiących przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Część 1
UWARUNKOWANIA
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO

2. PODSTAWOWE DANE O MIEŚCIE I JEGO ZWIĄZKI Z OTOCZENIEM

Status miasta

Zgodnie ze Statutem Miasta Rydułtowy, mieszkańcy Gminy stanowią wspólnotę samorządową, której nadano status Miasta¹. Rydułtowy obejmują terytorium o powierzchni 1500 ha². W mieście nie wydzielono jednostek pomocniczych.

Położenie miasta

Rydułtowy są położone w północnej części powiatu wodzisławskiego, w województwie śląskim, 12 km na północ od granicy państwa. Według podziału kraju do celów statystycznych³, miasto stanowi jednostkę poziomu lokalnego w podregionie rybnickim.

W podziale województwa śląskiego na subregiony (obszary polityki rozwoju), przyjętym w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” (Uchwała nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.), Rydułtowy znajdują się w subregionie zachodnim i należą do centralnego ośrodka zachodniego obszaru funkcjonalnego czyli Aglomeracji Rybnickiej obejmującej miasta: Rybnik, Jastrzębie Zdrój, Żory, Rydułtowy, Radlin oraz Wodzisław Śląski.

Ośrodek powiatowy (Wodzisław Śl.) leży w odległości 7,4 km od Rydułtów, niewiele dalej usytuowane są inne ośrodki powiatowe (Rybnik - 9,4 km [miasto to stanowiło do 1975 r., do czasu likwidacji powiatów, ośrodek powiatowy dla Rydułtów]), Racibórz (14,7 km). W odległości do 50 km leżą ważne ośrodki miejskie - metropolitalne (Ostrawa [27,5 km], Katowice [48 km]) i regionalne (Gliwice, Opawa, Bielsko - Biała).

Granice miasta, gminy sąsiednie

Długość granicy administracyjnej miasta wynosi około 22,9 km. Rydułtowy graniczą z sześcioma gminami: z miastem Rybnik (powiat miejski), z miastami Pszów i Radlin w pow. wodzisławskim, gminami Gaszowice i Lyski w pow. rybnickim oraz z gminą Kornowac w pow. raciborskim. Na najdłuższym odcinku Rydułtowy graniczą z Pszowem (8,3 km). Odcinki granicy z Kornowacem i Lyskami są bardzo krótkie (poniżej 0,5 km).

Rydułtowy stanowią wraz z sąsiednimi miejscowościami - Pszowem, Radlinem i Niedobczycami (część Rybnika), o podobnej wielkości pod względem powierzchni i liczby ludności - układ osadniczy związany ze starym górnictwem węgla kamiennego.

Funkcje miasta

Rydułtowy stanowią ośrodek górnictwa węgla kamiennego⁴ oraz usługowy - w niektórych dziedzinach o znaczeniu ponadlokalnym, oddziałujący na sąsiednie miejscowości pow. wodzisławskiego, rybnickiego i raciborskiego (ochrona zdrowia, szkolnictwo ponadgimnazjalne i bezpieczeństwo publiczne [straż pożarna], a w mniejszym stopniu także usługi kultury). Miasto jest również rozwijającym się, ponadlokalnym ośrodkiem handlu (galerie handlowe i sklepy sieciowe).

Powiązania z otoczeniem

Miasto należy do związków komunalnych: Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śl. oraz do Międzygminnego Związku Komunikacyjnego w Jastrzębiu-Zdroju, a także do - mieszczących się w Rybniku - Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego i Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce oraz do Stowarzyszenia Gmin Dorzecza Górnej Odry w Raciborzu. Rydułtowy są obsługiwane w zakresie administracji oraz sądownictwa i wymiaru sprawiedliwości (drugiego szczebla) przez jednostki usytuowane w Wodzisławiu Śl. (w zakresie administracji zespolonej, sądownictwa

¹ prawa miejskie gminie Rydułtowy nadano 1 stycznia 1951 r., jednocześnie do miasta Rydułtowy włączono wówczas gminę Pietrzykowiec i część gminy Krzyżkowiec z pow. rybnickiego (Rozp. Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1950 r., Dz. U. Nr 51, poz. 472). Gmina Rydułtowy powstała 26 października 1926 r. z połączenia samodzielnych dotąd gmin Rydułtowy Dolne, Rydułtowy Górne i Radoszowy Wielkie (Gazeta Urzęd. Woj. Śl. Nr 30 z 1926 r.). Do 1975 r. Rydułtowy znajdowały się w pow. rybnickim. Od 27 maja 1975 r. do końca 1990 r. Rydułtowy stanowiły część miasta Wodzisław Śl. (Rozp. Rady Ministrów z dnia 22 maja 1975 r. [Dz. U. Nr 15, poz. 87]). Ponownie status miasta nadano wraz z utworzeniem gminy Rydułtowy z dniem 1 stycznia 1992 r. (Dz. U. Nr 115, poz. 497)

² zgodnie z § 5 statutu Miasta; według Głównego Urzędu Statystycznego powierzchnia miasta od 2006 r. wynosi 1495 ha w związku z ustaleniem powierzchni gmin dokładniejszą metodą, opartą o dane Państwowego Rejestru Granic i Powierzchni Jednostek Podziału Terytorialnego; według ewidencji gruntów i budynków Miasta Rydułtowy pow. miasta wynosi 1491,94 ha

³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) (Dz. U. Nr 214, poz. 1573, z późn. zm.)

⁴ Rydułtowy stanowią gminę górnictwa (w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008-2015 [Dz. U. Nr 192, poz. 1379]), zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie wykazu gmin górniczych [MP Nr 10, poz. 115])

i wymiaru sprawiedliwości oraz większości dziedzin z zakresu administracji specjalnej), a w niektórych przypadkach także w Rybniku (okręgowy Urząd Górniczy, Wojskowa Komenda Uzupełnień, sąd okręgowy właściwy w niektórych sprawach, nadleśnictwo), Raciborzu i Cieszynie. W Wodzisławiu Śl. i Rybniku skupia się również większość innych usług o znaczeniu co najmniej powiatowym, istotnych dla mieszkańców Rydułtów. Rydułtowy leżą poza trasami dróg i linii kolejowych krajowych, znajdują się jednak w ich bliskim sąsiedztwie. Autostrada A1 biegnie 11 - 14 km na południe i wschód od granic miasta. Najbliższe węzły tej autostrady znajdują się w odległości od 18 do 24 km (Mszana, Świerklany, Żory, Rybnik), zaś autostrady A4 - od 33 do 39 km (Bojków, Sońnica). Mniejszy jest dystans do drogi krajowej nr 78 (Rybnik - około 10 km).

Ludność

Rydułtowy należą do grupy miast małych, o ludności w przedziale 20 – 50 tys. mieszkańców⁵. W Rydułtówach mieszkało w 2018 r. 21 637 osób. Liczba ludności w porównaniu z 2009 r. wynosiła o 260 mniej osób. Gęstość zaludnienia w 2018 r. wynosi 1447 osób na km² biorąc pod uwagę liczbę ludności z 2018 r. jest znacznie wyższa od wartości cechującej gminę sąsiednie.

Zaludnienie Miasta Rydułtowy zmniejszało się. Najwyższą liczbę mieszkańców odnotowano w 2010 roku (22 096 osób), a najniższą w 2018 roku (20 159 osób). Największy spadek ludności zauważyć można w 2017 roku. Liczba ludności zmniejszyła się o 1 307 osób. Jest to bardzo duży spadek ludności w porównaniu do lat poprzednich. Zmiany w liczbie ludności utrzymują się na wyrównanym poziomie przy niewielkiej tendencji spadkowej liczby ludności w latach 2009-2018.

Pomimo zmniejszania się ogólnej liczby mieszkańców, pierwsze miejsce pod względem liczebności zajmuje grupa w wieku produkcyjnym, drugie miejsce grupa w wieku poprodukcyjnym, a trzecia grupa w wieku przedprodukcyjnym. Zmniejsza się liczebność grupy w wieku produkcyjnym. W grupie trzeciej – najstarszej – odnotowuje się stały wzrost liczby ludności (3 783 osób w 2009 r., 4 765 osób w 2018 r.). Widoczny jest wzrastający przyrost wartości wskaźnika obciążenia demograficznego, który na przestrzeni analizowanego dziesięciolecia zwiększył się z 53,8 do 65,8. Przyrost naturalny utrzymywał się na ujemnym poziomie, a najniższą wartość odnotowano w 2015 roku i jego wartość wynosiła -38. Najwyższa dodatnia wartość odnotowana została w 2011 roku wynosząca 31.

Tab. 1. Powierzchnia, liczba ludności, gęstość zaludnienia, wielkość i dynamika zmian liczby ludności w latach 2009 – 2018 w Rydułtówach i w gminach w otoczeniu miasta

Gmina	pow. (ha) ^{a)}	liczba ludności (osoby)		zmiana liczby ludności		gęstość zaludnienia w 2018 r (osoby/km ²)
		2009	2018	2018 - 2009 (osoby)	2009= 100,0	
Rydułtowy	1495	21897	21637	-260	98,8	1 447
Rybnik	14836	141372	138696	-2676	98,1	935
Wodzisław Śl.	4951	49033	48143	-890	98,2	972
Radlin	1253	17739	17806	67	100,4	1 421
Pszów	2044	14045	13994	-51	99,6	685
Lyski	5739	9155	9650	495	105,4	168
Gaszowice	1985	8973	9720	747	108,3	490
Lubomia	4178	8006	7920	-86	98,9	190
Markłowice	1369	5190	5415	225	104,3	396
Kornowac	2620	4844	5150	306	106,3	197
Jejkowice	759	3839	4132	293	107,6	544
razem	41229	284093	282263	-1830	99,4	7445

a) powierzchnia gmin według danych Głównego Urzędu Statystycznego

źródło: dane Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (stan na dzień 31.12.2018r.)

Pozycja miasta w planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego (Uchwała Nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004 r., Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 68, poz. 2049) 6, w przyjętej hierarchii ośrodków, Rydułtowy są klasyfikowane jako lokalny ośrodek miejski Aglomeracji Rybnickiej, tworzonej także przez Rybnik, Jastrzębie Zdrój, Wodzisław Śl., Żory, Pszów i Radlin. Rydułtowy w strukturze przestrzennej województwa zostały zaliczone do strefy wzrastającej koncentracji potencjału gospodarczego i zurbanizowanej

⁵ liczba ludności miasta ma znaczenie m.in. dla liczby członków rad gmin: art. 17 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym [tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 713] wprowadza podział gmin według liczby mieszkańców, służący do określenia liczby radnych (w gminach do 20 tys. mieszkańców - w skład rady wchodzi piętnaście radnych, w gminach do 50 tys. mieszkańców - dwudziestu jeden)

(predestynowanej do utrzymania wiodącej funkcji mieszkaniowo – usługowo – przemysłowej). Miasto, według planu, znajduje się także w obrębie nakładających się obszarów problemowych (obszar – wymagający doinwestowania w zakresie infrastruktury społecznej, – koncentracji nadmiernych zanieczyszczeń, o wysokim stopniu konfliktowości komponentów środowiska i obecnego użytkowania, – przekształceń geośrodowiska spowodowanych eksploatacją kopalni, – restrukturyzacji przemysłu, – suburbanizacji oraz – aktywności procesów starzenia się społeczeństwa). Ponadto, Rydułtowy znajdują się na obszarze ochrony zasobów środowiska (wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych, udokumentowane złoża kopalni wskazywane do racjonalnego gospodarowania, gleby klasy I – IV klasy bonitacyjnej użytków rolnych preferowane do rolniczego wykorzystania), a także na obszarze ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej. W zakresie rozwoju ponadlokalnych systemów infrastruktury ustalono konieczność ukształtowania funkcjonalnych systemów infrastruktury technicznej i transportowej. Kierunki rozwoju układu drogowego przewidują wzmocnienie sieci powiązań wewnętrznych – realizację połączeń zwiększających dostępność terenów Aglomeracji Rybnickiej i Raciborza poprzez przebudowę dróg wojewódzkich nr 935: Racibórz – Rybnik – A1 (węzeł Rowień) – Żory – Pszczyna (z możliwością kontynuacji w kierunku drogi S1 i Oświęcimia) oraz nr 933: Rydułtowy (od drogi wojewódzkiej nr 935) – Wodzisław Śl. – A1 (węzeł Mszana) – Jastrzębie Zdrój – Pawłowice (DK81). Jako istotne dla polityki przestrzennej miasta należy uznać następujące zasady zawarte w planie: wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej (rozwój miast w sposób zwarty, efektywnie wykorzystujących przestrzeń, rewitalizacja miast); ochrona zasobów środowiska i poprawa jego jakości (m.in. rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych, ochrona terenów wzdłuż cieków wodnych, zakaz zabudowy naturalnych terenów zalewowych, utrzymanie i wzmocnienie korytarzy ekologicznych) oraz wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego do celów rekreacyjnych i turystycznych (m.in. wytyczenie tras rowerowych).

Zadania o znaczeniu ponadlokalnym, przyjęte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa.

Zgodnie z informacją Zarządu Województwa Śląskiego, w granicach Rydułtów występują następujące zadania o znaczeniu ponadlokalnym, zawarte w dokumentach przyjętych przez Sejm, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, przyjęte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, obejmujące zawarte w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2015 (Uchwała Nr 1/24/1/2000 Sejmiku Woj. Śląskiego z dnia 25 września 2000 r.): budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej 935 Racibórz – Pszczyna oraz drogi wojewódzkiej 933 Rydułtowy – Pawłowice, a także zadanie „Budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty. Naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu Odry wraz z Wartą, realizowane przez Pełnomocnika Rządu do spraw Programu dla Odry 2006 ([Wojewoda Dolnośląski]) – inwestycje w tym zakresie nie są zlokalizowane w granicach miasta.

Zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) – załącznik do Uchwały Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (Monitor Polski 2012, poz. 252) zakłada zbudowanie „sprawnego i przejrzystego” systemu planowania przestrzennego na każdym poziomie gospodarowania przestrzenią, mającego za podstawę zasadę współzależności celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej. Przewiduje się wprowadzenie zmian w przepisach, obejmujących m.in.: ustalenie zasady pierwszeństwa wykorzystania obszarów już zagospodarowanych przed zagospodarowaniem nowych obszarów, ustanowienie zakazu rozpraszania zabudowy oraz jej rozwoju na terenach pozbawionych infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, ustalenie zasady wiążącej roli studiów również dla decyzji związanych z określaniem warunków i wydawaniem pozwoleń na zabudowę, a także określenie standardów wyposażenia i zagospodarowania przestrzennego terenów zurbanizowanych oraz dostępności do podstawowych usług społecznych. Celem strategicznym KPZK 2030 jest efektywne wykorzystanie przestrzeni i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie. Rydułtowy w KPZK 2030 nie są wymieniane jako samodzielna jednostka. Miasto jest położone w sąsiedztwie Rybnika, stanowiącego ośrodek regionalny oraz Aglomeracji Górnośląskiej („Katowice wraz z miastami wchodzącymi w skład Górnośląskiego Związku Metropolitalnego”). Aglomeracja tworzyć ma silny układ wielowierzchołkowy – wraz z Rybnikiem i konurbacją Ostrawy oraz z Krakowem, Częstochową i Bielskiem Białą. Układ ten charakteryzować się ma dynamiką rozwoju, ciągłością, zwartością i wysokim stopniem urbanizacji oraz ładem przestrzennym

Polityka przestrzenna gmin sąsiednich

Dokumenty planistyczne (studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, plany miejscowe) gmin sąsiednich (pominięto Lyski i Kornowac) są w większości przypadków aktualne (pochodzą z okresu 2000-2019). Radlin sporządził plan miejscowy w 2013 roku dla obszarów graniczących z Rydułtówami. Miasto Pszów uchwaliło plan zagospodarowania przestrzennego w 2019 r. graniczący z terenami Rydułtów. Plan ten ustala zagospodarowanie wzdłuż całej granicy pomiędzy Pszowem a Rydułtówami.

Znaczna część terenów graniczących z Rydułtówami, dotychczas niezainwestowanych, jest przeznaczana w tych dokumentach pod zabudowę mieszkaniową (Pszów, Radlin, częściowo Gaszowice) i rzadziej usługową (Pszów). Nie wprowadza się zmian w dotychczasowym zagospodarowaniu w rejonie Lasu Pańskiego i na sąsiednich terenach rolnych oraz w rejonie Krzyżkowic w Pszowie. Ustalenia polityki przestrzennej Radlina z 2011 r. przewidują budowę drogi klasy lokalnej - na południe od dawnego wyrobiska cegielni przy ul. Bohaterów Warszawy oraz na wschód od Strefy Gospodarczej - łączącej się z ul. Rymera w Radlinie oraz powiększenie kompleksu leśnego na granicy z Rydułtówami.

Z gmin sąsiednich jedynie Rybnik przekazał wnioski do studium, stwierdzając o konieczności koordynacji opracowań planistycznych, w tym w zakresie drogi głównej ruchu przyspieszonego Racibórz - Pszczyna oraz wnosząc o to, by nie ustalać w bezpośrednim sąsiedztwie Rybnika kierunków przeznaczenia terenów uciążliwych dla środowiska.

Do zmiany Studium nr 1 Miasto Rybnik wniosło, aby przy granicy z miastem Rybnik nie wyznaczać obszarów kolidujących z obszarami rolniczymi, zieleni i wód (ZR) oraz z obszarami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (M4), wyznaczonymi w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika, przyjętym uchwałą nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.

3. ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW. ŁAD PRZESTRZENNY

Dotychczasowe zagospodarowanie i użytkowanie terenów

Faktyczny stan zagospodarowania i użytkowania terenów przedstawiony w poniższej tabeli wykazuje, iż ponad połowa obszaru miasta to tereny zabudowane i zainwestowane (bez składowisk odpadów). Największa część tych terenów to tereny komunikacji i infrastruktury technicznej, szczególnie tereny dróg (15,76%). Część tych obszarów to tereny zabudowy mieszkaniowej, w szczególności mieszkaniowej jednorodzinnej (15,66%), a mniejsza część to tereny zabudowy usługowej i przemysłowo-usługowej, które zajmują około 6,12% powierzchni miasta. Niewielki obszar zajmują tereny zieleni miejskiej, przydomowej i składowisk odpadów (9,36%). Pozostały obszar miasta Rydułtów to tereny rolnicze (22,66%), głównie odłogowane (13,86). Tereny zieleni i wód zajmują około 21% całej powierzchni miasta, z czego ponad połowa (11,02%) przypada na wody stojące i płynące. Obszar terenów leśnych to ok 1,29 % całej powierzchni miasta.

Tab. 2. Dotychczasowe zagospodarowanie i użytkowanie terenów (wg inwentaryzacji urbanistycznej)

Rodzaje terenów		pow. (ha)	udział (%)
tereny zabudowy mieszkaniowej		356,21	17,13
MW	tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	30,58	1,47
MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	325,63	15,66
tereny zabudowy usługowej i produkcyjno-usługowej		127,32	6,12
PU	Tereny zabudowy produkcyjno - usługowej	69,10	3,32
U	tereny zabudowy handlowo - usługowej	47,66	2,29
US	tereny sportu i rekreacji	10,56	0,51
tereny rolnicze		471,35	22,66
R	tereny rolnicze - uprawy polowe	183,11	8,80
RN	tereny rolnicze - grunty rolne odłogowane	288,24	13,86
tereny zieleni miejskiej		33,25	1,60

ZP	tereny zieleni urządzonej	2,61	0,13
ZD	tereny ogrodów działkowych	14,23	0,68
ZC	cmentarze	7,88	0,38
ZZ	tereny zieleni izolacyjnej, częściowo urządzonej	8,53	0,41
tereny zieleni i wód		430,84	20,72
ZL	lasy	26,89	1,29
LZ	tereny zadrzewione	83,25	4,00
ZE	tereny łąk i pastwisk w dolinach cieków, naturalne nieużytki	91,45	4,40
W	wody stojące i płynące	229,25	11,02
tereny komunikacji i infrastruktury technicznej		466,02	22,41
KD	tereny dróg	327,86	15,76
KP	tereny parkingów	116,01	5,58
KG	tereny garaży	6,62	0,32
KK	tereny kolejowe	8,46	0,41
IT	tereny infrastruktury technicznej	7,08	0,34
pozostałe rodzaje terenów		194,69	9,36
ZO	tereny zieleni przydomowej	154,49	7,43
S	tereny składowisk odpadów	40,20	1,93
razem		1491,94	100,0

źródło: obliczenia na podstawie zdjęć lotniczych, map zasadniczych oraz ewidencji gruntów i budynków Miasta Rydułtowy

Użytkowanie terenów według ewidencji gruntów

Z poniższej tabeli użytków gruntowych wynika, iż na terenie miasta Rydułtowy przeważają użytki rolne – około 54% powierzchni miasta, a grunty leśne zajmują tylko 2,61% powierzchni miasta. Obszar miasta zajmowany przez grunty zabudowane i zurbanizowane jest pokryty w 34,19% całej powierzchni miasta.

Porównując to z danymi z tabeli 3 widać tu pewną rozbieżność z klasyfikacji użytków:

- wg użytków - użytki rolne – około 54% a roślinność trawiasta i uprawa rolna (45%) (BDOT);
- grunty leśne zajmują tylko 1,88 % a tereny leśne i zadrzewione zajmują 5,62 ha całej powierzchni gminy – tj. 0,38%;
- grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią 34,19% .

Tab. 3. Użytkowanie terenów według ewidencji gruntów (w podziale na użytki gruntowe)

Użytek	Opis	Powierzchnia w ha	Udział powierzchni gminy w [%]
B	Tereny mieszkaniowe	320,49	21,45
Ba	Tereny przemysłowe	91,14	6,10
Bi	Inne tereny zabudowane	57,78	3,87
Bp	Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	11,17	0,75
Br	Grunty rolne zabudowane	12,11	0,81
Bz	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	15,52	1,04
K	Użytki kopalne	2,63	0,18
Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem		510,85	34,19
dr	Drogi	106,42	7,12

Tk	Tereny kolejowe	8,55	0,57
Ti	Inne tereny komunikacyjne	7,54	0,50
Tp	Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	0,72	0,05
	Tereny komunikacyjne ogółem	123,22	8,25
R	Grunty orne	637,62	42,67
S	Sady	6,58	0,44
Ł	Łąki trwałe	78,08	5,23
Ps	Pastwiska trwałe	54,55	3,65
Wsr	Grunty pod stawami	0,54	0,04
W	Grunty pod rowami	2,88	0,19
N	Nieuzityki	16,98	1,14
Lzr	Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	5,32	0,36
	Użytki rolne ogółem	802,55	53,71
Ls	Lasy	28,13	1,88
Lz	Grunty zadrzewione i zakrzewione	5,62	0,38
	Grunty leśne ogółem	33,75	2,26
Wp	Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,15	0,01
Ws	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	1,88	0,13
	Grunty pod wodami ogółem	2,02	0,14
Tr	Tereny różne	21,95	1,47
	łącznie	1494,34	100%

źródło: ewidencja gruntów i budynków Miasta Rydułtowy

Struktura funkcjonalno - przestrzenna

Zasadnicza, „miejska” - z planistycznego punktu widzenia część Rydułtów mieści się w wieloboku wyznaczonym przez ulice: Raciborską, Gen. Józefa Bema, Plebiscytową, Kazimierza Przerwy-Tetmajera i Obywatelską z kilkoma zwartymi strukturami leżącymi na zewnątrz tego układu, lecz bezpośrednio z nim graniczącymi PGG S.A. KWK ROW Ruch Rydułtowy, zabudowa pomiędzy ul. Jana Kochanowskiego, Krzyżkowską, Romualda Traugutta i Benedykta, Na Wzgórzu). Zawiera ona kilka wyraźnie wyodrębniających się układów zabudowy - część historyczną (głównie wzdłuż ul. Ofiar Terroru, Osiedle Karola), osiedla zabudowy wielorodzinnej z lat 60 i 70. XX w. - duże - Orłowiec i mniejsze w rejonie ul. Adama Mickiewicza - Stanisława Ligonia, Władysława Łokietka, Szpitalnej - Fryderyka Chopina i Krzyżkowskiej, komponowane zespoły zabudowy jednorodzinnej (Na Wzgórzu, rejon ul. Jagiellońskiej i Jana Kochanowskiego) oraz zespoły usługowo - handlowe i pojedyncze obiekty tego rodzaju.

Dość wyraźnie wyodrębnia się we wschodniej części miasta zabudowa Radoszów, granicząca bezpośrednio z Buzowicami i Niewiadomem w Rybniku oraz w części południowo - zachodniej - zabudowa przy ul. Krzyżkowskiej i Gen. Władysława Sikorskiego (rejon Kalwarii), granicząca z Pszowem.

Na terenach mieszkaniowych dominuje zabudowa jednorodzinna wolno stojąca. Ukształtowała się ona głównie w formie liniowej obudowy ważniejszych dróg (m.in. ul. Szczerbicka, Radoszowska, Marcina Strzody, Gajowa, Krzyżkowska, Barwna), w niektórych miejscach przekształcając się w formy kwartałowe (m.in. między ul. Bohaterów Warszawy i Nową) lub rozwijając się następnie w formie prostopadłych do głównej drogi, długich i wąskich pasm zabudowy sytuowanej wzdłuż dróg wewnętrznych - na działkach wydzielanych z równie wąskich, dawnych podziałów łąkowych (m.in. rejon ul. Plebiscytowa - Antoniego Czechowa - Nowej, Krzyżkowska - Podleśna, Skalna - Kazimierza Przerwy-Tetmajera, wschodnia część Radoszów na południe od ul. Raciborskiej i na wschód od ul. Św. Jacka). W niektórych fragmentach miasta (Pietrkowice, południowa część Radoszów) taką chaotyczność zabudowy wzmocniają liczne doliny, utrudniające kształtowanie racjonalnego układu drogowego.

Niewiele jest komponowanych zespołów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z odpowiednio uformowanym układem drogowym (Na Wzgórzu, rejon ul. Jana Kochanowskiego, Jagiellońskiej, Romualda Traugutta - Walerego Wróblewskiego, Piecowska).

W strukturze miasta wyraźnie wyodrębnia się kompleks zabudowy przemysłowej KWK „Rydułtowy - Anna” w likwidacji (przy ul. Leona i Adama Mickiewicza) z Ciepłownią „Rydułtowy”, boczną kolejową, stacją elektroenergetyczną i oczyszczalnią ścieków oraz przyległym składowiskiem odpadów pogórnich. W peryferyjnych fragmentach miasta wyróżniają się mniejsze zespoły zabudowy przemysłowo - usługowej: nowo powstała strefa gospodarcza między ul. Orłowską i Marcina Strzody, rejon byłej cegielni przy ul. Bohaterów Warszawy oraz tereny szybu Dicke przy ul. Pietrkowickiej i szybu Agnieszka w zachodniej części miasta.

Zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym

Rozwój zabudowy (budowa budynków komunalnych przy ul. Wojciecha Korfańtego i obiektów usługowych) wzdłuż ul. Raciborskiej (na odcinku między skrzyżowaniami z ul. Radoszowską i Obywatelską) powoduje zacieranie się dystansu przestrzennego między Radoszowami a Orłowcem.

Istotne zmiany w strukturze funkcjonalno - przestrzennej miasta wywołało powstanie wzdłuż ul. Raciborskiej i Gen. Józefa Bema szeregu ośrodków handlowych (sklepów sieciowych) - w rejonie skrzyżowania ul. Raciborskiej z Adama Mickiewicza i Ładną oraz w sąsiedztwie skrzyżowania z ul. Gen. Józefa Bema (galeria handlowa), a przy ul. Gen. Józefa Bema - na skrzyżowaniu z ul. Strzelców Bytomskich i w rejonie skrzyżowania z ul. Jana Kochanowskiego. Ważny element stanowi także kształtująca się zabudowa usługowo - mieszkaniowa u zbiegu ul. Strzelców Bytomskich, Jagiellońskiej i Jana III Sobieskiego.

Zmiany nastąpiły również w wyniku zagospodarowania terenów zdegradowanych, po eksploatacji surowców - pod zabudowę usługową (ul. Jana Kochanowskiego) i sportowo - rekreacyjną (ul. Adama Mickiewicza).

We wschodniej części Radoszów (na wschód od ul. Św. Jacka) dość intensywnie rozwija się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Podobne procesy, choć na mniejszą skalę występują także wzdłuż ul. Bohaterów Warszawy (w rejonie skrzyżowania z ul. Orłowską) oraz między ul. Marcina Strzody i Walerego Wróblewskiego.

Ośrodki usługowe

Ze względu na genezę miasta, brak jest ukształtowanego centrum w formie rynku (placu) ze zwartą, miejską zabudową pierzejową. Rolę tradycyjnego centrum usługowo - handlowego Rydułtów pełni ulica - ul. Ofiar Terroru, stanowiąca historyczną oś rozwoju dawnej wsi oraz rejon placu (Rynek), uformowanego pomiędzy skrzyżowaniami głównych ulic - Ofiar Terroru, Gen. Józefa Bema, Romualda Traugutta i Krzyżkowskiej. W ostatnich latach znaczenie ul. Ofiar Terroru jako centrum handlowego zmalało na skutek powstania kilku sklepów sieciowych usytuowanych wzdłuż ul. Raciborskiej i Gen. Józefa Bema oraz targowiska miejskiego przy ul. Jagiellońskiej.

Przestrzenie publiczne⁶

Główną przestrzeń publiczną w mieście, najlepiej odpowiadającą ustawowej definicji tego elementu zagospodarowania przestrzennego (jako przestrzeń sprzyjająca nawiązywaniu kontaktów społecznych), stanowi Rynek wraz z przedpołem kościoła p.w. św. Jerzego. Do przestrzeni takiej można zaliczyć również niektóre węzłowe elementy ul. Ofiar Terroru (Park Hvidovre, Plac Ludwika Konarzewskiego juniora z przedpołem Urzędu Miasta, a także kluczowy pod względem „miejskości” odcinek tej ulicy - między nr 37 i 49a). Inny rodzaj przestrzeni publicznej, związanej ściśle z jej funkcją użytkową tworzyć mogą obecnie główny przystanek autobusowy przy ul. Romualda Traugutta, targowisko miejskie przy ul. Jagiellońskiej, park leśny przy ul. Raciborskiej 369 czy Rydułtowska Fikołkownia Rafa (ul. Adama Mickiewicza).

Funkcje zabudowy

W mieście istnieje około 9,8 tys. budynków, z czego ponad połowę (5,5 tys.) stanowią mało znaczące budynki gospodarcze i garażowe. Wśród zasadniczej części zabudowy zdecydowanie przeważają budynki mieszkalne (ponad 3,7 tys. obiektów, blisko 40% ogółu budynków). Spośród pozostałych rodzajów budynków najwięcej jest obiektów usługowo - handlowych i biurowych (niespełna 300 budynków).

⁶ obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne (art. 2 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)

Wiek zabudowy

Większość (blisko 60%) zabudowy pochodzi z lat 1945 - 1989, zwłaszcza z okresu po 1970 r. Jedna piąta obiektów, w tym znaczna część budynków usługowo - handlowych, powstała po 1990 r. Sprzed 1918 r. pochodzi 8% liczby budynków. Wśród zabudowy mieszkaniowej równy udział mają budynki oddane do użytkowania w okresach 1945 - 69 i 1970 - 89 (po około 30%). Liczba budynków powstałych w latach 1918 - 44 (15%) jest wyższa od liczby budynków powstałych po 1989 r. (12%). Blisko dziesiąta część budynków mieszkalnych pochodzi sprzed 1918 r.

Wysokość zabudowy

Dominuje zabudowa niska, jedno- i dwukondygnacyjna (96% wszystkich budynków). Wyższe (4 - 6 kondygnacji) są nieliczne budynki (nieco ponad 1% ogółu zabudowy) - głównie 5. kondygnacyjne budynki mieszkalne wielorodzinne. Dominanty stanowią budynki usługowe (wieże kościołów w Rydułtowach i Radoszowach, zabudowa szpitala) oraz obiekty przemysłowe (kominy Ciepłowni, szyby kopalniane).

Ład przestrzenny⁷

W Rydułtowach do przestrzeni cechujących się ukształtowaniem spełniającym niektóre warunki określone w ustawowej definicji pojęcia „ładu przestrzennego” można zaliczyć jedynie nieliczne, niewielkie i izolowane fragmenty miasta. Należą do nich głównie miejsca nowych inwestycji lub modernizacji obiektów usługowych i sportowo - rekreacyjnych, a w pewnej mierze także niektóre zespoły zabytkowe (szpital, kościoły, zamknięty cmentarz katolicki) i przestrzenie publiczne. Do większych jednostek potencjalnie cechujących się ładem przestrzennym w ustawowym rozumieniu tego pojęcia należy kompleksowo przygotowana strefa gospodarcza przy ul. Marcina Strzody. W szerszym ujęciu, ład przestrzenny jest na obszarze miasta w różnym stopniu zaburzony głównie niedostatkami w zakresie infrastruktury technicznej (brak kanalizacji) i drogowej (nieracjonalne układy dróg wewnętrznych). Negatywny wpływ na stan ład przestrzennego wywiera także występowanie konfliktowych funkcji produkcyjno - usługowych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, często w rejonach o niedostatecznym stanie technicznym dróg. Silnie zaburzony ład przestrzenny cechuje różnego rodzaju nieużytki antropogeniczne.

Diagnoza, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy

Na potrzeby opracowanej Strategii Rozwoju Miasta Rydułtowy na lata 2016-2025 opracowano w postaci Załącznika nr 1 Diagnozę społeczno – gospodarczą.

Najważniejsze wnioski z podsumowania diagnozy:

- 1) Lokalizację miasta Rydułtowy ocenia się jako korzystną w kontekście komunikacyjnym, co wynika z niewielkiej odległości od węzłów autostradowych.
- 2) Lokalizację miasta Rydułtowy ocenia się jako umiarkowanie korzystną w kontekście administracyjnym, co wynika z faktu, iż odległość między Miastem a głównym ośrodkiem województwa, tj. Katowicami można pokonać transportem drogowym w czasie niewiele krótszym niż godzina.
- 3) Potencjał wynikający z korzystnego położenia miasta obniżają niedostatki jakościowe infrastruktury drogowej i około drogowej.
- 4) Niedostatki infrastruktury drogowej i około drogowej (niewielka długość ścieżek rowerowych, ubytki bądź zły stan ciągów pieszych, mała liczba wydzielonych zatok autobusowych) przekładają się na obniżanie poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz potencjału turystycznego.
- 5) Miasto posiada słabo rozwiniętą sieć gazową. Natomiast dobrze zabezpieczone są dostawy energii elektrycznej.
- 6) Uwagę należy zwrócić na działalność Ciepłowni Rydułtowy oraz plany inwestycyjne podmiotu, zwłaszcza w kontekście gospodarki niskoemisyjnej premiowanej w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej.
- 7) W krajobrazie miasta zauważalne są efekty działalności górniczej, która w istotny sposób przekształca przestrzeń miasta.
- 8) Gleby na terenie miasta są słabo przydatne do rozwoju upraw rolnych, dominują użytki IV klasy bonitacyjnej, które stanowią ogólnie 74,0% powierzchni.

⁷ ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno - gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno - estetyczne (art. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)

- 9) W latach 2010-2014 liczba ludności Rydułtów skurczyła się o ~3,2%. W wartości bezwzględnej spadek wyniósł 690 osób.
- 10) W ostatnich latach notuje się systematyczny wzrost udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, maleje za to odsetek populacji w wieku produkcyjnym.
- 11) W gminie rozwija się działalność kulturalna, rośnie liczba i rozwija się portfolio wydarzeń, w których uczestniczy coraz więcej odbiorców.
- 12) Gmina posiada dobrze rozbudowaną infrastrukturę sportową i rekreacyjną.
- 13) Na terenie Rydułtów głównymi obszarami problemowymi w ujęciu społecznym są bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz niepełnosprawność. Są to główne przyczyny wsparcia osób, które korzystają z pomocy społecznej udzielanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach wśród osób, które korzystają z pomocy społecznej.
- 14) W strukturze podmiotów gospodarczych dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (79,2%).
- 15) Wskaźniki przedsiębiorczości dla miasta są niższe niż średnia dla powiatu czy województwa, a na przestrzeni lat 2010-2014 zaobserwowano spadek liczby przedsiębiorstw o 1,7%.
- 16) W strukturze branżowej lokalnej gospodarki dominuje budownictwo, handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych. Znaczący udział podmiotów prowadzi działalność usługową, w tym profesjonalną, naukową i techniczną.
- 17) Lokalny rynek pracy jest silnie uzależniony od branży górniczej. Największym pracodawcą jest KWK „Rydułtowy-Anna”.
- 18) Zjawisko bezrobocia na terenie Miasta cechuje niższa intensywność niż średnio w powiecie i województwie. Jednakże w porównaniu do powiatu i województwa uwagę zwraca znacznie gorsza sytuacja kobiet na rynku pracy.
- 19) Zauważalny jest także wysoki odsetek długotrwale bezrobotnych oraz wysokie bezrobocie wśród osób młodych.

4. PRZEZNACZENIE TERENÓW

Dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Politykę przestrzenną miasta określało studium stanowiące załącznik do Uchwały Nr XVI/131/07 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 20 grudnia 2007 r.

Studium to zastąpiło dokument przyjęty Uchwałą Nr XXI/179/2000 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 30 czerwca 2000 r. Przedmiotem zmiany studium było: (I) uwzględnienie lokalizacji strategicznych dla miasta inwestycji usługowych i produkcyjnych, (II) aktualizacja planowanego układu komunikacyjnego, (III) uwzględnienie wniosków do studium, zgodnych ze strategią rozwoju przestrzennego miasta.

W dotychczasowym studium wydzielono pięć jednostek strukturalnych o różnych funkcjach dominujących (Centrum - funkcja usługowa, Karola i Orłowiec - funkcja usługowo - mieszkaniowa, Radoszowy - funkcja mieszkaniowa, Rejon Kopalni - funkcja przemysłowa). Obszary urbanizacji zajmują 1180 ha (blisko 79% powierzchni Rydułtów), pozostałą część - obszary przyrodnicze lub o przewadze użytkowania przyrodniczego.

W strukturze funkcjonalno - przestrzennej miasta wyróżniono szereg „jednostek urbanistycznych”. Przyjęto, że preferować się będzie ich wielofunkcyjny rozwój poprzez łączenie niekolizyjnych funkcji.

Tab. 1.4. Jednostki urbanistyczne^{a)} według ustaleń dotychczasowego studium

Symbol	jednostki urbanistyczne	pow. (ha)	odsetek pow. miasta (%)
CU	centrum usługowe miasta	20,82	1,4
ZU	zespoły usługowe	74,23	4,9
U	usługowe	29,16	1,9
UC	usługowe z dopuszczeniem obiektów handl. o pow. powyżej 2000 m ²	20,76	1,4
PU	aktywności gospodarczej	120,68	8,0
MU	mieszkaniowo - usługowe uzupełniające	563,67	37,6
MW	mieszkaniowe wielorodzinne	25,84	1,7
MZ	mieszkaniowo - usługowe (zespoły zorganizowane przestrzennie) ^{b)}	95,55	6,4
UW	rekreacyjne	14,67	1,0
ZW	zieleni wysokiej i parkowej	173,89	11,6
Zł	zieleni niskiej i łęgowej	104,88	7,0
ZD	ogrodów działkowych	14,78	1,0

ZC	cmentarzy	8,54	0,6
IT	infrastruktury technicznej	2,72	0,2
KS	obsługi komunikacyjnej	4,63	0,3
PR	rekultywacji terenów przemysłowych ^{c)}	54,16	3,6
W	wody	2,03	0,1
KD	drogi	145,60	9,7
KK	tereny kolejowe poza terenami zamkniętymi	4,13	0,3
-	tereny zamknięte	19,26	1,3
	razem	1500	

a) podobnych cechach wynikających ze stanu ich zagospodarowania i pełnionych funkcji oraz nadanych im kierunków rozwoju

b) sposobów zagospodarowania odpowiednich dla celów rozwoju miasta; tereny jednostek mogą być realizowane wyłącznie w formie zorganizowanej przestrzennie, co wymaga procedury scalenia i podziału nieruchomości lub połączenia własności w celu realizacji wspólnej inwestycji przez jednego lub grupę inwestorów;

c) kształtowanie budowli krajobrazowej z zachowaniem historycznego stożka bez zmian jego kształtu oraz z możliwością wykorzystania materiału skalnego z bieżącej produkcji przedsiębiorcy górniczego źródło: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy z 2007 r.

Główny cel rozwoju Rydułtów, określony w studium, stanowi „kształtowanie zadbanego miasta, dobrze powiązanego komunikacją z otoczeniem, przy poprawie standardu życia i jakości środowiska”.

Cele strategiczne, związane z osiągnięciem celu głównego obejmują: (C1) odciążenie strefy centralnej miasta oraz rejonu ulicy Raciborskiej od ponadnormatywnych uciążliwości komunikacyjnych, poprzez (C4) budowę nowych elementów układu komunikacyjnego; (C2) kontynuację pasmowego rozwoju strefy centralnej miasta wzdłuż ul. Ofiar Terroru oraz w paśmie pomiędzy ul. Gen. Józefa Bema i planowaną zachodnią obwodnicą miasta; (C3) uporządkowanie rejonu stożka i zwał odpadów górniczych przy szybie „Leon II” KWK „Rydułtowy - Anna” przy uwzględnieniu potrzeb funkcjonowania kopalni; (C5) ochronę terenów otwartych przed rozproszoną zabudową oraz realizację większych zespołów zabudowy w formie zorganizowanej przestrzennie; (C6) zwiększenie powierzchni zieleni wysokiej i kształtowanie parku miejskiego.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W Rydułtowach obowiązuje obecnie 32 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (lub zmian planów). Plany te obejmują łącznie około 1327 ha i pokrywają 75% powierzchni miasta.

Plany miejscowe pochodzą z lat 2000 - 2017. Osiem planów o łącznej pow. 175 ha opracowano na podstawie nieobowiązującej obecnie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

Plany uchwalone w latach 2006 - 2017 sporządzono na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. (w brzmieniu obowiązującym sprzed zmian wprowadzonych ustawą z dnia 25 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [Dz. U. Nr 130, poz. 871]).

Tab. 5. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (lub zmiany planów miejscowych)

Lp.	Symbol planu	Nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub zmiany planu	Pow. w ha	Numer i data uchwały Rady Miasta Rydułtowy	Dziennik Urzędowy województwa śląskiego
1	2	3	4	5	6
1	Z/1, Z/2, Z/3	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy	15,16	Uchwała nr XXI/178/2000 z 30 czerwca 2000r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 34, poz. 513 z dnia 30 września 2000r.
2	MP/1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/1	62,64	Uchwała nr X/67/2003 z 24 czerwca 2003r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 84, poz. 2247 z dnia 25 sierpnia 2003r.
3	MP/1 – Z/2	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującej obszar oznaczony symbolem MP/1-Z/2	14,92	Uchwała nr XXXII/287/09 z 29 maja 2009r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 132, poz. 2678 z dnia 28 lipca 2009r.
		Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy dla obszaru oznaczonego symbolem MP/1-Z/2		Uchwała nr 16.169.2016 z dnia 21 stycznia 2016r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 611 z dnia 27 stycznia 2016r.
4	MP/2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/2	2,42	Uchwała nr VII/35/2003 z dnia 24 marca 2003r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 51, poz. 1582 z dnia 9 czerwca 2003r.
5	MP/3	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy	14,20	Uchwała nr XI/75/03 z dnia 15 września	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 96, poz. 2582 z dnia 30

Lp.	Symbol planu	Nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub zmiany planu	Pow. w ha	Numer i data uchwały Rady Miasta Rydułtowy	Dziennik Urzędowy województwa śląskiego
1	2	3	4	5	6
		obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/3		2003r.	października 2003r.
6	MP/3-Z/1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy dla obszaru oznaczonego symbolem MP/3-Z/1	4,20	Uchwała nr 52.416.2014 z dnia 6 listopada 2014r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 6008 z 20 listopada 2014r.
7	MP/4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/4	45,26	Uchwała nr X/69/2003 z dnia 24 czerwca 2003r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 76, poz. 2113 z dnia 7 sierpnia 2003r.
8	MP/4-Z1	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującej obszar oznaczony symbolem MP/4-Z/1	3,75	Uchwała nr XXXII/288/09 z dnia 29 maja 2009r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 132, poz. 2679 z dnia 28 lipca 2009r.
9	MP/4-Z/2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy dla części obszaru miasta Rydułtowy oznaczonego symbolem MP/4 – Z/2	0,50	Uchwała nr 44.335.2014 z dnia 20 lutego 2014r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 1146 z dnia 27 lutego 2014r.
10	MP/4-Z/3	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy dla obszaru oznaczonego symbolem MP/4-Z/3	14,50	Uchwała nr 52.416.2014 z dnia 6 listopada 2014r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 6009 z dnia 20 listopada 2014r.
11	MP/5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/5	0,77	Uchwała nr VII/36/2003 z dnia 24 marca 2003r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 51, poz. 1583 z dnia 9 czerwca 2003r.
12	MP/6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/6	8,81	Uchwała nr VII/37/2003 z dnia 24 marca 2003r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 51, poz. 1584 z dnia 9 czerwca 2003r.
13	MP/6-Z/1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy dla obszaru oznaczonego symbolem MP/6-Z/1	1,50	Uchwała nr 16.170.2016z dnia 21 stycznia 2016r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 612 z dnia 27 stycznia 2016r.
14	MP/7	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/7	78,14	Uchwała nr XXXIII/260/05 z dnia 30 marca 2005r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 65, poz. 1671 z dnia 24 maja 2005r.
15	MP/7-Z/1, MP/7-Z/2, MP/7-Z/3, MP/7-Z/4	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy, dla obszarów oznaczonych symbolami MP/7 - Z/1, MP/7 - Z/2, MP/7 - Z/3 i MP/7 – Z/4	9,14	Uchwała nr 33.310.2017 z dnia 22 czerwca 2017r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 3839 z dnia 22 czerwca 2017r.
16	MP/8	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/8	95,44	Uchwała nr XLV/353/06 z dnia 30 stycznia 2006r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 37, poz. 1061 z dnia 27 marca 2006r.
17	MP/8-Z/1	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującej obszar oznaczony symbolem MP/8-Z/1	0,98	Uchwała nr XXXIX/341/09 z dnia 18 grudnia 2009r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 30, poz. 426 z dnia 22 lutego 2010r.
18	MP/8-Z/2, MP/8-Z/3, MP/8-Z/4, MP/8-Z/5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszary oznaczone symbolami MP/8 - Z/2, MP/8 - Z/3, MP/8 - Z/4 i MP/8 – Z/5	23,73	Uchwała nr 39.276.2013 z dnia 19 września 2013r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 5844 z dnia 27 września 2013r.
19	MP/8-Z/6	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującej obszar oznaczony symbolem MP/8 – Z/6	1,19	Uchwała nr 29.204.2012 z dnia 22 listopada 2012r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 5867 z dnia 14 grudnia 2012r.
20	MP/9	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/9	76,17	Uchwała nr XLV/354/06 z dnia 30 stycznia 2006r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 49, poz. 1402 z dnia 24 kwietnia 2006r.
21	MP/9-Z/1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy dla części obszaru miasta Rydułtowy oznaczonego symbolem MP/9 – Z/1	1,50	Uchwała nr 46.356.2014 z dnia 25 kwietnia 2014r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 2651z 5 maja 2014r.
22	MP/10	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/10	83,17	Uchwała nr XLV/355/06 z dnia 30 stycznia 2006r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 37, poz. 1062 z dnia 27 marca 2006r.

Lp.	Symbol planu	Nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub zmiany planu	Pow. w ha	Numer i data uchwały Rady Miasta Rydułtowy	Dziennik Urzędowy województwa śląskiego
1	2	3	4	5	6
23	MP/11	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/11	47,02	Uchwała nr XVII/138/08 z dnia 24 stycznia 2008r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 77, poz. 1689 z dnia 28 kwietnia 2008r.
24	MP/11-Z/1	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy, dla obszaru oznaczonego symbolem MP/11-Z/1	0,17	Uchwała nr 33.308.2017 z dnia 22 czerwca 2017r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego, poz. 3838 z dnia 28 czerwca 2017r.
25	MP/12	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/12	278,00	Uchwała nr XXIII/214/08 z dnia 26 września 2008r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 218, poz. 4586 z dnia 19 grudnia 2008r.
26	MP/12-Z/1	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującej obszar oznaczony symbolem MP/12 – Z/1	81,85	Uchwała nr 29.205.2012 z dnia 22 listopada 2012r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 5868 z dnia 14 grudnia 2012r.
		Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującej obszar oznaczony symbolem MP/12 – Z/1		Uchwała nr 26.264.2017 z dnia 19 stycznia 2017r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 547 z dnia 25 stycznia 2017r.
27	MP/12-Z/2	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy dla części obszaru miasta Rydułtowy oznaczonego symbolem MP/12 – Z/2	1,00	Uchwała nr 46.357.2014 z dnia 25 kwietnia 2014r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 2652 z dnia 5 maja 2014r.
28	MP/12-Z/3, MP/12-Z/4, MP/12-Z/5	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy dla obszarów oznaczonych symbolami MP/12 – Z/3, MP/12 – Z/4, MP/12 – Z/5	38,73	Uchwała nr 33.311.2017 z dnia 22 czerwca 2017r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 3840 z dnia 28 czerwca 2017r.
29	MP/13	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/13	4,15	Uchwała nr 46.358.2014 z dnia 25 kwietnia 2014r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 2653 z dnia 5 maja 2014r.
30	MP/15	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/15	95,63	Uchwała nr V/30/2011 z dnia 28 stycznia 2011r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 77, poz. 1388 z dnia 7 kwietnia 2011r.
		Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/15		Uchwała nr 5.39.2015 z dnia 20 lutego 2015r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 1124 z dnia 3 marca 2015r.
31	MP/16	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/16	162,13	Uchwała nr 36.255.2013 z dnia 23 maja 2013r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 4014 z dnia 29 maja 2013r.
32	MP/17	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Rydułtowy oznaczonego symbolem MP/17	60,15	Uchwała nr 14.144.2015 z dnia 19 listopada 2015r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 5934 z dnia 24 listopada 2015r.
ŁĄCZNIE			1326,92		

Tab. 6. Lista przystąpień do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub zmian planów

Lp.	Nazwa pełna planu	Numer uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu	Data przystąpienia do sporządzenia planu	Powierzchnia opracowania
1.	Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/9-Z/2	51.397.2014	2014-09-25	ok. 11 ha
2.	Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany uchwały nr XLV/354/06 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 30 stycznia 2006 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/9	51.396.2014	2014-09-25	ok. 73 ha
3.	Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy dla obszaru oznaczonego symbolem MP/19	51.399.2014	2014-09-25	ok. 23 ha
4.	Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy dla obszaru oznaczonego symbolem MP/20	51.400.2014	2014-09-25	ok. 34 ha
5.	Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy, dla obszaru oznaczonego symbolem MP/1-Z/3	9.106.2019	2019-06-27	ok. 9 ha
6.	Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany uchwały Nr XVII/138/08 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 24 stycznia 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy – obszar oznaczony symbolem MP/11	9.105.2019	2019-06-27	ok. 46 ha
7.	Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy, dla obszaru oznaczonego symbolem MP/18	9.104.2019	2019-06-27	ok. 13 ha

Plany miejscowe przewidują następujące rodzaje terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania:

Tab. 7. Przeznaczenie terenów w planach miejscowych

Symbol terenu	przeznaczenie terenu	pow. (ha)	odsetek pow. objętej planami (%)
tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej		630,35	55,98
MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	306,96	27,26
MNZ	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej osiedlowej	0,69	0,06
MW	tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	10,39	0,92
MU	tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej	141,52	12,57
SMU	tereny zabudowy śródmiejskiej mieszkaniowo-usługowej	1,44	0,13
UM	tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej	13,64	1,21
U	tereny zabudowy usługowej	59,74	5,31
UC	teren usług komercyjnych	7,94	0,71
UP	tereny usług publicznych	8,03	0,71
US	tereny sportowo-rekreacyjne	8,94	0,79
P	tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	37,06	3,29
PU	tereny produkcyjno-usługowe	26,41	2,35
PE	tereny eksploatacji powierzchniowej	7,59	0,67
tereny rolnictwa, leśnictwa i zieleni		345,91	30,72
R	tereny rolnicze	31,09	2,76
RP	tereny rolne z przewagą gruntów ornych	9,24	0,82
ZE	tereny użytków zielonych i zieleni nieurządzonej	63,99	5,68
ZC	tereny cmentarza	7,81	0,69

ZL	tereny lasów	28,79	2,56
ZR	tereny do zalesień	36,47	3,24
ZD	tereny pracowniczych ogródków działkowych	5,15	0,46
ZŁ	tereny zieleni łąk i zadrzewień	25,21	2,24
ZP	tereny zieleni urządzonej	83,73	7,44
Z	tereny zieleni nieurządzonej	10,70	0,95
ZI	tereny zieleni izolacyjnej	4,00	0,36
ZW	tereny zieleni wysokiej	5,93	0,53
ZM	tereny ogrodów przydomowych	30,40	2,70
W	tereny wód stojących	1,66	0,15
WS	tereny wód powierzchniowych	1,74	0,15
tereny infrastruktury technicznej		3,59	0,32
E	tereny infrastruktury technicznej - elektroenergetyki	1,53	0,14
G	tereny infrastruktury technicznej - gazownictwo	0,15	0,01
K	tereny infrastruktury technicznej – oczyszczalnia ścieków	1,91	0,17
tereny komunikacji		146,11	12,98
KDGP	tereny dróg klasy „główna przyspieszona”	20,66	1,83
KDG/KDZ	tereny dróg klasy główna/zbiorcza	6,75	0,60
KDG	tereny dróg klasy „główna”	8,53	0,76
KDZ	tereny dróg klasy „zbiorcza”	9,20	0,82
KDL	tereny dróg klasy „lokalna”	26,88	2,39
KDD	tereny dróg klasy „dojazdowa”	33,00	2,93
KD	tereny dróg publicznych	7,99	0,71
KDW	tereny dróg wewnętrznych	10,43	0,93
KDX	ciągi pieszo jezdne	3,53	0,31
KSG	tereny garaży	0,41	0,04
KS,U	teren obsługi komunikacji i zabudowy usługowej	1,14	0,10
KS	tereny obsługi ruchu samochodowego	2,73	0,24
KSP	tereny obsługi komunikacji - parking	0,65	0,06
B	tereny baz obsługi komunalnej	2,44	0,22
KK	tereny komunikacji kolejowej	11,77	1,05
razem		1125,97	100

Tereny zabudowane i przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, usługową i produkcyjną zajmują około 630 ha (56% powierzchni objętej planami), a łącznie z terenami komunikacji i infrastruktury technicznej oraz zieleni miejskiej (zieleni urządzona, ogrody działkowe, cmentarze) to 876 ha (78% powierzchni objętej mpzp).

Rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Do podstawowych rodzajów terenów wyznaczonych w studium i w planach miejscowych należą tereny zabudowy mieszkaniowej (głównie jednorodzinnej) i mieszkaniowo – usługowej. Powierzchnia jednostek mieszkaniowo – usługowych (MU, MZ) określonych w studium wynosi około 659 ha, w planach miejscowych, obejmujących jedynie część miasta, tereny zabudowy mieszkaniowej zajmują blisko 361 ha.

Biorąc pod uwagę ustalenia studium, dotyczące całego obszaru Rydułtów oraz aktualny stan zagospodarowania miasta, stwierdzić można, że co najmniej połowa powierzchni jednostek mieszkaniowo – usługowych wyznaczonych w studium nie została dotychczas wykorzystana pod zabudowę (rezerwy tych terenów wynoszą 370 ha [brutto – łącznie z powierzchnią niezbędną do przeznaczenia pod drogi obsługujące zabudowę]).

Parametry i wskaźniki ustalone w planach miejscowych

W obowiązujących planach miejscowych określono następujące parametry i wskaźniki urbanistyczne (obok ustaleń dotyczących parametrów działek budowlanych i szerokości dróg): maksymalną powierzchnię zabudowy i minimalny udział terenu biologicznie czynnego, odniesione z reguły do powierzchni terenu (rzadziej do działki budowlanej) oraz maksymalną wysokość zabudowy (wyrażaną w metrach lub w liczbie kondygnacji). Wpływ na ustalenia planów miejscowych w tym zakresie miały zmieniające się wymagania prawne. W planach miejscowych nie ustalano dotychczas intensywności zabudowy (rozumianej jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki).

Dla dominujących na obszarze miasta terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej maksymalna powierzchnia zabudowy została ustalona w większości przypadków na poziomie 30% pow. terenu (lub działki budowlanej), zaś minimalny udział terenu biologicznie czynnego w granicach 30 - 40% pow. terenu (lub działki

budowlanej), zaś wysokość zabudowy do 12 m (dwie lub trzy kondygnacje). Silnie zróżnicowane wskaźniki ustalono dla terenów zabudowy usługowej (maksymalna powierzchnia zabudowy - od 30% do 60% pow. terenu i z dość niskim udziałem terenu biologicznie czynnego (z reguły 10 - 20%). Wysoki odsetek dopuszczalnego udziału powierzchni zabudowy przyjęto dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej w strefie centrum miasta (do 90%), zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności (60%) i zabudowy usługowo - mieszkaniowej (50%). Na terenach zabudowy produkcyjnej i produkcyjno - usługowej parametr ten mieści się w granicach 40 – 50%. Wysokość zabudowy z reguły nie przekracza 3 kondygnacji, jedynie na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy mieszkaniowo - usługowej w centrum miasta może sięgać 5 kondygnacji, zaś 20 m na niektórych terenach zabudowy usługowej, wyższe (35 - 40 m) budynki mogą być również realizowane na niektórych terenach zabudowy produkcyjnej.

Tab. 8. Parametry i wskaźniki urbanistyczne ustalone w obowiązujących planach miejscowych (wartości poza nawiasami - przeważająca wielkość parametrów i wskaźników, wartości w nawiasach - parametry i wskaźniki ustalone w pojedynczych)

Przeznaczenie i symbol terenu	maks. pow. zabudowy (%)	min. udział terenu biol. czynnego (%)	maks. wys. zabudowy (k - kondygnacje, m - metry)
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (MN, MJ)	30 (40, 50)	30 - 40 (20)	2 - 3 k, 12 m
zabudowa mieszkaniowa o niskiej intensywności (MN)	60	10	12 - 12,5 m
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (MW)	25 - 30 (40, 60)	25 (10, 20, 40)	4 - 5 k / 12 - 15 m
zabudowa mieszkaniowo - usługowa (MU, MNU)	30	30 (40)	3 k
zab. mieszkaniowo - usługowa w centrum miasta (SMU)	90 (40 - 50)	5 (15)	5 k (3 k)
zabudowa usługowo - mieszkaniowa (UM)	50	30	3 k
zabudowa usługowa (U)	30 - 60 (15 - 25, 70)	10 - 20 (5, 25, 30, 40, 60)	3 k / 12 m (20 m)
zabudowa produkcyjno - usługowa lub produkcyjna (PU, P, PG)	40 - 50 (65)	10 - 15 (20 - 30)	3 k (4 k), 12 m, (35, 40 m)
tereny sportu i rekreacji lub zieleni urządzonej (US, ZP)	5 - 10 (30)	50 (30, 70 - 90)	(2 k, 4 m)
tereny garaży (KG)	30, 40	15, 40	(2 k)
tereny parkingów (KS, KS,ZP)	(20)	20 - 25	(1k)
tereny infrastruktury technicznej (IT)	5 (20)	(80)	(1 - 2 k)

Strategia rozwoju miasta i inne dokumenty miejskie zakładają konieczność racjonalnego gospodarowania przestrzenią poprzez systematyczne sporządzanie planów miejscowych (stworzenie przepisów prawa miejscowego, które umożliwią lokalizację zabudowy, w tym nowych inwestycji gospodarczych i rozwój przedsiębiorstw istniejących, przy ustaleniu sposobu skomunikowania terenów oraz ich uzbrojenia, zasad kształtowania zabudowy oraz ochrony wartości historycznych i przyrodniczych w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju).

Zgodnie z art. 14 ust. 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne. Obecnie na obszarze miasta nie istnieją takie wymogi. Dotychczasowy obowiązek sporządzenia planów miejscowych dla terenów górniczych został zniesiony ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981, z późn. zm.; dla terenu górniczego bądź jego fragmentu można sporządzić plan miejscowy, jeżeli w wyniku zamierzonej działalności określonej w koncesji przewiduje się, na podstawie opracowania ekofizjograficznego oraz projektu zagospodarowania złoża, istotne skutki dla środowiska [art. 104 ust. 2 cyt. ustawy]).

W związku z upływem terminów określonych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675, z późn. zm.) na dostosowanie planów miejscowych, zawierających zakazy lub rozwiązania uniemożliwiające lokalizowanie inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej (stacji bazowych telefonii komórkowej) do wymagań określonych w art. 46 ust. 1 cyt. ustawy, obowiązek przystąpienia do zmian tych planów przez Radę Miasta stał się nieaktualny. Zgodnie z art. 75 ust. 4 cyt. ustawy, inicjatywa dokonania zmian planów leży obecnie po stronie wojewody. Jeżeli w terminie 18 miesięcy od przedłożenia do oceny miejscowych planów wojewoda nie wyda zarządzeń zastępczych, zainteresowanym przedsiębiorcom pozostaje możliwość wezwania do usunięcia naruszenia prawa. W tym zakresie Rada Miasta Rydułtowy Uchwałą Nr 14.100.2011 z dnia 28 października 2011 r. uwzględniła wezwanie do usunięcia naruszenia prawa w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar oznaczony symbolem MP/8, polegającego na niezgodności planu z art. 46 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Dla części miasta nieobjętej planami miejscowymi wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W okresie od 2009 r. do połowy 2012 r. wydano 63 decyzje o warunkach zabudowy oraz 11 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (głównie w zakresie infrastruktury technicznej).

W okresie od 2014 – 2019 wydano 78 decyzji o warunkach zabudowy oraz 17 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, które w większości dotyczyły infrastruktury technicznej elektroenergetyki.

5. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

5.1. Budowa geologiczna i rzeźba terenu. Warunki geologiczno – inżynierskie

Budowa geologiczna

Podłoże skalne Rydułtów stanowią utwory górnego karbonu, neogenu i czwartorzędu. W poszczególnych warstwach utworów karbonu występują piaskowce i łupki z licznymi pokładami węgla kamiennego, których część została udokumentowana. Wychodnie karbonu występują na południowym zboczu doliny Nacyny (w rejonie ul. Barwnej i Gen. Stanisława Maczka) oraz przy górnej krawędzi doliny Potoku Rydułtowskiego (ul. Skalna). Wychodnie utworów neogenu (iły z serią gipsowo - solną i z warstwami piasków) występują w rejonie ulic Gen. Józefa Bema - Gajowej i Bohaterów Warszawy, a także na zboczach dolin w północnej części miasta oraz w rejonie Kalwarii. Powierzchnię terenu, z wyjątkiem wychodni utworów starszych, tworzą osady czwartorzędowe o zmiennej miąższości (od kilku do maksymalnie 40 m). Najstarsze osady czwartorzędowe stanowią piaski i żwiry wodnolodowcowe (w dolnych partiach zboczy głębiej wciętych dolin), na których w północnej części miasta zalega glina zwałowa (w rejonie Radoszów pokrywają ją piaski i żwiry wodnolodowcowe). W południowej części miasta glina zwałowa nie występuje. Zwartą pokrywę tworzą tu pylaste gliny lessopodobne lub lessy. Doliny cieków są wypełnione holocenijskimi osadami rzecznyymi - drobnymi piaskami i mułkami.

Rzeźba terenu

Obszar miasta jest położony na Płaskowyżu Rybnickim, stanowiącym część jednostek wyższego rzędu wydzielanych w różnych delimitacjach geomorfologicznych i fizyczno - geograficznych. Falista powierzchnia płaskowyżu wznosi się na wysokość około 285 - 301 m n.p.m. Jest rozczłonkowana licznymi, na ogół krótkimi, dolinami o znacznym nachyleniu, wciętymi w podłoże na głębokość sięgającą 30 m. Odmienny charakter mają jedynie dolina Nacyny oraz dolny odcinek doliny Potoku Rydułtowskiego - stosunkowo szerokie i płytkie.

Główny element rzeźby w północnej części Rydułtów tworzy spłaszczony garb o szerokości do 1000 m, sięgający 300 m n.p.m. w rejonie Orłowca i osiedla Na Wzgórzu. Szerokość garbu i jego wysokość zmniejsza się w kierunku wschodnim. Tereny leżące na północ od ul. Raciborskiej, gdzie wyraźnie zaznacza się górna krawędź płaskowyżu, opadają ku Kotlinie Raciborskiej do wysokości 240 - 260 m n.p.m.

W części leżącej na południe od ul. Raciborskiej wspomniany garb rozdziela się na boczne odgałęzienia, pomiędzy którymi znajdują się z reguły krótkie i wąskie doliny, częściowo o charakterze parowów. W rejonie na zachód od ul. Gen. Józefa Bema tereny pomiędzy rozwidlonym garbem cechują się wybitnie niekorzystnymi warunkami dla osadnictwa - są silnie rozcinane gęstą siecią dolinek i parowów, o wysokości zboczy do 5 m. Nachylenia terenu mieszczą się tu w większości w przedziale 5 - 12%, a miejscami przekraczają 15%, przeważają ekspozycje od północnej do zachodniej. W dolnym biegu Potoku Rydułtowskiego wyraźnie zaznacza się prawe zbocze doliny o wysokości do 10 m - na skutek eksploatacji piaskowca powstała tu stroma skarpa o nachyleniu sięgającym ponad 45°. Południową część miasta zajmuje łagodny garb, nachylony ku wschodowi. Doliny mają tu nieckowaty kształt, są szerokie i płytkie, o niewielkim nachyleniu podłużnym.

Rzeźba powierzchni miasta jest w znacznym stopniu przekształcona antropogenicznie. Obniżenia dolinne i rozdzielające je garby są zdeformowane wskutek długotrwałej podziemnej eksploatacji węgla kamiennego. Radykalne zmiany, choć o ograniczonym zasięgu przestrzennym, nastąpiły w rezultacie gromadzenia na powierzchni terenu dużej ilości odpadów powstających przy podziemnej eksploatacji węgla. Znaczny udział w antropogenicznych zmianach rzeźby mają licznie występujące wyrobiska po eksploatacji odkrywkowej kopalni. W niektórych miejscach następowały wtórne zmiany przekształconej rzeźby.

Największy obszar głębokich antropogenicznych zmian rzeźby obejmuje około 94 ha w rejonie ujścia Potoku Rydułtowskiego do Nacyny. Doliny cieków zostały tu zupełnie przeobrażone i częściowo zasypane wskutek budowy kopalni oraz linii kolejowej i jej tunelu. Tereny sąsiednie, zajęte przez obiekty zakładu głównego PGG

S.A. **KWK ROW Ruch Rydułtowy** i szybu Leon III, zostały zrównane pod zabudowę. Około 30 ha zajmuje tu masywna bryła hałdy odpadów pogórnich o wysokości kilkudziesięciu metrów i większej - ze stożkiem (nr 1 [„Szarłota”]) o wysokości względnej około 134 m, sięgającym około 406 m n.p.m. Stożek jest wybitną dominantą, widoczną z miejsc położonych w odległości wielu kilometrów.

Warunki geologiczno - inżynierskie

Warunki posadowienia obiektów budowlanych wynikające z czynników naturalnych są zróżnicowane. Na wierzchołkach silnie zależą od (zmiennej) obecności warstw i soczew gruntów zawodnionych w strefie posadowienia obiektów budowlanych. Występujące tam gliny zwałowe oraz eluwialne (w północnej części miasta) lub gliny lessopodobne bądź lessy (w części południowej) są podatne na rozmakanie w kontakcie z wodą. W szczególnie niekorzystnych warunkach mogą wystąpić kurzawki. W stanie suchym utwory te zapewniają zadowalające lub dobre podłoże budowlane.

Dobre warunki posadowienia obiektów budowlanych istnieją w rejonie występowania sypkich, zagęszczonych lub średniozagęszczonych utworów wodnolodowcowych (łagodnie nachylone zbocza dolin, wierzchołki w północno - wschodniej części Rydułtów), miejscami tylko pogarszane obecnością płytko zalegających wód gruntowych.

Złe warunki posadowienia obiektów budowlanych cechują dna dolin oraz dna i strome skarpy parowów. Ponadto, w dnach dolin cieków oraz dolinek denudacyjnych lub parowów nie należy przeznaczać nowych terenów pod zabudowę ze względu na ryzyko podtapiania wodami opadowymi lub roztopowymi.

Tereny niekontrolowanych nasypów (hałdy pogórnice [m.in. przy szybie Agnieszka (pow. 4,87 ha) i w rejonie Machnikowca (pow. 0,90 ha)], zasypane wyrobiska poeksploatacyjne [m.in. „Gipsula” w rejonie osiedla Na Wzgórzu (pow. 2,98 ha), częściowo położone w granicach miasta] oraz zamknięte składowisko odpadów komunalnych w Radoszowach) generalnie nie nadają się do zabudowy kubaturowej.

W wyrobisku po eksploatacji itów przy ul. Bohaterów Warszawy w celu wypełnienia terenu niekorzystnie przekształconego w wyniku tej eksploatacji, składowano odpady inne niż niebezpieczne w procesie odzysku R14 na podstawie zezwolenia Starosty Wodzisławskiego (decyzja nr WOŚ7664- 5/10 z dnia 7 września 2006 r.). Do wypełnienia wyrobiska wykorzystano m.in. odpady z wydobywania kopalni, żużle, popioły paleniskowe, glebę i ziemię, zmieszane odpady betonu i gruzu, rdzenie i formy odlewnicze, a także minerały. Podczas przeprowadzonej kontroli na terenie dzierzawionym przez przedsiębiorcę stwierdzono, że do odzysku wykorzystano również odpady, które nie zostały ujęte w cyt. decyzji Starosty (zgary i żużle - odpad o kodzie 101003 oraz odpady stałe z oczyszczania gazów odlotowych inne niż wymienione w 100207). Wobec powyższego Starosta Wodzisławski cofnął przedsiębiorcy bez odszkodowania zezwolenie na odzysk odpadów innych niż niebezpieczne w procesie R14.

W Rydułtowach nie zarejestrowano terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, w rozumieniu art. 3 pkt 32a ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz terenów, na których występują te ruchy.

5.2. Udokumentowane złoża kopalni. Koncesje na wydobywanie kopalni ze złóż, obszary i tereny górnicze. Skutki eksploatacji węgla kamiennego. Filary ochronne

Udokumentowane złoża kopalni

W granicach miasta występują udokumentowane złoża kopalni: części złóż węgla kamiennego i metanu, stanowiącego kopalinę towarzyszącą, objęte własnością górnictwem, zalegające pod całym obszarem miasta oraz złożo piasku o pow. 1,99 ha, objęte prawem własności nieruchomości gruntowej.

Dawne złożo itów ceramiki budowlanej „Rydułtowy” oraz złożo węgla kamiennego Rydułtowy WK378 zostały wykreślone z bilansu zasobów kopalni i wód podziemnych.

Tab. 9. Udokumentowane złoża kopalin

Nazwa złoża	ID Midas	kopalina	stan zagospodarowania	powierzchnia złoża (ha)
Anna	WK376	węgiel kamienny	eksploatacja zakończona w kwietniu 2012 r.	3 807
		metan pokładów węgla (MPW)		
Anna 1	WK16500	węgiel kamienny	eksploatacja zakończona w grudniu 2018 r.	158,40
		metan pokładów węgla (MPW) ^{e)}		
Marcel	WK377	węgiel kamienny	eksploatacja zakończona w styczniu 2019 r.	1 171
		meta pokładów węgla (MPW)		
Rydułtowy 1	WK18592	węgiel kamienny	złoże zagospodarowane	6 257
		meta pokładów węgla (MPW)		
Rydułtowy I	KN 12279	Kruszywa naturalnego - piasku	eksploatowane okresowo	1,99

Koncesje na wydobywanie kopalin ze złóż. Obszary i tereny górnicze

Miasto Rydułtowy zlokalizowane jest w zasięgu dwóch obszarów górniczych oraz dwóch terenów górniczych (według danych PIG PIB, Midas, stan na 19 stycznia 2021 r.):

- 1) obszary górnicze:
 - a) Pszów III - status: aktualny, numer w rejestrze: 1/1/137b, ID złoża: 16500, nazwa złoża: Anna 1, rodzaj kopaliny: METAN POKŁADÓW WĘGLI (MPW), WĘGLE KAMIENNE, numer decyzji: DGK-VI.4771.4.2016.KD.10, wydający decyzję: Minister Środowiska,
 - b) Rydułtowy II - status: aktualny, numer w rejestrze: 1/1/158, ID złoża: 18592, nazwa złoża: Rydułtowy 1, rodzaj kopaliny: METAN POKŁADÓW WĘGLI (MPW), WĘGLE KAMIENNE, numer decyzji: 8/2018, wydający decyzję: Minister Środowiska.
- 2) tereny górnicze:
 - a) Pszów III - status: aktualny, numer w rejestrze: 1/1/137b, ID złoża: 16500, nazwa złoża: Anna 1, rodzaj kopaliny: METAN POKŁADÓW WĘGLI (MPW), WĘGLE KAMIENNE, numer decyzji: DGK-VI.4771.4.2016.KD.10, wydający decyzję: Minister Środowiska,
 - b) Rydułtowy II - status: aktualny, numer w rejestrze: 1/1/158, ID złoża: 18592, nazwa złoża: Rydułtowy 1, rodzaj kopaliny: METAN POKŁADÓW WĘGLI (MPW), WĘGLE KAMIENNE, numer decyzji: 8/2018, wydający decyzję: Minister Środowiska.

Skutki eksploatacji węgla kamiennego

Nieczynne szyby

Na terenie Rydułtów znajduje się 20 nieczynnych szybów, w tym jedynie cztery o znanym sposobie likwidacji (Leon I, Karol, południowy oraz wentylacyjny W-IV). Tereny wokół nieczynnych szybów (orientacyjnie w promieniu około 20 m) powinny być wyłączone z możliwości realizacji zabudowy. W przypadku szybów, dla których nie ma danych o sposobie likwidacji, należy liczyć się z koniecznością zwiększenia strefy z zakazem zabudowy. Ewentualne wprowadzanie zabudowy w sąsiedztwie szybów powinno być poprzedzone specjalistyczną ekspertyzą górniczo - budowlaną określającą możliwość lub warunki zabudowy (w tym uzdatnienie terenu), a do szybów należy pozostawić dostęp i dojazd w celu rewizji ich stanu i uzupełniania zasypu w razie potrzeby.

Tereny płytkiej eksploatacji

Na wschód, północ i zachód od środkowej części miasta oraz miejscami w Radoszowach znajdują się tereny, pod którymi w przeszłości prowadzono podziemną eksploatację węgla na głębokości mniejszej niż 100 m. Według dokumentacji sporządzonych przez przedsiębiorcę górniczego, odbudowa górnicza ponawiana wielokrotnie pod obszarami płytkiej eksploatacji pozwala twierdzić, że obecnie płytkie wyrobiska uległy samolikwidacji i nie stanowią zagrożenia dla powierzchni terenu. Mimo to, szczególnie mając na uwadze występujące wysokoenergetyczne wstrząsy górotworu, przy zabudowie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji należy uzyskać u przedsiębiorcy górniczego szczegółowe informacje pozwalające ocenić, dla konkretnych zamierzeń budowlanych, ewentualne ryzyko wystąpienia zapadlisk.

Deformacje nieciągłe

W ostatnich dziesięcioleciach w granicach Rydułtów nie pojawiły się deformacje nieciągłe typu zapadliskowego nad obszarami płytkich wyrobisk. Kilukrotnie występowały natomiast w tym okresie nieciągłe deformacje terenu typu progowego. Największą był próg o wysokości 0,2 m i długości 700 m powstały w rejonie ul. O. Augustyna Kordeckiego. Podobną wysokość miał próg przy Rynku. Mniejsze progi wystąpiły w ul. Bohaterów Warszawy (w rejonie skrzyżowania z ul. Skowronków) oraz na północy Rydułtów – w rejonie ul. Piecowskiej i Szybowej.

Polska Grupa Górnicza Oddział KWK ROW udostępniła następującą informację w zakresie deformacji terenu:

- lej w rejonie skrzyżowania ulicy Raciborskiej i Sportowej,
- pęknięcia, szczeliny i garby w rejonie ulicy Kordeckiego,
- deformacja nieciągła w postaci progu na ulicy Krzywoustego,
- garb poprzeczny na ulicy Jacka,
- deformacja profilu poprzecznego nawierzchni z asfaltobetonu - ulica Piecowska,
- deformacja profilu poprzecznego nawierzchni z asfaltobetonu - ulica Bema (Rymer),
- 7. próg terenowy na ulicy Sportowej,
- poprzeczne pęknięcia z lekką, deformacją asfaltu drogowego na ulicy Jacka (w pobliżu skrzyżowania ulicy Jacka z ulicy Kordeckiego),
- deformacja nieciągła o rzucie $h=0,2$ m przy ulicy Orzechowej 14H,
- deformacje nieciągłe na ulicy Niewiadomskiej oraz ulicy Niwki,
- cztery poprzeczne deformacje nieciągłe na ulicy Bohaterów Warszawy,
- deformację nieciągłą przy ulicy Kordeckiego,
- dwie deformacje nieciągłe w rejonie ulicy Kordeckiego,
- deformacja nieciągła na ulicy Rydułtowskiej,
- deformacja nieciągła w rejonie ulicy Osiedle na Wzgórzu.

Prognozowane wpływy planowanej eksploatacji

Eksploatacja pod terenami Miasta Rydułtów kontynuowana będzie do roku 2042 (tj. do końca koncesji). Z uwagi na znaczną głębokość eksploatacji w większości poniżej 1000 m i zaleganie w warstwach nadkładu plastycznych iłów mioceńskich oraz wielokrotne naruszanie górotworu wcześniejszą eksploatacją, pokładów wyżej zalegających, zakłada się, że deformacje powierzchni przebiegać będą w sposób łagodny i ciągły nie powodując tworzenia się uskoków terenowych oraz lejów.

Na terenie Miasta Rydułtów powstaną 3 lokalne niecki osiadań z których największa o wartości nie przekraczającej 2,25 m powstanie w rejonie ul. Radoszowskiej, gdzie powstanie teren górniczy II kategorii. Druga niecka o wartości osiadań nie przekraczającej 1,25 m i II kategorii terenu górniczego powstanie w rejonie ul. Plebiscytowej. Trzecia o osiadaniu nieznacznie przekraczającym o wartości 1,25 m oraz terenie górniczym II kategorii w rejonie skrzyżowania ul. Szpaków, Obywatelskiej.

W rejonach prowadzonej eksploatacji (bezpośrednio po) a także w okresie kilkudziesięciu lat po niej mogą wystąpić nieciągłe deformacje liniowe.

Kopalnia w zakresie wpływów dynamicznych posiada opracowanie pt. „Prognoza wstrząsów górniczych na powierzchnię terenu w PGG S.A. KWK ROW Ruch Marcel i Rydułtów na lata 2019-2021 i perspektywnie do wyczerpania złoża”. (...) Zgodnie z wynikami prognozy maksymalne wartości przyspieszeń drgań gruntu mogą wynieść około 1500 mm/s², natomiast maksymalne prędkości drgań gruntu 0,053 m/s. Drgania o maksymalnych prognozowanych parametrach można zaliczyć do IV stopnia intensywności, biorąc pod uwagę prędkości oraz przyspieszenia drgań, zgodnie ze skalami GSIGZWKW -2012-V i GSIGZWKW-2012-A (GIG, 2013).

Wstrząsy górotworu powodowane działalnością górniczą są największym zagrożeniem dla zabudowy na powierzchni terenu w Rydułtówach. W ostatnich latach odnotowywano corocznie od jednego do dwóch wstrząsów o sile około 3–4 stopni w skali Richtera, powodujące liczne uszkodzenia budynków oraz znaczną uciążliwość dla mieszkańców.

Według aktualnej prognozy na lata 2011–2013 (prognozy występowania wstrząsów oraz ich skutków są sporządzane krótkoterminowo i w kolejnych latach mogą istotnie się zmienić) wstrząsy te mogą powodować drgania gruntu na powierzchni terenu o przyspieszeniach przekraczających 1000–1200 mm/s² w rejonie ul. Plebiscytowej i Kazimierza Przerwy-Tetmajera oraz na południe i wschód od tych ulic, natomiast według prognozy na lata 2013–2016 przyspieszenia te mogą wynosić 1500 mm/s². Wartości te odpowiadają III stopniu intensywności drgań według górniczej skali GSI–GZW (średnia i możliwa duża intensywność). Skutkiem mogą

być liczne średnie uszkodzenia elementów niekonstrukcyjnych budynków oraz pojedyncze uszkodzenia elementów konstrukcyjnych (zarysowania ścian nośnych). Na pozostałym obszarze miasta, za wyjątkiem północno-zachodniej i miejscami północnej części Rydułtów (gdzie spodziewane są przyspieszenia drgań rzędu 200–500 mm/s²), prognozuje się drgania o przyspieszeniach 500–1000 mm/s² (I–III stopień skali GSI – GZW [mała i średnia intensywność]). Drgania I i II stopnia intensywności mogą powodować powiększenie się istniejących uszkodzeń (zarysowań i pęknięć) bez wpływu na nieuszkodzone elementy budynków, a drgania III stopnia intensywności – pojawienie się nowych uszkodzeń elementów niekonstrukcyjnych i pojedynczych uszkodzeń elementów konstrukcyjnych budynków.

Przy projektowaniu zabudowy bezwzględnie należy uwzględnić możliwość wystąpienia wstrząsów o tak dużych energiach.

Filary ochronne

W celu zabezpieczenia przed wpływami działalności górniczej obiektów powierzchniowych zakładu górniczego oraz tunelu kolejowego, decyzją Rybnickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego z 25.10.1957 r.⁸, zostały wyznaczone filary ochronne dla: zakładu głównego „KWK „Rydułtowy - Anna” wraz z urządzeniami kolejowymi, stacją kolejową Rydułtowy oraz terenem szybu „Leon III”, tunelu kolejowego i szybów wentylacyjnych: W-III oraz W-V. Filar ochronny dla szybu „Leon IV” został wyznaczony w okresie jego budowy. W granicach filarów ruch zakładu górniczego może być prowadzony tylko w sposób zapewniający należyłą ochronę tych obiektów.

5.3. Zasoby wodne

Wody podziemne

W górotworze obszaru Rydułtów występują trzy piętra hydrogeologiczne związane z przepuszczalnymi osadami czwartorzędu, neogenu i karbonu. Miasto jest położone poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Na terenie Miasta Rydułtowy znajduje się szereg studni i ujęć głębinowych wód podziemnych (w części są to studnie nieczynne).

Miasto leży w zasięgu pięciu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

- RW60006115651 - Ruda do zbiornika Rybnik bez Potoków: z Przegędzy i Kamienia - przeważająca część Miasta Rydułtowy, część południowa, centralna i wschodnia;
- RW6000611565349 - Gzel - północna część Miasta Rydułtowy;
- RW60006115684 - Dopływ w Suminie - północno-zachodnia część Miasta Rydułtowy;
- RW60006115683 - Sumina do dopływu w Suminie - zachodnia część Miasta Rydułtowy;
- RW600023115169 - Łęgoń I - południowo-zachodnia część Miasta Rydułtowy.

Wody powierzchniowe

Rydułtowy stanowią obszar źródłkowy, położony w górnych odcinkach Nacyny (źródła znajdują się na terenie Pszowa) z Potokiem Rydułtowskim, Suminy z Rowem Czernickim (I i II) oraz Potoku Gzel.

Głównym ciekim jest Nacyna, do której w granicach Miasta uchodzi lewostronnie Potok Rydułtowski oraz szereg rowów melioracji szczegółowej. Na odcinku przebiegającym przez teren KWK ROW Ruch Rydułtowy została ujęta w podziemny kanał. Nacyna stanowi odbiornik oczyszczonych ścieków z oczyszczalni „Rydułtowy”.

Wody Potoku Rydułtowskiego poniżej ul. Jana III Sobieskiego ujęte są w kolektor kanalizacji deszczowej w ul. Ofiar Terroru. Do skanalizowanego odcinka cieku odprowadzane są wody z kilku rowów.

Cechą charakterystyczną obszaru jest obecność antropogenicznych zbiorników wodnych różnych rozmiarów. Obszar zaliczany jest do pojezierza antropogenicznego. Zbiorniki zlokalizowane są w czterech obszarach:

- a) zachodni kraniec Miasta - w dolinie cieku,
- b) zachodni fragment Miasta - w dolinie Rowu Rydułtowskiego - zbiorniki o charakterze retencyjnym,
- c) północny fragment Miasta - na północ od osiedla Na Wzgórzu i Radlik, w dolinie cieku Gzel,
- d) wschodni fragment Miasta - podnóże Hałdy „Szarlota” - zbiorniki mają charakter osadników wykorzystywanych w działalności eksploatacyjnej.

Zbiorniki są stosunkowo niewielkich rozmiarów. Zbiorniki utworzone w wyrobiskach bądź innych zagłębieniach pochodzenia antropogenicznego (Machnikowiec, Zawalisko). Często charakteryzują się zmiennością ilościowego stanu wód ze względu na działalność górniczą. Zbiorniki pełnią funkcję rekreacyjną oraz retencyjną.

⁸ zgodnie z art. 213 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze, decyzje o ustanowieniu filarów ochronnych zachowują moc do czasu uchwalenia planu miejscowego dla terenu górniczego

5.4. Klimat. Jakość powietrza atmosferycznego

Klimat

Rydułtowy są położone w strefie klimatu przejściowego z dużą zmiennością i aktywnością atmosferyczną (wzajemne oddziaływanie wpływów klimatu oceanicznego i kontynentalnego). Istotne znaczenie ma bliskość Bramy Morawskiej i dominujący, południowo - zachodni kierunek wiatrów (25% czasu rocznego), sprzyjające napływowi ciepłych mas powietrza.

Tworzy to korzystne warunki dla wegetacji roślin (długi okres wegetacyjny [około 210 - 230 dni w roku]) oraz wpływa na stosunkowo krótki okres grzewczy (222 dni) i zalegania pokrywy śnieżnej (50 - 90 dni).

Przeważają wiatry bardzo słabe i słabe (średnio o prędkości 3,1 m/s) z dużym udziałem ciszy (35% czasu rocznego). Powoduje to nieopłacalność inwestycji w energię wiatrową (obszar o mało korzystnych warunkach dla budowy siłowni wiatrowej ze względu na zbyt niską średnioroczną prędkość wiatru) oraz ogranicza możliwość wymiany mas powietrza, szczególnie istotną w okresie grzewczym.

Średnia temperatura roczna w wieloleciu 1971 - 2000 wynosiła na najbliższych stacjach meteorologicznych od 8,6°C (Racibórz) do 8,0° (Katowice). Najcieplejsze miesiące to lipiec i sierpień (17,7 - 17,8°C), najzimniejsze - luty i grudzień (w Katowicach: - 2,4°C, w Raciborzu: - 0,8°C). Średnia temperatura w okresie ogrzewania wynosi od 2,8°C (Katowice) do 3,4°C (Racibórz), poza okresem ogrzewania od 15,3°C do 15,7°C. Średnia roczna suma opadów wynosi 750 mm, z maksimum w lipcu, a minimum w styczniu.

Możliwe jest występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych - przejściowa strefa klimatu cechuje się zwłaszcza dużą aktywnością burz, głównie w okresie od maja do września, mogą występować także bardziej długotrwałe opady o dużym natężeniu (deszcze nawalne).

Jakość powietrza atmosferycznego

Jakość powietrza jest niska. Według rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim, Rydułtowy, znajdujące się w strefie raciborsko - wodzisławskiej, graniczącej z Aglomeracją Rybnicko - Jastrzębską, zostały zakwalifikowane do klasy C (z uwagi na ochronę zdrowia), co oznacza, że poziomy stężenia przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Obszary te stanowią strefy C, dla których wystąpiły przekroczenia stężeń (poziomów dopuszczalnych i docelowych) pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu, wymagające opracowania programu ochrony powietrza⁹.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914), Rydułtowy należą obecnie do strefy śląskiej, stanowiącej (pozostały) obszar województwa, niewchodzący w skład miast powyżej 100 tys. mieszkańców oraz aglomeracji.

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń jest emisja niska¹⁰, zwłaszcza w sezonie grzewczym (poziom stężenia zależy od warunków pogodowych, pory roku i warunków topograficznych). Udział emisji wysokiej, głównie ze źródeł usytuowanych w okolicy miasta, w emisji całkowitej substancji szkodliwych wynosi około 5%. Na wielkość stężenia zanieczyszczeń w powietrzu wpływ ma również ruch drogowy (natężenie ruchu, rodzaj samochodów i jakość paliwa, stan techniczny dróg) oraz zwartość zabudowy, ograniczająca możliwość wymiany mas powietrza.

Działania w ramach Programu ochrony powietrza mają na celu redukcję przede wszystkim niskiej emisji (zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło poprzez termomodernizację budynków, podłączenie do sieci ciepłnej, wymiana kotłów węglowych o niskiej sprawności na nowoczesne kotły węglowe, gazowe lub olejowe oraz ogrzewanie elektryczne). Do obowiązków Burmistrza Miasta Rydułtowy w ramach realizacji Programu ochrony powietrza należy m.in.: (i) kontynuacja Programu Ograniczenia Niskiej Emisji¹¹, (ii) likwidacja ogrzewania

⁹ załącznik do Uchwały Nr III/52/15/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 czerwca 2010 r. Program ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu; Załącznik do Uchwały IV/16/7/2011 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 grudnia 2011 r. Program ochrony powietrza dla stref gliwicko-mikotowskiej i częstochowsko-lublinieckiej województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu. Zgodnie z ustawą - Prawo ochrony środowiska przygotowanie i zrealizowanie Programu ochrony powietrza wymagane jest dla stref, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych choćby jednej substancji, spośród określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031)

¹⁰ emisja pyłów i szkodliwych gazów z licznych źródeł lokalnych o znacznym zagęszczeniu (domowe piece grzewcze i lokalne kotłownie), z których spaliny są emitowane przez kominys niższe niż 40 m, z reguły o wysokości około 10 m; przeważający udział niskiej emisji w całkowitej emisji zanieczyszczeń powodowany jest przez dużą energochłonność budynków, zły stan techniczny i niską efektywność większości urządzeń, w których odbywa się spalanie paliw w celach grzewczych, jak również jakość tych paliw (niskiej jakości węgiel oraz różnego rodzaju materiały odpadowe i odpady komunalne)

¹¹ w mieście w latach 1998 - 2006 realizowany był program ograniczenia niskiej emisji polegający na dofinansowaniu z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska wymiany niskosprawnych kotłów węglowych na kotły o podwyższonej sprawności. Od 2007 r. realizuje się Program Ograniczenia Niskiej Emisji, w ramach którego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dofinansuje wymiany kotłów węglowych na inne kotły: węglowe retortowe, gazowe, olejowe, ogrzewanie elektryczne, ciepło sieciowe, pompy ciepła i inne czyste technologie (założono modernizację 350 kotłowni w ciągu trzech lat - od 2007 r. wymieniono 335 niskosprawnych źródeł domowych na kotły retortowe [331 szt.], olejowe i gazowe). Program przewiduje również

węglowego w budynkach użyteczności publicznej, (iii) uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej niskiej emisji PM10¹² i (iv) projektowanie linii zabudowy w sposób zapewniający „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz (v) prowadzenie polityki parkingowej w centrum miasta wymuszającej ograniczenia w korzystaniu z samochodów.

5.5. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

Gleby, rolnicza przestrzeń produkcyjna

Gleby na obszarze miasta wytworzyły się na silnie zróżnicowanym podłożu (różnorodne piaski i gliny, żwiry oraz pyły, w tym lessy). Mało różnorodne są natomiast typy gleb - dominują gleby bielcowe i pseudobielcowe oraz gleby płowe. Pierwsze z nich przeważają w południowej i zachodniej części Rydułtów, drugie - na pozostałym obszarze. Inne typy gleb występują na ograniczonej powierzchni, na ogół w miejscach o zwiększonym zawilgoceniu lub zawodnionych. Stanowią je czarne ziemie zdegradowane w górnych odcinkach dolin oraz gleby mułowo - torfowe zalegające miejscami w dnie doliny Nacyny i Potoku Czernickiego. Fragmenty dna tego cieku wypełniają również ciężkie mady.

Według ewidencji gruntów, zdecydowaną większość użytków rolnych stanowią grunty orne (blisko 683 ha, 83% ich powierzchni). Łąki i pastwiska trwałe stanowią odpowiednio 10% i 7% arealów użytków rolnych. Gleby charakteryzują się przeciętnymi i słabymi walorami bonitacyjnymi. Do relatywnie najlepszych należy jedynie niespełna 40 ha gruntów (niecałe 5% pow. użytków rolnych) - nieco ponad 39 ha gruntów ornych klasy IIIb i blisko pół hektara łąk klasy III. Dominują użytki rolne IV klasy (608 ha, 74% pow. użytków rolnych), głównie grunty orne (539 ha), w przewadze klasy IVb.

Gleby najłabsze (V i VI klasy) zajmują 175 ha (21% pow. użytków rolnych). Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 z późn. zm.) gleby tych klas nadają się do zalesienia (zalesienie gleb o niskich klasach bonitacyjnych należy do priorytetów ekologicznych Programu ochrony środowiska powiatu wodzisławskiego).

Tab. 10. Użytki rolne w podziale na klasy gleboznawcze

Rodzaj użytku rolnego objętego klasą gleboznawczą	klasa gleboznawcza	powierzchnia (ha)	udział (%)
grunty orne (R)	IIIb	39,20	5,7
	IVa i IVb	539,08	79,0
	V i VI	104,43	15,3
	grunty orne ogółem	682,71	100,0
łąki trwałe (Ł)	III	0,42	0,5
	IV	50,36	60,7
	V i VI	32,22	38,8
	łąki trwałe ogółem	83,00	100,0
Rodzaj użytku rolnego objętego klasą gleboznawczą	klasa gleboznawcza	powierzchnia (ha)	udział (%)
pastwiska trwałe (Ps)	IV	18,84	32,9
	V i VI	38,45	67,1
	pastwiska trwałe ogółem	57,29	100,0
razem		823,00	

źródło: ewidencja gruntów i budynków Miasta Rydułtowy

Rolnicza przydatność gleb jest niewielka - dominują kompleksy glebowe żytnej słaby i bardzo słaby. Według badań z 2003 r., nie występują ponadnormatywne skażenia gleb metalami ciężkimi (brak przekroczeń dopuszczalnych zawartości ołowiu, kadmu, cynku, chromu, niklu i miedzi). Zgodnie z klasyfikacją Instytutu

termomodernizację budynków. Od 2007 r. termomodernizacją objęto budynki przedszkoli (nr 5, 6 i 7), szkół podstawowych i gimnazjów (szkoła podstawowa nr 2 i 3, dawna szkoła podstawowa nr 4, gimnazjum nr 2, budynek Ochotniczej Straży Pożarnej przy ul. Radoszowskiej), budynek Rydułtowskiego Centrum Kultury (ul. Strzelców Bytomskich 9A). Strategia Rozwoju Miasta Rydułtowy na lata 2000 - 2015 przewiduje poprawę jakości powietrza poprzez realizację Programu ograniczenia niskiej emisji, utrzymanie racjonalnego udziału terenów zielonych w powierzchni miasta, budowę ścieżek rowerowych, integrację transportu pasażerskiego kolejowego i autobusowego upowszechnienie korzystania z publicznych środków transportu, centralizację źródeł emisji wyposażonych w wysokosprawne urządzenia oczyszczające gazy odlotowe. Podobne działania zakłada program ochrony środowiska powiatu wodzisławskiego (pomoc finansowa przy modernizacji systemów ogrzewania budynków mieszkalnych i ich termomodernizacji, modernizacja i rozwój sieci ciepłowniczej oraz gazowniczej, redukcja emisji ze źródeł przemysłowych, zmniejszenie emisji metanu pokładów węgla)

¹² w Programie stwierdza się, że w aktualnym stanie prawnym jedyną możliwością egzekwowania od osób fizycznych stosowania niskoemisyjnych urządzeń grzewczych są regulacje w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dotyczące budowanych bądź rozbudowywanych obiektów

Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, grunty rolne należą do kategorii A (możliwość uprawy wszystkich roślin jadalnych i paszowych).

Większość gruntów rolnych jest nieużytkowana i znajduje się w różnych fazach naturalnej sukcesji zbiorowisk leśnych (w Strategii Rozwoju Miasta wskazuje się na bardzo duży udział nieużytków porolnych i brak należytego utrzymania użytków rolnych, co stwarza zagrożenie pożarowe i fitosanitarne). Faktyczna powierzchnia użytkowanych gruntów rolnych wynosi jedynie około 244 ha.

W strukturze gospodarstw rolnych przeważają gospodarstwa małe, posiadające działki o powierzchni poniżej 1 ha. Produkcja rolnicza ma marginalne znaczenie w gospodarce miasta; obejmuje głównie uprawy zbóż i ziemniaków. Część gruntów rolnych jest użytkowana jako zieleń przydomowa (w tym pod uprawy warzywne) i sady, a także jako plantacje drzew różnych gatunków.

Lasy; leśna przestrzeń produkcyjna

Rydułtowy są położone w rejonie o niskiej lesistości, cechującym się występowaniem niewielkich i rozproszonych kompleksów leśnych. Lasy (według ewidencji gruntów) zajmują niespełna 2% powierzchni miasta, przy czym do granicy Rydułtów przylega kilka większych kompleksów leśnych położonych na terenie Pszowa i Rybnika (Las Pański, Kalwaria, Dąbrowiak, lasy w Rybniku), zaś 85 ha zajmują grunty zadrzewione, stanowiące zbiorowiska zbliżone charakterem do lasów.

Większość lasów stanowią lasy Skarbu Państwa w zarządzie PGL Lasy Państwowe - w zasięgu działania Nadleśnictwa Rybnik (leśnictwo Syrynia) w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. Powierzchnia gruntów zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe wynosi 8,86 ha (w tym lasy zajmują 8,75 ha, z czego grunty zalesione - 8,34 ha). Zasady gospodarki leśnej w lasach Nadleśnictwa Rybnik określa plan urządzania lasu na lata 2007 - 2016¹³.

Pozostałe lasy należą w większości do osób fizycznych. Zajmują niewielkie, izolowane powierzchnie, jedynie częściowo faktycznie zalesione (7,62 ha, w tym pow. zalesiona 6,13 ha). Lasy komunalne obejmują dwa kompleksy o pow. 3,38 ha. Dla lasów prywatnych opracowano inwentaryzację stanu lasu na lata 2008 - 2017¹⁴. Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje nadleśniczy Nadleśnictwa Rybnik na podstawie porozumienia zawartego ze Starostą Wodzisławskim.

Lasy w Rydułtowach mogą być uznane za lasy ochronne (szczególnie chronione - w rozumieniu art. 15 ustawy o lasach) - ze względu na położenie w granicach miasta.

Grunty leśne¹⁵ podlegają ochronie - ograniczeniu w ich przeznaczaniu na cele nieleśne na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Przeznaczenie to jest możliwe jedynie w planie miejscowym, pod warunkiem uzyskania zgody ministra właściwego do spraw środowiska w przypadku gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa lub marszałka województwa w przypadku pozostałych gruntów leśnych. W ubiegłych latach w planach miejscowych uzyskano zgody na przeznaczenie gruntów leśnych o pow. 1,946 ha na cele nieleśne (w tym 0,18 ha stanowiących własność Skarbu Państwa)¹⁶.

Program ochrony środowiska miasta Rydułtowy na lata 2009 – 2012 wskazuje na konieczność zwiększenia udziału lasów w powierzchni miasta (poprzez zalesianie gruntów porolnych i terenów zdegradowanych (poeksploatacyjnych), odtworzenie głównych leśnych korytarzy ekologicznych) oraz wzrostu ich różnorodności biologicznej (poprawa kondycji zdrowotno – sanitarnej lasów i przywracanie zbiorowiskom leśnym ich naturalnego składu gatunkowego, ograniczanie prac pielęgnacyjnych).

Program ochrony środowiska miasta Rydułtowy na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 (str. 110) przewiduje zwiększenie lesistości szczególnie poprzez zalesienie użytków i słabych gruntów rolnych

W Programie wskazano na możliwość utworzenia zwartej kompleksu lasów na pograniczu z Pszowem (Las Dąbrowiak) i Rzuchowem poprzez zalesienie gruntów w północno – zachodniej części miasta w rejonie ul. Raciborskiej i Gajowej i utworzenie korytarza ekologicznego składającego się z mniejszych powierzchni leśnych, sięgającego do rejonu Osiedla Karola. Istotnym ograniczeniem dla możliwości realizacji tej koncepcji jest planowana budowa drogi głównej południowej.

¹³ Plan urządzania lasu dla Nadleśnictwa Rybnik sporządzony na okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2016 r., zatwierdzony przez Ministra Środowiska decyzją DLOPIK - L - lp - 611 - 81 / 07 z dnia 11 października 2007 r. Ustalenia planu urządzania lasu dotyczące granic i powierzchni lasów uwzględnia się w planach miejscowych (art. 20 ust. 1 ustawy o lasach).

¹⁴ Inwentaryzacja stanu lasu: obr. ewid. Rydułtowy Dolne, pow. 4,9053 ha; obr. ewid. Radoszowy pow. 2,7212 ha - na okres od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2017 r., stan na 1.01.2008 r.

¹⁵ grunty leśne obejmują lasy w rozumieniu art. 3 ustawy o lasach oraz grunty zrehabilitowane dla potrzeb gospodarki leśnej i pod drogami dojazdowymi do gruntów leśnych

¹⁶ zgoda Ministra Środowiska ZS-2120/73/2003 z 31.03.2003 r.; decyzje Marszałka Województwa Śląskiego: 1145TW/2008 z 15.05.2008 r. i 2496TW/2008 z 23.09.2008 r.

5.6. Struktura przyrodnicza, różnorodność biologiczna, krajobraz. Ochrona przyrody

Korytarze ekologiczne

Rydułtowy są położone poza korytarzami ekologicznymi o znaczeniu co najmniej regionalnym (określonymi na potrzeby planu zagospodarowania przestrzennego woj. śląskiego i innymi korytarzami, wyznaczanymi w różnych koncepcjach kształtowania ich sieci; najmniejsza odległość granicy miasta od takich obszarów wynosi co najmniej 3 km).

Miasto leży także poza innymi, wyznaczonymi w planie zagospodarowania przestrzennego woj. śląskiego, elementami jego struktury przestrzeni przyrodniczej (biocentra, wyspy ekologiczne). W skali miejscowej rolę podrzędnych korytarzy ekologicznych pełnią doliny cieków - zwłaszcza dolina Nacyny na południe od PGG ROW KWK „Rydułtowy”.

Różnorodność biologiczna

Różnorodność biologiczna jest niewielka (stopień rozpoznania flory i fauny jest jednak niekompletny, brak zwłaszcza wiarygodnych danych na temat grzybów, mszaków i bezkręgowców).

Większość zbiorowisk roślinnych stanowi formę kadłubową, ubogą florystycznie. Siedliska gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną prawną są nieliczne, skupiają się w północnej części miasta w rejonie północnego wylotu tunelu kolejowego.

Wśród gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną prawną, których występowanie stwierdzono na terenie miasta, wymienia się: bluszcz pospolity (*Hedera helix* L.), skrzyp olbrzymi (*Equisetum telmateia*), kosaciec syberyjski (*Iris sibirica*) i barwinek pospolity (*Vinca minor*). Do chronionych gatunków zwierząt należą płazy i gady związane z siedliskami wodnymi i wilgotnymi (m.in. Zawalisko), w tym prawdopodobnie - kumak nizinny *Bombina orientalis* (wymieniony w załączniku do Dyrektywy Rady 92/43 EWG). Wskazuje się także na występowanie wielu gatunków ptaków lęgowych wodnych, polnych i leśnych. W większych lasach występują ssaki kopytne (jeleń, sarna), małe lasy i grunty rolne, zwłaszcza odłogowane, stanowią siedliska gatunków małych ssaków.

Inwentaryzacja siedlisk Natura 2000 w lasach Nadleśnictwa Rybnik nie wykazała występowania siedlisk leśnych i nieleśnych - wymienionych w Załączniku Nr 1 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510, z późn. zm.) - w stanie kwalifikującym się do objęcia ochroną w formie obszarów Natura 2000.

Zbiorowiska leśne występują z reguły w postaci izolowanych, drobnopowierzchniowych płatów. W lasach PGL Lasy Państwowe przeważają siedliska borowe (bór mieszany świeży) z dębem i sosną zwyczajną jako gatunkami głównymi, mniejszą część stanowią olsy (olsza czarna, jesion, brzoza). W pozostałych lasach występuje las mieszany świeży i świeży (buk, dąb, modrzew) oraz wilgotny (dąb, jesion, wiąz pospolity). Jako wartościowe wskazuje się niektóre odcinki doliny Nacyny z fragmentami szczątkowego łągu jesionowo - olszowego (*Fraxini-Alnetum*) z udziałem brzozy, osiki, wierzy i olszy oraz las liściasty w rejonie północnego wylotu tunelu. Zbiorowiska roślinne, dobrze wykształcone, częściowo o charakterze półnaturalnym (pozostałości po zbiorowiska leśnych) występują także w krótkich dolinach cieków i parowach.

Szcątkowe zbiorowiska łąkowo - pastwiskowe występują w postaci wąskich pasm w dolinach cieków ze zbiorowiskami szuwarowymi na siedliskach bardziej wilgotnych. Jako cenny przyrodniczo określa się także obszar źródliskowy Potoku Gzel z naturalnym odcinkiem koryta.

W Programie ochrony środowiska wskazano na konieczność ustalenia, czy niektóre odcinki doliny Nacyny (zwłaszcza w rejonie ul. Bohaterów Warszawy) oraz systemu dolin i parowów na południe od ul. Radoszowskiej i na północ od ul. Raciborskiej zasługują na ochronę prawną (w formie użytków ekologicznych lub zespołów przyrodniczo - krajobrazowych).

W Rydułtowach dominują mało wartościowe zbiorowiska segetalne i ruderalne na opuszczonych gruntach rolnych z różnymi stadiami sukcesji lasu (zadrzewienia śródpolne, zbiorowiska krzewiaste), oraz towarzyszące szlakom komunikacyjnym i zabudowie. Mniej powszechne są zbiorowiska upraw polowych oraz zbiorowiska inicjalne (ubogie murawy spontanicznie porastające siedliska silnie przekształcone). Na terenach zabudowy mieszkaniowej powszechne są zbiorowiska zieleni przydomowej z dużym udziałem roślin ozdobnych. Dość istotnymi walorami przyrodniczymi cechują się nieliczne tereny zieleni urządzonej z drzewami (Park Hvidovre, Osiedle Karola, otoczenie kościoła p.w. św. Jacka, zamknięty cmentarz katolicki, cmentarz przy ul. Spokojnej).

Krajobraz

Większość obszaru miasta reprezentuje krajobraz antropogeniczny, ukształtowany w wyniku dość intensywnych zmian w użytkowaniu terenów, w niektórych rejonach wielokrotnych, miejscami zdegradowany. Do elementów relatywnie mało zmienionych zaliczyć można jedynie niewielkie fragmenty dolin Nacyny i Potoku Gzel.

Walory krajobrazowe, w tym w aspekcie estetycznym, są przeciętne. Wpływa na to przede wszystkim stosunkowo chaotyczny układ zabudowy, a także brak większych kompleksów leśnych i powierzchni wodnych oraz małe zróżnicowanie innych ekosystemów. Do najbardziej wartościowych i charakterystycznych elementów krajobrazu należy stożek nr 1 hałdy kopalnianej (Szarlota), szczególnie ciekawie eksponowana z ul. Raciborskiej. Istotny element krajobrazu stanowi ponadto wyraźna skarpa doliny Potoku Rydułtowskiego z odsłonięciem piaskowców (Skałka). Lokalnie, znaczenie może mieć stosunkowo urozmaicona rzeźba terenu (głęboko wcięte dolinki i parowy z zadrzewieniami), a w północnej części miasta - w miejscach nieprzesłoniętych przez zabudowę - szerokie otwarcia widokowe na Kotlinę Raciborską. Do istotnych walorów kulturowych krajobrazu należą wieże szybów kopalnianych, tunel kolejowy oraz niektóre budynki różnego rodzaju z przełomu XIX i XX w. (w tym szpital i wieże kościołów) i obiekty małej architektury sakralnej.

Ochrona przyrody

W Rydułtowach twory i składniki przyrody są chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody w formie pomników przyrody i stanowiska dokumentacyjnego - na podstawie uchwał Rady Miasta, a także na zasadzie ogólnej - w formie ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów. Część miasta znajduje się w otulinie parku krajobrazowego.

Pomniki przyrody

Ochronie w formie pomników przyrody podlega pięć drzew trzech gatunków (buk pospolity „*Fagus sylvatica*”, dąb szypułkowy „*Quercus robur*”, klon pospolity „*Acer platanoides*”) na podstawie uchwały Nr 44.418.2018 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 21 czerwca 2018 r.

W stosunku do pomników przyrody wprowadzono następujące zakazy: 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu, 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby, 4) umieszczania tablic reklamowych.

Tab. 11 Pomniki przyrody

Symbol	Gatunek (nazwa polska)	obwód pnia (cm)	lokalizacja	
			adres	działka
P1	buk pospolity	425	obok tunelu kolejowego	439/37
P2	buk pospolity	400	obok tunelu kolejowego	439/37
P3	dąb szypułkowy	340	ul. O. Augustyna Kordeckiego 78, Radoszowska 130	2301/19
P4	dąb szypułkowy	330	ul. Kazimierza Przerwy-Tetmajera	2267/6
P5	klon pospolity	330	ul. Romualda Traugutta 267	3723/53

źródło: Uchwała Nr 44.418.2018 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie pomników przyrody oraz Uchwała nr 44.419.2018 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody drzew na terenie Miasta Rydułtowy z późn. zm.

Stanowisko dokumentacyjne „Skałka”

Ochronie w formie stanowiska dokumentacyjnego podlega, z uwagi na walory naukowe i dydaktyczne, jako interesująca forma geologiczna, wychodnia piaskowców karbońskich paralitycznych należących do warstw porębskich (działka 1189/30, k.m. 3, obręb Rydułtowy Górne w rejonie ul. Skalnej i Ofiar Terroru [„powyżej Osiedla”]) - na podstawie Uchwały Nr XXXVII/325/2002 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 25 stycznia 2002 r. [Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 18/02, poz. 571]).

Zgodnie z uzasadnieniem do cyt. uchwały, odsłonięcie, o pow. 0,0456 ha, ma plan owalny o długości około 80 m oraz wysokości skarpy 6 - 8 m; częściowo jest porośnięte. Najlepiej odsłonięty profil, o miąższości 4,5 m oraz długości odsłonięcia około 10 m, znajduje się w części wschodniej. W części zachodniej występuje kilka odosobnionych mniejszych odsłonień w szczytowej części skarpy o miąższości do 2 m. Na obszarze objętym ochroną obowiązują następujące zakazy: (i) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu (dokonywania zmian naturalnie wykształconych form erozyjnych), (ii) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, (iii) uszkodzenia lub zanieczyszczenia gleby, (iv) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości oraz zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego.

Uznając za konieczną i zasadną dalszą ochronę stanowiska dokumentacyjnego zwanego „Skałką”, które posiada wyjątkowe walory przyrodnicze oraz aby zachować cenne pod względem geologicznym i historycznym

odslonięcia prezentujące geologię regionu górnośląskiego przyjęto uchwałę Nr 35.331.2017 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 14 września 2017 r. w sprawie ustanowienia stanowiska dokumentacyjnego „Skalka”.

Otulina parku krajobrazowego

Na północy w części terenów wokół tunelu kolejowego miasta Rydułtowy znajduje się największy obszar otuliny Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich wynoszący ok. 25 ha. Najmniejsza odległość granicy miasta od granicy samego parku krajobrazowego wynosi około 3 km.

Ustawa o ochronie przyrody nie przewiduje możliwości wprowadzania w otulinie parku krajobrazowego zakazów, o których mowa w art. 17 tej ustawy, także plan ochrony, sporządzany dla parku krajobrazowego nie obejmuje otuliny parku. W opinii Biura Zarządu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Rudach (Ldz. OKiDK-R.400.1.2019 z 27.08.2019r.) przedsięwzięcia na terenie miasta nie naruszają wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych obszaru objętego ochroną prawną.

Położenie miasta w stosunku do obszarów Natura 2000 i innych form ochrony przyrody

Najbliższe obszary Natura 2000 są położone co najmniej 6,2 km od granicy miasta (odległość oznacza najmniejszą odległość pomiędzy granicą miasta a granicą obszaru). Należą do nich obszary siedliskowe: PLH240010 Stawy Łęczczok (8,9 km), PLH240040 Las koło Tworkowa (9,6 km) i PLH240013 Graniczny Meander Odry (12,7 km) oraz obszary specjalnej ochrony ptaków: PLB240003 Stawy Wielikąt i Ligota Tworkowska (6,25 km) i Dolina Górnej Odry (wyznaczony w publikacji Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce, 2010, jako modyfikacja ostoi Stawy Wielikąt i Ligota Tworkowska) (6,2 km). Inne, najbliższe obszary chronione znajdują się co najmniej kilka kilometrów od granicy miasta: rezerwat Łęczczok (8,9 km), zespoły przyrodniczo - krajobrazowe „Wielikąt” (6,2 km) oraz „Bociek”(2,4 km), korytarz ekologiczny Rudy Wielkie i Dolina Górnej Wisły (5,9 km), a także użytki ekologiczne: w Rybniku (Okreszyniec - 3,2 km i Meandry rzeki Rudy - 7,9 km) oraz w Nędzy (Łąka trzęślicowa w Małej Nędzy - 9,6 km).

Obszary proponowane do objęcia ochroną prawną

Brak jest informacji o planowanych do ochrony składnikach przyrody w obrębie miasta. Program ochrony środowiska miasta Rydułtowy wskazuje na zasadność wyznaczenia cennych przyrodniczo-ekosystemów dolin rzecznych i zbiorowisk nadwodnych (zwłaszcza w dolinie Nacyny), tworzących lokalne korytarze ekologiczne oraz ekosystemów lądowych – i objęcie ich ochroną prawną. Południowo - zachodnia granica miasta w rejonie Kalwarii przylega do umieszczonego w dokumentach planistycznych Pszowa planowanego zespołu przyrodniczo - krajobrazowego Kalwaria.

6. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

6.1. Wartości i stan dziedzictwa kulturowego

Historia miejscowości składających się na miasto sięga początków XIII w. (pierwsze wzmianki o Rydułtowach i Radoszowach pochodzą z 1228 r.). Współczesny okres rozwoju Rydułtów rozpoczyna się z końcem XVIII w. z chwilą podjęcia eksploatacji węgla kamiennego (kopalnie Hoym [Niedobczyce, 1792], Wilhelm [Rydułtowy Dolne, 1803], Charlotte [Czernica, 1806], Leo [Rydułtowy Dolne, 1843]) i budowy linii kolejowej Nędza - Mikołów (1853 - 58). Intensywny rozwój miasta przypada na przełom XIX i XX w. (powstają wówczas istotne elementy infrastruktury miejskiej: szkoła (1901), poczta (1902), szpital (1898 - 1911), a także kościoły (św. Jerzego, 1894 - 96, św. Jacka, 1925) oraz na lata międzywojenne (zabudowa usługowa wzdłuż ul. Ofiar Terroru).

W dokumentach strategicznych miasta stwierdza się, że wartość historyczna dziedzictwa kulturowego, pomimo dość dużej liczby jego elementów, nie jest wysoka. Do najbardziej cennych zalicza się obiekty przemysłowe (szyb peryferyjny Dicke), Osiedle Karola i tunel kolejowy, a także krzyże pokutne. Na elementy te wskazuje się także w dokumentach rangi wojewódzkiej (Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w woj. śląskim na lata 2010 - 2013 wymienia z terenu miasta kamienne krzyże pokutne oraz założenie zieleni o charakterze publicznym [park szpitalny], w planie zagospodarowania przestrzennego woj. śląskiego w części dotyczącej środowiska kulturowego i obszarów ochrony dziedzictwa kulturowego, wśród historycznych obiektów i zespołów zabudowy związanych z górnictwem węgla kamiennego wymienia się szyby powietrzne kopalni „Rydułtowy”).

Stan ochrony zabytków

W Rydułtowach występują zróżnicowane rodzajowo zabytki (obiekty wpisane do rejestru i ewidencji zabytków): budynki mieszkalne, mieszkalno - usługowe i usługowe (użyteczności publicznej), w tym kościoły, zabytki techniki (obiekty produkcyjne, w tym związane z górnictwem węgla kamiennego oraz specyficzne - murowany tunel kolejowy o długości 727 m i hałda stożkowa nr 1 [Szarłota]), obiekty małej architektury sakralnej (krzyże przydrożne, głównie kamienne, figury i kaplice) oraz cmentarze (czynne i zamknięte), a także zidentyfikowane stanowiska archeologiczne. Większość obiektów, z wyjątkiem krzyży pokutnych, pochodzi z drugiej połowy XIX w. i z pierwszej połowy XX w.).

Zabytki na terenie miasta są chronione w formie wpisu do rejestru zabytków oraz na podstawie ochrony indywidualnej ustalonej w planach miejscowych (obiekty i strefy ochrony konserwatorskiej).

6.2. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

W rejestrze zabytków województwa śląskiego znajduje się sześć wpisów dotyczących obiektów z obszaru Rydułtów. Objęto nimi obiekty związane z górnictwem węgla kamiennego (budynek wagi i zespół szybu wentylacyjnego) oraz zespół budynków szpitala, a także trzy obiekty małej architektury (rejestr „B”). Dla budynku wagi i budynków szpitala ustanowiono strefy ochrony konserwatorskiej.

Tab. 12. Zabytki w rejestrze zabytków

REJESTR ZABYTKÓW „A”			
Obiekt	adres (ulica)	nr rejestru	nr i data decyzji o wpisie do rejestru
budynek wagi ^{a)}	Ul. Leona	A/99/13 (dawn. 1320/84)	1) WKZ, dn. 21.02.1984 Kl.III.5348/258/84 2) pismo inf. dn. 05.11.2013 K-RD.5130.34.2013
zespół szybu wentylacyjnego III Czernica ^{b)}	Ul. Pietrkowicka 34	A/138/13 (dawn. 1319/84)	1) WKZ, dn. 13.02.1984, Kl.III.5349/259/84 2) ŚWKZ, dn. 05.11.2013 K-RD.5130.36.2013.KL
zespół budynków na terenie szpitala miejskiego ^{c)} pawilon główny, budynek interny I, budynek interny II i III, kostnica	Plebiscytowa 47	A/108/13	1) WKZ, dn. 30.12.1991 PSOZ-53400/ R/109/2/91 2) pismo z dn. 05.11.2013 K-RD.5130.35.2013.KL
REJESTR ZABYTKÓW „B”			
krzyż pokutny z 1628 r. ^{d)}	Plebiscytowa 9	B/215/11	K-RD.5131.12.2011.KL ID 262 z 21 października 2011 r.
krzyż pokutny XVI w. ^{e)}	ul. Św. Jacka 6 (przeniesiony z ul. Radoszowskiej/Krzywo ustego 91)	B/267/14	K-RD.5131.10.2014.KLZ dnia 02.04.2014
kolumna z figurą Najświętszej Marii Panny oraz krzyż Męki Pańskiej ^{f)}	Ofiar Terroru, Św. Maksymiliana Kolbe	B/239/12	K-RD.5131.19.2012.KL ID 2622 z 12 listopada 2012 r.

a) budynek wagi **KWK ROW Ruch Rydułtowy** z około 1906 r., dz. 348/5, granica ochrony konserwatorskiej obejmuje obiekt wraz z najbliższym otoczeniem (ze względów widokowych) - wpisany do rejestru ze względu na wybitne walory architektoniczne, jako reprezentatywny przykład architektury przemysłowej początków XX w., cenny dla poznania naukowego i historii kultury;

b) zespół szybu wentylacyjnego - szyb powietrzny III (d. szyb „Dicke”) **KWK ROW Ruch Rydułtowy** (wieża szybu, budynek maszynowni wyciągowej i rozdzielni elektrycznej, budynek warsztatu) z lat 1910 - 1920, dz. 710/36, 711/37, 308/36 - w granicach obejmujących założenie wraz z najbliższym otoczeniem; wpisany do rejestru ze względu na walory architektoniczne, (reprezentatywny przykład architektury przemysłowej 1 ćw. XX wieku na Górnym Śląsku), walory krajobrazowe, cenny dla poznania naukowego i dla historii kultury;

c) zespół budynków szpitala (dawny Szpital Spółki Brackiej): pawilon główny, budynek Interny (I Oddział), budynek Interny (II i III Oddział), kostnica [nie istnieje] - z lat 1898 - 1914 w stylu wczesnego modernizmu, dz. 893/14, 650/14, 692/15, 829/7, 745/8, 830/8 - w granicach obejmujących budynki wraz z otoczeniem zieleni; wpisany do rejestru ze względu na znaczne walory estetyczne budynków i ich wartość historyczną (harmonijnie powiązana zabudowa, rzadka w tej grupie obiektów w skali regionu i kraju);

d) krzyż pokutny z 1628 r., ul. Plebiscytowa, dz. 1133/164 - na terenie przykościelnym, pomiędzy domem parafialnym a kościołem p.w. św. Jerzego, wpisany do rejestru ze względu na cenny przykład tzw. krzyża pokutnego; zachowanie i prawna ochrona krzyża ze względu na jego walory historyczne i artystyczne leży w interesie społeczeństwa i kultury regionu jako świadectwo dziedzictwa kulturowego i tradycji religijnej Rydułtów;

e) krzyż pokutny z XVI w., przy ulicy św. Jacka, na terenie przykościelnym, przeniesiony z prywatnej posesji, wykonany z pojedynczego bloku piaskowca, wpisany do rejestru ze względu na cenny przykład tzw. krzyża pokutnego; zachowanie i prawna ochrona krzyża ze względu na jego walory historyczne i artystyczne leży w interesie społeczeństwa i kultury regionu jako świadectwo dziedzictwa kulturowego i tradycji religijnej Rydułtów;

f) kolumna z figurą Najświętszej Marii Panny oraz krzyż Męki Pańskiej z około 1860 r., dz. 478/163 - przy ul. Ofiar Terroru i Św. Maksymiliana Kolbe w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła p.w. św. Jerzego, stanowiąc zespół będący pozostałością otoczenia rozebranego drewnianego kościoła, dobrze eksponowany w krajobrazie, są świadectwem wysokiego poziomu wykonawstwa śląskich warsztatów rzeźbiarskich, wpisane do rejestru zabytków ze względu na duże walory artystyczne i historyczne, a ich zachowanie i ochrona leży w interesie społeczeństwa jako cennych obiektów małej architektury sakralnej, jako świadectwo dziedzictwa kulturowego i tradycji religijnej Rydułtów.

6.3. Obiekty w gminnej ewidencji zabytków

Miasto posiada gminny program opieki nad zabytkami, o którym mowa w art. 87 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami¹⁷ (Uchwała NR 5.56.2019 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 28 lutego 2019 r. – Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z dnia 11 marca 2019 r. poz. 1981).

W latach 2015-2018 działania w zakresie ochrony zabytków na terenie miasta Rydułtowy prowadzone były w oparciu o Gminny program Opieki nad Zabytkami Miasta Rydułtowy na lata 2015-2018 przyjęty uchwałą nr 4.29.2015 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 28 stycznia 2015 r.

Sporządzono gminną ewidencję zabytków (art. 22 ust. 4 cyt. ustawy), zawierającą obiekty wskazane przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zamieszczone w tab. 12 (wykaz obejmuje również obiekty wpisane do rejestru zabytków).¹⁸ Ponadto, konserwator pozytywnie zaopiniował zamiar włączenia do gminnej ewidencji stożka nr 1 hałdy kopalnianej przy KWK „Rydułtowy - Anna” [„Szarłota”] (pismo K-PT.5140.12.2012.RW z 5.06.2012 r. w związku z wystąpieniem Burmistrza Miasta Rydułtowy o opinię w tej sprawie).

Gminna ewidencja zabytków miasta Rydułtowy została wprowadzona zarządzeniem Nr 178.P.2013 Burmistrza Miasta Rydułtowy z dnia 19 sierpnia 2013 r., a następnie zmieniona:

- zarządzeniem Burmistrza Miasta Rydułtowy nr 39.UR.P.2018 z dnia 16 lutego 2018 r. w sprawie zmiany Gminnej ewidencji zabytków miasta Rydułtowy - wprowadzono do GEZ 7 stanowisk archeologicznych zgodnie z wytycznymi wojewódzkiego konserwatora zabytków,
- zarządzeniem Burmistrza Miasta Rydułtowy nr 228.UR.P.2018 z dnia 3 października 2018 r. w sprawie zmiany Gminnej ewidencji zabytków miasta Rydułtowy – skreślono z GEZ 3 budynki : dworca kolejowego – ul. Ofiar Terroru 91, b. poczty – ul. Ofiar Terroru 89 oraz budynek mieszkalny przy ul. O. A. Kordeckiego 41.
- zarządzeniem Burmistrza Miasta Rydułtowy nr 64.UR.P.2021 z dnia 8 marca 2021 r. w sprawie zmiany Gminnej ewidencji zabytków miasta Rydułtowy wprowadzono do GEZ

Tab. 13. Obiekty w gminnej ewidencji zabytków miasta Rydułtowy (nr w kol. „Lp.” - symbol na mapie poprzedzony literą „Z”)

Lp.	obiekt	adres (ulica)
1	budynek mieszkalny	Barwna 1
2	budynek mieszkalny	Barwna 6
3	budynek mieszkalno - usługowy	Gen. Józefa Bema 5
4	kościół parafialny p.w. św. Jacka	Św. Jacka 6
5	budynek mieszkalny - plebania parafii p.w. św. Jacka	Św. Jacka 6
6	budynek mieszkalny - dawne koszary wojskowe	Adama Mickiewicza 21, 23
7	budynek użyteczności publicznej	Adama Mickiewicza 33
8	budynek mieszkalny	Obywatelska 42
9	budynek mieszkalny	Obywatelska 46
10	budynek użyteczności publicznej	Obywatelska 50
11	budynek mieszkalno - usługowy	Obywatelska 58
12	budynek mieszkalno - usługowy (dawny tzw. „U Szuły”)	Ofiar Terroru 1
13	budynek mieszkalno - usługowy (dawny tzw. „Zydkowiec”)	Ofiar Terroru 14
14	budynek mieszkalno - usługowy	Ofiar Terroru 20
15	budynki mieszkalno - usługowe	Ofiar Terroru 33, 40, 45, 47
16	budynek usługowy (Urząd Miasta)	Ofiar Terroru 36
17	budynek mieszkalno - usługowy (dawny tzw. „U Połomskiego”)	Ofiar Terroru 39
18	budynek mieszkalno - usługowy (dawny tzw. „U Orzala”)	Ofiar Terroru 41
19	budynek mieszkalno - usługowy	Ofiar Terroru 43
20	budynek mieszkalno - usługowy	Ofiar Terroru 49

¹⁷ ochrona zabytków oznacza działania podejmowane przez organy administracji publicznej, mające na celu m.in.: zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie; zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszkodzenie dla wartości zabytków; kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków oraz uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska; opieka nad zabytkiem odnosi się do działań podejmowanych przez jego właściciela lub posiadacza polegających m.in. na zapewnieniu warunków: prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku; zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie oraz korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości

¹⁸ znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wyznaczone przez burmistrza miasta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków (art. 22 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami; ochronę zabytków nieruchomości znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków uwzględnia się w planie miejscowym (art. 19 ust. 1 pkt 2 cyt. ustawy)

21	budynek mieszkalno - usługowy (dawny tzw. „Bieńkowiec - Barnabas”)	Ofiar Terroru 56
22	budynek mieszkalno - usługowy (dawny tzw. „Cmolowiec”)	Ofiar Terroru 62
23	budynek mieszkalno - usługowy (d. tzw. „Sklep Rudolfa Rubereka”)	Ofiar Terroru 70
24	budynek mieszkalny, kolejowy	Ofiar Terroru 78
25	budynki mieszkalne, kolejowe	Ofiar Terroru 80, 81
26	budynek mieszkalny - osiedle domów robotniczych „Karlik”	Osiedle Karola 11
27	budynek mieszkalny - osiedle domów robotniczych „Karlik”	Osiedle Karola 12
28	budynek mieszkalny - osiedle domów robotniczych „Karlik”	Osiedle Karola 14
29	budynek mieszkalny - osiedle domów robotniczych „Karlik”	Osiedle Karola 16
30	budynek mieszkalny - osiedle domów robotniczych „Karlik”	Osiedle Karola 15
31	budynek mieszkalny - osiedle domów robotniczych „Karlik”	Osiedle Karola 17
32	budynek mieszkalny - osiedle domów robotniczych „Karlik”	Osiedle Karola 18
33	budynek mieszkalny - osiedle domów robotniczych „Karlik”	Osiedle Karola 19
34	budynek mieszkalny - osiedle domów robotniczych „Karlik”	Osiedle Karola 20
35	budynek mieszkalny	Piecowska 34
36	budynek klasztoru NMP	Plebiscytowa 2
37	budynek mieszkalno - usługowy	Plebiscytowa 5
38	kościół parafialny p.w. św. Jerzego	Plebiscytowa 9
39	dom parafialny p.w. św. Jerzego	Plebiscytowa 9
40	budynek użyteczności publicznej - szpital ^{a)}	Plebiscytowa 47
41	budynek użyteczności publicznej - przychodnia lekarska	Kazimierza Przerwy - Tetmajera 150
42	budynek użyteczności publicznej	Raciborska 150
43	budynek mieszkalno - usługowy (dawny tzw. „Młyn Bezuch”)	Raciborska 223
44	budynek mieszkalno - usługowy (dawny tzw. „Kaskadowiec”)	Raciborska 244
45	budynek użyteczności publicznej (willa Radlika)	Raciborska 369
46	budynek mieszkalny	Raciborska 403
47	budynek mieszkalny	Raciborska 433
48	budynek mieszkalny	Raciborska 440 - 444
49	budynek mieszkalny	Radoszowska 38
50	budynek użyteczności publicznej (1935 - 37)	Skalna 1
51	budynek mieszkalny	Słowicza 2
52	budynek mieszkalny	Słowicza 5
53	budynek mieszkalny	Marcina Strzody 20
54	budynek mieszkalno - usługowy	Szczerbicka 54
55	budynki	Romualda Traugutta 243, 267
56	budynek mieszkalny	Romualda Traugutta 273
57	budynek mieszkalno - usługowy	Romualda Traugutta 278
58	budynek usługowy	Romualda Traugutta 291
59	budynek mieszkalno - usługowy	Romualda Traugutta 295
	zabytki techniki	
60	zakład produkcyjno - usługowy (dawna cegielnia C. Herzera)	Bohaterów Warszawy 152D
61	budynek dawnej wagi drobnicowej oraz portierni ^{a)}	Leona
62	zespół szybu wentylacyjnego III (dawny szyb „Dicke”) ^{a)}	Pietrkowicka 34
63	tunel kolejowy (murowany, długość)	Ofiar Terroru - Raciborska
64	budynek kompresorów Leon III (budynek rozdzielni elektrycznej)	Ofiar Terroru
65	budynek stacji (była hala sprzęzarek) oraz styczny budynek maszyny wyciągowej Leon III	Ofiar Terroru
	mała architektura	
66	krzyż kamienny kapliczkowy przydrożny	Bohaterów Warszawy / Gabriela Narutowicza
67	krzyż	Boh. Warszawy / Plebiscytowa
68	kapliczka słupowa	Gajowa / Gen. Józefa Bema
69	krzyż drewniany	Krzyżkowicka 111 / Wodna
70	kolumna z figurą Najświętszej Marii Panny (Maryjna), kamienna z figurami świętych ^{a)}	Ofiar Terroru, Św. Maksymiliana Kolbe
71	krzyż kamienny „Męki Pańskiej” ^{a)}	Ofiar Terroru, Św. Maksymiliana Kolbe
72	krzyż kamienny cmentarny	Ofiar Terroru
73	kaplica domkowa z figurą św. Jerzego	Ofiar Terroru, plac kościelny
74	kaplica architektoniczna	Pietrkowicka 20
75	krzyż kamienny pokutny ^{a)}	Plebiscytowa 9, plac kościelny

76	grota maryjna	Plebiscytowa 9
77	krzyż kamienny przydrożny	Kazimierza Przerwy - Tetmajera, obok nr 62
78	krzyż kamienny przydrożny	Raciborska, obok nr 481
79	krzyż kamienny przydrożny	Raciborska / Piecowska / Ks. Bolesława Szyski
80	krzyż kamienny przydrożny	Raciborska / Juliana Tuwima
81	kaplica architektoniczna	Radoszowska, obok nr 43
82	krzyż kamienny kapliczkowy przydrożny	Radoszowska, obok nr 143
83	krzyż pokutny	Św. Jacka 6, plac kościelny
84	krzyż kamienny przydrożny	Radoszowska / Św. Jacka
85	kaplica architektoniczna cmentarna	Spokojna
86	krzyż kamienny kapliczkowy cmentarny	Spokojna
87	krzyż kamienny przydrożny	Marcina Strzody, obok nr 43
88	krzyż kamienny kapliczkowy przydrożny	Szczerbicka, obok nr 29
89	krzyż kamienny cmentarny	Ks. Bolesława Szyski
90	kaplica architektoniczna	Urbana, obok nr 11
91	dawny cmentarz ewangelicki	Jana Barcioka
92	dawny cmentarz rzymskokatolicki	Ofiar Terroru
93	cmentarz rzymskokatolicki	Św. Jacka
94	cmentarz rzymskokatolicki	Spokojna
inne obiekty		
95	stożek nr 1 hałdy kopalnianej przy KWK ROW Ruch Rydułtowy (Szarłota)	Leona

a) obiekty wpisane do rejestru zabytków, kol. Lp. - oznacza symbol na mapie poprzedzony literą „Z” źródło: pismo Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach (K-Nr.5140.25.2.2011.2012.Mł) z 14 marca 2012 r.

Zakres ochrony

Zgodnie z wytycznymi Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (pismo KNr.0523.9.2012.Mł z 28.02.2012 r.), zakres ochrony dla obiektów w gminnej ewidencji zabytków powinien obejmować: bryłę, spadki dachów, detal architektoniczny, wystrój wnętrza i stolarkę oraz kolorystykę stolarki i elewacji. W remontach obiektów należy stosować materiały tradycyjne, używane w pracach konserwatorskich; dopuszczalna jest wymiana stolarki na analogiczną. Obowiązuje zakaz termomodernizacji budynków, zwłaszcza z elewacjami ceramicznymi oraz wieszania billboardów (dopuszczalne jest jedynie umieszczanie reklam informacyjnych o usługach w parterach budynków, w sposób harmonizujący z zabudową). W parkach i tym podobnych założeniach ochronie podlega układ kompozycyjny, zieleń i mała architektura, a na cmentarzach - ich układ, zieleń komponowana, krzyże, figury i nagrobki sprzed 1945 r. W zespołach urbanistycznych ochronie podlega zieleń towarzysząca. Prace mogące mieć wpływ na elementy chronione wymagają opinii konserwatora (z wyjątkiem pochówków na cmentarzach).

6.4. Zabytki archeologiczne

W ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski wyznaczono w granicach miasta siedem stanowisk archeologicznych: (Wodzisław Śl.) nr 68, 69, 73 - 77 - ślady osadnictwa średniowiecznego. W planach miejscowych ustalono ochronę stanowisk znajdujących się w ich obrębie, polegającą na wyznaczeniu strefy ochrony obejmującej teren o promieniu 40 m od środka stanowiska.

Tab. 14. Stanowiska archeologiczne (nr w kol. „Obszar” - symbol na mapie poprzedzony literą „A”)

Obszar	numer stanowiska	funkcja	chronologia	lokalizacja
1	AZP 102-42/3, nr w miejscowości 68	ślad osadnictwa	średniowiecze	przy zbiegu ulic Uroczej i Błękitnej
2	AZP 102-42/4, nr w miejscowości 69	ślad osadnictwa	średniowiecze	na zachód od ul. Błękitnej
3	AZP 102-42/8, nr w miejscowości 73	ślad osadnictwa	średniowiecze	na południe od ul. Walerego Wróblewskiego
4	AZP 102-42/9, nr w miejscowości 74	ślad osadnictwa	średniowiecze	na południe od ul. Walerego Wróblewskiego
5	AZP 102-42/10, nr w miejscowości 75	ślad osadnictwa	średniowiecze (XIII - XIV w.)	na południe od ul. Walerego Wróblewskiego
6	AZP 102-42/11, nr w	ślad osadnictwa	średniowiecze	na północ od ul. Walerego Wróblewskiego

	miejsowości 76			
7	AZP 102-42/12, nr w miejscowości 77	ślad osadnictwa	średniowiecze	na przedłużeniu ulicy Spokojnej w kierunku ul. Orłowskiej

Zasady ochrony zabytków archeologicznych określa art. 31 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (w przypadku zamiaru realizacji robót ziemnych w obrębie strefy, wojewódzki konserwator zabytków ustala, w drodze decyzji, zakres i rodzaj badań archeologicznych, jeżeli ich przeprowadzenie będzie niezbędne w celu ochrony zabytków archeologicznych; koszty badań i ich dokumentacji jest zobowiązany ponieść inwestor, przy czym zgodnie z art. 82a cyt. ustawy, jeżeli koszt ten będzie wyższy niż 2% kosztów planowanej inwestycji, inwestor otrzymuje dotację na przeprowadzenie badań i wykonanie ich dokumentacji).

6.5. Ochrona zabytków w dotychczasowych dokumentach planistycznych

W dotychczasowym studium wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej „krajobrazu kulturowego” A, B i K. Strefa „A” (ściślej ochrony) obejmuje: (I) kościół p.w. św. Jerzego wraz z budynkiem klasztoru i terenem dawnego cmentarza (w ramach ogrodzenia), (II) kościół p.w. św. Jacka, (III) zespół obiektów szpitala miejskiego oraz (iv) zespół szybu wentylacyjnego III.

Strefą „B” (częściowej ochrony) objęto: (I) centralną część miasta w rejonie ul. Ofiar Terroru (zachowanie charakteru zabudowy osi kompozycji centrum miasta wzdłuż ul. Ofiar Terroru wraz z Rynkiem, zakaz lokalizacji obiektów tymczasowych, nakaz zharmonizowania nowej zabudowy z istniejącą, zalecenie modernizacji ul. Ofiar Terroru [zmiana organizacji ruchu, utworzenie strefy dominacji ruchu pieszego]), (II) zespół obiektów szybu wentylacyjnego V, (III) zabudowania stacji kolejowej z przyległym terenem poczty, (IV) zespół obiektów przemysłowych KWK „Rydułtowy - Anna” (obiekty dawnej elektrowni, maszynownia szybu Leon I i warsztaty z magazynami), (V) pozostałości osiedla „Karola”, (VI) zabudowa przy ul. Obywatelskiej.

Strefa „K” (ochrony krajobrazu) obejmuje: (I) cmentarz przy ul. Spokojnej oraz (II) hałdę i zwałowisko przy szybie Leon II KWK „Rydułtowy - Anna”.

W planach miejscowych strefami ochrony konserwatorskiej objęto: (I) założenie kościoła p.w. św. Jerzego wraz z budynkiem dawnego klasztoru ss. Służebniczek i dawnym cmentarzem przy kościele, (II) śródmiejską część Rydułtów, (III) zabudowę usługową i mieszkaniową w rejonie dworca kolejowego, (IV) zespół zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej przy ul. Obywatelskiej, (V) Osiedle Karola, (VI) założenie kościoła p.w. św. Jacka, (VII) zespół obiektów przemysłowych KWK „Rydułtowy - Anna”, (VIII) rejon starej hałdy przy szybie „Leon II” KWK „Rydułtowy - Anna” (stożek nr 1 hałdy Szarlota) - strefa ochrony krajobrazu kulturowego.

6.6. Ochrona zabytków w miejskich dokumentach strategicznych

W miejskich dokumentach strategicznych wskazuje się na zły stan techniczny obiektów o charakterze zabytkowym. Strategia Rozwoju Miasta Rydułtowy zakłada tworzenie warunków do pielęgnacji tradycji lokalnych i śląskich, w tym ochronę obiektów zabytkowych. Przewiduje się rewitalizację osiedla „Kolonja Karola”, cechującego się bardzo złym stanem technicznym (zakłada się odtworzenie układu urbanistycznego, poprawę warunków mieszkaniowych, rewitalizację społeczną osiedla i stworzenie funkcji usługowych [w tym socjalnych, kulturalnych i edukacyjnych]), powstrzymanie degradacji zabytkowych obiektów przemysłowych i nadanie im nowych funkcji (w tym obiekty nieistniejącego szybu wydobywczego Leon I i szybu powietrznego III), a także renowację i rekonstrukcję wnętrza kościoła św. Jerzego (renowacja i rekonstrukcja ołtarzy i malowideł ściennych).

Rada Miasta określiła zasady udzielania i rozliczania dotacji celowych ze środków budżetu Miasta Rydułtowy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków (Uchwała Nr 21.142.2012 z dnia 19 kwietnia 2012 r.). Przyjęto, że z budżetu miasta mogą być udzielane dotacje celowe na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, znajdującym się na obszarze miasta, jeżeli: (I) obiekt znajduje się w złym stanie technicznym oraz (II) obiekt posiada istotne znaczenie zabytkowe, historyczne, artystyczne lub naukowe dla Rydułtów.

6.7. Dobra kultury współczesnej

Do jednego z rodzajów dóbr kultury współczesnej należą miejsca pamięci. Zagadnienia ochrony miejsc pamięci reguluje ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. Nr 39, poz. 311, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 21 stycznia 1988 r. o Radzie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (Dz. U. Nr 2, poz. 2, z późn. zm.).

Na terenie miasta znajduje się siedem miejsc pamięci, wpisanych do Ewidencji grobów i cmentarzy wojennych oraz innych miejsc pamięci woj. śląskiego, prowadzonej przez Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Są to znaki pamięci (tablice, pomniki, obeliski) upamiętniające zdarzenia lub postaci historyczne oraz groby wojenne.

Tab. 15. Miejsca pamięci

Symbol	numer ewidencji	rodzaj obiektu	położenie	opis
M1	34/01	znak pamięci	ul. Ofiar Terroru	tablica upamiętniająca ofiary hitlerowskiego terroru (w miejscu, w którym w latach 1942 - 45 znajdowała się filia obozu w Oświęcimiu)
M2	34/02	znak pamięci	ul. Ofiar Terroru (obok Urzędu Miasta)	pomnik Walk i Zwycięstwa Obelisk Walki i Zwycięstwa Bohaterów Walki o Niepodległość i Wyzwolenie Społeczne lat 1919-1921 i 1939-1945 (symbol hołdu dla tych, którzy polegli w walkach o wyzwolenie narodowe i społeczne)
M3	34/03	znak pamięci	ul. Raciborska	obelisk (na tunelu kolejowym) wzniesiony dla upamiętnienia wybuchu i Powstania Śląskiego oraz 20. rocznicy najazdu hitlerowskiego na Polskę (w miejscu, w którym poległ powstaniec Jerzy Dembczyk)
M4	34/04	grób wojenny	cmentarz parafialny, ul. Spokojna	grób zbiorowy wojenny Jana Kozłowskiego, Mylaka, Surka, Wojaka i dwóch nieznanymi żołnierzy Wojska Polskiego poległych 1.09.1939
M5	34/05	grób wojenny	cmentarz parafialny, ul. Spokojna	zbiorowa mogiła wojenna Powstańców Śląskich
M6	34/06	grób wojenny	ul. Lipowa	grób zbiorowy wojenny 46 jeńców radzieckich poległych w latach 1940-1944 (tablica Pamięci 46 Ofiar Barbarzyństwa Germańskiego 1940 - 1944)
M7	34/07 ^{aj}	pomnik	ul. Jana Barcioka	pomnik upamiętniający miejsce dawnego cmentarza ewangelickiego

źródło: Ewidencja grobów i cmentarzy wojennych oraz innych miejsc pamięci województwa śląskiego, prowadzonej przez Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego

a) miejsce pamięci planowane – Urząd Miasta wystąpił do Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Katowicach z wnioskiem o wprowadzenie do cyt. ewidencji pomnika upamiętniającego miejsce dawnego cmentarza ewangelickiego przy ul. Jana Barcioka.

7. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Zgodnie z informacją Marszałka Województwa Śląskiego dokument audytu krajobrazowego na dzień opracowania zmiany Studium nie został sporządzony.

8. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA ORAZ ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 19 LIPCA 2019 R. O ZAPEWNIANIU DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, ZGODNIE Z UNIWERSALNYM PROJEKTOWANIEM

8.1. Zasoby mieszkaniowe

Tab. 16 Liczba budynków mieszkalnych, mieszkań, izb i powierzchnia użytkowa mieszkań

	JEDNOSTKA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BUDYNKI MIESZKALNE OGÓŁEM	-	3 589	3 585	3 637	3 669	3 685	3 702	3 722	3 731	3 752	3 779	3 806
MIESZKANIA	-	7 311	6 766	6 786	6 876	6 900	6 922	6 947	6 961	6 986	7 019	7 036

IZBY	↓	30 760	29 591	29 712	30 001	30 132	30 277	30 420	30 503	30 365	30 797	30 893
POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKAŃ	m ²	581 463	556 494	559 762	567 441	570 932	574 512	578 370	580 748	584 728	589 026	591 726

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem Banku Danych Lokalnych GUS (Stan na dzień 18.09.2020r.)

Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego dotyczących zasobów mieszkaniowych w analizowanym okresie liczba budynków mieszkalnych w gminie wynosiła 3 779 budynków w 2018 r. a 3 806 w 2019 r. Liczba mieszkań ogółem w gminie w 2018 r. to 7 019 (7 036 w 2019 r.), przy łącznej ilości 30 797 izb i powierzchni użytkowej mieszkań 589 026 m². Dane przedstawione zostały w powyższej tabeli.

Tab. 17. Zasoby mieszkaniowe miasta Rydułtowy w latach 2014 - 2019

	JEDNOSTKA	2014	2015	2016	2017	2018	2019
LICZBA MIESZKAŃ	↓	267	277	281	283	293	294
ŚREDNIA POWIERZCHNIA MIESZKANIA	m ²	39,38	40,84	40,51	40,25	39,90	39,93
MIESZKANIA NABYTE	↓	0	1	4	3	10	1
MIESZKANIA SOCJALNE	↓	77	79	82	88	100	100

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem danych pozyskanych z UM Rydułtowy (Stan na dzień 12.31.2019r.)

Liczba mieszkań w zasobach mieszkaniowych gminy z roku na rok wzrastały. Średnia powierzchnia mieszkania z okresu 2014 – 2019 wynosiła 40,14 m². Pod koniec roku 2019 gmina w swoich zasobach posiadała 100 mieszkań socjalnych.

Warunki mieszkaniowe

Wyposażenie mieszkań w urządzenia techniczne z roku na rok zwiększało się. Na koniec analizowanego okresu 6 982 mieszkań było wyposażonych w instalację wodociągową, 6 760 mieszkań posiadających łazienkę, 6 341 mieszkań podłączonych do centralnego ogrzewania oraz 1 444 mieszkań podłączonych do gazu sieciowego.

Tab. 18. Wyposażenia mieszkań w instalację techniczno - sanitarną

	JEDNOSTKA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
WODOCIĄG	↓	7 222	6 728	6 748	6 838	6 862	6 884	6 910	6 924	6 949	6 982
ŁAZIENKA	↓	6 962	6 492	6 516	6 606	6 630	6 653	6 685	6 701	6 726	6 760
CENTRALNE OGRZEWANIE	↓	6 510	6 060	6 083	6 173	6 198	6 223	6 256	6 275	6 300	6 341
GAZ SIECIOWY	↓	1 376	1 385	1 409	1 412	1 412	1 414	1 420	1 422	1 423	1 444

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem Banku Danych Lokalnych GUS (Stan na dzień 30.03.2020r.)

Ponad 99% mieszkańców korzysta z instalacji wodociągowej. Rydułtowy jako miasto posiada kanalizację miejską z czego tylko 67,6% liczby ludności jest do niej podłączona. Najmniej mieszkańców korzysta z gazu ziemnego (20,6%).

Tab.19. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności

	JEDNOSTKA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
WODOCIĄG	%	98,5	98,5	98,5	98,5	98,5	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
KANALIZACJA	%	58,7	58,8	59,2	60,4	61,0	62,1	67,8	68,6	69,7	67,6	68,2
GAZ	%	18,9	18,8	19,0	20,5	20,5	20,4	20,4	20,4	20,4	20,6	20,8

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem Banku Danych Lokalnych GUS (Stan na dzień 18.09.2020r.)

8.2. Rynek pracy

Analiza rynku pracy w gminie Rydułtowy została opracowana na danych z okresu 2009 – 2018 z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Gmina podlega pod Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim. Szczegółowe dane zawiera tabela nr 7. Z tabeli wynika, iż liczba pracujących mieszkańców w 2018 r. tj. osób zatrudnionych, posiadających własne źródło zarobkowania oraz przebywających na urloпах bezpłatnych lub macierzyńskich, wynosiła 5 957 osób. Liczba osób pracujących w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 275 osób. Ponad połowę (70%) stanowią mężczyźni. W analizowanym okresie ekstremum liczby osób pracujących zostało odnotowane w 2012 r., po czym nastąpiło zmniejszenie się tej wartości aż do ostatniego analizowanego roku (2018). Najmniejsza liczba bezrobotnych odnotowana została w 2018 roku, z czego 68,1% to kobiety. Średnia udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym dla analizowanego dziesięciolecia wyniosła 6,61%. Należy mieć na uwadze, iż przytoczone wartości dotyczą jedynie zarejestrowanych bezrobotnych. Istnieje zatem możliwość, że nie przedstawiają one rzeczywistej liczby bezrobotnych w gminie.

Tab. 20. Pracujący i bezrobotni mieszkańcy miasta Rydułtowy

	JEDNOSTKA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PRACUJĄCY OGÓŁEM	osoba	6 006	6 435	6 502	7 402	7 066	6 838	6 480	6 050	6 025	5 957
w tym mężczyzn	osoba	4 134	4 499	4 577	5 384	4 981	4 764	4 421	4 165	4 137	4 165
w tym kobiet	osoba	1 872	1 936	1 925	2 018	2 085	2 074	2 059	1 885	1 888	1 792
PRACUJĄCY	osób/1000 ludności	274	291	294	338	323	314	298	279	278	275
BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI OGÓŁEM	osoba	815	772	834	816	819	763	704	635	500	379
w tym mężczyzn	osoba	316	289	301	294	313	260	257	231	160	121
w tym kobiet	osoba	499	483	533	522	506	503	447	404	340	258
UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH w LICZBIE LUDNOŚCI w WIEKU PRODUKCYJNYM	%	5,7	6,9	7,7	7,7	7,6	7,7	6,9	6,3	5,4	4,2

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem Banku Danych Lokalnych GUS (Stan na dzień 12.03.2020r.)

Spośród wszystkich pracujących w 2019 r.: 287 osób jest zatrudnionych w przemyśle i budownictwie (20,4%), 16 osób w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie (1,1%) oraz 1 106 w pozostałych działalnościach.

Podmioty gospodarki narodowej ogółem w 2019 r. stanowiły 1 409 (w powiecie wodzisławskim – 11 367), w tym 24 w sektorze publicznym i 1 377 w sektorze prywatnym. Udział wybranych poszczególnych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON prezentowały się następująco: sektor rolniczy – 16, sektor przemysłowy – 108, sektor budowlany – 165, handel i naprawa pojazdów samochodowych – 402, transport i gospodarka magazynowa – 78, zakwaterowanie i gastronomia – 40, informacja i komunikacja – 35, obsługa rynku nieruchomości – 16, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 123.

8.3. Oświata i usługi publiczne

Aktualnie w gminie funkcjonuje jeden oddział żłobkowy w Przedszkolu nr 3 na osiedlu Orłowiec. Szczegółowy wykaz placówek edukacyjnych podlegających Ministerstwu Edukacji Narodowej zamieszczono w poniższej tabeli.

Tab. 21. Szczegółowy wykaz szkół wg Systemu Informacji Oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej

PLACÓWKĄ	ADRES			
Publiczne Przedszkole nr 1 im. Marii Kownackiej	Jana Kochanowskiego	25	44-280	Rydułtowy
Publiczne Przedszkole nr 2 im. Czesława Janczarskiego	Raciborska	216	44-280	Rydułtowy
Publiczne Przedszkole nr 3	Osiedle Orłowiec	39	44-280	Rydułtowy
Publiczne Przedszkole nr 4 im. Jana Brzechwy	Osiedle Orłowiec	37	44-280	Rydułtowy
Katolickie Przedszkole Niepubliczne ZSS im. Bł. Edmunda Bojanowskiego	Plebiscytowa	2	44-280	Rydułtowy
Prywatne Przedszkole „Pod Nutką”	Osiedle Karola	22	44-280	Rydułtowy
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Karola Miarki	św. Maksymiliana Kolbego	5	44-280	Rydułtowy
Szkoła Podstawowa nr 2	Raciborska	270	44-280	Rydułtowy
Szkoła Podstawowa nr 3 im Arki Bożka	Radoszowska	3	44-280	Rydułtowy
Szkoła Podstawowa nr 4	Strzelców Bytomskich	13	44-280	Rydułtowy
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Rydułtowach	Obywatelska	30	44-280	Rydułtowy
Technikum w Rydułtowach	Obywatelska	30	44-280	Rydułtowy
Liceum Ogólnokształcące im. Noblistów Polskich	Skalna	1	44-280	Rydułtowy
Branżowa Szkoła I stopnia w Rydułtowach	Obywatelska	30	44-280	Rydułtowy
Szkoła Muzyczna I stopnia im. Pawła Świętego	Osiedle Karola	22	44-280	Rydułtowy
Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Rydułtowach	Mickiewicza	33	44-280	Rydułtowy
Państwowe Ognisko Plastyczne im. Ludwika Konarzewskiego	Adama Mickiewicza	33	44-280	Rydułtowy
Centrum Kształcenia OPTIMUS	Ofiar Terroru	3	44-280	Rydułtowy
Centrum Szkolenia-Usługowe Majki	Romualda Traugutta	277A/1	44-280	Rydułtowy

Największe nagromadzenie usług mieszczących się w budynkach mieszkalnych zaznacza się w ciągach głównych dróg gminy: Raciborska, Radoszowska, Ofiar Terroru, Krzyżowicka, Generała Józefa Bema, Bohaterów Warszawy i Romualda Traugutta. Większość przedsiębiorstw produkcyjno-handlowo-usługowych znajduje się pomiędzy ulicami Strefa Gospodarcza i Marcina Trzody, które znajdują się również w Rydułtowskim Parku Przedsiębiorczości.

Przemysł w Rydułtowach to głównie PGG S.A. ROW Kopalnia Węgla Kamiennego „Rydułtowy-Anna” mająca swoją siedzibę przy ul. Leona 2 w Rydułtowach.

8.4. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Poziom życia ludności jest determinowany także poprzez dostęp do opieki medycznej i świadczeń socjalnych. W Rydułtowach znajduje się Powiatowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim Szpital Miejski. Na obszarze gminy funkcjonuje 12 przychodni medycznych. W przeliczeniu na każdą z placówek przypada 1 679 mieszkańców. W 2018 r. w ramach podstawowej opieki medycznej udzielano w przeliczeniu na jednego mieszkańca 9,2 porady. Ze świadczeń rodzinnych korzystało 490 rodzin. Kwota świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2018 r. ogółem kształtowała się na poziomie 5 070 tys. zł, natomiast kwota zasiłków pielęgnacyjnych na poziomie 1 016 tys. zł. W 2018 r. z pomocy społecznej skorzystało 458 gospodarstw domowych. Zasięg korzystania z pomocy społecznej wyniósł około 5,1%. W porównaniu w całym powiecie wodzisławskim z pomocy społecznej korzystało 2,7% ludności, a w województwie śląskim 3,4%. W 2018 r. wydatki na świadczenia wychowawcze (Program 500+) wyniosły ponad 11mln zł.

W Rydułtowach realizowane są:

- Gminny Program Wspierania Rodziny dla Miasta Rydułtowy na lata 2020 – 2022;
- Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020;
- Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020;
- Gminny Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2019 – 2023;
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Rydułtowy na lata 2014 – 2020.

8.5. Kultura

Głównym ośrodkiem usług kultury jest Rydułtowskie Centrum Kultury „Feniks” (ul. Strzelców Bytomskich 9), stanowiące zaadaptowany na cele kultury dawny basen kryty. W obiekcie tym mieści się m.in. sala widowiskowa [teatralna] na 290 miejsc i kinowa na 128 miejsc oraz sale kameralne (wystawowe i konferencyjno - szkoleniowe).

Kolejnym ośrodkiem z zakresu kultury jest Rydułtowski Ośrodek Kulturalno - Oświatowy (ul. Adama Mickiewicza 33), stanowiący siedzibę Biblioteki Publicznej Miasta Rydułtowy im. Henryka Mikołaja Góreckiego (biblioteka prowadzi filie przy ul. Radoszowskiej 3 i Podleśnej 6c [„Mediateka na zakręcie”]), Państwowego Ogniska Plastycznego i Ogniska Pracy Pozaszkolnej.

Rydułtowy nie posiadają muzeum, w mieście działają jednak placówki o zbliżonym charakterze: Izba Tradycji Śląskiej (ul. Ofiar Terroru 20a), prowadzona przez Towarzystwo Społeczno - Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego oraz Izba Tradycji KWK „Rydułtowy”.

8.6. Sport i rekreacja. Zieleni urządzone

Jedyny obiekt sportowy umożliwiający organizację profesjonalnych zawodów sportowych i imprez masowych stanowi stadion KS Naprzód Rydułtowy (ul. Gen. Józefa Bema 126c: boisko piłkarskie z bieżnią lekkoatletyczną, boiska treningowe, korty tenisowe ziemne). Na tym terenie planuje się budowę nowoczesnego, wielofunkcyjnego obiektu sportowo - rekreacyjnego oraz zespołu basenowo - rekreacyjnego (w miejscu zdegradowanego basenu odkrytego).

Dobrze rozwinięta jest baza sportowych obiektów przyszłych. W ramach programu „Moje Boisko - Orlik 2012” wybudowano cztery zespoły boisk sportowych (wielofunkcyjnych) wraz z oświetleniem i zapleczem sanitarno - szatniowym (ul. Adama Mickiewicza 33, Radoszowska 3, Obywatelska 30, Jana Kochanowskiego 25), a także zmodernizowano boisko szkolne przy ul. Św. Maksymiliana Kolbe 5).

Unikatowym w skali ponadmiejskiej wielofunkcyjnym obiektem sportowo - rekreacyjnym, pełniącym także funkcje kulturalne i edukacyjne, jest Rydułtowska Fikołkownia Rafa (ul. Adama Mickiewicza), powstałym w dawnym wyrobisku pocegielnianym (Gliniok) na pow. 1,87 ha, obejmującym zróżnicowane obiekty i urządzenia (m.in. plac zabaw, ścianka wspinaczkowa, tor rowerowy, skate park, amfiteatr ze sceną). Przystąpiono do budowy kolejnego unikatowego obiektu - - Parku Sensorycznego przy ul. Ofiar Terroru, w sąsiedztwie Urzędu Miasta - na terenie dawnych ogrodów działkowych.

W mieście brak jest parku (w tradycyjnym rozumieniu takiego obiektu), istnieją jedynie niewielkie tereny zieleni urządzonej: o charakterze skweru przy ul. Ofiar Terroru (w rejonie Urzędu Miasta) - Park Hvidovre i parku leśnego przy ul. Raciborskiej (rejon Urzędu Stanu Cywilnego). Do specyficznych, w tym ze względu na szczególny charakter, należą park szpitalny oraz tereny zieleni zamkniętych cmentarzy - katolickiego (ul. Ofiar Terroru) i ewangelickiego (ul. Jana Barcioka).

Pewną rolę w systemie zieleni miejskiej pełnią także rodzinne ogrody działkowe¹⁹ (Zgoda, Miłość i Setka Śląska), obejmujące grunty o łącznej pow. 16 ha, zlokalizowane przy ul. Raciborskiej, Gen. Józefa Bema i Spokojnej. Rodzinne ogrody działkowe mogą stanowić ogólnodostępne tereny zieleni - w zakresie ograniczonym do terenów ogólnych tych ogrodów (poza działkami).

W miejskich dokumentach strategicznych stan infrastruktury sportowo - rekreacyjnej oceniono jako niedostateczny (niewystarczająca liczba obiektów, zły stan techniczny, brak terenów zielonych). Strategia Rozwoju Miasta, a także Program ochrony środowiska zakładają modernizację bazy sportowo - rekreacyjnej oraz tworzenie terenów zieleni urządzonej - planuje się m.in. rozbudowę parku przy ul. Raciborskiej, modernizację ośrodka rekreacyjno - wypoczynkowego Machnikowiec oraz kształtowanie strefy terenów rekreacyjnych pomiędzy Machnikowcem a zbiornikiem Zawalisko, a także budowę ścieżek różnego rodzaju (rowerowych, spacerowych, dydaktycznych).

8.7. Cmentarze

W Rydułtowach istnieją trzy cmentarze o łącznej pow. 5,82 ha (w granicach ogrodzenia cmentarzy): wyznaniowo - komunalny przy ul. Spokojnej o pow. 3,61 ha (wyznaniowy parafii rzymskokatolickiej p.w. św. Jerzego w Rydułtowach o pow. 1,77 ha i komunalny o pow. 1,84 ha) oraz cmentarze wyznaniowe parafii

¹⁹ rodzinne ogrody działkowe są urządzeniami użyteczności publicznej, służącymi zaspokajaniu wypoczynkowych, rekreacyjnych i innych potrzeb socjalnych oraz dającymi możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby, a także podniesienie standardów ekologicznych otoczenia (art. 4 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych [Dz. U. z 2005 r., Nr 169, poz. 1419, z późn. zm.]

rzymskokatolickich: p.w. św. Jacka w Radoszowach przy ul. Św. Jacka (pow. 1,5 ha) i p.w. Matki Boskiej Uzdrawienia Chorych na Orłowcu przy ul. Ks. Bolesława Szyski (pow. 0,71 ha).

Cmentarze nie posiadają większych rezerw powierzchni grzebalnej. Szacuje się, że powierzchnia możliwa do przeznaczenia na nowe miejsca grzebalne wynosi łącznie około 1,5 ha (wraz z terenem o pow. 0,5 ha wyznaczonym w planie miejscowym pod rozbudowę cmentarza na Orłowcu), w tym na cmentarzu komunalnym - 0,7 ha.

Planuje się założenie nowego cmentarza komunalnego na obszarze, dla którego podjęto uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu oznaczonego symbolem MP/17 (rejon ul. Gajowej i Jesionowej)²⁰.

8.8. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, podmioty publiczne powinny wypełniać obowiązki służące zapewnianiu dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami. Według stanu na rok 2020 nie wszystkie obiekty użyteczności publicznej spełniają funkcjonujące na terenie miasta wymagane kryteria. Strona internetowa miasta została dostosowana do wymogów powyższej ustawy. W Urzędzie Miasta zostały utworzone stanowiska koordynatorów **do spraw dostępności**: w zakresie dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej oraz w zakresie dostępności cyfrowej.

9. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Warunki ekologiczne

W miejskich dokumentach strategicznych wskazuje się na wysoki poziom degradacji środowiska Rydułtów, upatrując przyczynę tego stanu głównie w wieloletniej eksploatacji węgla kamiennego oraz w oddziaływaniu dużych zakładów przemysłowych położonych w sąsiedztwie miasta.

Hałas

Zasadniczym liniowym źródłem hałasu²¹ jest ruch drogowy - na drodze wojewódzkiej (ul. Raciborska), na większości dróg powiatowych oraz na drogach gminnych o dużym natężeniu ruchu; wpływ na emisję hałasu ma również zły stan techniczny nawierzchni ulic. Brak jest jednak danych określających wielkość emisji hałasu drogowego w mieście. Biorąc pod uwagę wielkość natężenia ruchu, można wnosić, że przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu występują co najmniej wzdłuż ul. Raciborskiej oraz w rejonach ważniejszych skrzyżowań.

Hałas wywołany ruchem kolejowym może mieć znaczenie w rejonie bocznic **KWK „Rydułtowy”**, gdzie kumuluje się z hałasem z instalacji przemysłowych. Innym źródłem uciążliwości akustycznej może być hałas linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia (uciążliwe dźwięki o częstotliwości 120 Hz), jednak najbardziej dokuczliwe pod tym względem linie wysokiego napięcia 220 kV i 400 kV nie występują w Rydułtówach.

²⁰ istniejący cmentarz komunalny w środkowej części miasta nie posiada rezerw powierzchni grzebalnej, ani możliwości powiększenia (sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej, niekorzystne warunki geologiczno - gruntowe). Teren przeznaczony pod założenie cmentarza leży w północno - zachodniej części miasta, w znacznej odległości od zwartej zabudowy, w sąsiedztwie lasu. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa jest położona w odległości co najmniej 50 m od granicy cmentarza i jest podłączona do sieci wodociągowej. Dla terenu planowanego cmentarza wykonano badania geotechniczne (2011 r.), w wyniku których stwierdzono, że teren ten cechuje się dobrymi warunkami geologicznymi i hydrogeologicznymi do budowy cmentarza. Uzyskano także wstępną, pozytywną opinię Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach (opinia NS-NZ.745.4.2012.HM z 27 lutego 2012 r.), w której stwierdzono, że proponowany teren spełnia wymagania obowiązujących w tym zakresie przepisów

²¹ dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, różnicując je według rodzaju terenu (zabudowa jednorodzinna, tereny związane ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, domy opieki społecznej, szpitale), reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826) w brzmieniu ustalonym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109), które weszło w życie w dniu 23 października 2012 r. Zmiana rozporządzenia zwiększyła wartości dopuszczalnych poziomów hałasu generowanego przez drogi i linie kolejowe, przy utrzymaniu norm dotyczących pozostałych obiektów i działalności będących źródłem hałasu. Dopuszczalne równoważne poziomy dźwięku A w decybelach (dB), mające zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem, w odniesieniu do terenów mogących występować w Rydułtówach, wynoszą: (i) dla emisji pochodzącej z dróg lub linii kolejowych - dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży oraz domów opieki i szpitali - 64 dB dla pory dnia i 59 dB dla pory nocnej, dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz zagrodowej, terenów rekreacyjno - wypoczynkowych i mieszkaniowo-usługowych - 68 dB dla pory dnia i 59 dB dla pory nocnej; (ii) dla pozostałych obiektów i działalności będących źródłem hałasu - dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży oraz domów opieki i szpitali - 50 dB dla pory dnia i 40 dB dla pory nocnej, dla pozostałych, wymienionych wyżej terenów - 55 dB dla pory dnia i 45 dB dla porze nocnej

Instalacje i urządzenia KWK „Rydułtowy – Anna” generują hałas o natężeniu powodującym przekroczenie poziomów dopuszczalnych w porze dziennej i nocnej na terenach zabudowy mieszkaniowej przy ul. Kazimierza Przerwy-Tetmajera i Obywatelskiej.

Miejscowo istotne znaczenie mogą mieć również inne źródła hałasu przemysłowego, a także hałas związany z prowadzeniem działalności gospodarczych wśród zabudowy mieszkaniowej, w tym zwłaszcza w zakresie napraw samochodów. Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Rydułtowy (Uchwała Nr XLVII/371/06 Rady Miasta w Rydułtowach z dnia 24 kwietnia 2006 r.) naprawy pojazdów, poza warsztatami samochodowymi, związane z bieżącą ich eksploatacją mogą być przeprowadzane w obrębie nieruchomości, jeżeli nie spowodują zanieczyszczenia wód i gleby oraz uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości.

Uciążliwości zapachowe

Istotne uciążliwości zapachowe mogą występować w otoczeniu oczyszczalni ścieków przy ul. Obywatelskiej. Na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej uciążliwości zapachowe wywołują może hodowla i chów zwierząt. Kwestie te regulują zasady utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, zawarte w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Rydułtowy.

Zgodnie z nim, posiadacz zwierząt gospodarskich zobowiązany jest do: 1) zabezpieczenia terenu nieruchomości w sposób uniemożliwiający opuszczanie go przez zwierzęta gospodarskie, 2) ograniczenia uciążliwości (t. j. hałas czy odory) wobec nieruchomości sąsiednich, 3) prowadzenia chowu lub hodowli w odpowiednich pomieszczeniach wybudowanych lub zaadaptowanych w celach hodowlanych zgodnie z właściwymi przepisami. Nie należy utrzymywać zwierząt gospodarskich na nieruchomościach w zabudowie zwartej lub wielolokalowej w odległości 50 m od urzędów organów administracji, placówek kulturalno - oświatowych, zakładów opieki zdrowotnej. Nie należy prowadzić w budynkach zbiorowego zamieszkania oraz na terenach posesji prywatnych o powierzchni mniejszej niż 800 m² hodowli oraz chowu zwierząt gospodarskich. Dopuszcza się hodowlę lub chów wyżej zwierząt przy braku sprzeciwu najbliższych sąsiadów, to jest osób władających, na podstawie tytułu prawnego, posesjami graniczącymi z posesją, na której obowiązuje ograniczenie.

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym

Do źródeł niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego należą na terenie miasta przede wszystkim liczne napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV oraz stacja elektroenergetyczna GPZ Rydułtowy z transformatorami 110/20 kV, a w mniejszym stopniu - także napowietrzne linie średniego napięcia i stacje transformatorowe 20/0.4 kV oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Obecnie, stacje bazowe są umieszczone w trzech punktach w środkowej części miasta: na wieży kościoła św. Jerzego (ul. Plebiscytowa 9), na dachu budynku usługowo - mieszkalnego przy ul. Romualda Traugutta 295 (róg ul. Gen. Józefa Bema) oraz na kominach Ciepłowni Rydułtowy. Ponadto, stacja bazowa znajduje się na dachu szkoły przy ul. Raciborskiej 260 w Rybniku, naprzeciw zabudowań na północno - wschodnim skraju Radoszów oraz w Pszowie przy ul. Lipowej 71 (maszt).

W przypadku urządzeń elektroenergetycznych brak jest przepisów określających strefy ich ponadnormatywnego oddziaływania. Mieści się ono z reguły w zakresie od kilku do kilkunastu metrów od skrajnych przewodów. Operator sieci wnioskuje, aby w pasie o szerokości 15 metrów od skrajnych przewodów linii wysokiego napięcia 110 kV zmiany zagospodarowania terenu projektować w oparciu o odpowiednie normy oraz przepisy ustawy - ~~Prawo ochrony środowiska i Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883).~~

Dla urządzeń telekomunikacyjnych zasięg możliwych przekroczeń wartości dopuszczalnych jest określany w raportach oddziaływania na środowisko. W przypadku stacji bazowych wynosi on na ogół od 30 do 100 m w poziomie oraz od 10 do 40 m w pionie.

Zagrożenie bezpieczeństwem ludności i jej mienia

Potencjalne, istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa ludności i jej mienia w Rydułtowach stanowią wstrząsy górotworu powodowane działalnością górniczą oraz możliwość zalania i podtopień niektórych terenów, a w pewnym stopniu także poważna awaria podczas transportu substancji niebezpiecznych. ~~Możliwe skutki wstrząsów górotworu, powodujących drgania gruntu, a w konsekwencji straty w obiektach budowlanych przedstawiono w rozdz. 1.4.2. na podstawie prognozy występowania wstrząsów na lata 2011 – 2013.~~

Zagrożenie wystąpienia powodzi

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach poinformowało (pismo GL.RPP.610.400.2019.TJU z 16.09.2019 r.), że obszar miasta jest częściowo zlokalizowany w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) zostały opublikowane na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (<http://mapy.isok.gov.pl>). Przez gminę Rydułtowy przepływa rzeka Nacyna do której uchodzi prawobrzeżny dopływ potok Rydułtowski. Wzdłuż Nacyny występują obszary zagrożenia powodziowego:

- 1) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%). Stanowią one ok. 0,2% powierzchni gminy (3,4ha);
- 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). Stanowią one ok. 0,3% powierzchni gminy (4,2ha);
- 3) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,1%). Stanowią one ok. 0,4% powierzchni gminy (5,7ha);

Ustawa Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.) określa zasady zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią Q1% oraz Q10%.

Strategia Rozwoju Miasta planuje działania w zakresie budowy, przebudowy, rozbudowy, modernizacji i remont obiektów małej retencji na terenie miasta.

Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych wskazuje, by ograniczyć zabudowę dolin cieków dla umożliwienia swobodnego spływu wód powodziowych. Strategia Rozwoju Miasta działania w zakresie przewiduje realizację programu przeciwpowodziowego – usprawnienie systemów wodnych wraz z infrastrukturą przeciwpowodziową, w tym regulację koryta Nacyny i Potoku Rydułtowskiego oraz budowę zbiorników retencyjnych do chwilowego zatrzymania spływających wód deszczowych. Dotychczas powstał suchy zbiornik retencyjny „Barbara” na Potoku Rydułtowskim w sąsiedztwie Urzędu Miasta, zabezpieczający centrum Rydułtów przed zalaniem. Przewiduje się budowę kolejnych zbiorników na Nacynie i Potoku Rydułtowskim. Planowane zbiorniki małej retencji, z wyjątkiem zbiornika przy ul. Bohaterów Warszawy, zostały ujęte w Programie małej retencji dla województwa śląskiego (2006) oraz w projekcie jego aktualizacji.

Tab. 1.21. Istniejące i planowane zbiorniki małej retencji według Programu małej retencji dla województwa śląskiego, uzupełnionego o planowany zbiornik przy ul. Bohaterów Warszawy

Zbiornik	ciek	typ	objętość maksymalna (tys. m ³)	pow. zalewu (ha)	głębokość (m)
Barbara ^{a)}	Potok Rydułtowski	suchy	19,20	1,1	
Nacyna B ^{b),c)}	Nacyna(km 16+780)	suchy	20,01	1,2	2,14

Zbiornik	ciek	typ	objętość maksymalna (tys. m ³)	pow. zalewu (ha)	głębokość (m)
Nacyna A ^{b)}	rów (km 0+410)	retencyjny	17,16	1,1	3,00
Strzody	Nacyna(km 16+095)	suchy	15,55	1,0	1,80
Boh. Warszawy ^{c)}	Nacyna	suchy	bd.	0,9	bd.
Błękitna	Potok Rydułtowski (km 2+310)	suchy	18,56	1,0	2,50
Zawałisko ^{d)}	rów (km 2+970)	retencyjny	17,16	0,8	2,15
Machnikowiec ^{e)}	rów	retencyjny	16,80	0,8	2,21

Raport z wykonania wstępnej oceny ryzyka powodziowego, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Centra Modelowania Powodziowego w Gdyni, w Krakowie, w Poznaniu, we Wrocławiu w konsultacji z Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej, grudzień 2011 r.

obszar, na którym istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi (art. 9 pkt 6b ustawy – Prawo wodne)

a) _____ b) _____ c) _____
zrealizowany, na terenie Pszowa, nie ujęty w projekcie Aktualizacji Programu małej retencji dla województwa śląskiego, planowany w Aktualizacji koncepcji gospodarki wodno-ściekowej. Koncepcja budowy zbiorników retencyjnych na odcinku pomiędzy ul. Marcina Strzody a zarurowanym włotem w rejonie KWK ROW Ruch Rydułtowy PPHU Inżynieria Sanitarna Sp. z o.o., Siemianowice Śl., 2011 r.); „istniejące zbiorniki wodne,“ zbiornik wodny w Lesie Pańskim (Pszów), o nieznannej pojemności, którego właścicielem jest Nadleśnictwo Rybnik, odbierający wody opadowe ze stosunkowo dużej zlewni obejmującej swym zasięgiem tereny Radlina i Pszowa

źródło: Aktualizacja Programu małej retencji dla województwa śląskiego, projekt, 2012 (Karty obiektów małej retencji ujętych w aktualizacji Programu Małej Retencji Zlewnia Odry), uzupełniona

Zgodnie z Programem małej retencji dla Województwa Śląskiego – aktualizacja 2016 r. część z inwestycji planowanych i istniejących zbiorników została zrealizowana lub usunięta. Dotychczas powstał suchy zbiornik Nacyna „B” do magazynowania wód opadowych oraz zbiornik retencyjny Nacyna „A”.

Tab. 22. Istniejące i planowane zbiorniki małej retencji według Programu małej retencji dla województwa śląskiego – aktualizacja 2016 r.

Nazwa obiektu	Nazwa rzeki/potoku/cieku	Rodzaj, funkcja	Uwagi/ opis	Status projektu	Nr wg PRM 2005 r.
Nacyna „B”	Nacyna	Suchy zbiornik. Ochrona przeciwpowodziowa – redukcja przepływów	Pismo GW.KW.000150.2015 // GW.7021.9.000003.2015 Wniosek o wykreślenie w związku z wykonaniem przebudowy przepustu przy ul. Strzody	Projekt zrealizowany w dotychczasowym zakresie – Wniosek o usunięcie z PMR – brak planowanych działań w najbliższym okresie	49
Strzody	Nacyna	Suchy zbiornik. Ochrona przeciwpowodziowa – redukcja przepływów	Pismo GW.KW.000150.2015 // GW.7021.9.000003.2015 – Ankieta + mapka	Kontynuacja realizacji Projektu w ramach PMR	1
Błękitna	Potok Rydułtowski	Suchy zbiornik. Ochrona przeciwpowodziowa – redukcja przepływów	Pismo GW.KW.000150.2015 // GW.7021.9.000003.2015 – Ankieta + mapka	Kontynuacja realizacji Projektu w ramach PMR	
Nacyna „A”	Rów melioracji szczegółowej	Zbiornik wodny, retencja	Pismo GW.KW.000150.2015 // GW.7021.9.000003.2015 Wniosek o wykreślenie w związku z wykonaniem przebudowy przepustu przy ul. Strzody	Projekt zrealizowany w dotychczasowym zakresie – Wniosek o usunięcie z PMR – brak planowanych działań w najbliższym okresie	54
Zawalisko	Rów melioracji szczegółowej	Zbiornik wodny, retencja	Pismo GW.KW.000150.2015 // GW.7021.9.000003.2015 – Ankieta + mapka	Kontynuacja realizacji Projektu w ramach PMR	53
Machnikowiec	Rów melioracji szczegółowej	Zbiornik wodny, retencja	Od 2012 właścicielem zbiornika jest UM Rydułtowy (poprzedni właściciel KWK Rydułtowy). Pismo GW.KW.000150.2015 // GW.7021.9.000003.2015 – Ankieta + mapka	Kontynuacja realizacji Projektu w ramach PMR	52

Źródło: Program małej retencji dla Województwa Śląskiego – aktualizacja 2016r., Monitoring 2015 r. PMR

Według Aktualizacji koncepcji gospodarki wodno-ściekowej (2011 r.) w dolinie Nacyny planuje się budowę zbiorników przy ul. Marcina Strzody oraz Bohaterów Warszawy²². Ze względu na przewidywane wysokie koszty budowy lub przebudowy zbiornika Nacyna B zrezygnowano z wykorzystania go do celów retencji.

Ryzyko poważnych awarii

W Rydułtowach i w sąsiedztwie miasta nie występują zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (pismo Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach, IN.7060.10.2012 z 24.02.2012 r.). Nie ma także wyznaczonych stałych tras dla przewozu materiałów

²² zadaniem zbiornika retencyjnego przy ul. Marcina Strzody będzie zatrzymanie nadmiaru wód kierowanych pod projektowany przepust pod ul. Marcina Strzody (w trakcie ulewnych deszczy, w przypadku, gdy istniejące koryto nie będzie w stanie przejąć wód lub w przypadku cofki). Zadaniem zbiornika przy ul. Bohaterów Warszawy będzie ochrona przed zalaniem kopalni „Rydułtowy - Anna” oraz terenów niezagospodarowanych w dolinie Nacyny powyżej terenu kopalni. Dla zapewnienia swobodnego przepływu wód pomiędzy ul. Marcina Strzody a projektowanym zbiornikiem przy ul. Bohaterów Warszawy konieczna jest przebudowa przepustu pod ul. Nową oraz podwyższenie koryta Nacyny

niebezpiecznych, ani też parkingów dla samochodów przewożących takie materiały. Towary niebezpieczne nie są również przewożone linią kolejową przez teren miasta.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska mogą jednak powstać na skutek wypadków drogowych z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne (m.in. zaopatrujących stacje paliw). Może wówczas nastąpić bezpośrednie skażenie środowiska, polegające na wylaniu substancji do gleby oraz wód powierzchniowych i podziemnych, a także skażenie pośrednie, związane z wybuchem lub pożarem substancji niebezpiecznej. Potencjalny zasięg oddziaływania tych zjawisk może sięgać do 300 m od miejsca wypadku.

10. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Potrzeby i możliwości rozwoju gminy powinny uwzględniać bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Pierwszym etapem sporządzania bilansu jest sformułowanie, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę wyrażonego w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Potrzeby i możliwości rozwoju gminy zawarte są w dokumentach strategicznych, które tworzone są zarówno na poziomie gminnym, jak i ponadlokalnym.

Pozycja miasta w planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego 2020+ przyjętego uchwałą nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.²³, w przyjętej hierarchii ośrodków, Rydułtowy są klasyfikowane jako miejski obszar funkcjonalny ośrodka regionalnego – Aglomeracji Rybnickiej do której należą również gminy: Jastrzębie-Zdrój, Radlin, Rybnik, Wodzisław Śląski oraz Żory.

Zgodnie z jego ustaleniami Rydułtowy wchodzi w skład Aglomeracji Rybnickiej, czyli do miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego. Aglomeracja Rybnicka to obszar organizacji usług publicznych o znaczeniu krajowym, rozwiniętym sektorem gospodarki związanym głównie z przemysłem wydobywczym oraz nauki. Posiada silne powiązania gospodarczo-przestrzenne z Metropolią Górnośląską.

Według w/w planu Rydułtowy zostały włączone do **Miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego - Aglomeracji Rybnickiej.**

Agglomeracja Rybnicka to obszar organizacji usług publicznych o znaczeniu krajowym. Agglomeracja posiada rozwinięty sektor gospodarki, w tym związany z przemysłem wydobywczym. Ośrodek ma duże znaczenie w zakresie zaspokojenia dostępu do usług publicznych wyższego rzędu w zachodniej części województwa. W aglomeracji rozwijany jest sektor nauki. Zauważa się silne procesy integracji Aglomeracji Rybnickiej z obszarem Metropolii Górnośląskiej, czego potwierdzeniem są powiązania gospodarczo-przestrzenne (dojazdy do pracy) i powiązania organizacyjne przedsiębiorstw.

Rozwój obszaru winien być ukierunkowany na wzmocnienie funkcji wielkomiejskich o znaczeniu krajowym i międzynarodowym – zgodnie z potencjałem, zahamowanie nadmiernej migracji ludzi wykształconych i przedsiębiorczych, zmniejszenie poziomu bezrobocia oraz poprawę jakości środowiska.

Plan 2020+ określa następujące obszary funkcjonalne:

- **Miejskie obszary funkcjonalne:**
 - Ośrodka wojewódzkiego,
 - Ośrodków regionalnych,
 - Lokalne ośrodki rozwoju,
- **Miejski obszar funkcjonalny,**
- **Obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej:**
 - Obszar górski,
 - Obszar terenów zamkniętych,
 - Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi,

²³ zgodnie z Okresową oceną Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Załącznik Uchwały nr 2034/283/V/2018 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 4 września 2018 r.) plan wymaga zmiany m.in. w zakresie zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz przedsięwzięć wynikających z Programu dla Śląska, ustaleń aktualizowanej strategii rozwoju województwa, nowej struktury funkcjonalno-przestrzennego wynikającej z utworzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, polityki rządu w zakresie modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej, budowy odcinka brakującego połączenia Dunaj-Odra-Łaba oraz budowy Kanału Śląskiego jak również zmian wynikających z obowiązujących regulacji prawnych i innych aktualnych dokumentów krajowych i regionalnych.

- **Obszary kształtowania potencjału rozwojowego:**
 - **Obszar cenny przyrodniczo,**
 - **Obszar ochrony krajobrazów kulturowych,**
 - **Obszar ochrony i kształtowania zasobów wodnych,**
 - **Obszar udokumentowanych złóż kopalin,**
- **Obszar funkcjonalny wymagający rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej – przygraniczny,**
- **Obszary wymagające rewitalizacji,**

Ponadto obszar miasta Rydułtowy został wskazany jako:

1) Obszar funkcjonalny szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej ze względu na:

– **Obszar terenów zamkniętych.**

Tereny te wyznacza się dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemów obrony kraju, w tym w zakresie wykorzystania infrastruktury drogowej, kolejowej i lotniczej na potrzeby przewozów wojskowych. Wyznaczenie obszarów terenów zamkniętych ma za zadanie określenie w polityce rozwoju województwa prawidłowego funkcjonowania systemów obrony krajów w zakresie wykorzystania infrastruktury drogowej, kolejowej i lotniczej na potrzeby przewozów wojskowych. Rozwój winien być ukierunkowany na zachowanie funkcji podstawowych terenów zamkniętych bezpośrednio związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa z jednoczesnym wykorzystaniem cech tych obszarów do rozwoju regionu.

– **Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi**

Główne działania w obszarze funkcjonalnym winny koncentrować się na podnoszeniu stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego poprzez optymalne zagospodarowanie terenów, których rozwój powinien być podporządkowany zachowaniu równowagi pomiędzy potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego, działaniami na rzecz przeciwdziałania zagrożeniu powodziowemu a wykorzystaniem gospodarczym. Priorytetem działań przeciwpowodziowych dla terenów obecnie zurbanizowanych lub przeznaczonych do zabudowy w obowiązujących gminnych dokumentach planistycznych powinna być ochrona zabudowy, natomiast dla obszarów niezabudowanych i nieprzeznaczonych do zabudowy winien być zakaz zabudowy. Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią winno uwzględniać się obowiązujące zakazy, nakazy, dopuszczenia i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przed powodzią

2) **Obszar kształtowania potencjału rozwojowego ze względu na:**

- **Obszar ochrony krajobrazów kulturowych.** W skład obszaru ochrony krajobrazów kulturowych wchodzi gminy, na terenie których zlokalizowane są poszczególne elementy dziedzictwa. Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnych jak i niematerialnych, mających szczególne znaczenie dla zachowania tożsamości regionu, kształtowania turystycznej i gospodarczej atrakcyjności województwa oraz tworzenia nowych miejsc pracy.
- **Obszar udokumentowanych złóż kopalin.** Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę terenów złóż umożliwiającą ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska.

3) **Obszar funkcjonalny wymagający rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej, ze względu na:**

- **Obszar przygraniczny.** Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na stymulowanie wzrostu gospodarczego i rozwoju przedsiębiorczości poprzez współpracę międzynarodową, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, turystyki, wspólnego przeciwdziałania klęskom żywiołowym, itp
- **Obszar wymagający rewitalizacji.** Obszarami wymagającymi rewitalizacji są tereny znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Obszary zdegradowane obejmują liczne osiedla robotnicze, zespoły zabudowy przemysłowej tereny i obiekty postindustrialne, wyrobiska po eksploatacji surowców (zwały, piaskownie i żwirownie), wysypiska, zapadliska oraz tereny pokolejowe oraz powojenne. Główne wyzwania dla tych obszarów będą dotyczyć przywrócenia im funkcji użytkowych poprzez nowe zagospodarowanie o wysokich walorach architektury i urbanistyki, uwzględniające zagadnienia efektywności energetycznej i poszanowania energii, ukierunkowane na ochronę dziedzictwa kulturowego i kształtujące struktury pod kątem poprawy jakości środowiska zamieszkania. Istotna jest integracja prze-

strzenna i społeczna terenów zdegradowanych, kreowanie miejsc przestrzeni publicznej ukierunkowane na podniesienie jakości życia mieszkańców.

Zasady gospodarowania przestrzenią:

- 1) Przestrzenią trzeba gospodarować oszczędnie.
- 2) Kompozycje przestrzenne i systemy techniczne mają być trwałe.
- 3) Nie wolno dopuszczać do wyłączania jakichkolwiek terenów z użytkowania; użytkowanie tymczasowe jest lepsze niż pozostawienie terenu samemu sobie.
- 4) Otwarte tereny zielone i wody są pełnoprawnymi formami użytkowania terenu i stanowią zielono - niebieską infrastrukturę regionu, a nie rezerwę inwestycyjną pod infrastrukturę techniczną.
- 5) Wybierając teren pod inwestycję w infrastrukturę techniczną trzeba preferować tereny już uprzednio zagospodarowane (poprzemysłowe, pozurbanizowane), a nie tereny zielone.
- 6) Wszystkie systemy (transportowy i przesyłowy, przyrodniczy, mieszkaniowy i aktywności gospodarczej) mają być ciągłe przestrzennie i w sposób uporządkowany się przenikać.
- 7) Strefa mieszkaniowa i strefa aktywności gospodarczej mają mieć zwartą strukturę, a wielkość strefy musi być rezultatem kompromisu między opłacalnością ekonomiczną i wymogami kształtowania przyjaznej przestrzeni.
- 8) Struktury właściwe dla docelowego użytkowania terenu (miasta, strefy aktywności gospodarczej) trzeba wprowadzać od początku, w miarę rozwoju zabudowy.
- 9) Granice jednostek przestrzennych mają być czytelne tak, aby równocześnie spełnione mogły być wymogi indywidualnej tożsamości i ponadlokalnej spójności.
- 10) Decyzje o zmianie użytkowania terenu trzeba podejmować ostrożnie, tak aby nie utracić wartości przestrzeni.

Dla miejskich obszarów funkcjonalnych przyjmuje się m.in. następujące zasady zagospodarowania:

- ochrona historycznych układów urbanistycznych oraz obiektów dziedzictwa kulturowego podkreślających tożsamość miast;
- zapewnienie wielofunkcyjności osiedli i dostępności do usług podstawowych;
- koncentracja struktur przestrzennych w oparciu o istniejące układy osadnicze (idea zwartych miast);
- ochrona krajobrazów otwartych (ograniczanie suburbanizacji);
- ograniczanie zawłaszczania terenów typu *greenfield* i wykorzystanie terenów typu *brownfield* przy lokalizacji inwestycji;
- ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym ich adaptacja i wykorzystanie dla nowych funkcji;
- wyposażenie przestrzeni publicznych w infrastrukturę z uwzględnieniem ograniczeń i potrzeb osób z różnymi dysfunkcjami, w tym utrudniającymi poruszanie się w przestrzeni lub jej percepcję, osób starszych oraz osób sprawujących opiekę nad małymi dziećmi;
- ograniczanie zjawiska „zawłaszczania” przestrzeni publicznych dotyczącego realizacji inwestycji komercyjnych i prywatnych w obszarach tradycyjnie użytkowanych jako przestrzenie publiczne;
- zapewnianie powiązań przyrodniczych terenów zieleni miejskiej (parki, skwery, zieleńce, ogródki jordanowskie, doliny cieków itp.) z lasami i terenami otwartymi na ich obrzeżach;
- zapewnianie kanałów przewietrzania przeciwdziałających kumulacji zanieczyszczeń powietrza;
- ograniczanie niskiej emisji i minimalizowanie zapotrzebowania na energię oraz zmniejszanie emisji zanieczyszczeń;
- przeciwdziałanie powstawaniu i zmniejszanie uciążliwości hałasu;
- wykluczenie możliwości lokalizacji pojedynczych turbin wiatrowych w odległości mniejszej niż 5 km od obiektu radarowego, natomiast farm wiatrowych w odległości mniejszej niż 20 km od obiektu radarowego;
- ograniczanie i uspokajanie ruchu samochodowego w obszarach miejskich, przede wszystkim w centrach miast;
- rozwijanie niskoemisyjnego systemu transportu publicznego;
- wprowadzanie rozwiązań przestrzennych poprawiających bezpieczeństwo publiczne;
- ochrona terenów zabudowanych przed skutkami oddziaływania górnictwa (w tym związanych z płytką eksploatacją) na terenach i obszarach górniczych;
- wykluczenie możliwości lokalizowania nowych obiektów gospodarowania odpadami wydobywczymi i zwałowisk odpadów wydobywczych na terenach rolnych lub leśnych;
- wyłączanie z zabudowy oraz przeznaczanie pod użytkowanie leśne lub rolne terenów objętych powierzchniowymi ruchami masowymi gruntu;

- planowanie inwestycji z uwzględnieniem kompensacji w zakresie retencji wód (przeciwdziałanie zmniejszeniu możliwości retencyjnych zlewni);

Dla obszaru terenów zamkniętych przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- integracja przestrzenna terenów zamkniętych z ich otoczeniem funkcjonalnym;
- wprowadzenie regionalnych standardów architektoniczno-urbanistycznych (w wyznaczonych strefach buforowych);
- ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, ich adaptacja i wykorzystanie dla nowych funkcji;
- ograniczenie zagospodarowania i użytkowania terenu, w tym wykluczenie możliwości zabudowy w strefach ochronnych terenów zamkniętych.

Dla obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- dostosowanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczanie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie warunków zasilania podziemnych poziomów wodonosnych, w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód, projektowanych obszarach ochronnych oraz w strefach zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych;
- ochrona zasobów wód poprzez uregulowanie gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami oraz likwidowanie istniejących źródeł zanieczyszczeń wynikających z intensywnego użytkowania rolniczego, działalności przemysłowej (w tym zrzutów słonych wód dołowych z kopalń);
- koncentracja terenów inwestycyjnych (w tym zabudowy mieszkaniowej) w obszarach aglomeracji obsługiwanych systemami zbiorowego odprowadzania ścieków do oczyszczalni zapewniających właściwy stopień oczyszczania;
- usprawnianie systemów melioracyjnych poprzez przebudowę systemów odwadniających na nawadniająco-odwadniające oraz dla retencjonowania wód;
- zachowanie mozaiki powierzchni nieprzepuszczalnych z terenami biologicznie czynnymi (parki, ogrody, trawniki) na terenach zurbanizowanych;
- realizowanie działań technicznych, z zakresu małej retencji, w tym budowa zbiorników retencyjnych, poza obszarami źródeł i mokradł;
- utrzymanie i zwiększanie retencyjności w zlewniach poprzez: ochronę obszarów mokradłowych oraz dolin cieków rzecznych, renaturalizację rzek i potoków;
- zagospodarowanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnych w pierwszym rzędzie w obrębie posesji, a następnie w obrębie zlewni obejmującej obszar zurbanizowany;
- ograniczanie lokalizacji działalności wodochłonnej na obszarach deficytów wody służącej do zaopatrzenia ludzi w wodę do spożycia;
- lokowanie elektrowni wodnych wyłącznie na istniejących urządzeniach wodnych i nowo budowanych zbiornikach wodnych przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych oraz zastosowaniu rozwiązań zapewniających możliwość migracji organizmów wodnych.

Dla obszaru ochrony udokumentowanych złóż kopalin przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- zachowanie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów złóż umożliwiające ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska i człowieka;
- wydobycie kopalin z konkretnych złóż musi być warunkowane ochroną szczególnie cennych zasobów środowiska, zwłaszcza wód podziemnych, obszarów ochrony przyrody, a także społecznymi potrzebami ochrony obszarów i obiektów na powierzchni terenu: zwartej zabudowy jednostek osadniczych, obiektów o szczególnej wartości historycznej, kulturowej lub gospodarczej, obiektów infrastruktury kluczowych dla funkcjonowania społeczeństwa;
- redukcja konfliktów przestrzennych oraz minimalizacja skutków oddziaływań górnictwa, a także zagrożeń związanych z płytką eksploatacją górnictw, w szczególności na zabudowę mieszkaniową, na terenach i obszarach górniczych;
- rekultywacja terenów poprzemysłowych z uwzględnieniem ochrony kształtujących się siedlisk cennych przyrodniczo.

Dla obszarów wymagających rewitalizacji przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- ochrona i zachowanie historycznych założeń i układów urbanistycznych;
- rekultywacja terenów oraz ich integracja z otoczeniem;

- rewitalizacja terenów z wykorzystaniem potencjałów endogenicznych;
- kreowanie przyjaznych przestrzeni publicznych, sprzyjających integracji lokalnej społeczności, przeciwdziałającej segregacji i wykluczeniu społecznemu, przyciągających turystów i inwestorów;
- rewitalizacja zdegradowanej tkanki miejskiej, w tym m.in. dzielnic śródmiejskich, współczesnych osiedli mieszkaniowych z uwzględnieniem: kształtowania przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społeczności lokalnych, kształtowania struktur przestrzennych wspierających aktywizację i przedsiębiorczość społeczną, poprawę stanu bezpieczeństwa publicznego oraz ograniczania niskiej emisji;
- preferowanie lokalizacji usług i aktywności gospodarczych w ciągach komunikacyjnych i na terenach zdegradowanych;
- preferowanie lokalizacji nowej zabudowy jako intensyfikacji użytkowania terenów mieszkaniowych już istniejących.

Wykaz inwestycji celu publicznego realizujących Cele polityki przestrzennej Planu 2020+ został przedstawiony w podziale na cztery grupy zadań w ujęciu tabelarycznym:

- Zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, ujęte w WPF lub RPOWSI.) – **Tabela 7.**
- Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego – **Tabela 8.**
- Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI.) – **Tabela 9.**
- Inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa – **Tabela 10.**

W tabeli 7 dla miasta następujące najistotniejsze inwestycje:

Lp.	Cel	Nr Inwestycja	Nazwa wg dokumentu źródłowego	Dokument źródłowy	Lokalizacja	Gestor
1.	Cel 1	Budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej 935	Budowa Drogi Regionalnej Racibórz – Pszczyna.	SRSTWSI.	od DK45 w Gminie Rudnik, Racibórz, Kornowac, Lyski, Gaszowice, Rydułtowy, Rybnik, Żory	Miasto Rybnik / Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach
2.	Cel 1	Budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej 933	Budowy Drogi Głównej Południowej Rydułtowy-Pawłowice	SRSTWSI.	od drogi wojewódzkiej nr 935 w Rydułtowach do połączenia z ul. Wodzisławską i węzłem „Mszana” A1, oraz obwodnica w Pawłowicach	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach

W tabeli 8 dla miasta następujące najistotniejsze inwestycje:

Lp.	Cel	Nr Inwestycja	Nazwa wg dokumentu źródłowego	Dokument źródłowy	Lokalizacja	Gestor
2.	Cel 1	Budowa Szybkiej Kolei Regionalnej	Stworzenie Szybkiej Kolei Regionalnej.	SRSTWSI.	Gliwice – Katowice – Dąbrowa Górnicza – Częstochowa; Katowice – Rybnik – Racibórz /Wodzisław ŚL – Chałupki; Katowice – Tychy – Bieruń – granica z woj. małopolskim (Oświęcim); Katowice – Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń (granica państwa); Katowice – Bytom –	PKP PLK S.A.

					Tarnowskie Góry – Lubliniec; Katowice – granica z woj. małopolskim (Kraków);	
14.	Cel 1, 2, 3, 4	Budowa sieci dróg/ tras rowerowych	Budowa spójnej sieci dróg/tras rowerowych o zasięgu ponadlokalnym wg jednolitych standardów	SRSTWSI.	Województwo Śląskie	
15.	Cel 1,2,4	Budowa centrów przesiadkowych	Budowa centrów przesiadkowych.	SRSTWSI.	Województwo Śląskie	

W tabeli 9 dla miasta najistotniejsza inwestycja:

5.	Cel 1	Modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych	Prace na liniach kolejowych nr 140, 148, 157, 159, 173, 689, 691 na odcinku Chybie – Żory – Rybnik – Nędza / Turze.	KTWSI. (w), RPOWSI. KPK, Śląsk 2.0	Chybie – Żory – Rybnik – Nędza / Turze	PKP PLK S.A.
----	-------	---	---	---	---	--------------

Zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) – załącznik do Uchwały Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (Monitor Polski 2012, poz. 252) zakłada zbudowanie „sprawnego i przejrzystego” systemu planowania przestrzennego na każdym poziomie gospodarowania przestrzenią, mającego za podstawę zasadę współzależności celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej. Przewiduje się wprowadzenie zmian w przepisach, obejmujących m.in.: ustalenie zasady pierwszeństwa wykorzystania obszarów już zagospodarowanych przed zagospodarowaniem nowych obszarów, ustanowienie zakazu rozpraszania zabudowy oraz jej rozwoju na terenach pozbawionych infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, ustalenie zasady wiążącej roli studiów również dla decyzji związanych z określaniem warunków i wydawaniem pozwoleń na zabudowę, a także określenie standardów wyposażenia i zagospodarowania przestrzennego terenów zurbanizowanych oraz dostępności do podstawowych usług społecznych. Celem strategicznym KPZK 2030 jest efektywne wykorzystanie przestrzeni i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie.

Rydułtowy w KPZK 2030 nie są wymieniane jako samodzielna jednostka. Miasto jest położone w sąsiedztwie Rybnika, stanowiącego ośrodek regionalny oraz Aglomeracji Górnośląskiej („Katowice wraz z miastami wchodzącymi w skład Górnośląskiego Związku Metropolitalnego”). Aglomeracja tworzyć ma silny układ wielowierchołkowy – wraz z Rybnikiem i konurbacją Ostrawy oraz z Krakowem, Częstochową i Bielskiem-Białą. Układ ten charakteryzować się ma dynamiką rozwoju, ciągłością, zwartością i wysokim stopniem urbanizacji oraz ładem przestrzennym.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2030”

Aktualnie obowiązuje „Strategia Województwa Śląskiego 2030” przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr VI/24/1/2020 z dnia 19 października 2020 r.

Wizja rozwoju województwa śląskiego

ZIELONE ŚLĄSKIE
Województwo Śląskie będzie nowoczesnym regionem europejskim o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwości rozwoju swoim mieszkańcom i oferującym wysoką jakość życia w czystym środowisku

Cele strategiczne, operacyjne, kierunki działań:

- Cel strategiczny A: Województwo Śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej
- ✓ Cel operacyjny: A.1. Konkurencyjna gospodarka
- ✓ Cel operacyjny: A.2. Innowacyjna gospodarka
- ✓ Cel operacyjny: A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość

- Cel strategiczny B: Województwo Śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca
- ✓ Cel operacyjny: B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych
- ✓ Cel operacyjny: B.2. Aktywny mieszkaniec
- ✓ Cel operacyjny: B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki
- Cel strategiczny C: Województwo Śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni
- ✓ Cel operacyjny: C.1. Wysoka jakość środowiska
- ✓ Cel operacyjny: C.2. Efektywna infrastruktura
- ✓ Cel operacyjny: C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu
- Cel strategiczny D: Województwo Śląskie regionem sprawnie zarządzanym
- ✓ Cel operacyjny: D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny
- ✓ Cel operacyjny D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki Regionu
- ✓ Cel operacyjny D.3. Nowoczesna administracja publiczna

W województwie śląskim wyznaczono Obszary Strategicznej Interwencji w ujęciu funkcjonalnym z punktu widzenia organizacji procesów rozwojowych oraz podstawowych typów ośrodków osadniczych.

Układ hierarchiczny ośrodków:

- Metropolia Górnośląska, GZM
- Aglomeracje
- Lokalne Ośrodki Rozwoju

W strategii wyznaczono również obszary szczególnie ważne z punktu widzenia zidentyfikowanych wyzwań rozwojowych województwa tzw. Obszary Strategicznej Interwencji w ujęciu tematycznym (OSI).

W strategii wskazano następujące OSI:

OSI konkurencyjne	obszary cenne przyrodniczo, ośrodki wzrostu.
OSI problemowe	gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze, gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza, gminy w transformacji górniczej.

Najważniejsze obszary dla zachowania walorów przyrodniczych regionu.

Najważniejsze wyzwania, m.in.:

- Ochrona różnorodności biologicznej i georóżnorodności,
- Poprawa stosunków wodnych i ochrona siedlisk wodno-błotnych na obszarach chronionych,
- zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych,
- zrównoważona polityka rozwoju, godząca interesy ochrony przyrody z rozwojem gospodarczym.

OSI –ośrodki wzrostu

Najważniejsze wyzwania:

- podniesienie poziomu innowacyjności w sektorze przedsiębiorstw,
- wzmocnienie potencjału i skali oddziaływania oraz pozycji na arenie międzynarodowej ośrodków akademickich oraz sektora B+R,
- rozwój funkcji metropolitalnych,
- poprawa jakości środowiska i przestrzeni, tworzenie atrakcyjnych miejsc pracy atrakcyjne ośrodki metropolitalne.

OSI –gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze

Najważniejsze wyzwania, m.in.:

- wzmocnienie potencjału gospodarczego i wzrost inwestycji sektora przedsiębiorstw
- rozwój szeroko pojętych usług, w tym poprawa dostępu do oferty kulturalnej i rekreacyjnej

- poprawa jakości przestrzeni oraz środowiska

OSI –gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza

Największe wyzwania, m.in.:

- ograniczenie niskiej emisji, w tym termomodernizacja budynków, rozbudowa sieci ciepłowniczej i gazowej,
- egzekwowanie przepisów tzw. „uchwały antysmogowej”,
- zapewnienie odpowiedniej profilaktyki i opieki medycznej.

OSI –gminy w transformacji górniczej

Najważniejsze wyzwania, m.in.:

- Ograniczanie skutków eksploatacji górniczej - zagospodarowanie terenów przemysłowych,
- Przekwalifikowanie pracowników odchodzących z sektora górniczego
- zmiana profilu działalności firm z branży około górniczej, poprawa jakości środowiska i przestrzeni publicznych
- rozwój usług publicznych.

Strategia Rozwoju Miasta Rydułtowy na lata 2016 – 2025

Strategia Rozwoju Miasta Rydułtowy na lata 2016 – 2025 (przyjęta uchwałą nr 17.180.2016 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 18 lutego 2016 r.).

Wizja rozwoju Strategii została skorelowana z dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym i regionalnym.

Wizja Miasta Rydułtowy: „**Rydułtowy to zadbane śląskie miasto, otwarte na świat, zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości życia**”. W 2025 r. na terenie Miasta Rydułtowy między innymi:

- istnieje korzystny klimat dla przedsiębiorczości, zatrudnienia i innowacji;
- rozwija się edukacja i wzrasta kapitał intelektualny, innowacyjny i kreatywny;
- obszar jest należycie skomunikowany;
- gmina przyjazna jest dla osób niepełnosprawnych;
- uwzględniana jest zasada włączenia społecznego;
- wykorzystywane są odnawialne źródła energii;
- ograniczona jest emisja zanieczyszczeń do ekosystemu;
- pielęgnowane są wartości dziedzictwa kulturowego.

Misją Miasta Rydułtowy jest prowadzenie polityki rozwoju opartej na:

- dążeniu do poprawy standardów życia w mieście;
- uwzględnieniu potrzeb różnych grup mieszkańców;
- uwzględnieniu potrzeb środowiska naturalnego;
- wykorzystaniu w możliwie najskuteczniejszy sposób zewnętrznych źródeł finansowania.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą przeprowadzonych założeń strategicznych opracowano matrycę

Strategii rozwoju Miasta Rydułtowy przedstawioną poniżej.

Matryca SRMR 2016 - 2025

Obszar strategiczny	Cel strategiczny	Pole operacyjne
Mieszkańcy	Wysoka jakość kapitału ludzkiego, wzrost poziomu integracji mieszkańców oraz rozwój i promocja przedsiębiorczości	Edukacja
		Usługi czasu wolnego
		Zatrudnienie i przedsiębiorczość
		Włączenie społeczne
Przeźren i środowisko	Poprawa jakości życia mieszkańców w oparciu o wysokie standardy infrastruktury oraz przyjazne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kultury i przyrody	Infrastruktura drogowa i komunikacja
		Gospodarka niskoemisyjna, infrastruktura sieciowa i gospodarka odpadami
		Rozwój infrastruktury społecznej
		Ład przestrzenny
		Bezpieczeństwo publiczne
		Atrakcyjność inwestycyjna
Zarządzanie Miastem	Wzrost efektywności zarządzania w samorządzie lokalnym oraz rozwój współpracy z otoczeniem	Współpraca z otoczeniem
		Standaryzacja procesów
		Nowoczesna administracja samorządowa

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta Rydułtowy na lata 2016 – 2025, str. 7

11. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

W 2019 roku liczba ludności nieznacznie zmniejszyła się do 21 514 osób. Liczba mieszkańców miasta systematycznie w wolnym tempie spada, jednak zmiany w liczbie ludności utrzymują się na stosunkowo wyrównanym poziomie. Można, zatem mówić o niewielkim spadku liczby ludności.

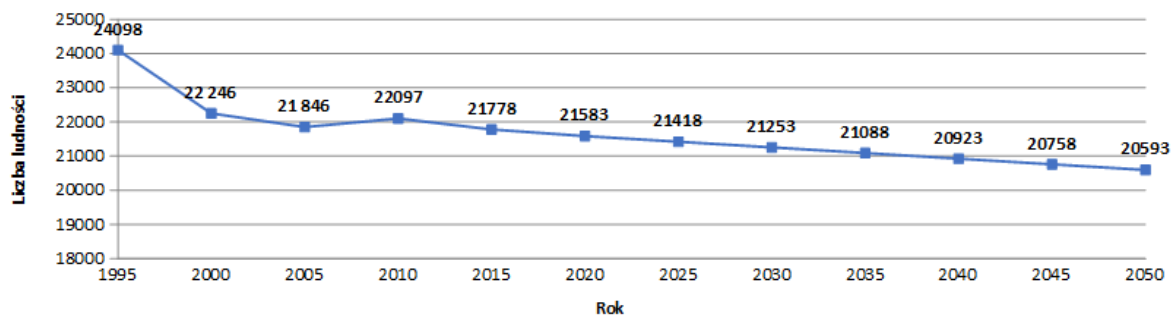
Pod względem ruchu naturalnego, miasto Rydułtowy wykazuje zmienny wzrost liczby urodzeń. Jako miasto znajdujące się pomiędzy Rybnikiem, Raciborzem, a Wodzisławiem Śląskim ma problem z malejącą liczbą ludności. Powodem ubytku ludności może być starzejąca się ludność samej gminy. W całym analizowanym okresie co roku średnio 228 rodziło się, a 237 osób umierało co sprawia, więcej osób umierało niż rodziło się.

Aktualnie brak jest przesłanek pozwalających prognozować znaczny wzrost liczby ludności. Głównie w ruchu migracyjnym można nieśmiało dopatrywać się wzrostu liczby mieszkańców gminy, która przyciąga ludność ze względu na swoje atrakcyjne położenie.

Prognoza ludności dla powiatu wodzisławskiego na lata 2014 – 2050 opracowana przez Główny Urząd Statystyczny (opierano się na danych od 2018 r.) oraz analogicznie do zagadnienia zmian demograficznych w województwie pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

- stałe zmniejszanie się liczby ludności, przy zachowaniu przewagi liczebnej kobiet nad mężczyznami,
- zmniejszanie się przyrostu naturalnego,
- wydłużania się przeciętnego dalszego trwania życia,
- podejmowanie częstszych decyzji migracyjnych o charakterze stałym lub zagranicznym.

Wykres 5 Prognoza liczby ludności dla powiatu do 2050 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014 – 2050* (opracowana w 2014r.) (Stan na dzień 12.03.2020r.)

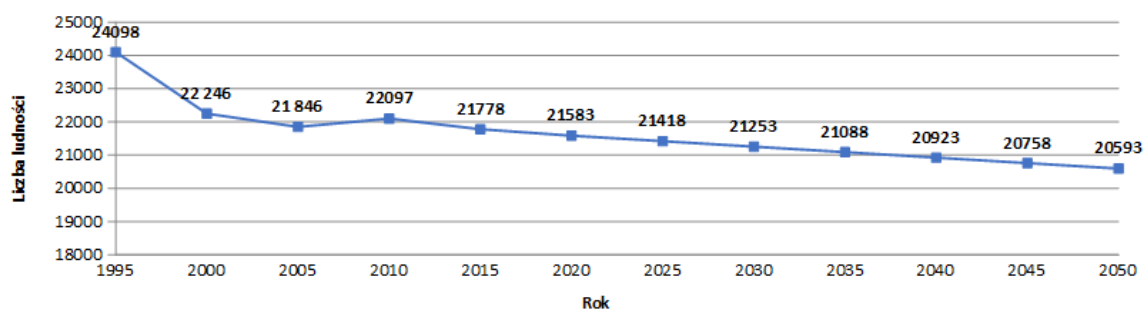
W powiecie wodzisławskim utrzymywać się będzie tendencja spadkowa pod względem liczby ludności obniżająca potencjał demograficzny powiatu.

Na podstawie danych GUS i opracowania „Progniza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050” opracowano prognozę liczby ludności na lata 2020 – 2050, który przedstawia wykres 5.

Zgodnie z prognozowaną liczbą ludności dla powiatu wodzisławskiego ogółem na 2050 rok liczba osób spadnie o około 4,9% (149 875 osób) w porównaniu z rokiem 2014. Prognozowana liczba ludności dla miast w powiecie wodzisławskim (m.in. Rydułtowy) liczba ludności w 2050 roku spadnie do 94 246 osób czyli o około 8% w porównaniu do 2014 roku.

W obliczeniach prognozowanej liczby ludności dla Miasta Rydułtowy wykorzystano dane GUS z opracowania *Progniza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050*. Wykorzystane dane dotyczyły prognozowanej liczby ludności miastach powiatu wodzisławskiego. Zgodnie z tendencją spadkową liczba ludności spadała średnio o 3,9%. Uzyskane procentowe wskaźniki wykorzystano do obliczenia prognozy liczby ludności Miasta Rydułtowy do 2050 roku co przedstawia poniższy wykres.

Wykres 6 Prognoza liczby ludności Miasta Rydułtowy do 2050 r.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem danych *Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014 – 2050* (opracowana w 2014r.)

Zgodnie z powyższym należy przyjąć, iż w badanym okresie perspektywicznym ludność Miasta Rydułtowy zmniejszy się o 6,8% według stanu ludności z 2010 roku. Trend jest zgodny z trendem zmniejszającej się liczby ludności w kraju, województwie oraz w powiecie wodzisławskim. **Zgodnie z powyższy prognozowana liczba ludności w Mieście Rydułtowy w 2050 roku będzie wynosić około 20 593 osób.**

12. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

12.1. Zapotrzebowanie na nową zabudowę

W wyliczeniach maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową założono następujące wskaźniki na okres około roku 2050:

- liczba mieszkańców miasta: 20 593 mieszkańców,
- liczba mieszkań na 1000 mieszkańców - 450 (docelowa),²⁴
- średnia powierzchnia użytkowa mieszkań (w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej) – 100 m²
- średnia europejska przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca wynosi 40 m²
- % ubytków mieszkaniowych substancji istniejącej planowanej do odtworzenia na nowych terenach – 10%,
- zwiększenie zapotrzebowania na mieszkania o 30% w związku z niepewnością procesów rozwojowych,

Przyjęto wskaźniki na 2019 rok, które prezentują się następująco:

- liczba ludności: 21 514 osób,

²⁴ W ponad połowie państw UE liczba mieszkań na 1 000 mieszkańców przekroczyła 500. Należy jednak pamiętać, że najwyższe wartości osiągane są w krajach będących celem turystycznym, gdzie w atrakcyjnych miejscach buduje się domy i mieszkania użytkowane w celach turystycznych w okresach wakacyjnych, a budynki te nie przyczyniają się do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych ogółu społeczeństwa. Stąd też najwyższe wartości tego wskaźnika osiągnęły Portugalia (579), Grecja (576), Bułgaria (566). Zatem szacuje się, że docelowym wskaźnikiem nasylenia mieszkań w polskich warunkach jest wartość bliższa ok. 450 mieszkań na 1 000 mieszkańców. Wg Raportu o stanie mieszkalnictwa w Polsce (Ministerstwo Rozwoju 2020 r.)

- ogólna liczba mieszkań w mieście: 7 036,
- liczba mieszkań na 1000 mieszkańców: 327,
- przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosi 84 m²,
- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca wynosi 27 m² (przyjmując gospodarstwo domowe 2+2).

Aby uzyskać standard zakładany powyżej na rok 2050 teoretyczny niedobór w ilości mieszkań na 1000 mieszkańców w porównaniu ze stanem obecnym wynosi 123 (450 mieszkań w 2050 r. minus 327 mieszkań obecnie) i 16 m² powierzchni użytkowej każdego mieszkania (100 m² mieszkania w 2050 r. minus 84 m² mieszkania obecnie).

Biorąc pod uwagę ustabilizowanie się liczby ludności miasta do prognozowanych w 2050 roku liczby 20 593 mieszkańców oraz zwiększenie standardu mieszkaniowego do wartości określonych powyżej, ilość potrzebnych nowych mieszkań w mieście wynosiła będzie około **3235** (2532 +703 jako 10% ubytków powierzchni istniejącej planowanej do odtworzenia na nowych terenach).

Łącznie zapotrzebowanie miasta na nową zabudowę mieszkaniową biorąc pod uwagę zwiększenie wartości o wskaźnik 30 %, w ilości mieszkań wynosi około **4205 mieszkań**.

Prognozowana całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań w mieście przy zachowaniu standardu określonego na rok 2050 będzie wynosić **533 076 m²** (112 576 m² - zwiększenie powierzchni użytkowej istniejących mieszkań do założonych 100 m² + 420 500 m² - powierzchnia nowych mieszkań).

Zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową i produkcyjno-magazynową

Wyliczenie maksymalnego zapotrzebowania na zabudowę usługową i produkcyjno-magazynową oparto na następujących danych i prognozach:

- danych Urzędu Statystycznego na rok 2019:
 - ludność gminy w wieku produkcyjnym – 13 345 (około 67% ogółu ludności),
 - wskaźniki liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym, kształtuje się na poziomie 642 (2018 r.)
 - pracujący – 275 na 1000 ludności gminy,
 - ilość bezrobotnych – 4,2% ludności w wieku produkcyjnym tj. 379 osób,
- prognoza liczby ludności gminy w 2050 roku – 20 593 osób,
- prognoza ludności w wieku produkcyjnym w roku 2050 – 12355 osób.

Założono, że do roku 2050 dla potrzeb mieszkańców gminy oraz wykorzystując atrakcyjne położenie gminy dla potrzeb jego rozwoju gospodarczego wskazane byłoby utworzenie około 3 706 nowych miejsc pracy (30% prognozowanej liczby ludności w wieku produkcyjnym w podziale na 60% w działalnościach usługowych i 40% w produkcji i innych działalnościach gospodarczych- tj. 1223 miejsc w usługach i 1483 miejsc w produkcji i aktywności gospodarczej).

Dla wyliczenia prognozowanych ilości powierzchni użytkowych budynków usługowych oraz produkcyjnych i magazynowych założono:

- wskaźnik 20 miejsc pracy/1000 m² powierzchni użytkowej budynku usługowego,
- wskaźnik 10 miejsc pracy/1000 m² powierzchni użytkowej budynku produkcyjnego i innej działalności gospodarczej.

Oznacza to, że w najbliższej perspektywie najbliższych 30 lat zapotrzebowania na powyższy rodzaj zabudowy mogą wynieść:

- 61 150 m² powierzchni użytkowej obiektów usługowych,
- 148 300 m² powierzchni użytkowej obiektów produkcyjnych i innych działalności gospodarczych.

12.2 Szacunek chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej

W poniższym zestawieniu wyliczono powierzchnie terenów wskazanych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy, które

obowiązują w granicach administracyjnych. Rydułtowy pokryte są w 75% miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Niniejsze pokrycie (75%) miasta obejmuje 32 planów miejscowych lub ich zmian.

Struktura funkcjonalno - przestrzenna jest zatem systemem powiązanych ze sobą różnych elementów zagospodarowania, które w konsekwencji tworzą uzupełniający się wzajemnie organizm.

Analizując dane GUS w zakresie dostępności do sieci komunikacyjnej oraz stopnia wyposażenia w sieci wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, ciepłownicze oraz sieci i urządzenia telekomunikacyjne można wskazać że trzy wydzielone obręby stanowią jeden zwarty organizm struktury przestrzennej.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz że struktura funkcjonalna gminy składa się tylko z części miejskiej można uznać, iż jej wydzielone obręby stanowią zwartą strukturę funkcjonalno – przestrzenną.

W strukturze miasta wyróżnia się następujące obręby:

- Rydułtowy Dolne,
- Rydułtowy Górne,
- Radoszowy.

Biorąc pod uwagę przeznaczenia jakie wskazano w obowiązujących planach miejscowych, na podstawie własnej cyfrowej analizy wykonanej w programie ArcGIS zgeneralizowano i policzono aktualną powierzchnię terenów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych.

Przeznaczenie	Powierzchnia w ha (mpzp)	Istniejąca zabudowa w ha (75% powierzchni gminy /bilans użytkowania)
mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa	475	382
usługowa	75	36
produkcyjno- usługowa	64	52

Powierzchnie terenów wolnych, a przeznaczonych do zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (po odjęciu istniejącej zabudowy) wynoszą odpowiednio:

- dla zabudowy mieszkaniowej – 93 ha,
- dla zabudowy usługowej – 39 ha,
- dla zabudowy produkcyjnej – 12 ha.

W celu wyliczenia potrzeb terenowych dla powyższych rodzajów zabudowy, które wyliczone zostały powyżej w wielkościach m² powierzchni użytkowej, w poniższym zestawieniu dokonano szacunkowych wyliczeń przyjmując:

- dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej chłonność - 1000,0 m² pow. całkowitej/hektar terenu (10,0 mieszkań/hektar x 100 m² powierzchni użytkowej/mieszkanie). 10 mieszkań na hektar wynika z przyjętego założenia powierzchni jednej działki budowlanej wynoszącej 1000,0 m²,
- dla zabudowy usługowej chłonność 800 m² powierzchni całkowitej/ha terenu,
- dla zabudowy produkcyjnej i działalności gospodarczych chłonność 1000 m² powierzchni całkowitej/ha terenu,
- powierzchnię całkowitą nowej zabudowy założono jako 120% powierzchni użytkowej.

Przeznaczenie	Wyliczone potrzeby w m ² powierzchni użytkowej	Wyliczone potrzeby w m ² powierzchni całkowitej	Potrzeby powierzchni w ha
Zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa	533 076	639 691,2	640
zabudowa usługowa	61 150	73 380	92
zabudowa produkcyjno - usługowa	148 300	155 520	155

Porównując prognozowane potrzeby terenów wyliczone w powyższej tabeli w powierzchniach wyznaczonych w ramach obowiązujących planów miejscowych stwierdza się, że:

- dla zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej, przy założonej średniej chłonności, prognoza potrzeb terenowych dla nowej zabudowy wynosi około **640 ha**, podczas gdy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz w obszarach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę wyznaczono **475 ha**. Co w odniesieniu do całego miasta oznacza że powierzchnia dla zabudowy mieszkaniowej wskazana została w ok. 75 %.
- dla zabudowy usługowej potrzeby wyliczono na około **92 ha**, podczas gdy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz w obszarach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę wskazano dla tej formy nowej zabudowy około **75 ha** terenów. Oznacza to, że niedobór terenów pod zabudowę usługową wynosi około **17 ha**. Co w odniesieniu do całego miasta oznacza że powierzchnia dla zabudowy usługowej wskazana została w ok. 82 %.
- dla zabudowy produkcyjnej potrzeby wyliczono na około **155 ha**, podczas gdy w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz w obszarach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę wskazano dla tej formy nowej zabudowy około **64 ha** terenów (z czego wolnych postaje 12 ha). Oznacza to, że niedobór terenów pod zabudowę produkcyjną wynosi około **91 ha**. Co w odniesieniu do całego miasta oznacza że powierzchnia dla zabudowy produkcyjnej wskazana została w ok. 41 %.

12.3 Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z szacunkami chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę

Przeznaczenie	Powierzchnia wyznaczona w mpzp (75% powierzchni miasta) /ha/	Istniejąca zabudowa w ha (bilans użytkowania Całe miasto)	Powierzchnia wyznaczona w studium (ha)	Potrzeby powierzchni w ha	Wynik bilansu [kol 3-kol4]
	1	2	3	4	5
zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa	475	478	766	640	- 126
zabudowa usługowa	75	48	100	92	-8
zabudowa produkcyjno-usługowa	64	69	134	155	21

Porównując zapotrzebowania na nową zabudowę, której szacunek chłonności terenów wyliczono w tabeli powyżej z powierzchniami wyznaczonymi w ramach jednostki osadniczej i w planach miejscowych stwierdza się:

- tereny dla nowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej.
Prognozy potrzeb terenowych gminy w tym zakresie wyliczone w studium określono na poziomie **około 640 ha**. Tymczasem w obowiązujących planach miejscowych wskazano tereny o powierzchni 475 ha, czyli o ok. **165 ha** mniej niż wynika to z prognozowanych potrzeb.
W studium wskazano tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniowo - usługową o powierzchni łącznej **766 ha** – odejmując istniejącą zabudowę 478 ha daje **nam 288 ha** wolnych terenów pod zabudowę.
Podsumowując powyższe w obowiązującym Studium wskazano o 123 ha ponad wyliczoną chłonność (288 ha -165 ha = 123 ha).
Zgodnie z interpretacją przepisów przez Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa (pismo do wojewodów nr DPP.621.1.2016.RR, NK: 66198/16 z dnia 29 kwietnia 2016 r.), pomimo przeszacowania terenów pod zabudowę w aktualnie obowiązujących miejscowych planach oraz SUIKZP gminy, nie jest konieczne ich zmniejszenie w ramach prac nad nową edycją SUIKZP gminy.

- tereny dla nowej zabudowy usługowej – wyznaczone są w planach miejscowych na około 75 ha przy potrzebach prognozowanych w tym zakresie na około 92 ha. W studium wskazano tereny usługowe o łącznej powierzchni 100 ha – czyli przekraczające obliczone zapotrzebowanie o 8 ha.
- tereny dla nowej zabudowy produkcyjno - usługowej wyznaczone w studium są na poziomie 134 ha. Potrzeby miasta w tym zakresie prognozowane są w wielkości około 155 ha, tymczasem w ramach jednostki osadniczej i w planach miejscowych wyznaczono łącznie ok. 64 ha. Oznacza to, że niedobór terenów pod zabudowę produkcyjną wynosi około 21 ha, a wyznaczone w studium mieści się w ramach zapotrzebowania. Niedobór terenów produkcyjno – usługowych można zrekompensować zabudową usługową.

12.4 Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Przy określeniu możliwości finansowania przez miasto Rydułtowy wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy należy uwzględnić w bilansie możliwość wystąpienia:

- po stronie wydatków z budżetu:
 - koszty wykupu nieruchomości na cele publiczne,
 - koszty związane z budową dróg i infrastruktury technicznej,
 - koszty odszkodowań,
- po stronie wpływów do budżetu:
 - wpływy z tytułu wzrostu wartości nieruchomości stosownie do art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
 - wpływy z tytułu podatku od nieruchomości,
 - wpływy z tytułu opłat adiacenckich,
 - wpływy z tytułu podatku rolnego.

Wydatki z budżetu związane z budową dróg wiążą się z koniecznością spełnienia wymagań wynikających z art.36 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293) oraz zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2020 r. poz. 65, 284.), tzn. wykupieniem nieruchomości na cele publiczne.

Realizacja roszczeń wynikających z art. 36 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym może nastąpić w przypadku, gdy w wyniku przyjęcia ustaleń planistycznych, korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może liczyć na rekompensatę w postaci odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo wykupienia nieruchomości lub jej części, czy też w drodze zaoferowania przez gminę właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości zamiennej.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 i ust 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jeżeli wartość nieruchomości uległa obniżeniu, a właściciel albo użytkownik wieczysty zbywa tę nieruchomość i nie skorzystał z praw, o których mowa wyżej, może żądać od gminy odszkodowania równego obniżeniu wartości nieruchomości.

W związku z wyznaczeniem nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę konieczna stanie się rozbudowa sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej. Ustawa o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z póź. zm.) określa następujące zadania własne gminy w zakresie infrastruktury technicznej:

„W szczególności zadania własne gminy obejmują sprawy:

(...)

2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,

3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwienia odpadów komunalnych (...).”

Szczegółowy zakres obowiązków gminnych w tym zakresie precyzują odrębne ustawy, m.in. ustawa prawo energetyczne, ustawa o drogach publicznych, ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków. Ta ostatnia nakłada obowiązek budowy i rozbudowy urządzeń wodociągowych, urządzeń kanalizacyjnych na przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne lub jednostkę gminną, która prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzenia ścieków.

Na obszarze miasta Rydułtowy przewiduje się następujące inwestycje należące do zadań własnych gminy:

- a) inwestycje w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji dróg publicznych wraz z chodnikami,
- b) inwestycje w zakresie ochrony środowiska (poprawa jakości powietrza, ograniczenie emisji Co2)
- c) inwestycje w zakresie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej,
- d) inwestycje w zakresie poprawy zagospodarowania terenu (sporządzanie nowych planów miejscowych)
- e) inwestycje w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców oraz jakości nauczania.

Zagadnienie możliwości finansowania przez miasto Rydułtowy wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy opracowano na podstawie *Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Rydułtowy na lata 2020 – 2029* (przyjęta uchwałą nr 14.147.2019 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 19 grudnia 2019 r. wraz z póź. zm.). Została ona przygotowana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 86).

Ustalone wskaźniki dla wzrostu dochodów i wydatków w poszczególnych latach przyjęto na podstawie:

- założeń do projektu budżetu państwa na 2020 r. Rady Ministrów z czerwca 2019 r.,
- wytycznych Ministra Finansów dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego (Aktualizacja – październik 2019 r.),
- wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (Aktualizacja – październik 2019 r.),
- Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2019 – 2022 przedłożonego przez Radę Ministrów w kwietniu 2019 roku.

Ponadto do przygotowania załącznika dotyczącego przedsięwzięć wzięto pod uwagę plany, programy i strategie obowiązujące w Mieście Rydułtowy w latach, na które sporządzona jest Wieloletnia Prognoza Finansowa.

Nakłady finansowe na wydatki na przedsięwzięcia ogółem szacowane są na 54 246 351,87 zł.

Przedsięwzięcia uwzględnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej to między innymi:

- wydatki bieżące i majątkowe (ogółem):
 - Droga do sukcesu/wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu;
 - Szansa/wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych;
 - Twórczy i myślący czyli kreatywni/ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do jakości edukacji elementarnej, poprawa efektywności kształcenia ogólnego;
 - Uczymy się i doświadczamy/ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do jakości edukacji elementarnej, poprawa efektywności kształcenia ogólnego;
 - Obserwuję-badam-wiem/ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do jakości edukacji elementarnej, poprawa efektywności kształcenia ogólnego;
 - Umiem się uczyć/ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do jakości edukacji elementarnej, poprawa efektywności kształcenia ogólnego
 - ERASMUS + FIT 4 LIFE/promowanie kompleksowego podejścia do uczenia się języków obcych oraz zdrowe i dobre samopoczucie w erze cyfrowej
 - Przedszkole szansą zrównoważonego rozwoju każdego dziecka/zapewnienie dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego;
 - Opracowanie: miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; zasad i warunków sytuowania obiektów w tym tablic reklamowych i ogrodzeń; opracowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego/określenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenów
 - Pomiary geodezyjne na rzecz Miasta Rydułtowy -część I/porządkowanie ewidencji gminnych gruntów;
 - Rewitalizacja Osiedla Karola wraz z utworzeniem miejsca usług społecznych przy zbiorniku wodnym Machnikowiec w Rydułtowach/rewitalizacja obszarów zdegradowanych;
 - Instalacje OZE na terenie miasta Rydułtowy-dotacje dla mieszkańców/zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych/zadanie ujęte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej;

- Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Nacyny - „Bulwary Rydułtowy” - etap I/poprawa układu komunikacyjnego;
- Przebudowa terenu przy zbiorniku wodnym Machnikowiec celem utworzenia miejsca usług społecznych – etap II/rewitalizacja obszarów zdegradowanych;
- Poprawa efektywności energetycznej w mieszkalnych budynkach komunalnych w Rydułtowach/poprawa jakości powietrza;
- Poprawa efektywności energetycznej budynku komunalnego - Osiedle Karola 21 w Rydułtowach/poprawa jakości powietrza;
- Pomoc finansowa dla Miasta Wodzisław Śląski na opracowanie projektu budowy Drogi Głównej Południowej na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 935 w Rydułtowach do połączenia z ul. Wodzisławską w Jastrzębiu Zdroju/poprawa układu komunikacyjnego miasta poprzez zmniejszenie ruchu tranzytowego z ulic o gęstej zabudowie mieszkaniowej;
- Pomoc finansowa na opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy Regionalnej Drogi Racibórz - Pszczyna na odcinku od DK 45 w gminie Rudnik do ul. Sportowej w Rybniku/poprawa układu komunikacyjnego miasta poprzez zmniejszenie ruchu tranzytowego z ulic o gęstej zabudowie mieszkaniowej;
- Rozbudowa i modernizacja budynku Urzędu Miasta/poprawa obsługi klienta, w tym bezpieczeństwa przeciwpożarowego i dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz poprawa efektywności energetycznej;
- Modernizacja ul. Z. Krasieńskiego/poprawa układu komunikacyjnego;
- Budowa punktu przesiadkowego przy ul. Ofiar Terroru 91 w Rydułtowach/ poprawa układu komunikacyjnego;
- Modernizacja ul. Nowej/poprawa układu komunikacyjnego;
- Modernizacja ul. Ofiar Terroru/poprawa układu komunikacyjnego;
- Modernizacja ul. Antonego Czechowa/poprawa układu komunikacyjnego;
- Modernizacja ul. Os. na Wzgórzu/poprawa układu komunikacyjnego;
- Utworzenie drogi wewnętrznej Kazimierza Przerwy-Tetmajera – Skalna/poprawa układu komunikacyjnego;
- Modernizacja ul. Karola Miarki/poprawa układu komunikacyjnego;
- Przyłączenie budynków mieszkalnych na Osiedlu Karola do ciepłociągu wraz z ich termomodernizacją/oszczędność energii/zadanie ujęte w Planie Gospodarki Komunalnej;
- Modernizacja budynku Żłobka - winda/poprawa infrastruktury oświatowej;
- Modernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 2/poprawa infrastruktury oświatowej.

Jak wynika z powyższego zestawienia Wieloletnia Prognoza Finansowa uwzględnia cele zarówno z zakresu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, jak i infrastruktury społecznej. Tym samym przyjmuje się, iż gmina i miasto Rydułtowy jest w stanie zapewnić finansowanie i realizację odpowiednich sieci infrastruktury związanej z uruchomieniem części nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową lub/i pod zabudowę innego typu, dla których inwestycja jest przedmiotowa i ekonomicznie uzasadniona. Jednocześnie część terenów stanowić będzie tereny rezerwowe, perspektywiczne, których aktywacja nastąpi w miarę rozwoju terenów tzw. pierwszej linii zabudowy oraz kontynuacji i wypełnienia luk budowlanych.

13. STAN PRAWNY GRUNTÓW

Struktura władania gruntami

Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków Miasta Rydułtowy (jednostka ewidencyjna Rydułtowy) w strukturze własnościowej gruntów dominują grunty prywatne (osób fizycznych, kościołów, spółek prawa handlowego i stowarzyszeń), zajmujące blisko 74% powierzchni miasta, a zwłaszcza grunty stanowiące własność osób fizycznych (69,39% pow. miasta).

Grunty Skarbu Państwa (w tym oddane w użytkowanie wieczyste) zajmują 15,5%, zaś grunty Gminy Miasta Rydułtowy (w tym oddane w użytkowanie wieczyste) - niespełna 12% terytorium Rydułtów. Gmina dysponuje dodatkowo ponad 3 ha gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub Powiatu Wodzisławskiego, oddanych jej w użytkowanie wieczyste. Grunty stanowiące własność pozostałych podmiotów ewidencyjnych (właściciele nieruchomości) mają marginalne znaczenie.

Tab. 24. Struktura władania gruntami według grup rejestrowych stan na 2020 r.

Opis własności	Powierzchnia (ha)	Udział w całej powierzchni gminy (%)
Skarb Państwa, jeżeli nie występuje w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	49,61	3,32
Skarb Państwa, jeżeli występuje w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	128,14	8,58
jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, przedsiębiorstwa państwowe i inne państwowe osoby prawne	21,97	1,47
gminy i związki międzygminne, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	167,39	11,21
gminy i związki międzygminne, jeżeli występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	8,16	0,55
osób fizycznych	1036,20	69,39
spółdzielni	0,21	0,01
kościół i związków wyznaniowych	8,78	0,59
powiaty i związki powiatów, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	10,00	0,67
województwa, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	13,96	0,93
województwa, jeżeli występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,13	0,01
spółki prawa handlowego i inne podmioty ewidencyjne	28,57	1,91
współwłasność osób fizycznych i innych podmiotów grupy 15	0,09	0,01
współwłasność osób fizycznych i spółek prawa handlowego	0,18	0,01
współwłasność gminy i Skarbu Państwa, jeżeli nie występuje w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,22	0,01
współwłasność osób fizycznych i spółdzielni	19,50	1,31
współwłasność spółek prawa handlowego, Skarbu Państwa, Spółdzielni, w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	0,19	0,01
nie ustalono	0,02	0,00
łącznie	1493,33	100

źródło: Ewidencja gruntów i budynków Miasta Rydułtowy

W podziale gruntów według stanu ich władania przez poszczególne podmioty ewidencyjne (poza osobami fizycznymi) największy udział mają grunty Gminy Miasta Rydułtowy (posiadającej blisko 11 % gruntów) oraz Kompanii Węglowej SA (łącznie z gruntami przypisanymi w ewidencji nieistniejącym podmiotom - KWK „Rydułtowy” i Rybnickiej Spółce Węglowej SA), w której władaniu jest prawie 8% wszystkich gruntów w mieście.

Istotniejszy udział w ogólnej powierzchni gruntów mają ponadto grunty we władaniu Starosty Wodzisławskiego (niecałe 4%), który (między innymi) gospodaruje zasobem nieruchomości Skarbu Państwa. Niecałe 3% gruntów jest we władaniu spółek prawa handlowego, z czego połowa tych gruntów jest ich własnością.

Tab. 25. Stan władania gruntami według podmiotów ewidencyjnych posiadających prawa do nieruchomości

Władający gruntami (wszystkie rodzaje władania)	pow. (ha)	udział (%)
Gmina Miasto Rydułtowy (Burmistrz Miasta Rydułtowy)	159,72	10,7
Powiat Wodzisławski (Starosta Wodzisławski)	57,66	3,9
Województwo Śląskie	3,96	0,3
Agencja Nieruchomości Rolnych (Oddział Terenowy w Opolu)	12,62	0,8
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rybnik	8,90	0,6
Polskie Koleje Państwowe Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie	14,95	1,0
Kompania Węglowa SA (KWK Rydułtowy, Rybnicka spółka Węglowa SA)	115,98	7,8
Ciepłownia Rydułtowy Sp. z o.o.	2,61	0,2
spółdzielni mieszkaniowe: „Orłowiec” w Rydułtowach, „ROW” w Wodzisławiu Śl.	26,54	1,8
kościół	8,90	0,6
spółki prawa handlowego	39,12	2,6
osoby fizyczne i podmioty grupowe (spółki cywilne)	1040,98	69,7

W tabeli ujęto podmioty ewidencyjne (osoby fizyczne, podmioty grupowe i instytucje) posiadające prawa własności do gruntu lub inne (niż własność) prawa, ujawniane w ewidencji (rodzaj władania). Grunty będące własnością Gminy Miasta Rydułtowy lub Skarbu Państwa, oddane w użytkowanie wieczyste zostały przypisane odpowiednim użytkownikom wieczystym. Źródło: Ewidencja gruntów i budynków Miasta Rydułtowy

Grunty Gminy Miasta Rydułtowy

Udział gruntów stanowiących własność Gminy nieoddanych w użytkowanie wieczyste, ujawnionych w ewidencji gruntów jako zasób nieruchomości gminnych, którymi gospodaruje Burmistrz Miasta Rydułtowy jest niewielki (nieco ponad 10% pow. miasta [157 ha]). Część tego zasobu (64,3 ha, 40%) stanowią działki niezainwestowane, możliwe do przeznaczenia pod zabudowę lub pod inne funkcje użytkowe.

Tab. 26. Użytkowanie gruntów Gminy Miasta Rydułtowy wg ewidencji gruntów (w podziale na użytki gruntowe)

Grupa użytków gruntowych	rodzaj użytku gruntowego		grunty Gminy Miasta Rydułtowy nie oddane w użytkowanie wieczyste			
			zasób ogółem		zasób do zagospodarowania	
			pow. (ha)	udział (%)	pow. (ha)	udział (%)
użytki rolne	R	grunty orne	36,92	23,1	33,86	52,7
	Ł	łąki trwałe	6,95	4,4	6,65	10,3
	Ps	pastwiska trwałe	8,02	5,0	4,87	7,6
	Br	użytki rolne zabudowane	0,03	0,0	-	-
	W	rowy	0,18	0,1	0,08	0,1
grunty leśne oraz zadrzewione	Ls	las	0,32	0,2	0,32	0,5
	Lz	grunty zadrzewione i zakrzewione	4,62	2,9	4,62	7,2
grunty pod wodami	Ws	grunty pod wodami powierchn. stojącymi	0,07	0,0	0,07	0,1
grunty zabudowane i zurbanizowane	B	tereny mieszkaniowe	4,82	3,0	0,75	1,2
	Ba	tereny przemysłowe	0,93	0,6	-	-
	Bi	inne tereny zabudowane	15,30	9,6	0,17	0,3
	Bp	zurbanizowane tereny niezabudowane	1,53	1,0	0,59	0,9
	Bz	tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	6,10	3,8	1,23	1,9
	dr	drogi	58,15	36,4	1,02	1,6
	Tk	tereny kolejowe	3,48	2,2	0,98	1,5
nieużytki	N	nieużytki	3,50	2,2	2,72	4,2
tereny różne	Tr	tereny różne	8,80	5,5	6,40	9,9
razem			159,72	100,0	64,33	100,0

źródło: ewidencja gruntów i budynków Miasta Rydułtowy

Znaczna część działek stanowiących własność osób fizycznych cechuje się niekorzystnymi z punktu widzenia planowania i zagospodarowania przestrzennego parametrami geometrycznymi, zwłaszcza niewielką szerokością (poniżej 15 m).

14. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

W obrębie miasta Rydułtowy nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Lasy

Na terenie miasta występują lasy podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 z późn. zm.).

Obiekty zabytkowe

Wykaz obiektów zabytkowych i formy ochrony wskazano w pkt 7.1, w odniesieniu, co do których obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Obszary zagrożone powodzią

Na terenie Miasta występują obszary zagrożone w przypadku powodzi dla których obowiązują przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.).

Obszary te zostały wskazane za danymi Hydroportalu Polskiego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Identyfikuje się tereny, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest:

- wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%),
- średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%),
- niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%).

Wszystkie wymienione obszary lokalizują się we wschodniej części Miasta, wzdłuż doliny Nacyny.

Tereny zamknięte

W Rydułtowach nie są zlokalizowane tereny zamknięte²⁵ stanowiące nieruchomości niezbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa (w rozumieniu Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie określenia rodzajów nieruchomości uznawanych za niezbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa [Dz. U. 2004 nr 207 poz. 2107] oraz Rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 lipca 2003 r. w sprawie terenów zamkniętych niezbędnych dla obronności państwa [Dz. U. 2003 nr 141 poz. 1368]).

Występują natomiast tereny zamknięte ustalone przez Ministra Infrastruktury²⁶ (tereny, przez które przebiegają linie kolejowe.

Tereny te zajmują w granicach miasta 20,6 ha (około 1,4% powierzchni Rydułtów). Obejmują grunty Skarbu Państwa stanowiące zasób nieruchomości, którym gospodaruje Starosta Wodzisławski lub oddane w użytkowanie wieczyste spółkom: PKP SA oraz PGG SA.

Na gruntach stanowiących tereny zamknięte, prócz terenów kolejowych występują różnego rodzaju użytki (drogi i inne tereny komunikacyjne, tereny zabudowy mieszkaniowej, grunty rolne, lasy oraz tereny różne i nieużytki). Tereny zamknięte, prócz gruntów faktycznie związanych z linią kolejową nr 140, błędnie obejmują m.in. część gruntów, które utraciły funkcję terenów kolejowych co najmniej kilkadziesiąt lat temu.

15. OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

W gminie Rydułtowy występuje 32 osuwisk oraz 20 terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Największym osuwiskiem jest osuwisko położone przy zachodniej granicy gminy (nr 84467), które według danych Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) jest osuwiskiem nieaktywnym, czyli takim który w okresie od ostatnich 50 lat nie stwierdzono znacznych śladów przemieszczania się ziemi²⁷. Największym terenem, który zagrożony jest masowymi ruchami ziemi jest teren położony w południowo - wschodniej części gminy Rydułtowy i oznaczony numerem 11060.

16. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

W obrębie miasta Rydułtowy nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Udokumentowane złoża kopalin

W granicach miasta występują udokumentowane złoża kopalin²⁸: części złóż węgla kamiennego i metanu, stanowiącego kopalinę towarzyszącą, objęte własnością górnictw, zalegające pod całym obszarem miasta oraz złoża piasku o pow. 1,99 ha, objęte prawem własności nieruchomości gruntowej. Dawne złoża itów ceramiki budowlanej „Rydułtowy” zostało wykreślone z bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych.

²⁵ tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych (art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne [tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 276 z późn. zm.]

²⁶ zgodnie z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 130, poz. 871), przepisów dotyczących terenów zamkniętych, zawartych w tej ustawie, nie stosuje się do terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu

²⁷ **Objaśnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi, Gmina Rydułtowy, PIG PIB, Warszawa, 2017**

²⁸ kopalina - naturalne nagromadzenie minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą (art. 6 pkt 19 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze). Złoża kopalin podlegają ochronie, polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz na kompleksowym wykorzystaniu, w tym także kopalin towarzyszących (art. 125 ustawy - Prawo ochrony środowiska). Złoża kopalin ujawnia się w studium; w dokumencie tym uwzględnia się także obecne i przyszłe potrzeby eksploatacji złóż (art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo ochrony środowiska) oraz uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż (art. 10 ust. 1 pkt 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) złoża węgla kamiennego i metanu stanowią strategiczny zasób kraju; należy je użytkować zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 1 pkt 4 i art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju [Dz. U. Nr 97, poz. 1051, z późn. zm.]

Tab. 27. Udokumentowane złoża kopalin

Nazwa złoża	kopalina	stan zagospodarowania	powierzchnia złoża (ha)
Anna ^{b)}	węgiel kamienny	eksploatacja zakończona w kwietniu 2012 r.	3 807
	metan pokładów węgla (MPW)		
Anna 1 ^{b), c)}	węgiel kamienny	eksploatacja zakończona w grudniu 2018 r.	158,40
	metan pokładów węgla (MPW) ^{e)}		
Marcel ^{b)}	węgiel kamienny	eksploatacja zakończona w styczniu 2019 r.	1 171
	meta pokładów węgla (MPW)		
Rydułtowy 1	węgiel kamienny	złoża zagospodarowane	6 257
	meta pokładów węgla (MPW)		
Rydułtowy I	piasek ^{e)}	eksploatowane okresowo	1,99

17. TERENY GÓRNICZE WYZNACZONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Miasto Rydułtowy zlokalizowane jest w zasięgu dwóch obszarów górniczych oraz dwóch terenów górniczych (według danych PIG PIB, Midas, stan na 19 stycznia 2021 r.):

- 1) obszary górnicze:
 - a) Pszów III - status: aktualny, numer w rejestrze: 1/1/137b, ID złoża: 16500, nazwa złoża: Anna 1, rodzaj kopaliny: METAN POKŁADÓW WĘGLI (MPW), WĘGLE KAMIENNE, numer decyzji: DGK-VI.4771.4.2016.KD.10, wydający decyzję: Minister Środowiska,
 - b) Rydułtowy II - status: aktualny, numer w rejestrze: 1/1/158, ID złoża: 18592, nazwa złoża: Rydułtowy 1, rodzaj kopaliny: METAN POKŁADÓW WĘGLI (MPW), WĘGLE KAMIENNE, numer decyzji: 8/2018, wydający decyzję: Minister Środowiska.
- 2) tereny górnicze:
 - a) Pszów III - status: aktualny, numer w rejestrze: 1/1/137b, ID złoża: 16500, nazwa złoża: Anna 1, rodzaj kopaliny: METAN POKŁADÓW WĘGLI (MPW), WĘGLE KAMIENNE, numer decyzji: DGK-VI.4771.4.2016.KD.10, wydający decyzję: Minister Środowiska,
 - b) Rydułtowy II - status: aktualny, numer w rejestrze: 1/1/158, ID złoża: 18592, nazwa złoża: Rydułtowy 1, rodzaj kopaliny: METAN POKŁADÓW WĘGLI (MPW), WĘGLE KAMIENNE, numer decyzji: 8/2018, wydający decyzję: Minister Środowiska.

18. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

18.1. Systemy komunikacji

Sieć drogową

Sieć drogową w mieście tworzą drogi publiczne (długość około 83 km), dzielące się ze względu na funkcje w sieci drogowej na drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz drogi wewnętrzne (długości około 13 km).

Zarządcą drogi wojewódzkiej (ul. Raciborska) jest Marszałek Województwa Śląskiego a administratorem Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach, dróg powiatowych - Starosta Wodzisławski a administratorem, Starosta Wodzisławski a administratorem dróg powiatowych - Powiatowy Zarząd Dróg w Wodzisławiu Śl. z siedzibą w Syryni. Droga wojewódzka stanowiła dawniej drogę krajową nr 49 (Chrzanów - Racibórz). Sejmik województwa śląskiego podejmował bezskutecznie starania o ponowne zaliczenie tej drogi do kategorii dróg krajowych.

Zaliczenie dróg do kategorii dróg gminnych określa Uchwała Nr XXV/224/2000 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 28 grudnia 2000 r., z późniejszymi zmianami (uchwały nr: XXXIV/299/01 z dnia 26 października 2001 r., XLII/334/05 z dnia 28 listopada 2005 r. i XLVII/399/10 z dnia 24 września 2010 r. oraz XLVIII/411/10 z 22 października 2010 r.).

Nadanie numerów drogom należącym do poszczególnych kategorii dróg publicznych regulują, odpowiednio: Zarządzenie Nr 74 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 2 grudnia 2008 r. w sprawie nadania numerów drogom wojewódzkim (Dz. Urz. Min. Infrastruktury z 30 grudnia 2008 r. Nr 15, poz.

79), Uchwała nr 597/356/II/2006 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nadania numeracji dróg powiatowych oraz Uchwała nr 1483/388/II/2006

Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 25 lipca 2006 r. w sprawie nadania numerów drogom gminnym na terenie gminy Rydułtowy (144 drogi, nr od 460 001 S do 460 143 S)

Obecnie na terenie Miasta Rydułtowy jest 146 dróg gminnych o numerach od nr od 460 001 do 460 146 S.

Tab. 28. Drogi wojewódzkie i powiatowe

Nr drogi	przebieg	ulica (w granicach Rydułtów)	długość (m)	klasa
935	Racibórz - Rybnik - Żory - Pszczyna	Raciborska	6019	G
5023 S	Rydułtowy - Pszów	Krzyżkowska	1260	Z
5024 S	Pszów - Rydułtowy - Radlin	Romualda Traugutta, Plebiscytowa, Bohaterów Warszawy ^{a)}	3886	Z
5025 S	Rydułtowy - Łuków - Sumina	Gen. Józefa Bema, Czernicka	1900	Z
5026 S	Rydułtowy - Piecie - Gaszowice	Piecowska	1049	L ^{b)}
razem drogi powiatowe			8095	

a) ul. Romualda Traugutta - 1460 m, ul. Plebiscytowa - 740 m, ul. Bohaterów Warszawy - 1746 m, w ciągu ul. Bohaterów Warszawy znajdują się obiekty mostowe - most żelbetowy i kładka stalowa nad Nacyną;

b) według wykazu dróg powiatowych utrzymywanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Rybniku droga 5026 S (do granicy pow. wodzisławskiego) posiada klasę Z źródło: pismo Powiatowego Zarządu Dróg w Wodzisławiu Śl. (TD.672.1.2102 l.dz. 425-2012 z 8 marca 2012 r.; wykaz dróg powiatowych utrzymywanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Rybniku

Aktualne zestawienie ulic w Mieście Rydułtowy posiadających status dróg gminnych: Barbary, Barcioka, Barwna, Bema do CUH, Benedykta, Błękitna, Bolesława Krzywoustego, Bolesława Krzywoustego nowa, Boya Żeleńskiego, Broniewskiego, Bukowa, Czechowa, Dobra, Engelsa, Gajowa, Generała Maczka, Generała Sikorskiego, Jacka, Jadwigi, Jagiellońska, Jagiellońska energetyka, kino, Jana III Sobieskiego, Jasna, Jesionowa, Kalwaryjska, Kasprzaka, Kazimierza, Klonowa, Kochanowskiego, Kordeckiego, Krasieńskiego, Krasieńskiego do Strzelców, Krucza, Krzywa, Księdza Szyszki, Lelewela, Leona, Licealna, Ligonja, Lipowa, Ładna, Łącząca, Mickiewicza, Mikołaja, Miła, Miodowa, Morcinka, Narcyzowa, Narutowicza – 1 boczna, Narutowicza – 2 boczna, Niewiadomskam, Niwki, Nowa, Obywatelska, ODJ Piecowska, ODJ Traugutta, Ofiar Terroru, Orzechowa, Osiedle Na Wzgórzu, Pawia, Pietrkowicka, Plebiscytowa przy blokach, Podleśna, Przerwy Tetmajera, Przerwy Tetmajera recykling, Raciborska pod lasem, Radosna, Radoszowska, Reja, Sadowa, Skalna, Skalna makarony, Skowronków, Słowicza, Spokojna, Storczykowa, Struga, Strzelców Bytomskich, Strzody, Studzienna, Szafranka, Szczerbicka, Szczerbicka od Raciborskiej, Szpaków, Szpitalna, Świętego Maksymiliana Kolbe, Tęczowa, Tuwima, Tygrysia, Urbana, Uroczna, Wąska, Wieniawskiego, Wiśniowa, Wjazdowa, Władysława, Władysława Łokietka, Władysława Warneńczyka, Wodna, Wróblewskiego, Wspólna, Wyspiańskiego, Zygmunta, Żelazna, Żytia, Osiedle Orłowiec, Osiedle Orłowiec, Orłowska, Raciborska, Strefa gospodarcza główna, Strefa gospodarcza 1, Strefa gospodarcza 2.

Znaczenie dla ruchu drogowego w mieście mają również drogi zlokalizowane poza granicami Rydułtów - ul. Sportowa w Rybniku i ul. Kraszewskiego [Pszów] - Rymera i Domeyki [Radlin]].

Układ drogowy miasta cechuje się występowaniem licznych dróg wewnętrznych **miejskich o niskich parametrach technicznych, z reguły oraz wewnętrznych stanowiących własność osób fizycznych.**

Klasy funkcjonalno - techniczne dróg publicznych i ich stan techniczny

Droga wojewódzka posiada klasę drogi głównej, drogi powiatowe zaliczone zostały do dróg klasy zbiorczej, z wyjątkiem ul. Piecowskiej (klasa lokalna).

Drogi gminne, o łącznej długości około 69 km, nie mają ugruntowanej klasyfikacji technicznej. W dotychczasowym studium do klasy zbiorczej zaliczono ulice: Strzelców Bytomskich, Kazimierza Przerwy Tetmajera i Adama Mickiewicza, do klasy lokalnej – ul. Gajową, Marcina Strzody, Obywatelską, Radoszowską, Św. Jacka i Szczerbicką (do żadnej z tych kategorii nie zaliczono ul. Ofiar Terroru). W miejskich dokumentach strategicznych do głównych dróg zalicza się wśród dróg gminnych - ul. Ofiar Terroru, Adama Mickiewicza, Leona, Obywatelską i Radoszowską.

Parametry i stan techniczny dróg publicznych jest niezadowolający. Znaczna część dróg nie spełnia wymaganych parametrów technicznych w zakresie szerokości pasa drogowego i jezdni, jakości nawierzchni i nośności jezdni oraz wyposażenia pasa drogowego w pobocza, chodniki i oświetlenie, odpowiednie do klasy drogi. Niektóre drogi powiatowe cechują się ograniczoną nośnością: ul. Bohaterów Warszawy - 30 t/oś (most

nad Nacyną), ul. Krzyżkowicka - 15 t/oś, ul. Czernicka - 4 t/oś (zgodnie z pismem Powiatowego Zarządu Dróg, tereny zabudowy usługowej, produkcyjnej oraz obiektów handlowych o pow. sprzedaży powyżej 2000 m² należy lokalizować z uwzględnieniem tych ograniczeń). Szczególnie niekorzystny wpływ na stan techniczny dróg ma drogowy transport węgla kamiennego z PGG S.A. KWK ROW Ruch Rydułtowy oraz materiałów odzyskiwanych z hałdy drogami biegnącymi przez centrum miasta w kierunku Radlina, Pszowa i Wodzisławia Śl.

Układ drogowy, pochodzący w swych zasadniczych elementach jeszcze z XIX w.²⁹, nie zaspokaja - jak stwierdza się w miejskich dokumentach strategicznych - potrzeb wynikających z rosnącego ruchu drogowego oraz nie zapewnia odpowiedniej dostępności terenów inwestycyjnych.

Natężenie ruchu

Największe natężenie ruchu występuje na ul. Raciborskiej. Według pomiarów ruchu na drogach wojewódzkich w 2010 r. średni dobowy ruch pojazdów samochodowych wynosi na tej drodze na odcinku od Rzuchowa do granicy z Rybnikiem 6618 pojazdów (w tym 5744 samochodów osobowych i mikrobusów oraz 331 samochodów ciężarowych [oprócz lekkich dostawczych]) i jest niższy od natężenia na drodze wojewódzkiej nr 933 w Pszowie (8617 pojazdów/dobę). Według pomiarów z 2005 r. natężenie ruchu na tym odcinku drogi wojewódzkiej nr 935 było znacznie większe (7288 pojazdów/dobę).

Do innych silnie obciążonych ruchem dróg zalicza się ul. Ofiar Terroru, Plebiscytową, Gen. Józefa Bema, Romualda Traugutta, Adama Mickiewicza i Bohaterów Warszawy. Do głównych skrzyżowań należą skrzyżowania ul. Gen. Józefa Bema, Romualda Traugutta, Ofiar Terroru i Plebiscytowej (w centrum miasta), ul. Gen. Józefa Bema i Adama Mickiewicza z Raciborską oraz ul. Bohaterów Warszawy z Gabriela Narutowicza, Domeyki i Rydułtowską (Radlin).

Planowany rozwój sieci drogowej

Miejskie dokumenty strategiczne wskazują na konieczność modernizacji i rozbudowy infrastruktury w zakresie komunikacji. Strategia Rozwoju Miasta zakłada: aktualizację i realizację Programu rozwoju i modernizacji sieci drogowej na obszarze miasta [przyjętego Uchwałą Nr XXIX/226/04 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 6 grudnia 2004 r.], budowę planowanej drogi wojewódzkiej nr 935 Racibórz - Rybnik - Pszczyna, modernizację istniejącej drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych, a także budowę miejsc parkingowych.

W obrębie Rydułtów planowana jest budowa - w nowej lokalizacji - dróg wojewódzkich nr 935 i 933 (przebiegającej dotychczas przez Pszów), jako elementów Sieci Dróg Głównych³⁰, odpowiednio: Regionalnej Drogi Racibórz - Pszczyna (RDRP - od skrzyżowania z drogą krajową nr 45 {Rudnik} do skrzyżowania z drogą krajową nr 1 [Pszczyna]) oraz Drogi Głównej Południowej (DGP - od skrzyżowania z RDRP [Rydułtowy] do skrzyżowania z drogą krajową nr 81 [Pawłowice]) - o klasie dróg głównych ruchu przyspieszonego³¹.

Regionalna Droga Racibórz - Pszczyna

Według przyjętego podziału drogi na odcinki³², przez Rydułtowy ma przebiegać odcinek III od węzła Rzuchów do węzła z drogą krajową nr 78 (Rybnik). Droga klasy GP (główna ruchu przyspieszonego), dwujezdniowa, prędkość projektowa 60 km/h. Szerokość jezdni w liniach rozgraniczających - od 50 m do około 140 m w rejonie węzła.

Powiązanie z Drogą Główną Południową poprzez węzeł typu trąbka WA2 (km 19+138) oraz z drogami niższych klas w rejonie miasta poprzez: węzeł typu półkoniczyna (WB 4) z ul. Piecowską (km 22+011), skrzyżowanie typu rondo z ul. Raciborską, Szczerbicką i Bolesława Krzywoustego (km 23+310) oraz (na terenie Rybnika) - węzeł (lub rondo) z ul. Sportową (km 25+200). Zaplanowano przejazdy przez drogę (bez powiązań) w ciągu ul. Pietrkowickiej (km 22+891) i Św. Jacka (km 22+406).

²⁹ w ostatnich latach zbudowano ul. Orłowską, łączącą ul. Bohaterów Warszawy z ul. Marcina Strzody i ulice obsługujące strefę gospodarczą, przebudowano skrzyżowania: ul. Raciborskiej z ul. Adama Mickiewicza oraz z ul. Gen. Józefa Bema i Czernicką, a także skrzyżowanie ul. Strzelców Bytomskich, Jana III Sobieskiego, Jagiellońskiej, Mikołaja i bocznej Strzelców Bytomskich (rondo), a niektóre ulice (m.in. Marcina Strzody, Benedykta, Jesionową, Radoszowską, Leona, Ofiar Terroru, Obywatelską, Adama Mickiewicza, Szczerbicką i niewiadomską) - zmodernizowano

³⁰ Sieć Dróg Głównych (SDG) - projekt modernizacji i budowy w nowym śladzie dróg wojewódzkich nr 935 i 933 w Subregionie Zachodnim woj. śląskiego. Istniejące drogi wojewódzkie charakteryzują się trudnymi warunkami ruchu, obsługują jednocześnie ruch tranzytowy, międzymiejski i lokalny, w tym towarowy, z licznymi zjazdami. Cechują się niskim poziomem bezpieczeństwa ruchu i tworzą niekorzystne warunki życia dla okolicznych mieszkańców (hałas, emisja spalin). Celem projektu jest zapewnienie ciągłości ruchu pomiędzy głównymi ośrodkami Subregionu Zachodniego, poprawa warunków ruchu (płynności, czasu przejazdu i bezpieczeństwa) oraz zmniejszenie kosztów społecznych i środowiskowych. Sejmik Województwa Śląskiego wyraził poparcie dla działań zmierzających do przebudowy drogi Racibórz - Rybnik - Żory - Pszczyna - Oświęcim - Kraków (Uchwała Nr III/57/5/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 października 2010 r.), 25 października 2012 r. podpisano porozumienie pomiędzy miastem Racibórz, działającym również w imieniu gmin przez które przebiegać będzie droga nr 935 na odcinku Rudnik - Rybnik z Zarząd Woj. Śląskiego w sprawie powierzenia Miastu Racibórz prowadzenia budowy drogi Racibórz - Pszczyna na odcinku od gminy Rudnik do Rybnika, jako nowego ciągu drogi wojewódzkiej nr 935

³¹ Początkowo (Studium Techniczno - Ekonomiczne Budowy Regionalnej Drogi Racibórz - Pszczyna, 2000, Studium Techniczno - Ekonomiczne Budowy Drogi Głównej Południowej, 2001, INKOM s.c.) dla tych dróg planowano klasę główną

³² Koncepcja programowo - planistyczna systemu dróg głównych w Subregionie Zachodnim Woj. Śląskiego. Opis techniczny, Studium Wykonalności Odcinek III i VI, Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego Ove Arup & Partners Poland Sp. z o.o., Warszawa, 2007

Droga Główna Południowa

Według przyjętego podziału drogi na odcinki, przez Rydułtowy ma przebiegać odcinek VI. Według projektu, dla którego wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach³³, początek trasy w granicach Rydułtów stanowi rondo z drogą wojewódzką nr 935 (nie zaś węzeł z planowaną Regionalną Drogą Racibórz - Pszczyna). Droga klasy GP (główna ruchu przyspieszonego), dwujezdniowa, prędkość projektowa 70 km/h. Powiązania z układem dróg niższych klas w rejonie miasta poprzez: rondo z ul. Raciborską, węzeł z ul. Romualda Traugutta (km 2+286,60) i węzeł z ul. Kraszewskiego na terenie Pszowa (km 3+548,20). Nie przewidziano powiązań z ul. Gajową (brak przejazdu) i Krzyżkowicką (przejazd wiaduktem nad ulicą [km 1+614]). Wzdłuż drogi planuje się budowę na niektórych odcinkach dróg serwisowych.

Ponadto, ustalenia dotychczasowego studium i plany miejscowe przewidują budowę innych dróg, istotnych dla miejskiego układu drogowego: (i) drogi średnicowej klasy zbiorczej (wzdłuż Potoku Rydułtowskiego), od ul. Jagiellońskiej do Gajowej i Wodnej, ze skrzyżowaniem z ul. Gen. Józefa Bema, (ii) południowo - wschodniej obwodnicy miasta klasy lokalnej, łączącej ul. Radoszowską z Bohaterów Warszawy i Orlovską, (iii) drogi klasy lokalnej łączącej ul. Orlovską i Marcina Strzody z ul. Romualda Traugutta i Kraszewskiego (Pszów) oraz (iv) drogę klasy lokalnej (lub dojazdowej) śladem dawnej linii kolejowej, łączącej ul. Adama Mickiewicza i Strzelców Bytomskich z ul. Gen. Józefa Bema i Jana Barcioka.

Parkingi

W mieście istnieje około 3550 miejsc parkingowych obsługujących głównie obiekty użyteczności publicznej (zwłaszcza obiekty handlowe i administracji, a także kościoły i cmentarze), a także **KWK ROW Ruch Rydułtowy** i strefę gospodarczą (dla pojazdów ciężarowych). Nowe miejsca parkingowe powstały przy kilku zrealizowanych ostatnio obiektach usługowych i rekreacyjnych **oraz w rejonie cmentarza. ul. Ks. Franciszka Błachnickiego i przy ul. Fryderyka Chopina.**

Trasy rowerowe

Przez Rydułtowy prowadzą tranzytowe trasy rowerowe oznakowane w ramach projektu „Rowerem po Śląsku”, mające umożliwić swobodne poruszanie się rowerem w celach rekreacyjnych i edukacyjnych z ominięciem głównych dróg. Trasy te (nr 284 oraz 320 - 322) prowadzą północną i zachodnią część miasta, łącząc Zalew Rybnicki z Pszowem (Krzyżkowice, Kalwaria Pszowska) i Lubomią. Na terenie miasta trasy rowerowe prowadzą ul. Niewiadomska, Pietrkowicka, Piecowska, Raciborska, Jana Barcioka, Gen. Józefa Bema, Gajową, Jesionową, Wodną, łączącą, Gen. Władysława Sikorskiego i Lipową³⁴.

Z wyjątkiem ścieżek rowerowych istniejących wzdłuż niektórych odcinków ul. Raciborskiej i Gen. Józefa Bema **oraz ul. Ładnej** brak jest dróg rowerowych o funkcji komunikacyjnej. Realizacja nowych ścieżek o takiej funkcji może być połączona z budową lub modernizacją dróg.

Kolej

Przez miasto prowadzi linia kolejowa nr 140 Katowice Ligota - Nędza, niezaliczona do linii o znaczeniu państwowym³⁵, pierwszorzędna, pasażersko - towarowa, jednotorowa (w rejonie stacji Rydułtowy i **bocznicy PGG S.A. Oddział KWK ROW Ruch Rydułtowy** - wielotorowa), zelektryfikowana, na odcinku 727 m przebiegająca w tunelu.

Na linii kolejowej istnieje stacja Rydułtowy, obsługująca ruch pasażerski (budynek stacji jest obecnie nieczynny). Linia kolejowa poprzez bocznice **obsługuje Oddział KWK ROW Ruch Rydułtowy.** Poza odcinkiem biegnącym w tunelu, linia krzyżuje się z drogami w poziomie szyny.

³³ Decyzja Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach o środowiskowych uwarunkowaniach (WOOŚ.4200.2.2011 .AS3.128) z dnia 6 lutego 2012 r. dla przedsięwzięcia pn.: „Opracowanie projektu Drogi Głównej Południowej na terenie Wodzisławia Śląskiego, Mszany i gmin sąsiednich - etap I (dokumentacja środowiskowa). Projekt drogi, dla którego wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w diametralny sposób zmieniając sytuację planistyczną w zachodniej części Rydułtów oraz warunki funkcjonowania i możliwości kształtowania układu drogowego w tej części miasta. Różni się on istotnie od projektu przewidzianego w Studium Techniczno - Ekonomicznym oraz uwzględnionego w dotychczasowym studium oraz w planie miejscowym MP/15 - w zakresie klasy drogi (dotychczas - główna) i jej powiązań z układem dróg niższych klas (dotychczas przewidywano powiązanie drogi skrzyżowaniami z ul. Gajową, Krzyżkowicką i Romualda Traugutta oraz z planowaną drogą lokalną [przedłużenie ul. Orlovskiej (na terenie Pszowa)] i drogą średnicową; nie przewidywano natomiast skrzyżowania z ul. Raciborską

³⁴ trasa nr 320: Rybnik (Zalew Rybnicki - Zebrzydowice - Buzowice) - Rydułtowy (Niewiadomska - Piecowska - Jana Barcioka - Raciborska - Gen. Józefa Bema - Gajowa - Jesionowa - Pszów (Krzyżkowice) - Lubomia, trasa nr 321: Gajowa - Wodna - łącząca - Gen. Władysława Sikorskiego - Kalwaria Pszowska - Pszowskie Doły; trasa nr 322: Gajowa - Wodna - łącząca - Gen. Władysława Sikorskiego - Lipowa - Pszowskie Doły - Krzyżkowice - trasa nr 320; trasa nr 284: Raciborska - Gen. Józefa Bema - Czernica - Piece - Szczerbice - trasa nr 320

³⁵ linie kolejowe dzielą się ze względów gospodarczych, społecznych, obronnych lub ekologicznych na linie o znaczeniu państwowym i pozostałe. Wykaz linii o znaczeniu państwowym zawiera Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2010 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym [Dz. U. Nr 164, poz. 1110]. Linia nr 140 stanowi linię o znaczeniu państwowym jedynie na odcinkach Leszczyna - Rybnik i Sumina - Nędza. Do linii o znaczeniu państwowym zaliczono linię nr 173 Rybnik - Sumina, omijającą Rydułtowy

Komunikacja publiczna

Rydułtowy obsługiwane są komunikacją autobusową organizowaną przez ~~różne podmioty~~ (Międzygminny Związek Komunikacyjny w Jastrzębiu-Zdroju, którego członkiem są Rydułtowy ~~oraz Zarząd Transportu Zbiorowego w Rybniku oraz przez Przedsiębiorstwo komunalne Sp. z o.o. w Raciborzu (linia nr 14 — obecnie zawieszona)~~, a także realizowaną przez przewoźników działających indywidualnie. Wszystkie linie autobusowe w mieście są połączeniami zewnętrznymi (międzygminnymi). Miasto jest powiązane bezpośrednimi połączeniami z okolicznymi ośrodkami (Rybnik [centrum, Chwałowice, Paruszowice, Popielów, Radziejów], Pszów, Radlin, Wodzisław Śl. [centrum, Kokoszyce, Radlin II], Racibórz, Gaszowice, Łyski, Jejkowice, Kornowac), a także z Katowicami (przez Orzesze i Mikołów). Przez miasto przebiegają ponadto regularne linie komunikacji międzynarodowej (Niemcy, Holandia).

Komunikacja autobusowa jest prowadzona następującymi ulicami: Raciborska, Gen. Józefa Bema, Adama Mickiewicza, Ofiar Terroru, Romualda Traugutta, Obywatelska, Bohaterów Warszawy, Piecowska, Niewiadomska, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Strzelców Bytomskich, Czernicką, Krzyżkowiacką i Radoszowską. Głównym węzłem komunikacji publicznej jest przystanek autobusowy Rynek przy ul. Romualda Traugutta, przez który przebiega większość linii autobusowych; do ważniejszych należą ponadto przystanki w rejonie Orłowca oraz kopalni (łącznie istnieje **48 przystanków**). Planuje się budowę dworca autobusowego w rejonie ul. Leona, zintegrowanego ze stacją kolejową Rydułtowy.

Utrudniony dostęp do przystanków komunikacji publicznej (ponad 400 m do najbliższego przystanku) mają mieszkańcy peryferyjnych części miasta (ul. Kalwaryjska, Lipowa, Św. Jacka, O. Augustyna Kordeckiego, Bolesława Krzywoustego, Barwnej, Bukowej i Marcina Strzody).

W miejskich dokumentach strategicznych ocenia się, że liczba kursów jest zadawalająca. **Wskazuje się na brak bezpośrednich połączeń pomiędzy wschodnią i zachodnią częścią miasta.**

W komunikacji kolejowej ruch pasażerski jest prowadzony na linii komunikacyjnej S75 Rybnik - Rydułtowy - Racibórz przez Koleje Śląskie. Obecnie istnieje po 13 połączeń w relacji Rybnik - Racibórz (w tym 12 z Katowic) oraz w relacji Racibórz - Rybnik (w tym 11 do Katowic). Połączenia te są dostępne przez stację Rydułtowy, a także Rybnik - Niewiadom (która może mieć znaczenie dla mieszkańców wschodniej części miasta). Najbliższe stacje węzłowe oferujące połączenia w innych relacjach położone są w Rybniku i Raciborzu.

18.2 Systemy infrastruktury technicznej

System wodno - kanalizacyjny

Zaopatrzenie w wodę

Rydułtowy są zaopatrywane w wodę z dwóch źródeł: w większości z systemu wodociągowego grupowego Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów SA w Katowicach (ujęcia wód powierzchniowych na Zbiorniku Goczałkowickim oraz z systemu Dzieckowice [ujęcia wody na Sole]; skład systemu w rejonie miasta wchodzi wodociągi magistralne DN 1000 mm i DN 500 mm oraz zbiorniki w Pszowie, położone w sąsiedztwie południowo - zachodniej części Rydułtów), a także z ujęcia wody pitnej i przemysłowej PGG S.A. **KWK ROW Ruch Rydułtowy.**

Siecią wodociągową rozdzielczą (długość około 78 km) objętych jest 99% mieszkańców miasta. Administratorem sieci wodociągowej dostarczającej wodę z systemu Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów SA (długość 63 km) jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Wodzisławiu Śl., właścicielem sieci dostarczającej wodę z ujęcia kopalnianego - Ciepłownia Rydułtowy Sp. z o.o. Ponadto, niektóre budynki podłączone są do sieci wodociągowej na terenie Rybnika.

Zaopatrzenie w wodę wszystkich nieruchomości z istniejącej sieci wodociągowej eksploatowanej przez PWiK Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim znajdującej się w obszarze objętym studium jest możliwe poprzez przyłącza wodociągowe o przekroju nie mniejszym niż \varnothing 32 mm lub poprzez budowę sieci wodociągowej o przekroju nie mniejszym niż \varnothing 50 mm. Odbiór ścieków z nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej eksploatowanej przez PWiK Sp. z o.o. znajdującej się w obszarze objętym studium jest możliwe poprzez przyłącza kanalizacyjne grawitacyjne o przekroju nie mniejszym niż \varnothing 160 mm lub przyłącza tłoczne.

System zaopatrzenia w wodę w pełni zaspokaja istniejące potrzeby oraz posiada rezerwy przepustowości. Strategia Rozwoju Miasta przewiduje zachowanie istniejących źródeł dostawy wody oraz modernizację sieci wodociągowych.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Część miasta jest położona w Aglomeracji³⁶ Wodzisław Śląski, wyznaczonej Uchwałą nr V/25/34/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 27 czerwca 2016 r. zgodnie z Uchwałą Nr 19.201.2016 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 21 kwietnia 2014 r. i zamieszczonej w wykazie aglomeracji w Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – AKPOŚK 2017 (Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie ogłoszenia aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych [M.P. 2017 po. 1183]).

Agglomeracja, o równoważnej liczbie mieszkańców 94 334 RLM, z dwoma oczyszczalniami ścieków komunalnych: „Karkoszka II” w Wodzisławiu Śląskim przy ul. Czyżowickiej 131 oraz „Rydułtowy” w Rydułtowach przy ul. Obywatelskiej 97.

Jedynie część miasta jest objęta systemem zbiorczej kanalizacji sanitarnej o długości blisko 42 km (przeważa kanalizacja rozdzielcza [około 37 km], pozostałą część stanowi kanalizacja ogólnospławna). Kanały ogólnospławne i częściowo sanitarne są w znacznym stopniu zdekapitalizowane (ze względu na materiał, z którego zostały wykonane, rodzaj ścieków oraz wpływy eksploatacji górniczej). Do systemu kanalizacyjnego podłączonych jest około 11,5 tys. osób (11563 osoby [październik 2012 r.] - około 50% mieszkańców miasta, docelowo ma zostać podłączonych 14028 osób).

Ścieki bytowo - gospodarcze z sieci kanalizacyjnej odprowadzane są na oczyszczalnię ścieków Rydułtowy³⁷ (ul. Obywatelska). Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest ciek Nacyna.

Odbiór ścieków z nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej eksploatowanej przez PWiK Sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim znajdującej się w obszarze objętym studium jest możliwe poprzez przyłącza kanalizacyjne grawitacyjne o przekroju nie mniejszym niż \varnothing 160 mm lub przyłącza tłoczne.

Na terenach nieskanalizowanych ścieki są gromadzone w zbiornikach bezodpływowych (około 1,6 tys. zbiorników) i wywożone do oczyszczalni ścieków lub oczyszczane w 189 przydomowych oczyszczalniach ścieków, bądź odprowadzane są bezpośrednio do gruntu i cieków. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Rydułtowy (Uchwała Nr 26.255.2017 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 19 stycznia 2017r.) przewiduje, że właściciele nieruchomości, których budynki nie są przyłączone do kanalizacji sanitarnej oraz którzy nie korzystają z przydomowej oczyszczalni ścieków, zobowiązani są do opróżniania zbiorników bezodpływowych w sposób systematyczny, gwarantujący zabezpieczenie przed ich przepełnieniem lub przedostawaniem się nieczystości do środowiska. Częstotliwość usuwania nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości powinna być dostosowana do ilości zużywanej wody oraz pojemności zbiornika bezodpływowego. Właściciele nieruchomości posiadający przydomową oczyszczalnię ścieków powinni usuwać osady ściekowe zgodnie z instrukcją tego urządzeń.

W części miasta położonej ze względów technicznych i ekonomicznych poza aglomeracją (gdzie ustanowienie centralnego systemu zbierania i oczyszczania ścieków nie jest uzasadnione technicznie i ekonomicznie) przewiduje się budowę przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków i bezodpływowych zbiorników nieczystości ciekłych (szamb) - (Uchwała Nr 23.162.2012 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 21 czerwca 2012 r. ze zm.)³⁸.

Budowa lub modernizacja sieci kanalizacji deszczowej jest realizowana w ramach budowy lub przebudowy dróg³⁹. Istotny problem stanowią sieci kanalizacji ogólnospławnej o niepewnej lokalizacji, służące częściowo do odprowadzania ścieków bytowych z budynków mieszkalnych, a częściowo - do odwodnienia ulic. Rozpatruje się uporządkowanie, w porozumieniu z Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śl., stanu technicznego i majątkowego tych odcinków kanalizacji. Zakłada się, że część z tych sieci, w przypadku ich odpowiedniego stanu technicznego i zaprzestania odprowadzania nimi ścieków bytowych, będzie mogła pełnić rolę kanalizacji deszczowej.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Rydułtowy na lata 2017 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024 (Uchwała Nr 31.290.2017 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 27 kwietnia 2017r.) zakłada konieczność poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych (w tym - zapewnienie mieszkańcom wody do picia wysokiej jakości) poprzez eliminację zrzutu nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych do wód,

³⁶ aglomeracja - teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych; aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2 000 powinny być wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych, zakończone oczyszczalniami ścieków, zgodnie z ustaleniami krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (art. 43 ustawy - Prawo wodne)

³⁷ oczyszczalnia o przepustowości 3995 m³/d, mechaniczno - biologiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów, zmodernizowana i rozbudowana w latach 2005 - 2007; nie ma potrzeby rozbudowy lub modernizacji oczyszczalni (jej obciążenie wynosi niespełna 50%)

³⁸ Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (zespół urządzeń oczyszczających ścieki bytowo-gospodarcze i odprowadzających je w stanie oczyszczonym do gruntu lub wód powierzchniowych) będzie realizowany na terenach, na których nie ma możliwości podłączenia do istniejącego zbiorczego systemu kanalizacyjnego lub przed 2020 r. system ten nie zostanie wykonany

³⁹ w ostatnich latach wybudowano lub zmodernizowano (całkowicie lub częściowo) kanalizację deszczową m.in. w rejonie Rynku i Rydułtowskiego Centrum Kultury oraz ul. Gen. Józefa Bema, ul. Romualda Traugutta i Marcina Strzody, Strzelców Bytomskich, Niwki, Andrzeja Struga, Wojciecha Korfantego i Szczerbickiej. Miasto planuje przejście kanalizacji deszczowej oraz zbiornika retencyjnego przy ul. Jana Barcioka powstałych w ramach budowy centrum handlowego przy ul. Raciborskiej

budowę kanalizacji deszczowej z podczyszczaniem wód deszczowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, a także inwentaryzację studni kopanych i ich zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem..

Odrębny system odprowadzania wód słonych posiada PGG S.A. KWK ROW Ruch Rydułtowy. W kopalni funkcjonuje układ wodno - mułowy, stanowiący element systemu przeróbki odpadów wydobywczyczych w Zakładzie Przeróbki Mechanicznej Węgla. Okresowo, w zależności od potrzeb albo w stanach awaryjnych dokonywane są zrzuty wód popłuczkowych na ziemne osadniki mułowe (o łącznej pojemności 125 tys. m³).

System energetyczny. Infrastruktura telekomunikacyjna

Bilans energetyczny

Według uchwały Nr 3.36.2018 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Rydułtowy, zapotrzebowanie energetyczne miasta w zakresie mocy wynosi ok. 722 GWh/rok (2 599,7 Tj/rok). W zaopatrzeniu w energię ogółem podstawowe znaczenie ma energia elektryczna (63,6%), węgiel (21,7%) oraz ciepło sieciowe (11,0%). Inne źródła mają marginalne znaczenie. Głównymi odbiorcami energii jest mieszkalnictwo (70,5%), handel, usługi i przemysł to około 18% udziału w rynku energii. Na terenie Rydułtów występują trzy sieciowe nośniki energii – energia elektryczna, gaz ziemny oraz ciepło sieciowe.

Zaopatrzenie w ciepło

Energia ciepła wytwarzana jest przez spalanie paliw stałych (głównie węgiel kamienny w postaci pierwotnej, w tym złej jakości) i gazowych w lokalnych kotłowniach i paleniskach domowych oraz w Ciepłowni „Rydułtowy” (kotłownia węglowa o łącznej mocy 58 MW).

Sieć ciepłownicza (wodna wysokoparametrowa), o długości około 42,7 km, obejmuje środkową część miasta (Orłowiec i część śródmieścia). Z dostawy ciepła sieciowego korzysta 25 - 30% mieszkańców, głównie w budynkach wielorodzinnych. Ciepłociągi są doprowadzone również do około 240 budynków jednorodzinnych, jednak nie są one wykorzystywane z powodów ekonomicznych (lub stanowią drugie źródło ciepła).

Sieć ciepła składa się z czterech magistral: Orłowiec i Leon II (dwuparametrowe 2xDN250, DN150), Leon III (dwuparametrowa 2xDN200, DN150) oraz Anna (jednoparametrowa 2xDN250, łącząca Ciepłownię Rydułtowy z EC Anna w Pszowie (możliwość awaryjnej dostawy ciepła). Właścicielem sieci jest Ciepłownia „Rydułtowy” Sp. z o.o., posiadająca koncesję na wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja ciepła. Stan sieci jest zły (rocznie straty ciepła wynoszą ponad 25%).

W Lokalnym Programie Rewitalizacji wskazuje się na konieczność modernizacji systemu ciepłowniczego (wymiana sieci, modernizacja źródła ciepła). Ciepłownia Rydułtowy Sp. z o.o.

rozważa rozbudowę sieci w rejonach o spodziewanym znacznym zapotrzebowaniu na ciepło (rejon ul. Raciborskiej, Gen. Józefa Bema, Strzelców Bytomskich, Adama Mickiewicza i Stanisława Ligonja oraz Władysława Łokietka, szyb Leon IV). Plan rozwoju Ciepłowni Rydułtowy Sp. z o.o. zakłada rozbudowę sieci ciepłowniczej w rejonie ul. Romualda Traugutta.

Pozostała część Miasta Rydułtowy zaopatrywana jest w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła i systemów grzewczych.

Ciepłownia Rydułtowy Sp. z o.o. w latach 2013 – 2015 przewidywała realizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych (pompy ciepła wykorzystujące energię z wody pochodzącej z KWK „Rydułtowy” [moc około 3MW], układy zgazowania i kotły do spalania biomasy [moc do 10 MW], moduły fotowoltaiczne i układy solarne [moc po około 1MW]), układ kogeneracyjny oparty o gaz z odmetanowania kopalni z wykorzystaniem silnika gazowego o mocy wytwórczej w zakresie energii elektrycznej 4,7 MW).

Zaopatrzenie w gaz

Zgodnie z informacją przekazaną przez Polską Spółkę Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze na terenie Rydułtów posiada sieć gazową:

- 1) niskiego ciśnienia o średnicach $\varnothing 50$, $\varnothing 80$, $\varnothing 100$, $\varnothing 150$, $\varnothing 250$ stalową;
- 2) niskiego ciśnienia o średnicach $\varnothing 63$, $\varnothing 110$, $\varnothing 160$ wykonaną z rur PE;
- 3) średniego ciśnienia o średnicach $\varnothing 25$, $\varnothing 32$, $\varnothing 63$, $\varnothing 160$, $\varnothing 250$, $\varnothing 315$ wykonaną z rur PE.

Miasto zasilane jest z stacji redukcyjno pomiarowej II° o przepustowości Q=600 m³/h znajdującej przy ul. Sobieskiego oraz z stacji redukcyjno pomiarowej II° o przepustowości Q=1600 m³/h znajdującej się przy ul. Obywatelskiej.

Wszelkie inwestycje związane z rozbudową sieci gazowej będą realizowane w miarę występowania przyszłych potencjalnych odbiorców o warunki techniczne podłączenia do sieci gazowej i spełniającej warunek opłacalności ekonomicznej.

W rejonach nie objętych gazowym systemem przewodowym wykorzystywany jest gaz propan - butan ze zbiorników indywidualnych.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Na obszarze Miasta Rydułtowy znajdują się istniejące urządzenia i sieci elektroenergetyczne, będące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach:

1. jedenaście linii napowietrznych WN 110 kV, relacje:

- a) Rydułtowy-Pszów,
- b) Rydułtowy-Wodzisław,
- c) Rydułtowy-Leona1;
- d) Rydułtowy-Leona 2;
- e) Rydułtowy-Piaskowa;
- f) Rydułtowy-Brzezcie;
- g) Kuźnia Raciborska-Rydułtowy;
- h) Wielopole-Rydułtowy;
- i) Wielopole-Radlin;
- j) Rydułtowy-Radlin;
- k) Rydułtowy-Rydułtowy Leona 1 i 2,

2. odcinek linii kablowej WN 110 kV relacji Rydułtowy-Rydułtowy Leona TR3,

3. dwie stacje elektroenergetyczne WN/SN (Rydułtowy (RYD) 110 kV oraz Rydułtowy Leona (RYN) 110/20/6 kV),

4. linie napowietrzne i kablowe SN 20 kV,

5. linie napowietrzne i kablowe nN,

6. linie napowietrzne i kablowe oświetlenia ulicznego nN,

7. stacje transformatorowe SN/nN.

W Rydułtowach na dzień sporządzenia zmiany Studium nie ma i nie planuje się linii elektroenergetycznych o napięciu 220 kV i wyższym.

Odnawialne źródła energii

Według Programu ochrony środowiska miasta Rydułtowy niezbędne jest zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo energetycznym (m.in. budowa kolektorów słonecznych i rozwój upraw roślin energetycznych).

Możliwości wykorzystania odnawialnych zasobów paliw i energii są w Rydułtowach nieznaczące (brak możliwości wykorzystania energii: wiatru [ze względu na zbyt niską średnioroczną prędkość wiatru], geotermalnej [brak potencjału], biomasy [możliwość wykorzystania drewna w małych i średnich kotłowniach] oraz biogazu [mały potencjał wykorzystania biogazu z biogazowni rolniczych]).

Istnieją średnio dogodne warunki do wykorzystania kolektorów słonecznych (uzasadnione jest jedynie stosowanie instalacji solarnych do przygotowania ciepłej wody użytkowej i podgrzewania powietrza), a także możliwości wykorzystania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych.

Na terenie miasta począwszy od listopada 2016 r. wykorzystywany jako paliwo jest metan, pochodzący z procesu odmetanowania pokładów węgla. Inwestycję w postaci zabudowy agregatu prądotwórczego na gaz z odmetanowania kopalni wraz z budową nowego gazociągu łączącego stację odmetanowania z silnikiem gazowym prowadziła PGG Oddział ROW Ruch „Rydułtowy”. Efektem gospodarczego wykorzystania metanu jest produkcja energii elektrycznej i ciepłej. Ciepłownia Rydułtowy Sp. z o. o. rozważa również możliwość energetycznego wykorzystania metanu pochodzącego z pokładów węgla.

W mieście Rydułtowy istnieją lokalne instalacje solarne wykorzystywane na cele przygotowania ciepłej wody użytkowej (c.w.u.) oraz ogniwa fotowoltaiczne. Dodatkowo, zlokalizowane są również instalacje z pompami ciepła (powietrzne i gruntowe). W 2014 roku na budynkach użyteczności publicznej (Zespół Szkół w Rydułtowach, Publiczne Przedszkola nr 2, 3, 4) zainstalowane zostały instalacje solarne na potrzeby przygotowywania ciepłej wody użytkowej. Ponadto Miasto posiada jedną instalację fotowoltaiczną generującą energię elektryczną z promieniowania słonecznego na obiekcie Gimnazjum nr 1 przy ul. Strzelców Bytomskich 13. Zaprojektowany układ generuje moc szczytową na poziomie 21,76 kW i składa się z dwóch układów cienkowarstwowych paneli montowanych na południowej elewacji budynku oraz układu polikrystalicznych

ogniów krzemowych zamontowanych na dachu budynku. Aktualnie całość energii wyprodukowanej wykorzystywana jest na bieżące funkcjonowanie budynku.

W zakresie energii metanu istnieje niewykorzystany potencjał tego gazu z odmetanowania pokładów węgla, odprowadzanego obecnie do atmosfery. Ciepłownia Rydułtowy Sp. z o.o. rozważa możliwość energetycznego wykorzystania metanu z pokładów węgla.

Miasto Rydułtowy uzyskało dofinansowanie:

– na projekt związany z poprawą jakości powietrza w konkursie nr RPSL.04.01.03-IZ.01-24-199/17 z poddziałania 4.1.3. Odnawialne źródła energii. Projekt dotyczy 341 instalacji odnawialnych źródeł energii (252 wniosków mieszkańców – nabór odbył się w roku 2018). Instalacje obejmują 166 instalacji fotowoltaicznych, 29 instalacji solarnych, 21 pomp ciepła c.w.u. i 125 kotłów na biomasę;

– na projekt „Łączymy z energią” - montaż instalacji OZE dla budynków mieszkalnych na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego”. Projekt „Łączymy z energią” w zakresie Miasta Rydułtowy dotyczy 179 instalacji odnawialnych źródeł energii. W ramach tego projektu na terenie miasta Rydułtowy realizowane są 133 wnioski mieszkańców, w ramach których zostaną zamontowane:

- 92 instalacje fotowoltaiczne,
- 18 pomp ciepła do c.w.u.,
- 69 kotłów na pellet.

Infrastruktura telekomunikacyjna

Łączność przewodową w mieście zapewniają linie telefoniczne napowietrzne i kablowe. W zakresie łączności bezprzewodowej Rydułtowy znajdują się w zasięgu telefonii komórkowej drugiej generacji (GSM/GPRS/EDGE) i częściowo trzeciej generacji (UMTS/HSDPA). W mieście i w jego bezpośrednim otoczeniu zlokalizowanych jest kilka stacji bazowych telefonii komórkowej⁴⁰ (ul. Leona 2, Plebiscytowa 9, Romualda Traugutta 295 oraz w Rybniku [Raciborska 26] i Pszowie [Lipowa 71]).

Ustalono lokalizację regionalnej sieci szerokopasmowej dla inwestycji pn. "Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa Relacja: Wodzisław Śląski - Rybnik (decyzja Wojewody Śląskiego nr 12/2012 z dnia 20 grudnia 2012 r.), usytuowanej w Rydułtowach w pasach drogowych ul. Marcina Strzody, Romualda Traugutta, gen. Józefa Bema i Raciborskiej.

Gospodarka odpadami

W Rydułtowach wytwarza się rocznie około 9 tys. Mg odpadów komunalnych, w tym około 10 Mg odpadów niebezpiecznych. Na terenie miasta nie funkcjonują instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne są wywożone na instalacje komunalne w Jastrzębiu-Zdroju, Knurowie i Dzierżysławiu. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych znajduje się przy ul. Jesionowej i funkcjonuje od 2015 r. Do PSZOKu mieszkańcy mogą oddawać odpady tj.: papier, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, metale, szkło, bioodpady, odpady niebezpieczne, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, przeterminowane leki, odpady tekstyliów i odzieży oraz odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory.

W Rydułtowach zlokalizowane są instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne, głównie związane z produkcją kruszyw i betonu oraz z oczyszczaniem ścieków:

- ul. Leona 2, 44-951 Rydułtowy – Przenośny węzeł krusząco-sortujący do produkcji kruszyw,
- ul. Bohaterów Warszawy 152 D, 44-280 Rydułtowy – Węzeł betoniarski, Wytwórnia Betony Towarowego,
- ul. Bohaterów Warszawy 152 D, 44-280 Rydułtowy – Zielony Śląsk Sp. z o.o., Linia technologiczna izoling, plac składowy
- ul. Mickiewicza 9, 44-280 Rydułtowy – Węzeł betoniarski
- ul. Obywatelska 97, 44-280 Rydułtowy – Krata bębnowa Famet/krata łukowa, układ podajników ślimakowych.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Rydułtowy przyjętym uchwałą nr 26.255.2017 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 19 stycznia 2017 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Rydułtowy (Dz. Urz. Woj. Śl. poz. 544 z późn. zm.) właściciele

⁴⁰ ul. Leona 2: 2913 - Play UMTS2100, 2179 - Orange GSM1800 GSM900 UMTS2100, ul. Plebiscytowa 9: 50258 - T-Mobile GSM1800 GSM900 UMTS2100, ul. Romualda Traugutta 295: 12430 - Orange GSM900), Pszów, ul. Lipowa 71: 22111 - Plus GSM900, Nordisk CDMA420, Rybnik, ul. Raciborska 260: 22637 - Plus GSM900, UMTS2100

nieruchomości mają obowiązek wyposażenia ich w dostateczną liczbę pojemników na odpady komunalne o określonej minimalnej pojemności (pojemniki przeznaczone do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych o minimalnej pojemności 80 l) oraz worków o minimalnej grubości⁴¹ oraz prowadzenia selektywnego zbierania następujących frakcji odpadów: papier, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, metale, szkło, bioodpady, odpady niebezpieczne, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, przeterminowane leki, odpady tekstyliów i odzieży oraz odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory oraz żużle i popioły z budynków ogrzewanych paliwem stałym

Miasto realizuje Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Rydułtowy (Uchwała Nr 17.127.2012 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 19 stycznia 2012 r.). Celem programu jest usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta do 2032 r., zgodnie z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu”. Ilość materiałów zawierających azbest na terenie Rydułtów szacuje się na 135 818 Mg (głównie płyty azbestowo-cementowe, stanowiące pokrycie dachowe w budynkach mieszkalnych i gospodarczych). W latach 2003 - 2010 usunięto 370,29 Mg azbestu.

Nieobowiązujący Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Miejskiej Rydułtowy na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016 (Uchwała Nr XL/352/10 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 29 stycznia 2010 r.) przewidywał jako zadania priorytetowe prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, kontynuację programu usuwania azbestu oraz zamknięcie i rekultywację dzikich składowisk odpadów.

Sejmik Województwa Śląskiego przyjął „Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016 – 2022” (Dziennik Urzędowy województwa Śląskiego rok 2017 poz. 2854. Uchwała nr V/37/7/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016 – 2022). W planie ustalono podział województwa na trzy regiony gospodarki odpadami komunalnymi tzw. RGOK, w których Rydułtowy zaliczono do Regionu III obejmującego gminy: Bestwina, Bielsko-Biała, Bieruń, Bojszowy, Brenna, Buczkowice, Chełm Śląski, Chybie, Cieszyn, Czechowice-Dziedzice, Czernichów, Czerwionka-Leszczyny, Dębowiec, Gaszowice, Gierałtówice, Gilowice, Goczałkowice-Zdrój, Godów, Golezów, Gorzyce, Hażlach, Imielin, Istebna, Jasienica, Jastrzębie-Zdrój, Jaworze, Jejkowice, Jeleśnia, Knurów, Kobiór, Kornowac, Koszarawa, Kozy, Krzanowice, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Łędziny, Lipowa, Lubomia, Lyski, Łaziska Górne, Łękawica, Łodygowice, Markłowice, Mikołów, Milówka, Mszana, Nędza, Ornontowice, Orzesze, Pawłowice, Pilchowice, Porąbka, Pszczyzna, Pszów, Racibórz, Radlin, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Rudnik, Rybnik, Skoczów, Sośnicowice, Strumień, Suszec, Szczyrk, Ślemień, Świerklany, Świnna, Tychy, Ujsoły, Ustroń, Węgierska Górka, Wilkowice, Wisła, Wodzisław Śląski, Wryy, Zebrzydowice, Żory, Żywiec. Region III wskazuje 7 regionalnych instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) oraz 11 regionalnych instalacji przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów. Przyjęto, że docelowo w każdym z regionów zapewniona zostanie odpowiednia przepustowość instalacji do przetwarzania odpadów. W planie stwierdza się, że realizacja zadań własnych gmin w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi będzie wymagała – poza selektywnym zbieraniem odpadów – również ich termicznego przetwarzania z wykorzystaniem technologii zapewniających produkcję ciepła i energii elektrycznej. Do czasu powstania instalacji termicznego przekształcania odpadów podstawową metodą zagospodarowania odpadów komunalnych będzie ich mechaniczno-biologiczne przetwarzanie.

Zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymanie czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579 z późn. zm.), z dniem jej wejścia w życie tj. 6 września 2019 r. straciła moc uchwała w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami. Od dnia 6 września 2019 r. zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1439) regionalne instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych stały się instalacjami komunalnymi. Jednocześnie uchylony został obowiązek przekazywania odpadów zielonych odebranych od właścicieli nieruchomości bezpośrednio do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów.

⁴¹ W zabudowie jednorodzinnej – do worków o min. pojemności 60l (papier – worek w kolorze niebieskim o min. grubości 50 µm; odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe – worek w kolorze żółtym o min. grubości 45 µm; szkło – worek w kolorze zielonym o min. grubości 70 µm; bioodpady – worek w kolorze brązowym o min. grubości 50 µm. Na drogach publicznych odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach o minimalnej pojemności 15 l, ustawionych w miejscach i liczbie umożliwiającej swobodne korzystanie z nich przez przechodniów. Kosze uliczne należy rozmieszczać na chodnikach w odległości nie większej niż 1000 m od siebie, przejściach dla pieszych, w sąsiedztwie wiaty przystankowej przystanków komunikacji publicznej, a w przypadku braku wiaty przystankowej, w sąsiedztwie oznaczenia przystanku.

Natomiast odpady komunalne pochodzące z nieruchomości niezamieszkałych są odbierane przez podmiot, który zawarł umowę z Miastem Rydułtowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Uchwałą nr 13.141.2019 z dnia 21 listopada 2019 r. Rada Miasta Rydułtowy uchyliła uchwałę w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Ww. uchwała weszła w życie z dniem 1 lipca 2020 r. Takimi nieruchomościami są m.in. wszystkie obiekty, w których prowadzona jest działalność gospodarcza, budynki przeznaczone na potrzeby handlu, gastronomii, usług, oświaty, kultury, obiekty produkcji, domki letniskowe, ogródki działkowe, cmentarze, budynki biurowe. W związku z powyższym właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne będą zobowiązani do zawarcia we własnym zakresie indywidualnej umowy z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne.

Gospodarka odpadami wydobywczymi

Gospodarka odpadami wydobywczymi prowadzona przez KWK ROW Ruch Rydułtowy należy do Polskiej Grupy Górniczej S.A. Odpady uzyskane w procesie technologicznym wykorzystywane są do:

- a) odzysku i zagospodarowania przez obce podmioty gospodarcze posiadające stosowne decyzje w zakresie gospodarki odpadami oraz przez osoby fizyczne do celów własnych,
- b) produkcji kruszyw przez kopalnię lub obce podmioty gospodarcze,
- c) realizacji inwestycji pn. „Budowa i kształtowanie bryły krajobrazowej wraz z zagospodarowaniem terenu przy szybie Leon II KWK ROW Ruch Rydułtowy zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy, posiadanymi decyzjami administracyjnymi z kruszyw powstałych na bazie odpadów wydobywczych oraz odpadów wydobywczych.

Kopalnia posiada pozwolenie na wytwarzanie odpadów w związku z eksploatacją instalacji do produkcji węgla, które obejmuje wytwarzanie odpadów oraz określenie miejsca i sposobu magazynowania i zagospodarowania odpadów.

Wszystkie odpady za wyjątkiem odpadów komunalnych jest odzyskiwana na miejscu lub poprzez podmioty gospodarcze posiadające odpowiednie pozwolenia na podstawie zawartych umów przez kopalnię.

19. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego na obszarze miasta zapisane zostały zadania służące realizacji ponadlokalnego celu publicznego:

- zadania wynikające z budowy i przebudowy drogi wojewódzkiej 935;
- zadania wynikające z budowy i przebudowy drogi wojewódzkiej 933;
- zadania wynikające z objęcia linii kolejowej przebiegającej przez Miasto projektem Budowy Szybkiej Kolei Regionalnej oraz objętej projektem modernizacji i rewitalizacji linii,
- zadania wynikające z zapewnienia spójnej sieci dróg/tras przebiegających przez całe województwo śląskie;
- zadania wynikające z zapewnienia płynnych przesiadek komunikacyjnych w województwie śląskim.

20. OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

Na obszarze miasta Rydułtowy stwierdzono występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w oparciu o zapisy Ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. art. 16 pkt 34 za obszary szczególnego zagrożenia powodzią rozumie się:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- d) pas techniczny.

21. OGRANICZENIA W ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM I W PRZEZNACZANIU TERENÓW NA OKREŚLONE CELE

Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym i przeznaczeniu terenów na określone cele na obszarze miasta wynikają z występowania w jego granicach szczególnych stref, obszarów i obiektów podlegających ochronie lub ograniczeniom w ich zagospodarowaniu, ustalonym na podstawie ustaw, aktów wykonawczych i zarządzeń uprawnionych organów. Przeznaczenie terenów na różne cele i zasady lokalizacji zabudowy ograniczają również powszechnie obowiązujące przepisy, głównie z zakresu prawa budowlanego i aktów wykonawczych do tej ustawy, a także zalecenia (nie mające mocy prawnej), formułowane przez różne podmioty (m.in. zarządców wód i infrastruktury).

Ochrona wód

Zgodnie z ustawą - Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.) obowiązuje zakaz grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu oraz zakaz lub uniemożliwienie przechodzenia przez ten obszar. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, które występują na terenie miasta Rydułtowy zakaz jest gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych czy środków chemicznych i substancji które mogą zanieczyścić wody, jak również prowadzenia przetwarzania odpadów lub ich składowania. Na tych terenach zakazuje się również lokalizowania nowych cmentarzy.

Ochrona granicy lasu

Minimalna odległość budynków od granicy lasu z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe wynosi 12 m (Obwieszczenie Ministra Inwestycji o Rozwoju z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie) [Dz. U. z 2019 r. poz. 1065]).

Pasy izolujące tereny cmentarne

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. Nr 52, poz. 315), odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych powinna wynosić co najmniej 150 m. Odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 m do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone (przepisów tych nie stosuje się do cmentarzy istniejących, jeżeli ich zastosowanie uniemożliwiłoby korzystanie z cmentarza, a inspektor sanitarny nie sprzeciwia się korzystaniu z tego cmentarza).

Ograniczenia wynikające z sąsiedztwa linii kolejowej

Na terenach położonych w sąsiedztwie linii kolejowej minimalna odległość budowli i budynków od granicy obszaru kolejowego wynosi 10 m i nie mniej niż 20 m od osi skrajnego toru. W przypadku budynków o funkcjach chronionych przed hałasem, odległość od obszaru kolejowego należy zwiększyć w celu zachowania norm dopuszczalnego hałasu w środowisku (ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1043 z późn. zm.)). Wykluczony z zabudowy powinny być również tereny sąsiadujące z tunelem kolejowym w pasie o szerokości określonej indywidualnie.

Odległości zabudowy od dróg; strefy infrastruktury technicznej

Minimalne odległości obiektów budowlanych od zewnętrznych krawędzi jezdni dróg powiatowych (8 m w terenach zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę) i gminnych (6 m) reguluje ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 470 z późn. zm.).

Szerokość stref technicznych jest zróżnicowana w zależności od rodzaju i parametrów sieci oraz obiektów infrastruktury technicznej. W sytuacji Rydułtów istotne znaczenie mają biegnące przez obszar miasta wodociągi magistralne oraz napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego i średniego napięcia. Właściciel (GPW S.A.) wodociągów magistralnych DN 1000 mm oraz DN 500 mm wnosi o ustanowienie strefy technicznych o szerokości po odpowiednio 8 m i 5 m, w których nie należy budować obiektów, sadzić drzew i krzewów, a ogrodzenia, drogi i place wykonywać można tylko z materiałów rozbieralnych.

Zarządca infrastruktury elektroenergetycznej wnosi o uwzględnienie stref ochronnych, wolnych od zagospodarowania i zadrzewienia wzdłuż linii napowietrznych o szerokościach: 15 m od skrajnych przewodów linii napowietrznych WN 110 kV, 10 m od skrajnych przewodów linii napowietrznych średniego napięcia, a także 5 m od skrajnych przewodów linii napowietrznych niskiego napięcia (przy czym dopuszcza zagospodarowanie terenu w strefach pod warunkiem uzgodnienia z nim szczegółowej lokalizacji obiektów).

Ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikające z rzeźby terenu, skutków eksploatacji węgla kamiennego, w tym ograniczenia zabudowy w sąsiedztwie zlikwidowanych szybów oraz związane z ochroną przyrody i zabytków przedstawiono w rozdz., odpowiednio, 6.6 i 7.

22. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego określono:

- 1) rangę gminy i jej strukturę osadniczą;
- 2) wnioski z dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenów oraz stanu ładu przestrzennego;
- 3) wnioski ze stanu prawnego gruntów;
- 4) stan systemu komunikacji;
- 5) stan systemów infrastruktury technicznej;
- 6) stan środowiska z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska;
- 7) geologię obszaru i zasoby wód podziemnych oraz kopaliny;
- 8) obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody;
- 9) stan dziedzictwa kulturowego i jego ochrony;
- 10) obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych;
- 11) warunki życia mieszkańców;
- 12) potrzeby i możliwości rozwoju gminy;
- 13) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- 14) odniesienie do gminy Poręba w Strategii Rozwoju i Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego;
- 15) zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Wpływ na możliwości realizacji celów rozwoju gminy oraz ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego mają następujące uwarunkowania:

- położenie gminy w województwie śląskim, w sąsiedztwie istotnych jednostek miejskich (Pszów, Radlin, Rybnik) przyczynia się do postępującej presji urbanizacji, która stwarza szansę rozwoju miasta oraz umacnia powiązania gospodarcze;
 - obecny przebieg dróg wojewódzkich 935 i 933 planowanych do realizacji, zapewnia na sprawne połączenie komunikacyjne z sąsiednimi gminami;
 - z racji pokrycia powierzchni miasta w 75% planami zagospodarowania przestrzennego w okresie 2014-2019 wydano łącznie 81 decyzji o warunkach zabudowy;
 - wpływ na atrakcyjność gminy ma niewątpliwie zróżnicowany charakter zagospodarowania i użytkowania terenu - na terenie miasta Rydułtowy przeważają użytki rolne – około 54% powierzchni miasta, a grunty leśne zajmują tylko 2,61% powierzchni miasta. Obszar miasta zajmowany przez grunty zabudowane i zurbanizowane jest pokryty w 34,19% całej powierzchni miasta;
 - na terenie miasta Rydułtowy liczba budynków mieszkalnych wzrastała sukcesywnie (średnio 20 budynków/rok), równocześnie liczba ludności spada (średnio 29 osób/rok);
 - wprowadzenie ograniczeń w sposobie zagospodarowania terenów zabudowy (intensywność, rodzaj usług i zakładów produkcyjnych, rozmieszczenie programu tak, aby nie dopuścić do degradacji wartości przyrodniczych obszaru gminy);
 - określenie przydatności terenów do zabudowy uwzględniającej uwarunkowania przyrodnicze;
 - negatywny wpływ eksploatacji górniczej na ukształtowanie terenów;
 - rozwijający się rynek pracy, głównie w sektorze prywatnym usługowym;
 - występowanie obiektów i obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych tj. obiektów i obszarów przyrodniczych oraz dóbr dziedzictwa kulturowego;

- rozwinięta istniejąca i planowana sieć dróg lokalnych,
- zaawansowanie w rozwój lokalnej sieci infrastruktury technicznej;
- ograniczeń zagospodarowania terenów wynikających z: terenów zamkniętych od kolei, stref technicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych, stref od cmentarzy, czy też stref ograniczeń wysokości zabudowy lotniczych urządzeń naziemnych.

Wiele aspektów pozytywnie świadczy o przewadze rozwojowej i potencjalnie osadniczym mniejszych miast, położonych w województwie wysoce zurbanizowanym, a jednocześnie zlokalizowanym poza centralnymi strefami miejskich obszarów funkcjonalnych ponad dużymi ośrodkami miejskimi położonymi w centrum konurbacji. Stale wzrastająca mobilność ludności oraz nowoczesny styl życia wpływają na wzrost atrakcyjności obszarów zlokalizowanych w oddaleniu od dużych ośrodków miejskich.

Władze miasta Rydułtowy stawiają na ciągły, jednostajny rozwój gospodarczy i społeczny. Na podstawie danych dotyczących struktury dochodów i wydatków gminy, konsumpcji dóbr, warunków mieszkaniowych i wyposażenia w dobra trwałe użytkownika można przyjąć, iż warunki życia ludności są zadowalające. Populacja obszaru nawiązuje do ogólnokrajowych trendów, takich jak ubytek ludności czy też starzenie się społeczeństwa. Obecnie miasto charakteryzuje się umiarkowanie korzystną strukturą ludności w porównaniu z miastami centralnych stref miejskich obszarów funkcjonalnych. W ostatniej dekadzie obserwowany jest wzrost liczby osób osiedlających się w mieście, co świadczy o wysokiej atrakcyjności Poręby jako lokalizacji zamieszkania. Zmiany w liczbie ludności utrzymują się na wyrównanym poziomie przy niewielkiej tendencji spadkowej liczby ludności w latach 2009-2018.

Wzrasta również odsetek mieszkań korzystających z dostępu do mediów. Mieszkańcy mieszkają w coraz większych oraz lepiej wyposażonych mieszkaniach.

Potrzeby i możliwości rozwoju przestrzennego

Analiza potrzeb i możliwości rozwoju miasta Rydułtowy w odniesieniu do wskazań wojewódzkiego planu zagospodarowania przestrzennego i innych opracowań strategicznych (krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych) oraz rzeczywistych uwarunkowań lokalnych, prowadzi do następujących wniosków:

- Miasto znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie strefy miejskich obszarów funkcjonalnych.
- Na terenie gminy wskazano znaczne zasoby terenów mieszkaniowych będące obszarami potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o dobrych warunkach krajobrazowych.
- Przy ustalaniu kierunków zmian w strukturze przestrzennej należy dążyć do wyznaczania monofunkcyjnych obszarów, lub obszarów z określoną funkcją dominującą. Eliminować należy obszary wielofunkcyjne, zwłaszcza z konfliktowymi wobec siebie funkcjami.
- W obecnej niepewnej sytuacji demograficznej gmina wypada przeciętnie w porównaniu z sąsiednimi (podobnie rozwiniętymi) ośrodkami miejskimi biorąc pod uwagę liczbę napływowych osadników.
- Rolnictwo nie ma istotnego znaczenia dla gospodarki ze względu na znaczne powierzchnie stanowiące nieuprawiane tereny rolne.
- Na terenie gminy istnieją obszary potencjalnego rozwoju aktywności gospodarczej (produkcyjno-magazynowej) cechujące się umiarkowanymi warunkami komunikacyjnymi. Obszary te są interesujące dla inwestorów, jednak gmina musi stale dbać o swoją konkurencyjność względem gmin sąsiednich.
- Na terenie gminy występują udokumentowane złoża surowców w
- Prowadzona eksploatacja górnicza wpływa na zagospodarowanie terenów
- Przez teren gminy przebiegać będą nowe przebiegi dróg wojewódzkich 935 i 933 usprawniająca przepływ komunikacyjny.
- Zachowane zabytki budownictwa mogą przyczynić się do dynamicznego rozwoju turystyki pieszej i rowerowej.
- Polityka przestrzenna gminy powinna uwzględniać zmieniającą się sytuację gospodarczą w kraju, w tym niepewne warunki demograficzne. Przestrzeń gminy, jako dobro naturalne i ograniczone (nieodnawialne), powinna podlegać ochronie poprzez gospodarkę racjonalną i oszczędną.
- Niezbędna ochrona terenów dolin rzecznych przed zabudową, jak również przed wprowadzaniem barier powodujących ich fragmentaryzację (przerwanie ciągłości).
- należy chronić przed dalszym zainwestowaniem najcenniejsze przyrodniczo tereny miasta (lasy, tereny zadrzewione, tereny łąk i pastwisk).
- ograniczyć możliwość pogorszenia się jakości wód powierzchniowych i podziemnych m. innymi poprzez rozwój sieci kanalizacyjnej, likwidację bezpośrednich zrzutów ścieków itp.

Część 2
KIERUNKI
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
(USTALENIA STUDIUM)

Spis treści

1.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	3
1.1.	Cele polityki przestrzennej, kierunki zmian w strukturze przestrzennej	3
1.2.	Struktura przestrzenna miasta	3
1.3.	Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów	5
1.4.	Zasady zagospodarowania przestrzennego	6
1.5.	Ograniczenia zmian w przeznaczeniu terenów	10
2.	KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW	11
2.1.	Kierunki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów. Tereny wyłączone spod zabudowy	11
2.2.	Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.....	12
2.3.	Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu	13
3.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK.....	14
3.1.	Obszary występowania złóż kopalin. Obecne i przyszłe potrzeby eksploatacji tych kopalin. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	14
3.2.	Ochrona wód.....	14
3.3.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	15
3.4.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	15
3.5.	Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne ..	16
3.6.	Ochrona powietrza i klimatu	16
3.7.	Ochrona przed hałasem i innymi zagrożeniami.....	17
4.	Obszary oraz zasady ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego	18
5.	Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	18
6.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	20
6.1.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji	20
6.2.	Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	22
7.	Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego	23
7.1.	Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	23
7.2.	Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa	23
8.	Pozostałe ustalenia studium	24
8.1.	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych	24
8.2.	Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości	24
8.3.	Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	24
8.4.	Obszary przestrzeni publicznej	24
8.5.	Obszary, dla których Gmina zamierza przystąpić do sporządzenia planu miejscowego	25
8.6.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Ochrona przeciwpowodziowa	25
8.7.	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, obszary zdegradowane	25
8.8.	Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez komisję planowania przy radzie ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa	26
8.9.	Obszary, na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.....	26
8.10.	Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady	27

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

1.1. Cele polityki przestrzennej, kierunki zmian w strukturze przestrzennej

- 1) Celem polityki przestrzennej miasta Rydułtowy jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju miasta w zakresie związanym z zagospodarowaniem przestrzennym. Polityka przestrzenna zasadza się na zapewnieniu możliwości realizacji zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej oraz indywidualnych potrzeb mieszkańców miasta, związanych z zagospodarowaniem przestrzennym, w tym na tworzeniu warunków sprzyjających gospodarczemu rozwojowi miasta, a także na zapewnieniu możliwości realizacji ponadlokalnych zadań publicznych.
- 2) Polityka przestrzenna gwarantuje trwałość i możliwość rozwoju zasadniczych funkcji miasta, w szczególności mieszkaniowych, górnictwa węgla kamiennego oraz usług - w niektórych dziedzinach o znaczeniu ponadlokalnym. Polityka ta zapewnia jednocześnie ochronę zasobów środowiska, w tym zasadniczych elementów struktury przyrodniczej oraz dziedzictwa kulturowego miasta, a także - w zakresie związanym z zagospodarowaniem przestrzennym - umożliwia poprawę jakości środowiska.
- 3) Zasadnicze kierunki kształtowania struktury przestrzennej miasta, w tym kierunki zmian tej struktury, polegać będą na:
 - a) zachowaniu i wzmocnieniu funkcji usługowych centrum miasta oraz funkcji komunikacyjnych rejonu stacji kolejowej i znaczenia tych części miasta jako głównej przestrzeni publicznej;
 - b) utrwaleniu i ochronie zasadniczych elementów struktury przyrodniczej (dolin i lasów) oraz dziedzictwa kulturowego miasta;
 - c) ewolucyjnym rozwoju terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej, głównie z wykorzystaniem rezerw terenów już wyznaczonych w dokumentach planistycznych;
 - d) rozwoju, w tym na poprawie dostępności, terenów rekreacyjno - sportowych i zieleni urządzonej, także poprzez rewitalizację i innego rodzaju przekształcenia już istniejących terenów o takich funkcjach;
 - e) istotnemu przekształceniu układu komunikacyjnego miasta poprzez budowę dróg wojewódzkich nr 933 i 935 w nowej lokalizacji (drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego); wpłynie to na zmianę warunków powiązania miasta z otoczeniem i powiązań wewnątrzmijskich oraz spowoduje wzrost walorów ekonomicznych niektórych fragmentów miasta usytuowanych w sąsiedztwie planowanych węzłów drogowych i skrzyżowań tych dróg z drogami niższych klas;
 - f) powstaniu nowych, znaczących struktur przestrzennych związanych z planowaną budową niektórych elementów infrastruktury miejskiej (cmentarz komunalny, park miejski), budową budowli ziemnej z wykorzystaniem odpadów wydobywczych oraz potencjalną możliwością lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w rejonie planowanego węzła dróg wojewódzkich nr 933 i 935.

1.2. Struktura przestrzenna miasta

- 1) Struktura przestrzenna miasta dzieli się na jednostki (strefy funkcjonalne i obszary o skonkretyzowanej funkcji), określone w tab. 1., zróżnicowane ze względu na kierunki przeznaczenia terenów położonych w ich obrębie, dla których w planach miejscowych należy przyjmować określone w dalszych ustaleniach studium kierunki przeznaczenia terenów i ograniczenia zmian w przeznaczaniu terenów.

Tab. 1. Struktura przestrzenna miasta - strefy funkcjonalne i obszary o skonkretyzowanej funkcji

STREFY FUNKCJONALNE I OBSZARY O SKONKRETYZOWANEJ FUNKCJI	SYMBOL NA RYSUNKU STUDIUM
strefy funkcjonalne	
usługowo - mieszkaniowa [centrum miasta]	UM
mieszkaniowo - usługowa	MU
usługowa	U
produkcyjno - usługowa	PU
terenów rolniczych, zieleni i wód	ZR
obszary o skonkretyzowanej funkcji	
tereny sportu i rekreacji	US
tereny zieleni urządzonej	ZP
budowla ziemna z zielenią urządzoną	B/ZP
ogrody działkowe	ZD
cmentarze	ZC
lasy (kompleksy leśne o powierzchni powyżej 5 ha)	ZL
drogi publiczne (klasy KDGP - KDD) ^{a)}	KD...
parkingi	KP
tereny kolejowe, tereny kolejowe z linią kolejową w tunelu	KK, KK/Z
tereny infrastruktury technicznej ^{b)}	IT
obszar górniczy dla wydobywania kopaliny metodą odkrywkową, po zakończeniu wydobycia - rekultywacja w kierunku leśnym	PG/ZL
obszar dawnego wydobywania kopaliny metodą odkrywkową - rekultywacja w kierunku leśnym	R/ZL

a) drogi klasy: GP - głównej ruchu przyspieszonego, G - głównej, Z - zbiorczej, L - lokalnej, D - dojazdowej;

b) tereny infrastruktury technicznej obejmują, odpowiednio do ich położenia - teren elektroenergetyki (stacja elektroenergetyczna [GPZ] Rydułtowy) i teren oczyszczania ścieków (miejska oczyszczalnia ścieków Rydułtowy).

- 2) Strefy funkcjonalne i obszary o skonkretyzowanej funkcji wyróżniono na rysunku studium oznaczeniami barwnymi i symbolami literowymi, określonymi w tab. 1. Granice stref i obszarów nie stanowią linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- 3) Z zastrzeżeniem dalszych ustaleń studium, granice te mogą być uściślane w planach miejscowych - odpowiednio do stopnia szczegółowości tych planów - w zakresie wynikającym z różnej skali rysunku studium (1:5000) i planu miejscowego (1:1000), w tym z uwagi na konieczność szczegółowego rozpoznania w planach miejscowych lokalnych uwarunkowań nie dających się przedstawić w skali rysunku studium, takich jak, uwarunkowania ekofizjograficzne, funkcjonalno - przestrzenne, związane ze strefami technicznymi sieci i obiektów infrastruktury technicznej lub ze stanem władania gruntami.
- 4) Ponadto, w pasie o szerokości do 25 m od granicy stref mieszkaniowo - usługowych (MU) i usługowych (U), położonym w strefie terenów rolniczych, zieleni i wód (ZR), można przyjmować w planach miejscowych inny, niż określony na rysunku studium zasięg tych stref, w szczególności - zasięg terenów możliwych do zabudowy, pod warunkiem, że nie będzie to naruszać gruntów leśnych i wód powierzchniowych, położonych w strefie terenów rolniczych, zieleni i wód, a także przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z lokalnych uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.
- 5) Granice terenów dróg publicznych, pokazane na rysunku studium, mogą ulegać zmianie w planie miejscowym w zakresie wynikającym z wielokryterialnej optymalizacji przebiegu dróg, uwzględniającej m.in. ukształtowanie terenu, stan jego zagospodarowania, granice własności gruntów oraz czynniki ekonomiczne, lub ze sporządzonych projektów budowlanych, albo z decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej ustalającej inne granice planowanych elementów układu drogowego. Dla terenów, które nie zostaną wykorzystane pod budowę dróg, znajdujących się w pasach drogowych, należy ustalać w planach miejscowych przeznaczenie zgodne z kierunkiem przeznaczenia terenów przyległych.

1.3. Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów

W strefach funkcjonalnych (wielofunkcyjnych) można ustalać w planach miejscowych różne funkcje (kierunki przeznaczenia) terenów - w zakresie określonym w tab. 2. oraz z uwzględnieniem ograniczeń w zmianach zagospodarowania, zawartych w dalszych ustaleniach studium.

Tab. 2. Kierunki przeznaczenia terenu możliwe do ustalenia w planie miejscowym w obrębie poszczególnych stref funkcjonalnych

strefa	kierunki przeznaczenia terenu możliwe do ustalenia w planie miejscowym ^{a)}
wszystkie strefy funkcjonalne	tereny zabudowy istniejącej - o przeznaczeniu zgodnym z rodzajem zabudowy
	tereny dróg ^{b)} i placów publicznych, parkingów, dróg wewnętrznych
	tereny infrastruktury technicznej ^{b)}
	tereny zieleni urządzonej
wszystkie strefy funkcjonalne z wyjątkiem strefy usługowo - mieszkaniowej (centrum miasta)	tereny naturalnych nieużytków (zieleni nieurządzonej)
	tereny zieleni objęte formami ochrony przyrody
	tereny wód powierzchniowych
strefa usługowo - mieszkaniowa (centrum miasta)	tereny zabudowy usługowej
	tereny zabudowy wielofunkcyjnej (usługowo - mieszkaniowej) ^{c)}
strefa mieszkaniowo - usługowa	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
	tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej ^{d)}
	tereny zabudowy wielofunkcyjnej (mieszkaniowo - usługowej) ^{c)}
	tereny zespołów garaży
	tereny zabudowy usługowej
	tereny sportu i rekreacji
	tereny zabudowy zagrodowej
strefa usługowa	tereny zabudowy usługowej
	tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ^{2e)}
	tereny zabudowy wielofunkcyjnej (usługowo - mieszkaniowej / produkcyjnej) ^{c)}
	tereny sportu i rekreacji
	tereny zespołów garaży
	tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
strefa produkcyjno - usługowa	tereny zabudowy techniczno - produkcyjnej (obiektów produkcyjnych), składów i magazynów
	tereny zabudowy usługowej
	tereny zabudowy wielofunkcyjnej (usługowo - produkcyjnej) ^{c)}
	tereny zespołów garaży
strefa terenów rolniczych, zieleni i wód	tereny rolnicze
	tereny lasów
	tereny ogrodów działkowych
	tereny sportu i rekreacji

a) określony rodzaj przeznaczenia terenu obejmuje również obiekty budowlane funkcjonalnie związane z poszczególnymi rodzajami zabudowy, takie jak: budynki gospodarcze i administracyjno - socjalne, garaże, wiaty, altany i tym podobne budynki, dojazdy i miejsca do parkowania oraz obiekty uzbrojenia terenu i inne urządzenia budowlane zapewniające możliwość użytkowania obiektów zgodnie z ich przeznaczeniem;

b) w planach miejscowych należy dokonać podziału dróg publicznych i terenów infrastruktury, odpowiednio, według klas funkcjonalno - technicznych dróg i rodzajów infrastruktury technicznej;

c) zabudowa wielofunkcyjna obejmuje budynki pełniące dwie lub więcej funkcji (m.in. mieszkania, handel lub inne usługi, albo usługi i nieuciążliwą produkcję);

d) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i wielofunkcyjna z udziałem zabudowy wielorodzinnej oraz zabudowa usługowa związana z zakwaterowaniem zbiorowym typu hotele jest dopuszczalna wyłącznie na obszarach wyposażonych w system kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych;

e) tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² - tylko na obszarze oznaczonym symbolem „WOH”

Dla niektórych kategorii przeznaczenia terenów, wymienionych w tab. 2, można przyjmować w planach miejscowych podział na szczegółowo określone rodzaje przeznaczenia, wynikające z istniejącego lub planowanego charakteru zabudowy lub innych sposobów użytkowania terenów, zwłaszcza w odniesieniu do terenów zabudowy usługowej. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych zwłaszcza sposobem użytkowania terenu lub specyfiką planowanego zamierzenia, dopuszczalne jest stosowanie również innych rodzajów przeznaczenia terenu, pod warunkiem, że nie będą one sprzeczne z kierunkami przeznaczenia terenu możliwymi do ustalenia w planie miejscowym dla określonej strefy (w tym stosowane w dotychczasowych planach miejscowych specyficzne rodzaje przeznaczenia terenu, niewymienione w tab. 2, takie jak tereny zieleni przydomowej lub tereny zieleni izolacyjnej).

W ustalaniu przeznaczenia terenu dla obszarów o skonkretyzowanej funkcji (monofunkcyjnych) należy kierować się funkcją danego obszaru, określoną w studium, przy czym dla obszarów określonych w tab. 1. jako „obszar dawnego wydobywania kopaliny metodą odkrywkową” można przyjmować w planie miejscowym przeznaczenie „tereny lasów” lub „tereny zieleni urządzonej”, dla obszaru określonego jako „obszar górniczy dla wydobywania kopaliny metodą odkrywkową” - w okresie istnienia obszaru górniczego należy przyjmować przeznaczenie „teren wydobywania kopaliny metodą odkrywkową”, po zakończeniu eksploatacji oraz po skreśleniu złoża kopaliny z bilansu zasobów złóż - przeznaczenie „tereny lasów” lub „tereny zieleni nieurządzonej”.

1.4. Zasady zagospodarowania przestrzennego

Strefa usługowo - mieszkaniowa (Centrum miasta)

Funkcjonalne Centrum Rydułtów z koncentracją usług ogólnomiejskich, zabytków i zieleni urządzonej. Oś śródmieścia stanowi przestrzeń publiczną (Rynek - ul. Ofiar Terroru, sięgająca [poza granicę strefy] rejonu planowanego zintegrowanego węzła przesiadkowego [stacja kolejowa - dworzec autobusowy]).

W planach miejscowych należy uwzględniać wymagania dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz zasady kształtowania przestrzeni publicznej, określone w dalszej części ustaleń studium, a także ograniczenia w zmianach zagospodarowania przestrzennego - polegające na obowiązku zachowania istniejących funkcji niektórych terenów, wskazanych na rysunku studium (w szczególności usług publicznych i terenów zieleni urządzonej).

Dominujący kierunek przeznaczenia terenów stanowią usługi, głównie o znaczeniu ogólnomiejskim, typowe dla centrów miast (administracja, handel, gastronomia i innego rodzaju usługi centrotwórcze) oraz zieleni urządzonej o różnych funkcjach, place i ulice, tworzące przestrzeń publiczną. Funkcja mieszkaniowa, istniejąca w niektórych fragmentach strefy, ma znaczenie drugoplanowe.

W planach miejscowych, ustalając przeznaczenie terenów i sposoby ich zagospodarowania, należy:

- tworzyć warunki do wzrostu udziału funkcji usługowych z jednoczesnym zachowaniem funkcji mieszkaniowej, jako niezbędnego składnika struktury centrum miasta;
- umożliwić kształtowanie zabudowy śródmiejskiej, o relatywnie znacznej intensywności zabudowy, jednak z zachowaniem jej niewielkich gabarytów, zgodnie z cechami zabudowy już ukształtowanej.

Należy wykluczyć rodzaje usług mogące powodować emisje zanieczyszczeń do środowiska oraz wiążące się z intensywnym ruchem samochodowym. Należy ustalić sposoby zaspokojenia potrzeb w zakresie miejsc parkingowych i realizacji tych miejsc, kierując się m.in. zasadą ograniczenia ruchu samochodowego w strefie centrum.

Strefa mieszkaniowo - usługowa

Obejmuje zróżnicowaną pod względem funkcji i charakteru zabudowę mieszkaniową, jedno - i wielorodzinną (w tym w zabudowie socjalnej), mieszkaniowo - usługową i usługową, a także, jako drugoplanowe - funkcje produkcyjne i zabudowę zagrodową (istniejącą). W planach miejscowych należy rozgraniczyć tereny według ich podstawowego przeznaczenia.

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej należy wyodrębnić kierując się istniejącym stanem zagospodarowania oraz aktualnym na okres sporządzania planu miejscowego zasięgiem (istniejącym lub planowanym) systemu odprowadzania ścieków komunalnych. Przeznaczenie terenów pod zabudowę usługową,

w tym z dopuszczalną funkcją produkcyjną, należy ustalać biorąc pod uwagę stan zagospodarowania oraz istniejący lub planowany stopień wyposażenia w infrastrukturę drogową i techniczną (dostępność do dróg publicznych oraz do poszczególnych rodzajów infrastruktury). Wyznaczając tereny zabudowy usługowej należy wykluczyć zagrożenie powstania konfliktów (funkcjonalno - przestrzennych i środowiskowych) pomiędzy działalnością gospodarczą a funkcją mieszkaniową terenów sąsiednich, w tym określić dopuszczalne sposoby lokalizacji takich działalności (m.in. stwierdzając o konieczności prowadzenia tych działalności jedynie w budynkach).

Zabudowę usługową, w tym realizowaną poprzez zmianę istniejącej funkcji mieszkaniowej budynków należy sytuować lub dopuszczać w pierwszym rzędzie na terenach obsługiwanych przez drogi publiczne o odpowiednich do klasy drogi parametrach technicznych, a także na terenach sąsiadujących z pasami drogowymi planowanych dróg wojewódzkich nr 933 i 935 oraz z innymi uciążliwymi środowiskowo elementami zagospodarowania. Na terenach znajdujących się w zasięgu ponadnormatywnej emisji zanieczyszczeń, w tym oddziaływania akustycznego planowanych dróg wojewódzkich, a także w zasięgu innych istniejących lub potencjalnych zagrożeń i uciążliwości należy wykluczyć możliwość rozwoju zabudowy mieszkaniowej.

W przypadku istniejącej zabudowy zagrodowej i innej służącej produkcji rolniczej w planach miejscowych należy wykluczyć możliwość prowadzenia uciążliwych środowiskowo kierunków produkcji rolniczej, takich jak fermy i ubojnie oraz wytwórnie grzybów lub podłoża do ich hodowli.

Strefa usługowa

W strefach usługowych dominujący kierunek przeznaczenia terenów powinny stanowić usługi, obejmujące zabudowę i inne elementy zagospodarowania służące prowadzeniu działalności usługowych (w tym handlu) - w zakresie rodzajowym zgodnym ze statystyczną klasyfikacją działalności.

W planach miejscowych można określać rodzaje dopuszczalnych (lub wykluczonych) usług na poszczególnych terenach, odpowiednio do ich położenia w strukturze miasta - zwłaszcza w odniesieniu do podziału na funkcje publiczne (społeczne) i pozostałe, biorąc pod uwagę funkcje usługowe, dla których ustalono w przepisach powszechnie obowiązujących normy dotyczące poziomów hałasu lub inne uwarunkowania.

Możliwość realizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² jest dopuszczalna na obszarze oznaczonym symbolem „WOH”, zgodnie z ustaleniami rozdz. 2.7.

Funkcje produkcyjno - magazynowe w strefie usługowej można ustalać w dalszej kolejności, jeśli nie jest to wykluczone innymi ustaleniami studium, preferując działalności składowo - magazynowe oraz kierując się w ich wyznaczaniu położeniem terenu w strukturze przestrzennej, jego powierzchnią, dostępnością komunikacyjną oraz stopniem wyposażenia w infrastrukturę techniczną, w szczególności w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych. Tereny zabudowy produkcyjnej mogą obejmować rodzaje działalności, które nie będą wywierały negatywnego wpływu na ład przestrzenny oraz lokalne warunki środowiskowe (zwłaszcza w zakresie emisji zanieczyszczeń).

Strefa produkcyjno – usługowa

W strefach produkcyjno - usługowych należy wykluczyć rodzaje zabudowy usługowej, dla których w przepisach dotyczących hałasu określono dopuszczalne poziomy hałasu, a także rodzaje usług (w szczególności innych publicznych [społecznych]), których lokalizacja w sąsiedztwie zabudowy produkcyjnej może powodować zaburzenie ładu przestrzennego.

Zabudowa techniczno - produkcyjna może obejmować różne rodzaje obiektów budowlanych służących produkcji (z zastrzeżeniem zakazu lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi), w tym - zwłaszcza na terenach KWK „Rydułtowy” i Ciepłowni Rydułtowy - wytwarzaniu energii elektrycznej i ciepłej, z możliwością funkcjonowania obiektów i instalacji, w których powstają odpady w ilości wymagającej pozwolenia na ich wytwarzanie oraz służącymi do magazynowania i odzysku wytwarzanych odpadów. W strefie produkcyjno - usługowej, na obszarach oznaczonych na rysunku studium symbolem „OZE”, istnieje możliwość ustalenia w planie miejscowym lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

Strefa terenów rolniczych, zieleni i wód

Strefa obejmuje tereny zasadniczo wyłączone spod zabudowy, za wyjątkiem możliwości realizacji obiektów budowlanych określonych w tab. 2.

W strefie tej można w planach miejscowych rozgraniczać tereny rolnicze od terenów zieleni nieurządzonej (naturalnych nieużytków [zieleni o znaczeniu „ekologicznym“]), a także wydzielać inne dopuszczalne w tej strefie rodzaje przeznaczenia terenów. W obrębie strefy można dopuścić realizację stawów hodowlanych (obiektów stawowych), a na terenach rolniczych także możliwość realizacji zabudowy zagrodowej i obiektów służących produkcji rolniczej (w tym specjalistyczne gospodarstwa rolne i ogrodnicze), zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującymi w tym zakresie.

Należy jednocześnie ustalić dopuszczalność lokalizacji obiektów uciążliwych środowiskowo, o których mowa w części ustaleń dotyczących strefy mieszkaniowo - usługowej, kierując się zasadami ładu przestrzennego, zwłaszcza położeniem w stosunku do terenów mieszkaniowych i usługowych.

Dopuszcza się w razie konieczności realizację obiektów służących ochronie przeciwpowodziowej (zbiorniki retencyjne do chwilowego zatrzymania wód deszczowych).

Tereny sportu i rekreacji oraz zieleni urządzonej

Tereny te mogą obejmować, odpowiednio, różnego rodzaju obiekty sportowe i rekreacyjne oraz różne formy zieleni urządzonej pod względem funkcjonalnym i kompozycyjnym (w tym parki) wraz z funkcjami towarzyszącymi i wzbogacającymi podstawowy rodzaj przeznaczenia terenu, takimi jak usługi kultury, rozrywki, gastronomii, sportu i rekreacji (dla terenów zieleni urządzonej), a w przypadku terenów sportu i rekreacji także turystycznego zakwaterowania zbiorowego i handlu.

Zakres dopuszczalnych obiektów (w szczególności kubaturowych) związanych z przeznaczeniem podstawowym oraz funkcji towarzyszących należy ustalać w planach miejscowych, kierując się położeniem terenu w strukturze przestrzennej, jego powierzchnią oraz dostępnością komunikacyjną i stopniem wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Niektóre tereny sportu i rekreacji oraz zieleni urządzonej można w planach miejscowych określać jako tereny rekreacyjno - wypoczynkowe lub służące organizacji imprez masowych (w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) oraz ustalać w związku z tym zasady wyposażenia tych terenów w urządzenia techniczne i budowlane oraz nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w ich zagospodarowaniu. Potrzeby w tym zakresie należy stwierdzić w trybie art. 14 ust. 5 cyt. ustawy (w trakcie analizy dotyczącej zasadności przystąpienia do sporządzenia planu).

Obszar budowlanej zieleni urządzonej

Obejmuje on budowlę ziemną („krajobrazową“), kształtowaną w długim okresie z odpadów wydobywczych związanych z działalnością KWK „Rydułtowy“, dopuszczonych do odzysku poza instalacjami lub kruszyw z tych odpadów (wytwarzanych w trakcie budowy budowli, także na skutek przebudowy lub rozbiórki istniejącej części budowli, w tym w ilości wymagającej pozwolenia na wytwarzanie odpadów) z możliwością wykorzystania instalacji do odzysku odpadów wydobywczych, przeznaczoną docelowo pod zielenią urządzonej.

Dopuszczalne jest kształtowanie budowli ziemnej w różnej formie i o różnych gabarytach pod warunkiem zapewnienia ochrony stożka nr 1 Szarlota, w zakresie istniejących charakterystycznych parametrów – wysokości i nachylenia zboczy (zgodnie z ustaleniami dotyczącymi ochrony zabytków) oraz zagwarantowania możliwości zagospodarowania budowli ziemnej zielenią urządzonej z udziałem urządzeń sportowo - rekreacyjnych.

W planach miejscowych można ustalać dla obszaru budowli ziemnej - jako przeznaczenie tymczasowe - lokalizację tymczasowych obiektów budowlanych i instalacji funkcjonalnie związanych z budową budowli ziemnej i innymi robotami budowlanymi wykonywanymi w związku z jej kształtowaniem, a także - w zależności od potrzeb - wyodrębniać liniami rozgraniczającymi tereny dróg publicznych, parkingów i dróg wewnętrznych, infrastruktury technicznej, wód powierzchniowych oraz sportu i rekreacji.

Ogrody działkowe

Sposób zagospodarowania i zabudowy (rodziny) ogrodów działkowych należy ustalać kierując się regulacjami zawartymi w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych (urządzenia, budynki i budowle ogrodu działkowego przeznaczone do wspólnego korzystania przez użytkowników działki i służące do zapewnienia funkcjonowania ogrodu, w tym altany i obiekty gospodarcze) - mając na uwadze, że rodzinne ogrody działkowe, w rozumieniu cyt. ustawy, stanowią jako tereny zielone - urządzenia użyteczności publicznej, służące zaspokajaniu wypoczynkowych, rekreacyjnych i innych potrzeb społecznych członków społeczności lokalnych. W przypadkach uzasadnionych potrzebami rozwoju miasta, związanymi z realizacją inwestycji celu publicznego, dopuszcza się możliwość likwidacji rodzinnego ogrodu działkowego lub jego części na cel publiczny w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami, na zasadach określonych w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych.

Cmentarze

Sposób zagospodarowania i zabudowy cmentarzy, zwłaszcza w odniesieniu do planowanego cmentarza komunalnego, należy ustalać zgodnie z zakresem określonym w ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1947, z późn. zm.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz. U. Nr 48, poz. 284).

Zgodnie z tymi przepisami, cmentarz należy projektować jako teren o założeniu parkowym (z zielenią o charakterze izolacyjnym i dekoracyjnym), obejmujący powierzchnię grzebalną oraz budynki i budowle towarzyszące (m.in. dom przedpogrzebowy lub kostnica, a także kaplica i zaplecze administracyjno - gospodarcze). Wyznaczając w planie miejscowym teren pod planowane założenie cmentarza komunalnego należy kierować się zasięgiem obszaru określonego na ten cel na rysunku studium - w sposób dostosowany do skali rysunku planu miejscowego, kierując się wymaganiami, w tym sanitarnymi, określonymi w przepisach dotyczących cmentarzy.

W planie miejscowym należy ustalić zasady lokalizacji budynków i budowli towarzyszących (z dopuszczalną realizacją krematorium), w szczególności w zakresie obiektów, które mogą być zlokalizowane poza terenem cmentarza, sytuując je w obrębie cmentarza lub na sąsiednich terenach usługowych, a także określić zasady obsługi komunikacyjnej cmentarza.

Lasy

Granice lasów należy ustalać w planach miejscowych zgodnie z planem urządzenia lasu, a w przypadku jego braku - kierując się ewidencją gruntów. Zasady gospodarki leśnej, w szczególności w lasach państwowych określa plan urządzenia lasu. Na terenach lasów, zgodnie z ustawą o lasach, możliwa jest realizacja m.in. budynków i budowli służących gospodarce leśnej, obronności lub bezpieczeństwu państwa oraz urządzeń rekreacyjnych i służących turystyce - dopuszczalność i warunki realizacji tych przedsięwzięć określa plan urządzenia lasu.

Dla lasów kształtowanych w wyniku rekultywacji obszarów objętych dawnym lub obecnie prowadzonym wydobywaniem kopaliny metodą odkrywkową można ustalać w planie miejscowym istotny udział różnego rodzaju urządzeń rekreacyjnych.

Drogi publiczne, tereny kolejowe i infrastruktury technicznej

Zasady zagospodarowania tych elementów struktury przestrzennej należy przyjmować zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującymi, w tym - odpowiednio - z warunkami technicznymi, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, dostosowując je do klas funkcjonalno - technicznych poszczególnych dróg (od klasy głównej ruchu przyspieszonego [z zastrzeżeniem dotyczącym możliwej zmiany klasy planowanych dróg wojewódzkich nr 933 i 935, o którym mowa w dalszej części ustaleń studium] do dróg klasy dojazdowej).

1.5. Ograniczenia zmian w przeznaczeniu terenów

- 1) W przeznaczaniu terenów na określone cele należy uwzględniać istniejące lub planowane funkcje niektórych terenów położonych w strefach funkcjonalnych. Należą do nich, pokazane na rysunku studium:
 - a) tereny zabudowy mieszkaniowej, oznaczone symbolem „Mn”, położone poza strefą mieszkaniowo - usługową i usługowo - mieszkaniową,
 - b) tereny usług publicznych (bezpieczeństwa publicznego, administracji, ochrony zdrowia, opieki nad dziećmi i oświaty, kultury, kultu religijnego), oznaczone symbolem „Up”,
 - c) tereny zieleni urządzonej lub sportu i rekreacji, oznaczone symbolem „Zu”,
 - d) tereny lasów o pow. poniżej 5 ha, oznaczone symbolem „Ls”,
 - e) obiekty służące ochronie przeciwpowodziowej (zbiorniki retencyjne do chwilowego zatrzymania wód deszczowych), oznaczone symbolem „Zw”.
- 2) Tereny zabudowy mieszkaniowej, usług publicznych, zieleni urządzonej oraz sportu i rekreacji należy w planach miejscowych wyodrębnić liniami rozgraniczającymi, kierując się w ustalaniu ich przeznaczenia istniejącą funkcją tych terenów.
- 3) Dla terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej, położonej poza strefą mieszkaniowo - usługową należy określić w planie miejscowym zakres dopuszczalnego rozwoju lub przekształceń tej zabudowy (budowy, rozbudowy, przebudowy, remontów oraz uzupełnienia o budynki towarzyszące zabudowie mieszkaniowej, dostosowania budynków do przepisów techniczno - budowlanych, ochrony środowiska oraz zapewnienia bezpieczeństwa publicznego i zdrowia ludzi), kierując się zwłaszcza jej położeniem w stosunku do konfliktowych z funkcją mieszkaniową elementów zagospodarowania.
- 4) Dla terenów zabudowy mieszkaniowej położonych w strefach usługowych lub produkcyjno - usługowych można ustalać w planach miejscowych warunki zachowania istniejącej funkcji zabudowy lub zmiany tej funkcji na zgodną z charakterem strefy.
- 5) Dla terenów usług publicznych można ustalać w planach miejscowych inny rodzaj usług, jeśli będzie to uzasadnione aktualnymi w okresie sporządzania planu potrzebami rozwoju miasta.
- 6) W przypadku drobnopowierzchniowych lasów oraz suchych zbiorników retencyjnych można odstąpić od ich wydzielania liniami rozgraniczającymi, ustalając przeznaczenie zgodne z przeznaczeniem terenów przyległych, zapewniając jednak warunki istnienia lasów oraz zbiorników retencyjnych lub możliwość ich budowy.
- 7) Ponadto, także w innych przypadkach, w których istniejący sposób użytkowania działek budowlanych nie odpowiada kierunkom przeznaczenia terenu określonym w studium, w miejscowych planach może być dopuszczone ustalenie przeznaczenia zgodnego ze stanem istniejącym, pod warunkiem, że jest on zgodny z przepisami powszechnie obowiązującymi.
- 8) W planie miejscowym, ustalając przeznaczenie terenów oraz określając sposoby ich zagospodarowania i zabudowy, należy brać pod uwagę pokazany orientacyjnie na rysunku studium zasięg dolin i parowów na terenach możliwych do zabudowy. Jeżeli, w wyniku szczegółowego rozpoznania lokalnych uwarunkowań, stwierdzone zostaną w tych rejonach niekorzystne warunki fizjograficzne, tereny objęte zasięgiem dolin i parowów należy wyłączyć spod zabudowy.
- 9) Przeznaczenie terenów w planach miejscowych, zwłaszcza pod zabudowę mieszkaniową, należy określać uwzględniając jakość gleb i gruntów, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.
- 10) Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu należy określać w planach miejscowych dla terenów położonych w zróżnicowanych rodzajowo strefach, związanych z niektórymi elementami zagospodarowania. W szczególności, należy uwzględniać występowanie stref lub pasów terenów (w tym pokazanych na rysunku studium), obejmujących: strefy wokół nieczynnych szybów (o orientacyjnej szerokości 20 m wokół szybu), strefy techniczne (kontrolowane) wokół obiektów i wzdłuż sieci infrastruktury technicznej, zwłaszcza należących do głównych elementów tej infrastruktury (wodociągi magistralne DN 500 i 1000 mm, linie elektroenergetyczne wysokiego [110 kV] i średniego [20 kV] napięcia, stacja elektroenergetyczna Rydułtowy, gazociąg średniego ciśnienia), strefy minimalnej odległości obiektów budowlanych od granicy obszaru kolejowego (lub skrajnej szyny) oraz pasów (o szerokości 50 m i 150 m)

izolujących tereny cmentarne. Rodzaj szczególnych warunków i zakres ograniczeń w poszczególnych strefach, w tym zakaz zabudowy lub budowy niektórych obiektów, należy ustalać zgodnie z właściwymi przepisami lub - jeśli kwestie te nie są uregulowane w przepisach powszechnie obowiązujących - odpowiednio do specyfiki strefy, biorąc m.in. pod uwagę zasięg zagrożeń i uciążliwości związanych z określonymi elementami zagospodarowania.

- 11) Jeśli w związku z wydzieleniem w granicach miasta, w trybie określonym w ustawie Prawo lotnicze (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1970 z późn. zm.), obszaru (na lądzie lub na innej powierzchni) przeznaczonego do wykonywania startów, lądowań i naziemnego ruchu statków powietrznych (lądowiska), ujętego w ewidencji lądowisk, zostaną określone ograniczenia w zakresie dopuszczalnej wysokości obiektów naturalnych i sztucznych, lokalizowanych w otoczeniu lądowiska, związane z jego funkcjonowaniem, ograniczenia te należy uwzględniać w planie miejscowym.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

2.1. Kierunki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów. Tereny wyłączone spod zabudowy

Funkcje dopuszczalne

W planach miejscowych, dla poszczególnych terenów wydzielanych liniami rozgraniczającymi (o różnym przeznaczeniu) lub grup tych terenów można określać funkcje dopuszczalne - obejmujące możliwość realizacji niektórych obiektów budowlanych lub sposobów użytkowania tych obiektów i gruntów - niezwiązanych bezpośrednio z podstawowym przeznaczeniem terenów, lecz mogących z tym przeznaczeniem współistnieć na określonych warunkach.

Ustalając w planach miejscowych funkcje dopuszczalne należy kierować się wykazem tych funkcji (obiektów budowlanych lub sposobów użytkowania terenu), określonym w tab. 3.

Tab. 3. Funkcje dopuszczalne możliwe do ustalenia w planach miejscowych na terenach o różnym przeznaczeniu

Tereny o różnym przeznaczeniu	Funkcje dopuszczalne
wszystkie rodzaje terenów	sieci (przewody) i obiekty (urządzenia) infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury łączności publicznej oraz obiekty i urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 100 KW
	obiekty i urządzenia służące utrzymaniu porządku i czystości w gminie
	obiekty i urządzenia służące ochronie środowiska i zdrowia ludzi, gospodarce wodnej i ochronie przed powodzią, bezpieczeństwu i obronności państwa oraz bezpieczeństwu publicznemu
	ścieżki piesze i rowerowe
	zieleń towarzysząca obiektom budowlanym
	pomniki i obiekty małej architektury
tereny zabudowy mieszkaniowej	drobne usługi o znaczeniu podstawowym, takie jak handel detaliczny i gastronomia oraz usługi prowadzone w biurach lub gabinetach, a na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej także budynki rekreacji indywidualnej
tereny sportu i rekreacji	usługi kultury, rozrywki, gastronomii i handlu (detalicznego)
tereny zieleni urządzonej	obiekty sportowo - rekreacyjne, usługi kultury, rozrywki i gastronomii
tereny zabudowy usługowej	lokale mieszkalne
tereny zabudowy techniczno - produkcyjnej, składów i magazynów	lokale mieszkalne - w zakresie niezbędnym dla funkcjonowania obiektów produkcyjnych lub składowo - magazynowych (tzw. mieszkania funkcyjne)

Uwaga:

W przypadkach uzasadnionych rodzajem lub specyfiką funkcji dopuszczalnych należy ustalać dodatkowe zasady, na jakich funkcje te mogą być realizowane, w tym - proporcje w przeznaczeniu terenów (lub budynków), zapewniające dominujący

charakter przeznaczenia podstawowego oraz warunki umożliwiające bezkonfliktowe współistnienie z tym przeznaczeniem funkcji dopuszczalnych.

Określając możliwość realizacji funkcji dopuszczalnych należy mieć także na uwadze występowanie na określonych terenach obszarów i obiektów podlegających ochronie na mocy przepisów powszechnie obowiązujących lub chronionych ustaleniami planów miejscowych oraz szczególne warunki zagospodarowania terenów i ograniczenia w ich użytkowaniu.

Tereny wskazane do wyłączenia spod zabudowy

Ze względu na przyjęte kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta do terenów wskazanych do wyłączenia spod zabudowy (rozumianej w szczególności jako ogół budynków na danym terenie), należą - w ogólnym ujęciu, z zastrzeżeniem odstępstw zawartych w ustaleniach studium (dotyczących możliwości realizacji niektórych obiektów budowlanych) - strefy i obszary obejmujące tereny o kierunkach przeznaczenia z zasady niezwiązanych z realizacją zabudowy: strefa terenów rolniczych, zieleni i wód oraz obszary lasów, a w mniejszym zakresie także tereny innych rodzajów zieleni (ogrody działkowe, zieleń urządzona, a także teren budowli ziemnej z zielenią urządzoną).

W obrębie tych jednostek mieści się również większość terenów wskazywanych do wyłączenia spod zabudowy ze względu na cechujące je uwarunkowania (doliny i parowy, lasy, pasma gruntów wzdłuż cieków i wokół zbiorników wodnych, inne tereny cechujące się niekorzystnymi warunkami geologiczno - inżynierskimi lub położone w strefach, w których obowiązuje zakaz zabudowy ustalony na podstawie przepisów odrębnych).

2.2. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Dla poszczególnych rodzajów przeznaczenia terenu określa się w tab. 4. parametry i wskaźniki urbanistyczne, stanowiące wytyczne do ustalania tych wymagań (parametrów i wskaźników) w planach miejscowych, odpowiednio do rodzaju przeznaczenia terenu i jego położenia w strukturze przestrzennej miasta, dotyczące: wielkości powierzchni zabudowy, udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej i intensywności zabudowy - w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, a także wysokości zabudowy (wyrażonej w metrach i liczbie kondygnacji nadziemnych).

Tab. 4. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów - wytyczne do ustalania w planach miejscowych wskaźników i parametrów urbanistycznych

kierunek przeznaczenia terenu	maksymalna powierzchnia zabudowy	minimalny udział terenu biologicznie czynnego	maksymalna intensywność zabudowy ^{a)}	maksymalna wysokość zabudowy	
	%	%	wskaźnik	kond.	m
1	2	3	4	5	6
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	30	30	0,9	3	12
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	40	25	1,6	5	15, 18
zabudowa mieszkaniowo - usługowa	50	20	1,5	3	12
zabudowa wielofunkcyjna w strefie centrum miasta	90	5	4,5	5	15
zabudowa usługowa	60	10	3,0	5	15
zabudowa usługowa w strefie centrum miasta	90	5	4,5	5	15
obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży pow. 2000 m ²	60	10	1,8	3	12
zabudowa produkcyjno - usługowa lub produkcyjna	70	5	3,0	5	b)
tereny infrastruktury technicznej	70	5	1,5	3	b)
tereny sportu i rekreacji z zabudową (kubaturową)	50	25	1,0	5	b)
inne tereny sportu i rekreacji	20	50	0,6	3	12
tereny zieleni urządzonej	10	70-60	0,2	3	12
zabudowa zagrodowa	50	20	1,0	3	12

tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	60	20	1,2	3	12
---	----	----	-----	---	----

Uwaga:

- a) minimalną intensywność zabudowy należy ustalać kierując się lokalnymi uwarunkowaniami oraz skonkretyzowanymi na poziomie planu miejscowego zamierzeniami planistycznymi; określony w kol. 4 wskaźnik intensywności zabudowy dotyczy nadziemnych części budynków, jeżeli w planie miejscowym dopuszczona zostanie możliwość realizacji kondygnacji podziemnych, wielkość wskaźnika można odpowiednio zwiększyć.
- b) wysokość zabudowy należy określać biorąc pod uwagę wysokość obiektów istniejących lub skonkretyzowane na poziomie planu miejscowego zamierzenia planistyczne.

2.3. Standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu

- 1) Dla innych rodzajów zabudowy i zagospodarowania, niewymienionych w tab. 4, parametry i wskaźniki należy określać biorąc pod uwagę w pierwszej kolejności zasady ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia.
- 2) Parametry i wskaźniki urbanistyczne, określone w tab. 4, należy rozumieć, zgodnie z pkt 1, jako wielkości, odpowiednio - maksymalne lub minimalne, zalecane (wytyczne) do stosowania w planach miejscowych w pierwszej kolejności.
- 3) Dopuszczalne jest ustalanie innych wielkości - mieszczących się w zakresie: o 10 punktów procentowych - wyższym od zawartych w kol. 2 i niższym od zawartych w kol. 3 oraz o 10% wyższym od wielkości zawartych w kol. 6.
- 4) Dla strefy centrum miasta oraz zabudowy produkcyjno - usługowej i infrastruktury technicznej można w odniesieniu do powierzchni biologicznie czynnej przyjmować wartość 0.
- 5) Dla zabudowy w strefie centrum miasta można przyjmować wysokość większą o 1 kondygnację i 3 m od wielkości określonych w kol. 5 i 6 oraz wyższe - odpowiednio do tych zmian - wskaźniki intensywności zabudowy, określone w kol. 4.
- 6) Dla unikatowych (niestandardowych) obiektów usługowych można ustalać wysokość budynków odbiegającą od wysokości określonej w tab. 4, biorąc pod uwagę rodzaj zamierzenia budowlanego oraz ograniczenia wynikające z lokalnych uwarunkowań, w tym związanych z ochroną zabytków.
- 7) Dla terenów, na których wskaźniki dotyczące istniejącej zabudowy wykraczają poza zakres określony w wytycznych, można przyjmować wielkości tych parametrów i wskaźników na poziomie istniejącym.
- 8) W planach miejscowych parametry i wskaźniki urbanistyczne należy ustalać dla poszczególnych terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania lub dla grup tych terenów, odpowiednio do lokalnych uwarunkowań (w tym wynikających z warunków obsługi komunikacyjnej oraz istniejącego lub planowanego stopnia wyposażenia w infrastrukturę techniczną), kierując się określonymi w studium wytycznymi w zakresie tych parametrów i wskaźników.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.1. Obszary występowania złóż kopalin. Obecne i przyszłe potrzeby eksploatacji tych kopalin. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na obszarze miasta występują udokumentowane złoża kopalin, w granicach ujawnionych na rysunku studium, wymienione w części 1 studium: stanowiące własność górnictw, zaliczane do kopalin o znaczeniu strategicznym - węgla kamiennego oraz węgla kamiennego z metanem jako kopalina towarzyszącą, a także złoża piasku.

Zgodnie z ustawami Prawo geologiczne i górnicze oraz Prawo ochrony środowiska, złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz na kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących.

Na rysunku studium określono granice istniejących obszarów i terenów górniczych, o których mowa w części 1 studium. Przedsiębiorca, uprawniony na podstawie posiadanych koncesji do wydobywania kopaliny i prowadzenia robót górniczych w granicach, odpowiednio, obszaru i terenu górniczego, jest zobowiązany do podejmowania środków niezbędnych do ochrony zasobów złoża oraz środków ograniczających szkody w środowisku (służących ochronie powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych), sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

W szczególności, wydobywanie węgla kamiennego powinno być planowane i prowadzone z uwzględnieniem minimalizowania siły wstrząsów górotworu i innych niekorzystnych wpływów na powierzchnię terenu, zwłaszcza w odniesieniu do obiektów o szczególnym znaczeniu społecznym, w tym zabytków oraz elementów zagospodarowania o podstawowym znaczeniu dla funkcjonowania miasta, a także z uwzględnieniem ochrony terenów cennych pod względem przyrodniczym.

Ustalenia planu miejscowego w zakresie przeznaczenia terenów nie powinny powodować niezgodności tego przeznaczenia lub sposobu korzystania z nieruchomości z działalnością określoną w koncesji, w szczególności ustalenia te powinny zapewniać możliwość racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopalin.

Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

W planach miejscowych należy uwzględniać filary ochronne wyznaczone dla ochrony obiektów i obszarów, o których mowa w części 1 studium, oznaczonych na rysunku studium symbolami „F1” i „F2”.

Należy ponadto określać wymóg dostosowania planowanych obiektów budowlanych do aktualnych na okres sporządzania planu miejscowego czynników geologiczno - górniczych, w tym do prognozowanej skali drgań gruntu lub nakaz stosowania profilaktycznych zabezpieczeń przed uszkodzeniami w przypadku istniejących obiektów o niższej kategorii odporności od kategorii prognozowanych wpływów.

3.2. Ochrona wód

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

Dla cieków i zbiorników wodnych, w szczególności wskazanych na rysunku studium, położonych w obrębie strefy terenów rolniczych, zieleni i wód, należy ustalać w planach miejscowych zakaz zabudowy w pasie o szerokości nie mniejszej niż 5 m od brzegu koryta i linii brzegu wód stojących - w celu zachowania biologicznej otuliny wód. Od obowiązku tego można odstąpić w sytuacjach, gdy ze względu na lokalne uwarunkowania, w tym z uwagi na zmianę przebiegu planowanych dróg, wyznaczenie takiego pasa będzie niemożliwe lub nieracjonalne.

W planach miejscowych, w przeznaczaniu terenów i określaniu sposobów ich zagospodarowania, należy stosować rozwiązania zapewniające dostęp do powierzchniowych wód publicznych, w szczególności poprzez wyznaczanie w ich sąsiedztwie terenów o przeznaczeniu ogólnodostępnym. W rozwiązaniach planistycznych należy mieć ponadto na uwadze określony w przepisach powszechnie obowiązujących zakaz budowy ogrodzeń (grodzenia nieruchomości) w odległości mniejszej niż 1,5 od brzegu koryta cieku i brzegu zbiorników wód publicznych.

Wody podziemne, ze względu na swą ograniczoną zasobność i jakość (miasto jest położone poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, nie występują także ujęcia wód podziemnych, dla których wyznaczono strefę ochrony pośredniej), a także z uwagi na jedynie lokalnie występujące średnie zagrożenie zanieczyszczeniem z powierzchni terenu - nie wymagają stosowania szczególnych regulacji w celu ich ochrony.

Ochrona wód poprzez eliminację zrzutów nieoczyszczonych ścieków

Przewiduje się realizację systemu kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych w granicach Aglomeracji Rydułtowy (zasięg aglomeracji może ulegać zmianom **[rozszerzeniu]**, w trybie i na zasadach określonych w ustawie - Prawo wodne).

Na obszarach pozostających poza aglomeracją (w rozumieniu ustawy - Prawo wodne) zakłada się realizację przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych (gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych i wywóz nieczystości do oczyszczalni ścieków) albo stosowanie innych rozwiązań, zgodnych z przepisami dotyczącymi gospodarki wodno - ściekowej.

W zakresie odprowadzania wód deszczowych przewiduje się rozbudowę kanalizacji deszczowej, przede wszystkim w pasach dróg. W planach miejscowych można ustalać, aby wody opadowe odprowadzane z powierzchni zabudowanych terenów mieszkaniowych były w pierwszej kolejności, jeżeli pozwala na to powierzchnia działki, zagospodarowywane poprzez ich retencjonowanie w obrębie działki i wykorzystanie do nawadniania zieleni.

Ochronę wód należy realizować także poprzez wypełnianie powszechnie obowiązujących przepisów dotyczących gospodarki wodno - ściekowej (zakaz stosowania rozwiązań technicznych, które mogłyby powodować przedostawanie się nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub do ziemi, nakaz podczyszczania do wymaganych parametrów wód opadowych i roztopowych z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni [jezdni, parkingów i placów] przed ich odprowadzaniem do kanalizacji, wód powierzchniowych lub ziemi).

3.3. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych. Ochrona powierzchni ziemi

Ochrona powierzchni ziemi polegać powinna, zgodnie z ustawą - Prawo ochrony środowiska, na zapobieganiu ruchom masowym ziemi (osuwaniu, spływowaniu lub obrywaniu powierzchniowych warstw skał, zwietrzliny i gleby) oraz ich skutkom.

W Rydułtowach występują 32 osuwiska oraz 20 terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Największym osuwiskiem jest osuwisko położone przy zachodniej granicy gminy (nr 84467), które według danych Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej (SOPO) jest osuwiskiem nieaktywnym, czyli takim który w okresie od ostatnich 50 lat nie stwierdzono znacznych śladów przemieszczania się ziemi. Największym terenem, który zagrożony jest masowymi ruchami ziemi jest teren położony w południowo - wschodniej części gminy Rydułtowy i oznaczony numerem 11060.

Przy lokalizacji nowej zabudowy oraz trasowaniu sieci infrastruktury technicznej na terenach osuwisk oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, należy uwzględnić przepisy Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz.U. z 2012 poz. 463).

3.4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w tym w wyniku realizacji ustaleń studium, nie wymaga uzyskania zgody, o której mowa w art. 17 pkt 6 lit. c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położonych w granicach administracyjnych miast).

Ustalenia studium w zakresie kierunków zmian w przeznaczeniu terenów przewidują zachowanie relatywnie najcenniejszych ze środowiskowego punktu widzenia gleb mułowo - torfowych i maď, poľozonych w dolinach cieków oraz znacznej części gleb III klasy bonitacyjnej - poľozonych na terenach wyľączonych spod zabudowy.

Przewiduje się moźliwość przeznaczania gruntów pod zalesienie, w szczególności nieużytków oraz gleb niskich klas bonitacyjnych (V i VI klasy), zwaśzcza w sąsiedztwie istniejących kompleksów leśnych - w obrębie strefy rolniczej oraz zieleni i wód, a także na obszarze we wschodniej części miasta, na którym istnieją rozproszone lasy i zadrzewienia z odľogowanymi gruntami rolnymi niskich klas bonitacyjnych. W tym rejonie wyznaczono także obszary wydobywania kopalin metodą odkrywkową, o których mowa w rozdz. 3.1, wymagające rekultywacji w kierunku leśnym.

3.5. Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Nie wyznacza się obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne w skali dającej się określić na rysunku studium. Nie wyklucza się jednak wystąpienia takiej potrzeby dla gruntów o niewielkiej powierzchni, moźliwej do określenia w skali rysunku planu miejscowego - w związku z dopuszczalnym ustaleniem w planach miejscowych lokalizacji dróg publicznych lub innych obiektów budowlanych słuźących celom publicznym z wykorzystaniem terenów stanowiących grunty leśne w przypadku, gdy inne rozwiązania planistyczne w tym względzie będą niemoźliwe lub nieracjonalne.

Konieczność uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne należy stwierdzić w trybie art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (w trakcie analizy dotyczącej zasadności przystąpienia do sporządzenia planu ustalając niezbędný zakres prac planistycznych lub w trakcie sporządzania projektu planu miejscowego).

W planach miejscowych należy stosować rozwiązania umoźliwiające ochronę lasów, w szczególności poprzez unikanie przeznaczania terenów poľozonych w bezpośrednim sąsiedztwie lasów, w szczególności kompleksów leśnych o pow. ponad 5 ha, na nowe funkcje mogące wywierać negatywný wpływ na lasy, w tym powodujące zagrożenie poźarowe.

3.6. Ochrona powietrza i klimatu

W zagospodarowaniu terenów oraz w zmianach sposobów użytkowania istniejącej zabudowy należy uwzględnić potrzebę poprawy jakości powietrza atmosferycznego, w szczególności - dotrzymania standardów w zakresie stężeń pyłu zawieszzonego oraz węglowodorów.

W planach miejscowych należy zalecać się formułowanie wymagań dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej niskiej emisji polegające na nakazie stosowania niskoemisyjnych urządzeń grzewczych w budowanych bądź rozbudowywanych obiektach (lub na zakazie stosowania kotłów o określonej sprawności).

~~W szczególności, wymogi te mogą polegać na nakazie stosowania indywidualnych źródeł ciepła opartych na spalaniu paliw stałych spełniających kryteria energetyczno - emisyjne na znak bezpieczeństwa ekologicznego klasy A i B dla kotłůw małej mocy na paliwa stałe, zaś w przypadku kotłůw wody gorącej opalanych paliwami płynnymi lub gazowymi - na nakazie stosowania urządzeń spełniających wymagania dotyczące tych wyrobów, w tym w zakresie ochrony środowiska, o których mowa w przepisach o systemie oceny zgodności (ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności [tj. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087, z późn. zm.]).~~

W planach miejscowych linie zabudowy należy wyznaczać z uwzględnieniem zapewnienia właściwej cyrkulacji powietrza (przewietrzania), biorąc pod uwagę lokalne uwarunkowania ekofizjograficzne. W centrum miasta należy prowadzić politykę parkingową wymuszającą ograniczenia w korzystaniu z samochodów.

W planach miejscowych należy tworzyć warunki umoźliwiające rozbudowę sieci ciepłowniczej. ~~Ciepłowni Rydułtowy Sp. z o.o.~~ Przewiduje się ponadto moźliwość wzrostu udziału energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii, których lokalizacja jest moźliwa na terenach określonych na rysunku studium, ~~o których mowa w rozdz. 2.7.9.~~

Do głównych przyczyn występowania przekroczeń benzo(a)pirenu na terenie miasta należą jednak czynniki pozostające w głównej mierze poza sferą planowania przestrzennego. Niezbędne jest w związku z tym stosowanie rozwiązań określonych w programach ochrony powietrza oraz działań krótkoterminowych w zakresie redukcji emisji powierzchniowej, liniowej i punktowej, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1159)..

W Mieście funkcjonuje Aktualizacja planu gospodarki niskoemisyjnej Miasta Rydułtowy (Uchwała Nr 43.407.2018 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 24 maja 2018 r.). Przyjmując za treścią dokumentu, celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest zinwentaryzowanie emisji z poszczególnych sektorów występujących na terenie gminy a także wskazanie działań mających na celu obniżenie wyżej wymienionego poziomu emisji.

3.7. Ochrona przed hałasem i innymi zagrożeniami

Ochrona przed hałasem

W planach miejscowych należy kwalifikować tereny ze względu na standardy akustyczne do odpowiednich grup terenów w rozumieniu przepisów dotyczących dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tereny związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, tereny domów opieki społecznej, zabudowy jednorodzinnej, wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej i mieszkaniowo - usługowej oraz tereny rekreacyjno - wypoczynkowe), kierując się aktualnymi, dopuszczalnymi poziomami hałasu w środowisku.

Dla części stref mieszkaniowo - usługowych położonych w sąsiedztwie pasów drogowych planowanych dróg głównych ruchu przyspieszonego, a także w sąsiedztwie linii kolejowej i terenów zabudowy techniczno - produkcyjnej w rejonie KWK „Rydułtowy” należy w planach miejscowych ustalać przeznaczenie terenu pod zabudowę usługową lub usługowo - mieszkaniową, albo nakazywać tworzenie pasów zieleni izolacyjnej lub stosowanie innych środków ochrony akustycznej. W szczególności nie należy przeznaczać terenów położonych w strefach uciążliwości akustycznej pod zabudowę mieszkaniową, zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz zabudowę domów opieki społecznej. Realizacja zabudowy mieszkaniowej w tych strefach może być dopuszczalna jedynie pod warunkiem jej izolowania budynkami o funkcjach niechronionych przed hałasem lub stosowania środków ochrony akustycznej.

W przeznaczaniu terenów pod zabudowę produkcyjno - usługową i określaniu dopuszczalnych rodzajów działalności produkcyjnych i usługowych należy uwzględniać sąsiedztwo terenów lub funkcji chronionych przed hałasem, na zasadach określonych w rozdz. 2.1.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

W planach miejscowych zaleca się wyznaczać pasy ograniczonej zabudowy mieszkaniowej i innej dostępnej dla ludności wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia oraz wokół stacji elektroenergetycznych i transformatorowych ze względu na ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym, a także z uwagi na zagrożenie wynikające z zerwania przewodów w razie awarii.

Zmiany zagospodarowania terenów pod liniami elektroenergetycznymi wysokiego napięcia 110 kV oraz w odległościach poziomych mniejszych niż 5 m od skrajnych przewodów tych linii należy projektować z uwzględnieniem Polskich Norm oraz przepisów ustawy - Prawo ochrony środowiska i Rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 258).

Ochrona przed wystąpieniem poważnych awarii

Na terenach przeznaczonych pod działalność produkcyjną, składowanie i magazynowanie należy w planach miejscowych wykluczyć możliwość budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności - zagrożenie wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu ustawy - Prawo ochrony środowiska.

4. Obszary oraz zasady ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego

W planach miejscowych należy uwzględniać występowanie oznaczonych na rysunku studium obszarów i obiektów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, o których mowa w części 1 studium: otulinę Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich - odpowiednio do aktualnej na okres sporządzania planu miejscowego granicy tej otuliny, drzewa chronione w formie pomników przyrody, oznaczone symbolami P1 – P5, wykazane w tab. 10 w części 1 oraz stanowisko dokumentacyjne „Skałka”, oznaczone symbolem P6.

W szczególności, w planach miejscowych można, w zależności od potrzeb, formułować zakaz lokalizacji sieci i obiektów w sąsiedztwie drzew chronionych (w szczególności w pasach drogowych), mogących stanowić zagrożenie dla zachowania i właściwego stanu drzew, a także zakazy wprowadzania zmian ukształtowania lub struktury gruntu, utrudniające oddychanie i nawadnianie systemu korzeniowego oraz zakazy wykonywania powierzchni nieprzepuszczalnych dla wody.

Dla stanowiska dokumentacyjnego „Skałka”, położonego w strefie terenów rolniczych, zieleni i wód, w planach miejscowych można ustalać przeznaczenie stanowiska jako „teren zieleni objęty formą ochrony przyrody” lub jako teren zieleni nieurządzonej - z zakazem dokonywania zmian w zagospodarowaniu i użytkowaniu gruntów w obrębie stanowiska i w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta zapewniają ochronę innych wartości przyrodniczych, dla których postulowane jest wprowadzenie ochrony na mocy ustawy o ochronie przyrody (tereny wartościowe przyrodniczo są położone w strefie terenów rolniczych, zieleni i wód). W przypadku ustanowienia form ochrony przyrody dla nowych obszarów lub obiektów (w formie użytków ekologicznych lub pomników przyrody), w planach miejscowych należy uwzględniać zakazy i ograniczenia w użytkowaniu terenów objętych ochroną lub stanowiących otoczenie pomników przyrody, jeśli zakazy takie zostaną określone w aktach ustanawiających te formy ochrony przyrody.

W ramach ochrony zasobów wodnych właściwe jest wskazanie ważniejszych zbiorników wodnych oraz ważniejszych cieków, wokół których należy utworzyć pasy ochronne, chroniące biologiczną otulinę wód. Przybliżona lokalizacja została wskazana na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wskazuje się na konieczność doprecyzowania obszarów w realizowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Dla cieków i zbiorników wodnych, w szczególności wskazanych na rysunku studium, położonych w obrębie strefy terenów rolniczych, zieleni i wód, należy ustalać w planach miejscowych zakaz zabudowy w pasie o szerokości nie mniejszej niż 5 m od brzegu koryta i linii brzegu wód stojących - w celu zachowania biologicznej otuliny wód.

Istotne elementy krajobrazu kulturowego miasta (dominanty - wieże kościołów i zabytkowego szybu, stożek „Szarłota”, historyczna zabudowa centrum miasta, szpitala i osiedla Karola) podlegają ochronie na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ochrona krajobrazu kulturowego powinna być realizowana poprzez respektowanie w planach miejscowych zasad ochrony zabytków, zgodnie z ustaleniami rozdz. 5. części 1. W planach miejscowych należy ponadto ustalać ochronę istotnych, przyrodniczych składników krajobrazu - mozaiki zadrzewień i naturalnych nieużytków w niektórych dolinach cieków i parowach oraz lasów), odpowiednio do ich położenia w strefie terenów rolniczych, zieleni i wód oraz na obszarach lasów.

5. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Przedmiotem ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej są zabytki - wpisane do rejestru zabytków i ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz zabytki (stanowiska) archeologiczne, a także miejsca pamięci, wpisane do ewidencji grobów i cmentarzy wojennych oraz innych miejsc pamięci województwa śląskiego.

Formami ochrony zabytków w obrębie miasta są wpis do rejestru zabytków oraz ustalenia ochrony w planie miejscowym.

W planach miejscowych należy uwzględnić ochronę zabytków, zgodnie z aktualnymi w okresie sporządzania planu miejscowego - rejestrem zabytków i gminną ewidencją zabytków, a także ustalać przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad tymi zabytkami. W przypadku, gdy obiekt - ujęty w gminnej ewidencji zabytków - utracił cechy zabytkowe, dopuszcza się odstępianie od konieczności określania w stosunku do niego wymagań konserwatorskich.

Obecnie, do zabytków podlegających ochronie należą na terenie miasta, oznaczone na rysunku studium: zabytki nieruchome (obiekty budowlane i obszary) wpisane do rejestru i ich otoczenie (teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków), wykazane w tab. 12, inne zabytki nieruchome, znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków, wykazane w tab. 13 oraz zabytki (stanowiska) archeologiczne, wykazane w tab. 14.

Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków należy objąć w planach miejscowych ochroną indywidualną. Zakres ochrony (nakazy i zakazy) należy określać indywidualnie dla poszczególnych obiektów lub grup tych obiektów, uwzględniając ich charakter i stan zachowania.

W szczególności, w planach miejscowych należy określić zasady ochrony, zmierzające do zachowania formy i bryły budynków, w szczególności ich gabarytów, w tym powierzchni i wysokości zabudowy oraz kształtu dachu. Zakres ochrony może obejmować również inne cechy obiektów, w zależności od ich wartości zabytkowej, takie jak wygląd i wystrój elewacji, w szczególności ceramicznych, w tym wielkość i rozmieszczenie otworów drzwiowych i okiennych, rodzaj występujących materiałów budowlanych oraz inne elementy architektury i detalu dekoracyjnego obiektów.

Zasady ochrony zabytków powinny określać także dopuszczalne sposoby instalowania tablic i urządzeń reklamowych, w tym zakaz stosowania reklam wielkoformatowych, kierując się zasadą harmonijnego powiązania innych form reklamy z cechami obiektu podlegającego ochronie.

Ponadto, w ustaleniach planu można określić przypadki, w których dopuszczalna jest rozbiórka obiektu budowlanego ujętego w gminnej ewidencji zabytków (dotyczy wyłącznie obiektów, które nie są wpisane do rejestru zabytków).

W stosunku do innych rodzajów obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, należy w planach miejscowych ustalać zasady zapewniające ochronę cech decydujących o wartości zabytkowej tych obiektów, określanych indywidualnie - odpowiednio do rodzaju obiektu (m.in. w przypadku cmentarzy ochrona powinna dotyczyć kompozycji założenia cmentarnego i zieleni oraz krzyży, figur i nagrobków pochodzących sprzed 1945 r., dla stożka „Szarłota” - wysokości i nachylenia zboczy hałdy).

Dla obiektów małej architektury sakralnej, w szczególności zlokalizowanych w pasach drogowych, należy określać warunki zmiany ich lokalizacji - w przypadku modernizacji lub budowy jezdni i innych elementów pasa drogowego, albo w innych wymagających tego sytuacjach.

Wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej, oznaczone na rysunku studium symbolami S1 – S4, obejmujące rejony koncentracji zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków lub stanowiące otulinę zabytków wpisanych do rejestru: rejon kościoła p.w. św. Jerzego (S1), centrum miasta [śródmieście] (S2), teren szpitala (S3), Osiedle Karola (S3), rejon stacji kolejowej (S5), zabudowa przy ul. Obywatelskiej (S6), rejon kościoła p.w. św. Jacka (S4).

Strefy ochrony konserwatorskiej należy uwzględnić w planach miejscowych - określać ich granice w sposób dostosowany do skali rysunku planu miejscowego oraz ustalać: zakres i przedmiot ochrony oraz charakterystyczne cechy podlegające ochronie, warunki pozwalające na harmonijne dostosowanie nowej zabudowy do zabudowy historycznej oraz na zachowanie historycznie ukształtowanych zespołów zieleni.

W stosunku do zabytków (stanowisk) archeologicznych, oznaczonych na rysunku studium symbolami A1 - A7, należy w planach miejscowych wyznaczyć wokół tych stanowisk strefy ochrony, w promieniu 40 m od środka stanowiska.

W planach miejscowych należy uwzględnić lokalizację miejsc pamięci wpisanych do ewidencji grobów i cmentarzy wojennych oraz innych miejsc pamięci województwa śląskiego, wykazanych w tab. 15 i oznaczonych na rysunku studium symbolami M1 - M7, oraz określić warunki, na których dopuszczalna jest zmiana ich lokalizacji.

6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

6.1. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

Struktura i hierarchia układu drogowego

Podstawowym kierunkiem rozwoju układu komunikacyjnego będzie budowa w nowej lokalizacji dróg wojewódzkich nr 933 i 935 - klasy głównej ruchu przyspieszonego, o ograniczonej dostępności, oraz związana z tym przebudowa układu dróg niższych klas, w tym sposób powiązania części miasta, które zostaną rozdzielone pasami drogowymi planowanych dróg wojewódzkich.

Przewiduje się także rozbudowę układu dróg klasy lokalnej i dojazdowej, w tym z wykorzystaniem pasów drogowych planowanych dróg wojewódzkich.

Przyjmuje się następującą klasyfikację funkcjonalno - techniczną dróg publicznych (istniejących i planowanych), określoną w tab. 5. - klasy od głównej ruchu przyspieszonego do lokalnej, zalecaną jako wytyczna do stosowania w planach miejscowych w określaniu układu komunikacyjnego i klasyfikacji ulic:

Tab.5. Klasyfikacja funkcjonalno - techniczna dróg publicznych klasy lokalnej i wyższej

Droga (ulica), funkcja i numer drogi (dla dróg wojewódzkich i powiatowych)	stan
drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego (GP)	
Regionalna Droga Racibórz - Pszczyna [RDRP] (nowa lokalizacja drogi wojewódzkiej nr 935)	planowana
Droga Główna Południowa [DGP] (nowa lokalizacja drogi wojewódzkiej nr 933)	planowana
droga klasy głównej (G/Z) - po realizacji drogi RDRP możliwa zmiana klasy drogi z głównej na zbiorczą	
Raciborska (droga wojewódzka nr 935)	istniejąca
drogi klasy zbiorczej (Z)	
Krzyżkowicka (droga powiatowa nr 5023 S)	istniejąca
Romualda Traugutta (droga powiatowa nr 5024 S)	istniejąca
Plebiscytowa (droga powiatowa nr 5024 S)	istniejąca
Bohaterów Warszawy (droga powiatowa nr 5024 S)	istniejąca
Generała Józefa Bema (droga powiatowa nr 5025 S)	istniejąca
Czernicka (droga powiatowa nr 5025 S)	istniejąca
drogi klasy lokalnej (L)	
Piecowska (droga powiatowa nr 5026 S)	istniejąca
Adama Mickiewicza	istniejąca
Strzelców Bytomskich	istniejąca
Ofiar Terroru	istniejąca
Marcina Strzody	istniejąca
Orłowska	istniejąca
Niewiadomska	istniejąca
Szczerbicka	istniejąca
Raciborska - boczna	istniejąca
Radoszowska	istniejąca
Obywatelska	istniejąca
Kazimierza Przerwy - Tetmajera	istniejąca
gen. Władysława Sikorskiego	istniejąca
skrzyżowanie z ul. Radoszowską - Urbana - skrzyżowanie z ul. Bohaterów Warszawy	planowana
Gabriela Narutowicza	istniejąca
skrzyżowanie ul. Orłowskiej z ul. Marcina Strzody - ul. Traugutta	planowana
Domeyki (rejon skrzyżowania z ul. Bohaterów Warszawy i Gabriela Narutowicza)	istniejąca

W planach miejscowych należy rezerwować pasy terenów przewidzianych dla realizacji dróg wojewódzkich nr 933 i 935 w nowej lokalizacji. Klasa tych dróg, granice pasów drogowych pokazane na rysunku studium oraz sposób powiązania z układem dróg niższych klas, określony na rysunku studium (liczba węzłów lub skrzyżowań i miejsca ich lokalizacji), a także sposób zapewnienia powiązań pomiędzy częściami miasta rozdzielonymi tymi drogami mogą ulegać zmianom w zależności od aktualnych na czas sporządzania planów miejscowych projektów techniczno - budowlanych tych dróg.

Dopuszcza się możliwość modyfikacji w planach miejscowych układu drogowego w dostosowaniu do aktualnych na okres sporządzania planu miejscowego uwarunkowań i potrzeb związanych z rozwojem tego układu. Możliwa jest w szczególności zmiana klasyfikacji funkcjonalno - technicznej dróg, zwłaszcza w zakresie dróg klasy lokalnej i dojazdowej, a także zmiana przebiegu planowanych dróg, pokazanych na rysunku studium, zgodnie z ustaleniami **rozdz. 6** lub odstąpienie od ich realizacji, a także wyznaczanie innych dróg klasy lokalnej.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę należy wyznaczać w planach miejscowych pasy drogowe pod realizację dróg dojazdowych lub wewnętrznych - w zakresie niezbędnym dla prawidłowej obsługi komunikacyjnej terenów, odpowiedniej do ich planowanej funkcji, w sposób zapewniający hierarchiczne powiązanie planowanych dróg z podstawowym układem drogowym miasta.

Dla planowanych dróg publicznych należy przyjmować, odpowiednio do klasy tych dróg, co najmniej minimalne szerokości pasów drogowych, określone w przepisach dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie - z możliwością przyjmowania mniejszej szerokości ulic na zasadach określonych w tych przepisach **lub lokalnych uwarunkowań terenowych**.

W pasach drogowych, jeśli pozwalają na to ich parametry techniczne, można realizować ścieżki rowerowe.

Dla dróg wewnętrznych należy przyjmować szerokość nie mniejszą niż określona w przepisach dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Parkowanie

W planach miejscowych należy ustalać minimalną liczbę miejsc do parkowania oraz sposoby ich realizacji w dostosowaniu do rodzaju zabudowy i zagospodarowania terenu, rodzaju i skali planowanej działalności usługowej lub produkcyjnej, a także z uwzględnieniem innych lokalnych uwarunkowań.

W określaniu liczby miejsc parkingowych należy brać pod uwagę, w zależności od potrzeb, liczbę mieszkań, liczbę osób zatrudnionych lub użytkowników obiektu lub terenu, albo powierzchnię obiektów usługowych lub produkcyjnych.

W zakresie sposobów realizacji miejsc parkingowych można stosować wymóg ich sytuowania na terenie inwestycji (działki budowlanej) lub możliwość zaspokojenia potrzeb parkingowych z wykorzystaniem miejsc zlokalizowanych na sąsiednich parkingach (w tym pokazanych na rysunku studium) lub w pasach drogowych, albo na terenach o innym przeznaczeniu.

W strefie centrum miasta polityka parkingowa powinna zmierzać do ograniczenia korzystania w tym rejonie z samochodu, w tym poprzez lokalizację parkingów w sąsiedztwie tej strefy.

Układ kolejowy

Nie przewiduje się zmian w zakresie transportu kolejowego, obejmującego linię kolejową nr 140, powiązaną przez bocznicę kolejowe z wewnątrzzakładowymi obiektami transportu kolejowego KWK „Rydułtowy”.

W planach miejscowych należy wyznaczać tereny kolejowe, stanowiące obszar przeznaczony dla ruchu kolejowego, w tym obejmujące linię kolejową usytuowaną w tunelu. Ustalenia planów miejscowych powinny zapewniać ochronę terenów kolejowych zgodnie z wymaganiami ustawy o transporcie kolejowym i przepisów wykonawczych, w tym ochronę tunelu.

Transport zbiorowy

W zakresie komunikacji publicznej planuje się, w rejonie oznaczonym na rysunku studium, **budowę centrum przesiadkowego oraz** dworca autobusowego, zintegrowanego przestrzennie ze stacją kolejową, a także parking

systemu „parkuj i jedź” (P + R), związanego z zakładanym zwiększeniem możliwości dojazdu komunikacją szynową do Rybnika. W planach miejscowych należy uwzględnić także inne potrzeby związane z realizacją i funkcjonowaniem obiektów służących autobusowej komunikacji publicznej (transportowi zbiorowemu).

Transport rowerowy

Zakłada się rozbudowę istniejącej sieci tras rowerowych w taki sposób, aby możliwe było okrążenie miasta na rowerze i jednocześnie powiązanie trasy z trasami poza granicami miasta.

Parkingi dla rowerów powinny zostać zrealizowane dla obiektów użyteczności publicznej, jak np. Urząd Miasta, przystanek kolejowy, kościoły, obiekty kultury i oświaty, tereny sportowo-rekreacyjne. Zadbaj o możliwość dojazdu rowerów do obiektu poprzez rozwiązania geometryczne na skrzyżowaniach i odcinkach drogowych.

6.2. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Nie przewiduje się zmian w zakresie źródeł i kierunków zaopatrzenia miasta w wodę, ciepło, gaz ziemny i energię elektryczną oraz dostępu do usług telekomunikacyjnych. Rozwój systemów infrastruktury polegał będzie na zwiększeniu zasięgu ich działania, w tym także zasięgu zbiorowego systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków (Aglomeracji Rydułtowy), pewności dostaw mediów oraz poprawy ich jakości, a w zakresie sieci i infrastruktury telekomunikacyjnej. ~~zgodnie z aktualnymi przepisami o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych [Dz. U. Nr 106, poz. 675]).~~

Planuje się rozbudowę stacji elektroenergetycznej „Rydułtowy” w zakresie, o którym mowa w części 1 studium oraz przewiduje się możliwość budowy urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW na wyznaczonych obszarach.

W planach miejscowych należy:

- 1) uwzględnić sieci i urządzenia infrastruktury technicznej (w tym projektowane elementy systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków) oraz ograniczenia w zagospodarowaniu terenów, wynikające z rozmieszczenia tych elementów, a także ograniczenia związane ze strefami technicznymi i kontrolowanymi;
- 2) zapewnić możliwość budowy, modernizacji, przebudowy i rozbudowy sieci i obiektów infrastruktury technicznej, w tym zmianę przebiegu sieci i lokalizacji urządzeń, z uwzględnieniem wymogów ochrony zasobów środowiska, przyrody, krajobrazu kulturowego oraz zdrowia i życia ludzi.

W planach miejscowych należy ponadto ustalić warunki lokalizacji sieci i obiektów infrastruktury technicznej, takich jak, m.in., stacje transformatorowe, stacje redukcyjno - pomiarowe lub pompownie ścieków, kierując się zasadą lokalizacji tych elementów w pierwszej kolejności w pasach drogowych dróg publicznych lub w przypadku obiektów infrastruktury technicznej - w miejscach dostępnych z dróg publicznych. Przebudowa, rozbudowa i budowa sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia może polegać na realizacji przewodów napowietrznych lub kablowych; zaleca się jednak, aby na terenach zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę sieci te były wykonywane jako kablowe.

Gospodarka odpadami

Miasto Rydułtowy zlokalizowane zostało w „Planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016 - 2022” w regionie III; zmieszane odpady komunalne i odpady zielone, zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U z 2020 poz. 1439), będą trafiały w pierwszej kolejności do wyznaczonej regionalnej instalacji.

W planach miejscowych, w ramach określania sposobów zagospodarowania terenów, należy zapewniać możliwość realizacji urządzeń (obiektów) budowlanych służących prowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, z wykorzystaniem odpowiednio wyposażonych urządzeń technicznych. **Przy ulicy Jesionowej zlokalizowany jest Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych**

7. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego

7.1. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Do obszarów, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, wynikające z ustaleń studium dotyczących zmian w strukturze przestrzennej i zagospodarowaniu terenów należą, m.in., obszary oznaczone na rysunku studium symbolem „CPL”, obejmujące:

- a) ~~pasy drogowe planowanych dróg publicznych gminnych~~
- a) pasy drogowe planowanych dróg publicznych gminnych wraz ze ścieżkami rowerowymi, a także pasy drogowe dróg rowerowych,
- b) teren planowanego założenia cmentarza komunalnego oraz tereny związanej z nim zabudowy usługowej i innych obiektów budowlanych,
- c) teren planowanego rozszerzenia cmentarza wyznaniowego na Orłowcu,
- d) planowane tereny sportu i rekreacji oraz zieleni urządzonej,
- e) obszary wymagające przekształceń lub rehabilitacji, o których mowa w rozdz. 2.7.7,
- f) tereny planowanej lokalizacji zbiorników retencyjnych,
- g) teren planowanej lokalizacji ~~dworca autobusowego~~ centrum przesiadkowego,
- h) teren planowanej rozbudowy stacji elektroenergetycznej (GPZ) „Rydułtowy”.

Granice tych obszarów nie są tożsame z granicami terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, o których mowa w art. 15 ust. 3 pkt 4a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (rozmieszczenie inwestycji celu publicznego może dotyczyć całości lub części wskazanych obszarów).

W planach miejscowych można ustalać inne obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, określając w tych planach - w zależności od potrzeb - granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, w sposób dostosowany do skali rysunku planu miejscowego. Potrzeby te należy określić w trybie art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (w trakcie analizy dotyczącej zasadności przystąpienia do sporządzenia planu, ustalając niezbędny zakres prac planistycznych - w zakresie konieczności przeznaczenia terenów dla inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz określenia granic terenów rozmieszczenia takich inwestycji).

Rodzaje przedsięwzięć stanowiących cele publiczne, zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami, mogą być realizowane na poszczególnych obszarach, jeśli jest to zgodne z przyjętą w tym zakresie polityką przestrzenną, a w przypadku przedsięwzięć, których rodzaj lub zakres przestrzenny nie jest związany z poszczególnymi obszarami lub nie jest ograniczony ich zasięgiem - jeśli jest to zgodne z decyzjami lub uwarunkowaniami wynikającymi z rozmieszczenia określonych obiektów, nad którymi opieka lub ich ochrona stanowi cel publiczny w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami.

7.2. Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zlokalizowanych w granicach miasta, należy - zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego - „budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej nr 935 Racibórz - Pszczyzna oraz drogi wojewódzkiej nr 933 Rydułtowy - Pawłowice”.

Zgodnie z aktualnymi koncepcjami budowy tych dróg, inwestycje te będą zlokalizowane w obrębie obszarów oznaczonych na rysunku studium symbolami „CPP”, wyznaczonych granicami pasów drogowych. Granice pasów drogowych mogą ulegać zmianie w zakresie wynikającym z ostatecznych decyzji lokalizacyjnych.

~~Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym realizowane w ramach Programu dla Odry 2006 (ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program dla Odry – 2006” [Dz. U. Nr 98, poz. 1067, z późn. zm.]) – zadanie „Budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty. Naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu Odry wraz z Wartą” – zgodnie z wykazem inwestycji, zawartym w dokumencie „Program dla Odry – 2006 – aktualizacja” (2011 r.), ani w jego wcześniejszych wersjach, nie są zlokalizowane w granicach miasta Rydułtowy.~~

8. Pozostałe ustalenia studium

8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

Zgodnie z art. 14 ust. 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy innych ustaw. W granicach miasta nie występują obecnie obszary, dla których przepisy odrębne (inne niż ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) wymagają sporządzenia planu miejscowego.

Sporządzenie planu miejscowego jest jednak niezbędne dla planowanego założenia cmentarza komunalnego, bowiem zgodnie z art. 3 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, cmentarze zakłada się na terenach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (Rada Miasta podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego obejmującego teren planowanego założenia cmentarza, zaś dla terenu planowanego rozszerzenia cmentarza wyznaniowego na Orłowcu plan miejscowy został już uchwalony).

8.2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości

Nie wyznacza się obszarów, których zagospodarowanie jest warunkowane uprzednim przeprowadzeniem scalenia i podziału nieruchomości - w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Granice obszarów, dla których Gmina stwierdzi zamiar dokonania scalenia i podziału nieruchomości, można określać w planach miejscowych - w zależności od potrzeb. Procedura ta powinna dotyczyć w szczególności terenów, na których istniejący podział na działki gruntu, uniemożliwiłby wykorzystanie tych terenów zgodnie z ich planowanym przeznaczeniem (innym niż rolne lub leśne) oraz sposobem ich zagospodarowania i zabudowy. Potrzeby dokonania scalenia i podziału nieruchomości można określić w trybie art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalając niezbędny zakres prac planistycznych w trakcie analizy dotyczącej zasadności przystąpienia do sporządzenia planu miejscowego.

8.3. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Wyznacza się obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², oznaczone na rysunku studium symbolem „WOH”, położone w strefie usługowej w rejonie planowanego węzła dróg wojewódzkich nr 933 i 935 oraz w strefie usługowej w rejonie drogi wojewódzkiej nr 933 i ulicy Bema.

Dla obszaru oznaczonego symbolem „WOH” lub dla jego części można określić w planie miejscowym granice terenów pod budowę obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² - w sposób dostosowany do skali rysunku planu miejscowego. Możliwość realizacji takich obiektów można odroczyć do czasu realizacji planowanych dróg wojewódzkich.

Dopuszczalne jest również określenie w planie miejscowym przeznaczenia terenów położonych w obrębie tego obszaru nieprzewidującego możliwości lokalizacji obiektów handlowych, w tym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

8.4. Obszary przestrzeni publicznej

Wyznacza się obszar przestrzeni publicznej, oznaczony na rysunku studium symbolem „PP”, obejmujący pasmo terenów wzdłuż ul. Ofiar Terroru - od Rynku do rejonu stacji kolejowej i planowanego dworca autobusowego oraz główny element tej przestrzeni - Rynek wraz z przedpołem kościoła p.w. św. Jerzego, oznaczony na rysunku studium symbolem „PP1”.

Granice obszaru przestrzeni publicznej należy określić w planie miejscowym w dostosowaniu do skali rysunku planu miejscowego oraz ustalić zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w przestrzeni publicznej, biorąc pod uwagę konieczność ukształtowania przestrzeni o wysokich walorach urbanistycznych, architektonicznych i funkcjonalnych, w szczególności w obrębie głównego elementu przestrzeni publicznej.

W planie miejscowym należy w szczególności stwierdzić konieczność formułowania dla obszaru przestrzeni publicznej lub jego części zasad i warunków dotyczących sytuowania tymczasowych obiektów usługowo - handlowych, obiektów małej architektury, urządzeń technicznych, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń i ich gabarytów, standardów jakościowych i rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane, a także zasad kształtowania zieleni, biorąc równocześnie pod uwagę wymagania wynikające z ochrony zabytków usytuowanych na tym obszarze oraz potrzeby ochrony, ukształtowania lub rewaloryzacji innych elementów zagospodarowania terenów w obrębie przestrzeni publicznej.

8.5. Obszary, dla których Gmina zamierza przystąpić do sporządzenia planu miejscowego

Zamierza się docelowo sporządzić plany miejscowe dla całego obszaru miasta. Dla części miasta nieobjętej dotąd planami miejscowymi oraz w przypadku, gdy przeznaczenie terenów lub sposoby ich zagospodarowania i zabudowy ustalone w dotychczas sporządzonych planach miejscowych nie będą zgodne z potrzebami rozwoju miasta, w tym z zamierzeniami władających nieruchomościami lub inwestorów, albo w przypadku zmiany przepisów dotyczących spraw planowania i zagospodarowania przestrzennego, Rada Miasta może podejmować uchwały o przystąpieniu do sporządzania planów miejscowych lub ich zmiany - dla obszarów o różnych granicach.

Granice tych obszarów należy określać w trybie art. 14 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w trakcie analizy dotyczącej zasadności przystąpienia do sporządzenia planu miejscowego lub jego zmiany, z uwzględnieniem granic gruntów leśnych mogących wymagać uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne.

8.6. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Ochrona przeciwpowodziowa

Obszary zagrożone powodzią

Na terenie Miasta występują obszary zagrożone w przypadku powodzi dla których obowiązują przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Obszary te zostały wskazane za danymi Hydroportalu Polskiego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Identyfikuje się tereny, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest:

- wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%),
- średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%),
- niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%).

Wszystkie wymienione obszary lokalizują się we wschodniej części Miasta, wzdłuż doliny Nacyny

Ochrona przeciwpowodziowa

W planach miejscowych należy uwzględniać potrzeby i zadania związane z realizacją programu przeciwpowodziowego, polegającego na usprawnieniu systemów wodnych wraz z infrastrukturą przeciwpowodziową, obejmującego regulację koryta Nacyny i Potoku Rydułtowskiego oraz budowę zbiorników retencyjnych do chwilowego zatrzymania spływających wód deszczowych - odpowiednio do aktualnych w okresie sporządzania planów miejscowych koncepcji gospodarki wodno - ściekowej.

W szczególności, w ustaleniach planów miejscowych należy uwzględniać przeznaczenie terenów pod realizację planowanych zbiorników retencyjnych, w tym zbiorników oznaczonych na rysunku studium symbolem „Zw”, zgodnie z zasadami określonymi w rozdz. 2.1.5. W zależności od aktualnych koncepcji gospodarki wodno - ściekowej, dopuszcza się możliwość odstępstwa od wyznaczania w planach miejscowych zbiorników wskazanych na rysunku studium lub wyznaczania innych lokalizacji tych zbiorników, w szczególności w strefie terenów rolniczych, zieleni i wód.

8.7. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, obszary zdegradowane

Wyznacza się obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji, oznaczone na rysunku studium symbolami OR1 - OR5:

- obszary wymagające przekształceń (w tym rewitalizacji) i rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej:
 - tereny sportowe Klubu Sportowego Naprzód przy ul. Gen. Józefa Bema wraz z dawnym basenem kąpielowym tereny pokopalniane w rejonie szybu Leon III (OR1),
 - teren ośrodka wypoczynkowego Machnikowiec z dawną hałdą odpadów pogórnictwa, mogąca podlegać m.in. przekształceniom polegającym na rozbiórce hałdy lub jej części (OR2)
 - Osiedle Karola tereny pokolejowe w rejonie dawnego dworca kolejowego (OR3);
- obszary wymagające rekultywacji (w kierunku leśnym) - tereny dawnego i obecnie prowadzonego wydobycia kopalin metodą odkrywkową w rejonie ul. Bohaterów Warszawy (oznaczone symbolami, odpowiednio, OR4 i OR5). Dla obszarów OR4 i OR5 dopuszcza się do czasu rekultywacji w kierunku leśnym lokalizowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW zgodnie z zapisem pkt. 8.9.

Granice obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji należy oznaczyć w planach miejscowych, w sposób dostosowany do skali rysunku planu miejscowego oraz określić sposoby i oczekiwane rezultaty planowanych działań, biorąc pod uwagę lokalne uwarunkowania zagospodarowania i położenie tych obszarów w strukturze przestrzennej miasta, w tym przyjęty w studium kierunek przeznaczenia terenów dla tych obszarów.

8.8. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez komisję planowania przy radzie ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa

W granicach miasta występują, oznaczone na rysunku studium, tereny uznane za zamknięte, ustanowione przez ministra właściwego do spraw transportu, o których mowa w art. 4 ust. 4 i art. 14 ust. 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Granice tych terenów należy oznaczyć na rysunku planu miejscowego, nie obowiązują w nich jednak ograniczenia w zakresie możliwości ustalania przeznaczenia terenu oraz określania sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy.

Aktualne granice terenów zamkniętych zostały ustanowione Decyzją Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe. Tereny te nie posiadają stref ochronnych.

Na terenie miasta nie występują tereny zamknięte będące w trwałym zarządzie Ministra Obrony Narodowej.

8.9. Obszary, na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW

Wyznacza się obszary, na których mogą być rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, oznaczone na rysunku studium symbolem „OZE”. Wszystkie oddziaływania urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych muszą zawierać się w granicach wyznaczonych stref.

Rodzaj planowanych urządzeń, o których mowa w części 1 studium (rozdz. 1.7.2.2. Zaopatrzenie w ciepło) nie wymaga określania stref ochronnych, związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko.

Ustala się, że na terenach wskazanych w studium dla lokalizacji farm lub innych urządzeń fotowoltaicznych mogą być sytuowane w poziomie terenu i na dachach budynków.

W planach miejscowych należy określać granice terenów pod budowę takich urządzeń, tożsame z granicami określonymi na rysunku studium lub zawierające się w obrębie wyznaczonych obszarów, (z możliwością korekty granic tych obszarów, odpowiednio do stopnia szczegółowości planu miejscowego), uwzględniając rodzaj planowanej instalacji i ewentualny zasięg jej oddziaływania na środowisko.

8.10. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady

Na terenie miasta nie występują obszary pomników zagłady.

Część 3
UZASADNIENIE
I SYNTEZA
USTALEŃ STUDIUM

I. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ, SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

1. Uzasadnienie (objaśnienie przyjętych rozwiązań); wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego

Podstawa sporządzenia studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy jest dokumentem planistycznym sporządzanym na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy stanowi realizację Uchwały Nr 14.104.2011 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 28 października 2011 r. o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium. Zakres zmiany studium jest pełny (obejmuje cały obszar miasta Rydułtowy i dotyczy wszystkich elementów, o których mowa w art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), w związku z czym termin „zmiana” oznacza zastąpienie dotychczasowego studium w pełni nowym dokumentem.

Cel i zawartość studium

Celem sporządzenia studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego (art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Zgodnie z art. 9 ust. 2 tej ustawy oraz z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, studium zawiera część tekstową i graficzną (uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, przedstawione w formie tekstowej i graficznej [część 1], ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego w formie tekstowej [część 2] oraz rysunek studium w skali 1:5000 (przedstawiający w formie graficznej ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz granice obszarów, o których mowa w art. 10 ust. 2 cyt. ustawy), a także uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań i syntezę ustaleń studium.

Zakres uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego

Zakres uwarunkowań wymagających uwzględnienia w studium (art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), obejmuje szeroki wachlarz zagadnień dotyczących: dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu, stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej i gospodarki odpadami) oraz stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony; stanu środowiska (rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych [w tym wód podziemnych], wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, udokumentowanych złóż kopalin i terenów górniczych); stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej; występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych (innych niż ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), warunków i jakości życia mieszkańców (w tym ochrony ich zdrowia) oraz zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia, w tym wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej; potrzeb i możliwości rozwoju gminy, stanu prawnego gruntów oraz zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Ponadto, należy również uwzględnić uwarunkowania wynikające z ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa i programów rządowych, sporządzanych przez ministrów i centralne organy administracji rządowej, służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym (art. 10 ust. 2 cyt. ustawy) a także - zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy (art. 9 ust. 2 i art. 11 pkt 4 cyt. ustawy). W projekcie studium należy uwzględnić również uwarunkowania wynikające z wniosków i informacji do studium, złożonych i udostępnionych w trybie art. 11 pkt 2 ustawy przez instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu studium, w tym w zakresie powiązań z gminami sąsiednimi, oraz sposób rozpatrzenia wniosków dotyczących studium, złożonych na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zakres ustaleń studium

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w ustaleniach studium określono (lub odniesiono się do wymagań ustawy - odpowiednio do uwarunkowań cechujących miasto): kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów, a także kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy; obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego, a także kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne; obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i

zabytków oraz dóbr kultury współczesnej; kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej; obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym (zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego); obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu miejscowego na podstawie przepisów odrębnych (innych, niż ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) oraz obszary, dla których zamierza się przystąpić do sporządzenia planu miejscowego, a także obszary: (i) wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, (ii) rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (przyjęto wielkość powierzchni obowiązującą przed zmianą wprowadzoną ustawą z dnia 11 maja 2007 r. o tworzeniu i działaniu wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, uchyloną wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 lipca 2008 r.), (iii) przestrzeni publicznej, (iv) szczególnego zagrożenia powodzią, (v) osuwania się mas ziemnych, (vi) wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji; obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny oraz granice terenów zamkniętych.

Ustalono także rozmieszczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

W związku z uwarunkowaniami cechującymi Rydułtowy, pominięto kwestie ochrony uzdrowisk, obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz stref ochronnych terenów zamkniętych, nie określono także innych obszarów problemowych, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 16 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wymaga, aby w projekcie studium określić wpływ uwarunkowań, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego, o których mowa w art. 10 ust. 2 tej ustawy.

Odnosząc się do tego wymogu, stwierdzić trzeba, że planistyczną podstawę ustaleń studium stanowią uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, rozpoznane w zakresie zgodnym z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i innymi ustawami.

Bezpośredni i wiążący wpływ uwarunkowań miał miejsce w przypadku ustaleń dotyczących obszarów i obiektów chronionych lub ustanawianych na podstawie przepisów właściwych ustaw (złoża kopalni, obszary i tereny górnicze, obiekty i obszary podlegające ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [w zakresie obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, sporządzonej na podstawie tej ustawy], dobra kultury współczesnej - zgodne z wykazem zawartym w ewidencji miejsc pamięci województwa śląskiego). W zakresie ustaleń dotyczących zasad ochrony zasobów środowiska oraz dziedzictwa kulturowego istotny wpływ na zakres i przedmiot regulacji przyjętych w studium, miały przepisy powszechnie obowiązujące.

Ustalenia w zakresie obszarów, dla których przepisy inne niż ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewidują obowiązek sporządzenia planu miejscowego, obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz osuwania się mas ziemnych wynikają, odpowiednio, z obowiązującego stanu prawnego w tych dziedzinach oraz z wniosków i informacji przekazanych do studium przez właściwe instytucje i organy, a także z rejestrów przez nich prowadzonych.

Ogólny, ideowy i kierunkowy wpływ na politykę przestrzenną miasta miały zasady określone w koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, spójne z założeniami Strategii Rozwoju Województwa, a także inne dokumenty o charakterze strategii, planów i programów rangi wojewódzkiej i powiatowej.

Bezpośredni wpływ na kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta wywarły miejskie dokumenty strategiczne - Strategia Rozwoju Miasta oraz inne plany i programy, a także aktualne zamierzenia i kierunki działań organów gminy.

Decydujący wpływ na zasadnicze ustalenia studium, dotyczące kierunków zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów, kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenów, a także m.in. obszarów przestrzeni publicznej i obszarów, dla których zamierza się przystąpić do sporządzenia planu miejscowego - miały uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu, wyznaczające ogólne ramy zmian w strukturze przestrzennej, a także możliwości i potrzeby rozwoju miasta, wyrażone w planowanych inwestycjach celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz we wnioskach dotyczących studium.

Szczegółowy wpływ poszczególnych uwarunkowań na kierunki zagospodarowania przestrzennego przedstawiono w części zawierającej uzasadnienie przyjętych rozwiązań.

Objaśnienie rozwiązań w zakresie celów polityki przestrzennej, kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów oraz kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenów. Podstawę określenia polityki przestrzennej stanowią Strategia Rozwoju Miasta oraz inne dokumenty miejskie o charakterze planów i programów, stanowiące uszczegółowienie tej strategii, a także cele, zasady i ustalenia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, i planu zagospodarowania przestrzennego woj. śląskiego i strategii jego rozwoju

W określeniu polityki przestrzennej miasta uwzględniono różne rodzaje uwarunkowań, przede wszystkim wynikające z istniejącego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenów (na zasadzie ciągłości planistycznej) oraz z potrzeb i możliwości rozwoju miasta, wyrażonych między innymi we wnioskach do studium.

W ustalaniu kierunków zmian w strukturze przestrzennej i w przeznaczeniu terenów kierowano się potrzebą zapewnienia możliwości realizacji zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej oraz indywidualnych potrzeb mieszkańców miasta, w zakresie związanym z zagospodarowaniem przestrzennym, w tym na tworzeniu warunków sprzyjających gospodarczemu rozwojowi miasta, a także na zapewnieniu możliwości realizacji ponadlokalnych zadań publicznych - poprzez zagwarantowanie trwałości i możliwości rozwoju głównych funkcji miasta. Należy do nich, prócz funkcji mieszkaniowych i usługowych, górnictwo węgla kamiennego, stanowiące podstawę bytu miasta. Gospodarka miasta jest zdominowana przez branżę górniczą i w horyzoncie czasowym studium nie należy spodziewać się w tym względzie większych zmian. Istotne było zatem pogodzenie możliwości dalszej działalności górnictwa, w tym prowadzenia gospodarki odpadami wydobywczymi w sposób określony w Programie gospodarki odpadami, zatwierdzonym przez Marszałka Województwa Śląskiego, z innymi dziedzinami funkcjonowania miasta oraz potrzebami ochrony środowiska.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej podtrzymują dotychczasowe ustalenia dokumentów planistycznych w zakresie terenów możliwych do zabudowy (głównie mieszkaniowej). Ze względu na niewielką powierzchnię miasta oraz już istniejące znaczne zagospodarowanie jego obszaru (ponad połowa obszaru Rydułtów jest zajęta przez tereny zabudowane i w inny sposób zainwestowane, miasto cechuje się dużą gęstością zaludnienia, w dotychczasowym studium obszary „urbanizacji” zajmują blisko 80% powierzchni miasta, w przypadku planów miejscowych odsetek ten wynosi 70%) taki kierunek rozwoju jest zasadniczo zgodny, w skali subregionu lub powiatu, z zasadą pierwszeństwa wykorzystania obszarów już zabudowanych (zainwestowanych) przed zagospodarowaniem nowych obszarów.

Wpływ na zakres przestrzenny terenów możliwych do zabudowy mieszkaniowej mają także potrzeby rozwoju miasta, wyrażone w Strategii Rozwoju Miasta i programach branżowych. Wskazuje się w nich na zasadność wyznaczania w planach miejscowych nowych terenów pod zabudowę, m.in. ze względu na konieczność likwidacji istotnego niedoboru mieszkań komunalnych i socjalnych.

Podobnego typu przesłanki legły u podstaw rozwiązań w zakresie obszarów zabudowy usługowej i produkcyjno - usługowej. Strategia rozwoju miasta zakłada w tym względzie konieczność zwiększenia przedsiębiorczości i zatrudnienia oraz kreowania nowych funkcji gospodarczych, w tym poprzez wyznaczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje (miasto cechuje się wysokim poziomem ubóstwa i długotrwałego bezrobocia, przeciwdziałanie temu wymaga stworzenia m.in. podstaw planistycznych, umożliwiających rozwój działalności gospodarczych).

Jednocześnie, mając na uwadze znaczne rezerwy terenów możliwych do zabudowy, na obszarach nieobjętych planami miejscowymi ograniczono zasięg takich terenów. Kierowano się w tym zasadą ochrony dolin i lasów oraz unikania wprowadzania zabudowy na tereny o niekorzystnych warunkach ekofizjograficznych.

W studium wzięto pod uwagę konieczność poprawy dostępu do terenów sportowo - rekreacyjno i zieleni urządzonej, wyrażaną w Strategii Rozwoju Miasta i innych dokumentach miejskich, kierując się rozwiązaniami zawartymi w dotychczasowej polityce przestrzennej miasta. Uwzględniono także istnienie rodzinnych ogrodów działkowych; dopuszczono jednocześnie możliwość przeznaczenia tych ogrodów lub ich części na cele publiczne - na zasadach określonych w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych, biorąc pod uwagę przyszłe potrzeby rozwoju miasta oraz uwzględniono możliwość zakładania ogrodów działkowych w strefie terenów otwartych.

Ustalenia studium przewidujące realizację nowych, znaczących struktur przestrzennych (pasy dróg wojewódzkich, cmentarz komunalny, budowla ziemna, obszar możliwej lokalizacji obiektów handlowych wielkopowierzchniowych) wynikają z już istniejących planów i koncepcji w tym zakresie. W przypadku budowli ziemnej, która będzie kształtowana w długim okresie, za najbardziej zasadne - w świetle zmieniających się koncepcji jej formowania - uznano rozwiązanie, w którym ustalenie szczegółowych zasad i sposobów tym zakresie następować będzie na poziomie planu miejscowego.

Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym i przeznaczaniu terenów na określone cele ustalono na podstawie uwarunkowań związanych ze szczególnymi strefami, obszarami i obiektami podlegającymi ochronie lub ograniczeniom w ich zagospodarowaniu, ustalonymi na podstawie ustaw, aktów wykonawczych i zarządzeń

uprawnionych organów. Przeznaczanie terenów na różne cele i zasady lokalizacji zabudowy ograniczają również powszechnie obowiązujące przepisy, głównie z zakresu prawa budowlanego i aktów wykonawczych do tej ustawy, a także wnioski do studium formułowane przez różne podmioty (m.in. zarządców wód i infrastruktury).

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów (parametry i wskaźniki urbanistyczne) określono biorąc za podstawę przyjmowane wielkości w tym zakresie w dotychczas sporządzonych planach miejscowych oraz kierując się charakterem zabudowy miasta i ogólnymi zasadami ładu przestrzennego.

Objaśnienie rozwiązań dotyczących obszarów oraz zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego. Obszary występowania złóż kopalin. Obecne i przyszłe potrzeby eksploatacji tych kopalin

Występowanie złóż kopalin - węgla kamiennego i jego eksploatacja, w tym dotychczasowe i prognozowane skutki wydobywania, stanowią jedno z podstawowych uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego w Rydułtowach. Ustalenia studium w zakresie występowania złóż kopalin oraz potrzeb ich eksploatacji wynikają z aktualnych danych, w tym rejestrów złóż i obszarów górniczych. Zasady ochrony złóż i uwzględniania potrzeb ich eksploatacji określają ustawy - Prawo geologiczne i górnicze oraz Prawo ochrony środowiska. Istotny wpływ na sposób formułowania ustaleń studium dotyczących kontroli skutków przyszłej eksploatacji mają ograniczenia prawne w tym zakresie. W zakresie ustaleń dotyczących **obszarów i obiektów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny**, przyjęto dotychczas wyznaczone filary ochronne, zabezpieczające przed wpływami działalności górniczej określone objekty i obszary. Ze względu na charakter i skalę oddziaływań planowanej eksploatacji węgla (głównie wstrząsy) brak jest przesłanek do wskazywania innych obszarów i obiektów wymagających zabezpieczenia w postaci filarów ochronnych.

Ochrona wód

Zasady ochrony wód określono biorąc pod uwagę przepisy powszechnie obowiązujące oraz postulowaną przez zarządców wód zasadę tworzenia wzdłuż cieków i zbiorników otuliny biologicznej. Sformułowano także nakaz określania przeznaczenia terenów w sąsiedztwie wód publicznych z uwzględnieniem zapewnienia swobodnego dostępu do tych wód. Ze względu na niewielkie znaczenie wód podziemnych oraz jedynie średni stopień ich zagrożenia zanieczyszczeniami z powierzchni, nie było potrzeby określania szczególnych zasad ochrony tych wód.

Ochrona powierzchni ziemi i gleby

Ze względu na brak w mieście obszarów osuwania się mas ziemnych i narażonych na takie zjawiska nie było potrzeby formułowania zasad ochrony w tym względzie (kierowano się w tej części studium rejestrem prowadzonym przez starostę na podstawie art. 110a ustawy - Prawo ochrony środowiska, zawierającym informacje o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz o terenach, na których występują te ruchy).

Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Decydujący wpływ na ustalenia określające kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej miała istniejąca jakość i wielkość zasobów tej przestrzeni, w tym niktę znaczenie produkcji rolniczej w Rydułtowach. W przypadku lasów, chronionych w studium przed przeznaczeniem na inne cele, ustalenia te wynikają z konieczności zachowania i możliwości zwiększania powierzchni zalesionych w strukturze przestrzennej miasta oraz są zgodne z programami ochrony środowiska miasta i powiatu wodzisławskiego. Zasadność zwiększania powierzchni lasów w mieście stanowiła także przesłankę do określenia kierunku rekultywacji terenów zdegradowanych eksploatacją odkrywkową. Z uwagi na znaczne rozdrobnienie gruntów leśnych nie można było wykluczyć wystąpienia w planach miejscowych konieczności przeznaczenia niewielkich fragmentów gruntów leśnych na cele nieleśne (związane z realizacją inwestycji celu publicznego).

Ochrona powietrza i klimatu

Ustalenia w zakresie zasad ochrony powietrza i klimatu określono biorąc pod uwagę obowiązki nałożone na organy miasta w Programie Ochrony Powietrza, związane ze sprawami zagospodarowania przestrzennego, w tym zasadę uwzględniania w planach miejscowych wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej niskiej emisji.

Ochrona przed hałasem i innymi zagrożeniami

Zasady ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi wynikają z przepisów powszechnie obowiązujących. W przypadku ochrony przed hałasem ustalono także zasady przeznaczenia terenów na określone cele w strefach zagrożonych ponadnormatywną emisją hałasu, biorąc pod uwagę istniejące i

planowane elementy zagospodarowania stanowiące źródło hałasu. W zakresie ochrony przed poważnymi awariami za zasadne uznano podtrzymanie obecnej sytuacji, w której na obszarze miasta brak jest zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Obszary oraz zasady ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego

Uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony przyrody (obszarów i obiektów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody) nie determinują znacząco kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta (różnorodność biologiczna jest niewielka, dominują mało wartościowe zbiorowiska kształtowane pod wpływem człowieka, znaczenie obszaru miasta w strukturach przyrodniczych jest poślednie - Rydułtowy leżą poza korytarzami ekologicznymi o znaczeniu regionalnym). Ustalenia w zakresie ochrony obszarów i obiektów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody i zasad tej ochrony wynikają z obowiązujących w tym względzie przepisów. W przypadku otuliny Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich kierowano się także opinią Zarządu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, wskazującą, że sposób zagospodarowania części otuliny położonej w granicach Rydułtów nie ma wpływu na cele ochrony parku krajobrazowego. Szczególną wagę przywiązano do ochrony dolin przed zabudową ze względu na wielorakie, środowiskowe i strukturalne funkcje dolin. Ochrona istotnych elementów krajobrazu kulturowego powinna być realizowana zgodnie z zasadami ochrony zabytków (elementy te znajdują się w rejestrze zabytków lub są ujęte w gminnej ewidencji zabytków).

Objaśnienie rozwiązań dotyczących obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Ustalenia w zakresie ochrony zabytków są zgodne z istniejącym stanem prawnym oraz z wytycznymi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w tym w zakresie zasad ochrony obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Uwzględniono obiekty i tereny (otoczenie zabytków) wpisane do rejestru zabytków oraz obiekty i tereny ujęte w gminnej ewidencji zabytków (wskazane i zaakceptowane przez konserwatora zabytków) - które należy objąć ochroną indywidualną w planach miejscowych, a także stwierdzone na terenie miasta stanowiska archeologiczne.

W wyznaczeniu stref ochrony konserwatorskiej kierowano się ustaleniami planów miejscowych. Strefami tymi objęto rejon koncentracji zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz tereny stanowiące otulinę obiektów wpisanych do rejestru. Zrezygnowano z wyznaczania stref ochrony konserwatorskiej, ustanowionych w niektórych dotychczasowych dokumentach planistycznych, dla terenów, na których nie występują zabytki lub dla terenów pokrywających się w pełni z terenem objętym wpisem do rejestru zabytków. Ustalenia w zakresie ochrony dóbr kultury współczesnej dotyczą obiektów określonych na podstawie ewidencji grobów i cmentarzy wojennych oraz innych miejsc pamięci województwa śląskiego, prowadzonej przez Wojewodę Śląskiego.

Objaśnienie rozwiązań dotyczących kierunków rozwoju systemów komunikacji

Podstawowe kierunki rozwoju układu drogowego wynikają z zadań ponadlokalnych, zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego (wzmacnianie sieci powiązań wewnętrznych - realizacja połączeń zwiększających dostępność terenów Aglomeracji Rybnickiej i Raciborza: budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej 935 Racibórz - Pszczyna oraz drogi wojewódzkiej 933 Rydułtowy - Pawłowice).

Przebieg planowanych dróg wojewódzkich na obszarze Rydułtów, parametry tych dróg oraz sposoby powiązania z lokalnym układem drogowym przyjęto zgodnie z aktualnie istniejącymi koncepcjami w tym zakresie (w rozwiązaniach studium uwzględniono istotną zmianę dotychczasowej sytuacji planistycznej w zachodniej części Rydułtów, w tym warunki funkcjonowania i możliwości kształtowania układu drogowego w tej części miasta, wprowadzoną rozwiązaniami zawartymi w projekcie drogi nr 933, dla którego wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach). Ze względu na stosunkowo wczesny etap projektowania tych dróg przyjęto możliwość zmiany aktualnych rozwiązań w tym zakresie.

Klasy funkcjonalno - techniczne dróg ustalono na podstawie założeń dotyczących planowanych dróg wojewódzkich, danych zarządców drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych oraz na podstawie dotychczasowych dokumentów planistycznych miasta i oceny znaczenia poszczególnych ulic w układzie drogowym miasta (drogi gminne nie mają ugruntowanej klasyfikacji funkcjonalno - technicznej).

Kierunki rozwoju systemu drogowego uwzględniają również możliwość wykorzystania dla obsługi miasta istniejących i planowanych dróg przebiegających poza granicami Rydułtów, zwłaszcza na terenie Rybnika, Radlina i Pszowa. Przyjęty zakres planowanych dróg gminnych, klasy lokalnej i dojazdowej, oraz ich lokalizacja wynika z weryfikacji dotychczasowych zamierzeń, biorącej pod uwagę zwłaszcza istniejące potrzeby i możliwości realizacji tych dróg.

Brak było przesłanek do wprowadzania zmian w ustaleniach dotyczących transportu kolejowego i terenów kolejowych. Rozwiązania dotyczące planowanego węzła przesiadkowego w rejonie stacji kolejowej oraz rozbudowy tras rowerowych wynikają z ustaleń gminnych dokumentów planistycznych, a w zakresie parkingu systemu „parkuj i jedź” - także z późniejszych koncepcji, zakładających możliwość intensyfikacji połączeń kolejowych Rydułtów z Rybnikiem. Wskazywana konieczność prowadzenia odpowiedniej polityki parkingowej w centrum miasta, ograniczającej ruch samochodowy w tej części miasta, wynika z obowiązku nałożonego na organy miasta w wojewódzkim Programie Ochrony Powietrza.

Objaśnienie rozwiązań dotyczących kierunków rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Ustalenia w zakresie kierunków rozwoju infrastruktury technicznej, nieprzewidujące istotnych zmian w dotychczasowym funkcjonowaniu systemów infrastruktury, wynikają z oceny istniejącego stanu, programów rozwoju poszczególnych rodzajów infrastruktury, dokumentów gminnych o charakterze strategii i planów (w tym dotyczących zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe) oraz zamierzeń podmiotów działających w dziedzinie infrastruktury technicznej. W dokumentach tych nie przewiduje się zmian w źródłach zaopatrzenia, ani potrzeby dokonywania takich modyfikacji. Źródła i stan systemów infrastruktury uznano za wystarczające dla planowanej skali rozwoju miasta. Uwzględniono zgłoszone plany rozwoju w zakresie energii (rozbudowa stacji elektroenergetycznej, urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW - w zakresie odpowiadającym przyjętej strukturze przestrzennej miasta).

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej, zwłaszcza w zakresie możliwości realizacji zabudowy wielorodzinnej i usługowej, dostosowano do zasięgu terenów objętych zbiorowym systemem odprowadzania ścieków (przyjęto, że granice aglomeracji [w rozumieniu ustawy - Prawo wodne] mogą ulegać zmianie, stosownie do potrzeb i możliwości inwestycyjnych miasta).

W zakresie gospodarki odpadami wzięto pod uwagę postanowienia Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014 (kierowanie zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów zielonych do wyznaczonej regionalnej instalacji, położonej poza granicami miasta). Uwzględniono także konieczność zapewnienia w planach miejscowych możliwości realizacji urządzeń (obiektów) budowlanych służących prowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów.

Objaśnienie ustaleń dotyczących obszarów, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego

W studium określono otwartą listę obszarów, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym - obejmującą zadania należące do celów publicznych, które można było przestrzennie i rodzajowo zidentyfikować na podstawie innych ustaleń studium. Ze względu na szeroki katalog inwestycji zaliczanych do celów publicznych (o znaczeniu lokalnym) niewykluczono możliwości ustalania w planach miejscowych innych obszarów, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego I znaczeniu lokalnym.

Obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wskazano na podstawie ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego. Stwierdzono, że inwestycje realizowane w ramach Programu dla Odry 2006 („Budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty. Naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu Odry wraz z Wartą”) - zgodnie z wykazem inwestycji, zawartym w dokumencie „Program dla Odry - 2006 - aktualizacja” (2011 r.), ani w jego wcześniejszych wersjach, nie są zlokalizowane w granicach miasta Rydułtowy.

Objaśnienie rozwiązań w zakresie pozostałych ustaleń studium

Obszary planów miejscowych

W Rydułtowach nie występują obszary, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe - wynika to z obowiązującego stanu prawnego oraz z uwarunkowań cechujących miasto (żaden przepis inny niż ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie określa obowiązku sporządzenia planu w związku z występującymi uwarunkowaniami w mieście). Wskazano jedynie na konieczność sporządzenia planu miejscowego w związku z planowanym założeniem cmentarza komunalnego.

Rozwiązania dotyczące obszarów, dla których się zamierza przystąpić do sporządzenia planu miejscowego są zgodne ze Strategią Rozwoju Miasta oraz Uchwałą Nr XXXIV/299/09 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 28 sierpnia 2009 r. (założono systematyczne sporządzanie planów miejscowych dla całego obszaru miasta). Wzięto również pod uwagę konieczność sporządzania zmian planów w wyniku pojawienia się okoliczności uzasadniających dokonanie takich zmian, w tym związanych z potrzebami rozwoju miasta.

Obszary wymagające przeprowadzenie scaleń i podziałów nieruchomości

W niektórych częściach miasta występują zgrupowania działek o niekorzystnych dla możliwości ich racjonalnego zagospodarowania parametrach geometrycznych. W studium nie wyznaczono jednak obszarów, których zagospodarowanie jest bezwzględnie warunkowane uprzednim przeprowadzeniem scalenia i podziału nieruchomości, przyjęto bowiem, jako bardziej zasadne, rozwiązanie polegające na określaniu takich potrzeb na poziomie planu miejscowego, w trakcie analizy dotyczącej zasadności przystąpienia do jego sporządzenia.

Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Ustalenia w zakresie rozmieszczenia takich obiektów podtrzymują dotychczasową politykę przestrzenną miasta (wyznaczono obszar położony w rejonie planowanego węzła dróg wojewódzkich nr 933 i 935). Przyjęto jednak, że z uwagi na aktualnie słabą dostępność komunikacyjną tego obszaru, jego przeznaczenie należy traktować kierunkowo, uzależniając sporządzenie planu miejscowego ustalającego handlową funkcję tego obszaru dopiero po realizacji planowanych dróg wojewódzkich.

Obszary przestrzeni publicznej

W wyznaczeniu obszaru przestrzeni publicznej kierowano się ustawową definicją obszaru oraz uwarunkowaniami wynikającymi ze stanu struktury przestrzennej miasta. Ze względu na zwartość tej struktury i niewielką powierzchnię miasta przyjęto zasadę skoncentrowania działań i służących im środków na prawidłowym ukształtowaniu i wzmocnieniu wskazanego w studium obszaru przestrzeni publicznej, obejmującego rejon miasta, który taką funkcję już w znacznym stopniu pełni. Jednocześnie, przyjęto, że w planach miejscowych można ustalać inne obszary przestrzeni publicznej, o ściśle lokalnym charakterze.

Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekułtywacji

Obszary o szczególnym zakresie koniecznych zmian przestrzennych i funkcjonalnych - przekształceń, w tym rehabilitacji, a także rewitalizacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej określono na podstawie Strategii Rozwoju Miasta i innych dokumentów miejskich oraz aktualnych potrzeb i możliwości rozwoju miasta. Obszary te obejmują różne pod względem funkcji, charakteru i zakresu niezbędnych działań jednostki, wskazywane w tych dokumentach

Zzamierzeniach jako wymagające specjalnego rodzaju działań. Zidentyfikowane obszary mogą również stanowić „obszary wymagające przeprowadzenia rewitalizacji”, o których mowa w różnych projektach przepisów dotyczących problematyki rewitalizacji.

Do obszarów wymagających rekułtywacji zaliczono sąsiadujące z sobą tereny dawnego i obecnego wydobycia kopaliny (iłowy ceramiki budowlanej i piasku) w rejonie ul. Bohaterów Warszawy. W wyrobisku po eksploatacji złoża iłowy w celu jego wypełnienia składowano odpady inne niż niebezpieczne w procesie odzysku R14 na podstawie zezwolenia Starosty Wodzisławskiego z 2006 r. Na skutek składowania także odpadów nieujętych w tej decyzji, pozwolenie na składowanie odpadów zostało cofnięte. W sąsiedztwie znajduje się złożo piasku, eksploatowane okresowo (koncesja na wydobycie obowiązuje do końca 2016 r.). Przyjęto, że względu na przedstawione uwarunkowania, że właściwym sposobem dalszego użytkowania tych terenów będzie ich rekułtywacja w kierunku leśnym, z możliwym znacznym udziałem urządzeń rekreacyjnych.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Ochrona przeciwpowodziowa

Ustalenia dotyczące obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wynikają z aktualnego stanu prawnego, w którym brak jest takich obszarów (obszary te, zgodnie z ustawą - Prawo wodne mają być wyznaczone w terminie do 22 grudnia 2013 r.), znaczenie ma również fakt, że obszar miasta nie znajdował się w zasięgu terenów zalewowych o prawdopodobieństwie przewyższenia $p=1\%$, wyznaczonych przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej. W studium, zgodnie z Raportem z wykonania wstępnej oceny ryzyka powodziowego (2012 r.), określono dolny na obszarze miasta odcinek Nacyny jako obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi, wskazany do opracowania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego w I cyklu planistycznym (w tym - do wyznaczenia obszarów szczególnego zagrożenia powodzią).

W zakresie ochrony przeciwpowodziowej przyjęto konieczność realizacji programu przeciwpowodziowego (usprawnienia systemów wodnych wraz z infrastrukturą przeciwpowodziową, w tym regulację koryta Nacyny Potoku Rydułtowskiego oraz budowę zbiorników retencyjnych do chwilowego zatrzymania spływających wód deszczowych), kierując się aktualną w tym względzie koncepcją gospodarki wodno - ściekowej.

Obszary osuwania się mas ziemnych

W studium nie wyznaczono obszarów osuwania się mas ziemnych kierując się danymi rejestru takich terenów, prowadzonego przez Starostę Wodzisławskiego oraz rozpoznanymi uwarunkowaniami w zakresie występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

2. Synteza ustaleń studium

Ustalenia studium (kierunki zagospodarowania przestrzennego) określają politykę przestrzenną miasta Rydułtowy, w tym lokalne zasady zagospodarowania, w zakresie, o którym mowa w art. 10 ust. 2 i 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wymienionym szczegółowo w części poświęconej uzasadnieniu przyjętych w studium rozwiązań. Układ treści ustaleń studium jest zdeterminowany wymaganiami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W syntezie ustaleń studium problematykę tę **przedstawiono w miarę możliwości w ujęciu przekrojowym.**

Cele polityki przestrzennej

Celem polityki przestrzennej jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju miasta w zakresie związanym z zagospodarowaniem przestrzennym. Polityka ta zasadza się na zapewnieniu możliwości realizacji zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej oraz indywidualnych potrzeb mieszkańców miasta, związanych z zagospodarowaniem przestrzennym, w tym na tworzeniu warunków sprzyjających gospodarczemu rozwojowi miasta, a także na zapewnieniu możliwości realizacji ponadlokalnych zadań publicznych. Polityka gwarantuje trwałość i możliwość rozwoju zasadniczych funkcji miasta, w szczególności mieszkaniowych, górnictwa węgla kamiennego oraz usług, a jednocześnie zapewnia ochronę zasobów środowiska i dziedzictwa kulturowego miasta, a także - w zakresie związanym z zagospodarowaniem przestrzennym - umożliwi poprawę jakości środowiska.

Zasadnicze kierunki kształtowania struktury przestrzennej miasta, w tym kierunki zmian tej struktury, polegać będą na: zachowaniu i wzmocnieniu funkcji usługowych centrum miasta i jego znaczenia jako głównej przestrzeni publicznej; utrwaleniu i ochronie zasadniczych elementów struktury przyrodniczej oraz dziedzictwa kulturowego miasta; ewolucyjnym rozwoju terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej, głównie z wykorzystaniem rezerw terenów już wyznaczonych w dokumentach planistycznych; rozwoju terenów rekreacyjno - sportowych i zieleni urządzonej; istotnemu przekształceniu układu komunikacyjnego poprzez budowę dróg wojewódzkich nr 933 i 935 w nowej lokalizacji (drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego) oraz na powstaniu nowych, znaczących struktur przestrzennych (cmentarz komunalny, park miejski, budowla ziemna, obszar możliwej lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m).

Struktura przestrzenna. Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów. Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów

I ograniczenia tych zmian określa struktura przestrzenna miasta. Struktura ta składa się z jednostek (stref funkcjonalnych i obszarów o skonkretyzowanej funkcji), zróżnicowanych ze względu na dopuszczalne funkcje, jakie można ustalać dla tych jednostek w planach miejscowych. Określono także zasady i zakres dopuszczalnych zmian granic stref funkcjonalnych w planach miejscowych.

W strukturze przestrzennej wyróżniono: strefę centrum miasta (usługowo - mieszkaniową), strefę mieszkaniowo - usługową, strefę usługową, strefę produkcyjno - usługową oraz strefę terenów rolniczych, zieleni (nieurządzonej) i wód (terenów otwartych), a także szereg obszarów o skonkretyzowanej funkcji (obejmujących istniejące lub planowane tereny sportu i rekreacji, zieleni urządzonej, ogrody działkowe, cmentarze, lasy tworzące kompleksy o powierzchni ponad 5 ha, budowlę ziemną z zielenią urządzoną, tereny komunikacji [drogi publiczne, parkingi, tereny kolejowe] i infrastruktury technicznej [wyróżniające się ze względu na zajmowaną powierzchnię i znaczenie w strukturze miasta - stacja elektroenergetyczna i oczyszczalnia ścieków] oraz tereny dawnego i aktualnie prowadzonego wydobywania kopaliny metodą odkrywkową, o leśnym kierunku rekultywacji).

Dla stref funkcjonalnych (wielofunkcyjnych) można ustalać w planach miejscowych różne funkcje (kierunki przeznaczenia) terenów - w zakresie określonym w studium, dla obszarów o skonkretyzowanej funkcji (monofunkcyjnych) - przeznaczenie terenów określa przyjęta w studium funkcja danego obszaru. Ustalono zasady zagospodarowania i wytyczne w tym zakresie do planów miejscowych dla poszczególnych stref i obszarów, a także katalog funkcji dopuszczalnych, jakie można ustalać w planach miejscowych dla poszczególnych terenów o różnym przeznaczeniu, obejmujące możliwość realizacji niektórych obiektów budowlanych lub sposobów użytkowania tych obiektów i gruntów - niezwiązanych bezpośrednio z podstawowym przeznaczeniem terenów, lecz mogących z tym przeznaczeniem współistnieć na określonych warunkach.

Ograniczenia w zagospodarowaniu i w przeznaczaniu terenów na określone cele

Ustalono ograniczenia w swobodzie dokonywania zmian w przeznaczaniu terenów na określone cele w planach miejscowych, wynikające z istniejącego zagospodarowania i użytkowania terenów (w przeznaczaniu terenów na określone cele należy uwzględniać istniejące lub planowane funkcje niektórych terenów położonych w strefach funkcjonalnych: zabudowy mieszkaniowej, położonej poza strefą mieszkaniowo - usługową, usług publicznych, zieleni urządzonej oraz sportu i rekreacji, lasy o powierzchni poniżej 5 ha oraz obiekty służące ochronie przeciwpowodziowej), a także ograniczenia związane z cechami środowiska (doliny i parowy na terenach możliwych do zabudowy) lub z lokalizacją niektórych obiektów budowlanych. Dla terenów położonych w zróżnicowanych rodzajowo strefach, związanych z niektórymi elementami zagospodarowania (strefy wokół nieczynnych szybów, strefy technicznych [kontrolowanych] wokół obiektów i wzdłuż sieci infrastruktury technicznej, strefy minimalnej odległości obiektów budowlanych od granicy obszaru kolejowego, pasy izolujące tereny cementarne) należy w planach miejscowych przyjmować szczególne warunki ich zagospodarowania i ograniczenia w użytkowaniu tych terenów.

Tereny wyłączone spod zabudowy

Wskazano tereny do wyłączenia spod zabudowy, obejmujące - ze względu na przyjęte kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta - strefy i obszary o kierunkach przeznaczenia z zasady niezwiązanych z realizacją zabudowy (strefa terenów rolniczych, zieleni i wód, lasy, pasy gruntów wzdłuż cieków i wokół zbiorników wodnych doliny, a w mniejszym zakresie także tereny innych rodzajów zieleni [ogrody działkowe, zieleni urządzonej, budowla ziemna z zielenią urządzonej]), zaś ze względu na występujące uwarunkowania - tereny cechujące się niekorzystnymi warunkami geologiczno - inżynierskimi oraz tereny położone w strefach w których obowiązuje zakaz zabudowy ustalony na podstawie przepisów odrębnych.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Określono wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów - dla poszczególnych rodzajów przeznaczenia terenu (z wyróżnieniem terenów położonych w strefie centrum miasta), występujących lub możliwych do ustalenia na obszarze Rydułtów. Parametry i wskaźniki urbanistyczne określają, w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, przeciętne wartości dotyczące maksymalnej wielkości powierzchni zabudowy, minimalnego udziału procentowy powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalnej intensywności zabudowy, a także jej wysokości. Wielkości te należy traktować jako wytyczne do ustalania tych parametrów i wskaźników w planie miejscowym. Określono także dopuszczalny zakres zmian tych wartości, jaki może być przyjmowany w planach miejscowych.

Obszary przestrzeni publicznej

Wyznaczono obszar przestrzeni publicznej obejmujący centralny rejon miasta, w którym koncentrują się lub powinny się skupiać funkcje o charakterze publicznym, obejmujący pasmo terenów wzdłuż ul. Ofiar Terroru - od Rynku do rejonu planowanego węzła przesiadkowego. Wyróżniono główny element tej przestrzeni - Rynek wraz z przedpołem kościoła p.w. św. Jerzego. W planie miejscowym należy określić granice tego obszaru w dostosowaniu do skali rysunku planu oraz ustalić zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w przestrzeni publicznej. W planach miejscowych można wyznaczać również inne obszary przestrzeni publicznej o znaczeniu ściśle lokalnym.

Ustalono konieczność poprawy dostępności terenów sportu i rekreacji oraz zieleni urządzonej poprzez zwiększenie ich powierzchni i liczby, a także rehabilitację obiektów istniejących. W skali miasta istotne znaczenie mieć powinna możliwość przeznaczenia na cele rekreacji terenów planowanego parku miejskiego w dolinie Potoku Rydułtowskiego. Zachowuje się także rodzinne ogrody działkowe (z dopuszczeniem możliwości likwidacji ogrodu lub jego części w przypadkach uzasadnionych potrzebami rozwoju miasta związanymi z realizacją celu publicznego - na zasadach określonych w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych), a także tworzy się możliwość zakładania nowych ogrodów w strefie terenów otwartych.

Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Wyznaczono obszar możliwy do przeznaczenia w planie miejscowym pod lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², położony w rejonie planowanego węzła dróg wojewódzkich nr 933 i 935 (lokalizacja pozamiejska). Ustalono jednocześnie, że możliwość realizacji takich obiektów powinna być uzależniona od budowy tych dróg (odroczone do czasu ich realizacji).

Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Wyznaczono obszary o szczególnym zakresie zmian przestrzennych i funkcjonalnych, wymagające przekształceń (w tym rewitalizacji) i rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, obejmujące tereny sportowe przy ul. Gen. Józefa Bema, teren ośrodka wypoczynkowego Machnikowiec z dawną hałdą odpadów pogórnich, mogący podlegać m.in. przekształceniom polegającym na rozbiórce hałdy lub jej części (obszar wymagający kompleksowych przekształceń struktury funkcjonalnej i przestrzennej) oraz Osiedle Karola.

Do obszarów wymagających rekultywacji (w kierunku leśnym) należą tereny dawnego i obecnie prowadzonego wydobycia kopalni metodą odkrywkową w rejonie ul. Bohaterów Warszawy.

Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości

Nie wyznaczono obszarów, których zagospodarowanie jest bezwzględnie warunkowane uprzednim przeprowadzeniem scaleń i podziału nieruchomości. Obszary takie można wyznaczać, w zależności od potrzeb, w trakcie analizy dotyczącej zasadności przystąpienia do sporządzenia planu miejscowego, w szczególności w odniesieniu do terenów, na których istniejący podział na działki gruntu uniemożliwiłby ich wykorzystanie zgodnie z planowanym przeznaczeniem (innym niż rolne lub leśne) oraz sposobem zagospodarowania i zabudowy.

Inwestycje celu publicznego

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zlokalizowane w granicach miasta obejmują „budowę i przebudowę drogi wojewódzkiej 935 Racibórz - Pszczyna oraz drogi wojewódzkiej 933 Rydułtowy - Pawłowice”. Inwestycje realizowane w ramach programu rządowego „Programu dla Odry 2006”, obejmującego dorzecze Odry, nie są zlokalizowane na terenie miasta.

Otwarta lista obszarów, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, obejmuje zidentyfikowane w studium zadania należące do celów publicznych w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami. W planach miejscowych można ustalać także inne obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

Instrumenty realizacji ustaleń studium - miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z art. 14 ust. 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy innych ustaw. W obecnym stanie prawnym w granicach miasta nie występują obszary, dla których przepisy inne niż ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wymagają sporządzenia planu miejscowego. W świetle planowanych zamierzeń, określonych w studium, plan miejscowy należy sporządzić w związku z planowanym założeniem cmentarza komunalnego (zgodnie z ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych).

Za celowe uznano sporządzenie planów miejscowych dla całego obszaru miasta. Można również przystępować do zmiany planów już sporządzonych, w zależności od potrzeb.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji

Podstawowym kierunkiem rozwoju układu drogowego będzie budowa w nowej lokalizacji dróg wojewódzkich nr 933 i 935 - klasy głównej ruchu przyspieszonego, o ograniczonej dostępności, oraz związana z tym przebudowa układu dróg niższych klas, w tym sposób powiązania części miasta, które zostaną rozdzielone pasami drogowymi planowanych dróg wojewódzkich. Przewiduje się także rozbudowę układu dróg klasy lokalnej (w tym dokończenie budowy wschodniej obwodnicy miasta) oraz dojazdowej (także z wykorzystaniem pasów drogowych planowanych dróg wojewódzkich).

Określono klasyfikację funkcjonalno - techniczną dróg publicznych (istniejących i planowanych) - klasy od głównej ruchu przyspieszonego do lokalnej, którą się zaleca stosować w planach miejscowych w określaniu układu komunikacyjnego i klasyfikacji ulic. Ustalono jednocześnie możliwość dokonywania modyfikacji w planach miejscowych określonego w studium układu drogowego oraz zasady i dopuszczalny zakres tych zmian.

Przewiduje się możliwość rozbudowy sieci tras i dróg rowerowych, o funkcji komunikacyjnej i rekreacyjnej.

W zakresie miejsc do parkowania, przyjęto, że liczbę tych miejsc i sposoby ich realizacji należy dostosować w planach miejscowych do rodzaju zabudowy i zagospodarowania terenu, rodzaju i skali planowanej działalności usługowej lub produkcyjnej, z uwzględnieniem innych lokalnych uwarunkowań, stosując odpowiednie kryteria przy wyznaczaniu liczby miejsc do parkowania. W centrum miasta należy zmierzać, poprzez odpowiedni sposób lokalizacji parkingów, do ograniczenia korzystania w tym rejonie z samochodu.

Nie przewiduje się zmian w transporcie kolejowym. W zakresie komunikacji publicznej planowany jest w rejonie stacji kolejowej węzeł przesiadkowy (z dworcem autobusowym i parkingiem systemu „parkuj i jedź”).

Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

Nie przewiduje się zmian w zakresie źródeł i kierunków zaopatrzenia miasta w poszczególne rodzaje infrastruktury, a także w sposobach odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz w gospodarce odpadami (w sensie przestrzennym). Rozwój systemów infrastruktury polegał będzie na zwiększeniu zasięgu ich działania, w tym zasięgu systemu kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych, pewności dostaw mediów oraz poprawy ich jakości.

Planuje się rozbudowę stacji elektroenergetycznej „Rydułtowy” oraz przewiduje się możliwość budowy urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW na wyznaczonych w studium obszarach.

W zakresie gospodarki odpadami, Gmina będzie prowadziła gospodarkę zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami oraz z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W planach miejscowych należy zapewniać możliwość budowy, modernizacji, przebudowy i rozbudowy sieci i obiektów infrastruktury technicznej oraz możliwość realizacji urządzeń (obiektów) służących prowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, z wykorzystaniem odpowiednio wyposażonych urządzeń technicznych.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej

Przedmiotem ochrony są zabytki - wpisane do rejestru zabytków i ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz zabytki (stanowiska) archeologiczne, a także dobra kultury współczesnej (miejsca pamięci wpisane do ewidencji grobów i cmentarzy wojennych oraz innych miejsc pamięci województwa śląskiego). Formami ochrony zabytków w obrębie miasta są: wpis do rejestru zabytków oraz - dla zabytków ujętych w ewidencji zabytków - ustalenia ochrony w planie miejscowym. W planach miejscowych należy uwzględniać ochronę zabytków, zgodnie z aktualnymi w okresie sporządzania tych planów - rejestrem zabytków i gminną ewidencją zabytków.

Ustalono wytyczne do określania zakresu ochrony dla poszczególnych obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków lub grup tych obiektów.

Wyznaczono strefy ochrony konserwatorskiej, obejmujące rejon koncentracji zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków lub stanowiące otulinę zabytków wpisanych do rejestru, które należy uwzględnić w planach miejscowych, a także określono zasady uwzględniania w planach miejscowych zabytków archeologicznych.

Obszary oraz zasady ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego

W planach miejscowych należy uwzględniać obszary i obiekty chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody (stanowisko dokumentacyjne

Skałka, pomniki przyrody) oraz obowiązujące dla nich zakazy, a także położenie części miasta w otulinie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (przy czym, sposoby zagospodarowania terenów w obrębie otuliny w Rydułtowach nie mają wpływu na cele ochrony parku krajobrazowego).

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta zapewniają ochronę innych wartości przyrodniczych, w tym takich, dla których postulowane jest wprowadzenie ochrony na mocy ustawy o ochronie przyrody.

Istotne elementy krajobrazu kulturowego miasta podlegają ochronie na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Krajobraz miasta, co najmniej jego środkowej części, może ulec istotnej zmianie na skutek przebudowy składowiska odpadów pogórnictwa i budowy budowli ziemnej z wykorzystaniem tych odpadów, w stopniu zależnym od przyjętej koncepcji kształtowania tej budowli.

Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów. Ochrona złóż kopalin. Obecne i przyszłe potrzeby eksploatacji tych kopalin

W studium ujawniono udokumentowane złoża kopalin oraz granice istniejących obszarów i terenów górniczych. Nie jest wykluczone utworzenie nowych obszarów i terenów górniczych dla wydobywania węgla kamiennego z metanem. Zgodnie z przepisami, wydobywanie kopalin, w sytuacji Rydułtów - w szczególności węgla kamiennego - należy planować i prowadzić z uwzględnieniem minimalizowania niekorzystnych wpływów na powierzchnię terenu, zwłaszcza siły wstrząsów górotworu, zaś ustalenia planów miejscowych nie powinny powodować niezgodności przeznaczenia terenów lub sposobu korzystania z nieruchomości z działalnością określoną w koncesji (należy zapewniać możliwość racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopalin).

W planach miejscowych należy uwzględniać granice istniejących filarów ochronnych wyznaczonych dla ochrony obiektów i obszarów, a także określać wymóg dostosowania planowanych obiektów budowlanych do aktualnych na okres sporządzania planu miejscowego czynników geologiczno - górniczych.

Ochrona wód

Przyjęto zasadę tworzenia wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, zwłaszcza położonych w strefie terenów otwartych, pasów wolnych od zabudowy w celu zachowania biologicznej otuliny wód, a także potrzebę ustalania przeznaczenia terenów w sposób zapewniający swobodny dostęp do wód publicznych. Ochrona wód podziemnych nie wymaga szczególnych regulacji w planach miejscowych.

Podstawowe znaczenie dla ochrony wód ma realizacja systemu kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych, a także kanalizacji deszczowej. Na terenach położonych poza zasięgiem systemu kanalizacji zbiorczej należy wykluczać lub ograniczać realizację niektórych rodzajów zabudowy i działalności gospodarczych.

Obszary osuwania się mas ziemnych, ochrona powierzchni ziemi. Kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Ochrona powierzchni ziemi polega na zapobieganiu ruchom masowym ziemi - w Rydułtowach nie zarejestrowano obszarów osuwania się mas ziemi. W przypadku gleb, ustalenia studium zapewniają ochronę gleb cennych ze środowiskowego punktu widzenia (położonych w dolinach cieków) oraz znacznej części gleb III klasy bonitacyjnej.

Przyjęto zasadę nienaruszania gruntów leśnych (nie wyznaczono gruntów leśnych wymagających zmiany przeznaczenia na cele nieleśne - w skali dającej się określić na rysunku studium, nie wyklucza się jednak wystąpienia takiej potrzeby dla gruntów o niewielkiej powierzchni, możliwej do określenia w skali rysunku planu miejscowego - w przypadkach uzasadnionych koniecznością realizacji przedsięwzięć celu publicznego). Istnieje możliwość zwiększania powierzchni lasów (w szczególności na nieużytkach [w tym na terenach wymagających rekultywacji] oraz na glebach niskich klas bonitacyjnych). W sąsiedztwie lasów nie należy wprowadzać funkcji, które mogą wywierać negatywny wpływ na lasy.

Ochrona powietrza i klimatu

W celu ograniczenia niskiej emisji należy w planach miejscowych ustalać nakaz stosowania niskoemisyjnych urządzeń grzewczych w budowanych i rozbudowywanych obiektach, przy wyznaczaniu linii zwartej zabudowy - zapewniać możliwość właściwej cyrkulacji powietrza, a także zapewniać możliwość zwiększenia zasięgu sieci ciepłowniczej. W strefie centrum miasta należy dążyć do ograniczenia ruchu samochodowego, w tym poprzez odpowiednią lokalizację parkingów na obrzeżach tej strefy.

Zasady ochrony przed hałasem, promieniowaniem elektromagnetycznym i poważnymi awariami

Ustalono zasady ochrony przed hałasem - realizowane poprzez kwalifikowanie w planach miejscowych terenów ze względu na standardy akustyczne do odpowiednich grup terenów w rozumieniu przepisów dotyczących dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz odpowiedni sposób kształtowania zabudowy w strefach narażonych na ponadnormatywną emisję hałasu komunikacyjnego i przemysłowego.

Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym wynika z przepisów ogólnie obowiązujących. W planach miejscowych należy wyznaczać pasy ograniczonej zabudowy mieszkaniowej i innej dostępnej dla ludności wzdłuż linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia oraz wokół stacji elektroenergetycznych.

W zakresie ochrony przed poważnymi awariami, ustalono nakaz wykluczania w planach miejscowych na terenach przeznaczonych pod działalność produkcyjną, składowanie i magazynowanie możliwości budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w tym zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Ochrona przeciwpowodziowa

W istniejących uwarunkowaniach prawnych brak jest określonych obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w ustawie - Prawo wodne. Przewiduje się realizację programu ochrony przeciwpowodziowej z wykorzystaniem zbiorników retencyjnych, budowanych na Nacynie i Potoku Rydułtowskim.

Tereny zamknięte i ich strefy ochronne.

W granicach miasta występują tereny uznane za zamknięte, ustanowione przez ministra właściwego do spraw transportu, nie posiadające stref ochronnych. Nie obowiązują w nich ograniczenia w zakresie możliwości ustalania przeznaczenia terenu oraz określania sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy.

II. **UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ, SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NR 1**

Podstawa opracowania zmiany studium

Dokument „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy” (zwany jest dalej „Studium”), przyjęty został Uchwałą Nr 37.265.2013 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 20 czerwca 2013 r. Dokument „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rydułtowy” składa się:

- 1) z części tekstowej zawierającej „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i ustalenia studium”,
- 2) z Części graficznej określającej elementy uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i będących załącznikiem do tekstu:
 - Użytkowanie terenów, skala 1:18000
 - Drogi i linie kolejowe, skala 1:20000
 - Główne elementy struktury przestrzennej, skala 1:18000
 - Władanie gruntami, skala 1:18000
- 3) z Części graficznej określającej Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, skala 1:5000
- 4) z Części graficznej określającej kierunki zagospodarowania przestrzennego, Rysunek studium skala 1:5000

Zgodnie z art. 27 ustawy dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2021 poz.741 z późn zm.) zmiany studium przeprowadza się w takim trybie prawnym, w jakim studium jest uchwalone. Ponadto według dodanego art.3a zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania zmian w odniesieniu do wszystkich treści które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne, w tym wynikające z treści art.10 ust.1 – czyli uwarunkowań.

Zawartość dokumentu zmiany studium

Zmiana Studium nr 1 sporządzana jest dla obszaru całego miasta na podstawie Uchwały Rady Miasta Rydułtowy Nr 9.103.2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Rydułtowy.

Ze względu na to, iż całe Studium było sporządzane w miarę niedawno i jego ustalenia zgodne są z obowiązującym prawem dokonano wyłączenie punktowych zmian w przeznaczeniu terenów oraz dostosowania ustaleń Studium.

Opracowana zmiana Studium składa się z :

- 1) **Ujednoliconego tekstu** „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego i ustalenia studium” z wyróżnieniem wprowadzonych zmian.
- 2) **Ujednoliconych Rysunków zmiany studium**, zachowując przyjętą w obowiązującym dokumencie ich numerację:
 - a) Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, skala 1:5000
 - b) Użytkowanie terenów, skala 1:18000
 - c) Drogi i linie kolejowe, skala 1:20000
 - d) Główne elementy struktury przestrzennej, skala 1:18000
 - e) Władanie gruntami, skala 1:18000
 - f) Kierunki zagospodarowania przestrzennego, Rysunek studium skala 1:5000

Podstawy określania polityki przestrzennej

- 1) W oparciu o obowiązującą w dniu przystąpienia do zmiany „Studium” ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2020r. poz. 293 z późn. zm.) uwarunkowania rozwoju określone w art.10 ust.1 ww. ustawy, przy uwzględnieniu m.in. obecnego stanu zagospodarowania przestrzenne-

- go, obowiązujących przesądzeń planistycznych, zasad ochrony wartości kulturowych i przyrodniczych, w zakresie zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
- 2) Analizie poddano również budowę obowiązującego „Studium”, pod kątem wprowadzenia zmian. Na podstawie dokonanej diagnozy oraz zaleceń instytucji i organów zaproponowane zostały zmiany zapisów ustaleń „Studium” w zakresie dotyczącym uwarunkowań rozwoju oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego obszarów objętych zmianą Studium.
 - 3) Zaktualizowano podstawy prawne dające ustalenia wynikające z innych ustaw i aktów wykonawczych
 - 4) Zaktualizowano materiały planistyczne sporządzone na potrzeby Zmiany Studium.
 - 5) Zaktualizowano dane statystyczne dotyczące miasta Rydułtowy.
 - 6) Dokonano analiz wynikających z art. 10 ust.1 pkt. 7.

Wpływ uwarunkowań na politykę przestrzenną

Wpływ na możliwości realizacji celów rozwoju miasta oraz ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego terenów objętych zmianą studium miały w szczególności, następujące uwarunkowania:

- 1) aktualne dane dotyczące demografii oraz analiz wynikających z zmienionej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w odniesieniu do potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- 2) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne oraz aktualne prognozy demograficzne,
- 3) konieczność zachowania istniejących układów przestrzennych zabudowy wraz z ciągami komunikacyjnymi, przy uwzględnieniu poprawy parametrów istniejących dróg,
- 4) konieczność wprowadzenia niewielkich zmian w strukturze przestrzennej terenów w celu uwzględnienia planowanych inwestycji osób fizycznych oraz firm zgodnie ze złożonymi wnioskami,
- 5) konieczność wprowadzenia niewielkich zmian w strukturze przestrzennej terenów w celu uwzględnienia zmiany struktury użytkowania gruntów na podstawie wykonanej analizy przestrzennej,
- 6) ujęte w programach rządowych i wojewódzkich oraz w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, ponadlokalne zamierzenia realizacyjne.

Część uwarunkowań w obszarze miasta nie uległo zmianie w stosunku do uwarunkowań określonych w dokumencie podstawowym.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów

Obowiązujący dokument „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Rydułtowy” (zwany dalej „Studium”), przyjęty został Uchwałą Nr 37.265.2013 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 20 czerwca 2013 r.

Za podstawowe kryteria kształtowania kierunków zagospodarowania terenów objętych zmianą, które zdecydowały o ustaleniu nowych lub kontynuacji dotychczasowych kierunków rozwoju, dla obszaru objętego zmianą przyjęto:

- 1) stan zainwestowania i rodzaj użytkowania terenu w większości związany z wydanymi decyzjami administracyjnymi,
- 2) uwarunkowania przyrodnicze związane z przydatnością do pełnienia określonych funkcji oraz walory przyrodnicze i kulturowe;
- 3) występujące tendencje i predyspozycje obszaru; w tym wynikające ze społecznych potrzeb,
- 4) stopień dostępności terenu.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Utrzymano wskaźniki oraz kierunki określone w dokumencie podstawowym. Skorygowano wysokość zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Wskazano nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową.

Skorygowano zasięgi projektowanych dróg publicznych.

Zasady ochrony

Utrzymano zapisy z dokumentu obowiązującego.

Infrastruktura techniczna

Przyjmuje się sukcesywny rozwój infrastruktury technicznej chroniącej środowisko. Nie stwarza ona barier rozwoju. Główne problemy związane z gospodarką komunalną to konieczność rozbudowy kanalizacji ściekowej i deszczowej. Utrzymuje się ustalenia określone w dokumencie podstawowym.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji

W zakresie komunikacji utrzymuje się ustalenia określone w dokumencie podstawowym.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Ze względu na to, iż zmiana Studium polega na wprowadzeniu niewielkich zmian w przeznaczeniu terenów w całym mieście utrzymuje się zaproponowany w dokumencie podstawowym zakres granic obszarów, dla których zamierza się sporządzić plan miejscowy.

Pozostałe ustalenia zmiany studium

1. Dodano zapisy o zagrożeniach osuwiskowych, które pierwotnie nie były wskazane,
2. Zagrożenie powodziowe – pierwotne studium nie wykazywało obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz innych zagrożeń powodziowych, ale sporządzony projekt zaktualizował te uwarunkowania.
3. Kierunki ustaleń studium zostały zmienione w zakresie maksymalnej wysokości zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (z 15 m na 18 m) oraz minimalne udziały powierzchni biologicznie czynnej dla terenów zieleni urządzonej z 70% na 60% .
4. Dodano nowe obszary „WOH” (strefa usługowa w rejonie drogi wojewódzkiej nr 933 i ulicy Bema)